GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY

1935

ROK VI WARSZAWA 1935

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

WYDAWNICTWA GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY

Ukazuje się w maju. Oddzielne wydania: polskie, francuskie p. t. *Petit Annuaire Statistique de la République Polonaise*, angielskie p. t. *Concise Statistical Year-Book of Poland* oraz niemieckie p. t. *Kleines Statistisches Jahrbuch der Republik Polen.*

WIADOMOŚCI STATYSTYCZNE

Czasopismo przeznaczone jest dla najszerszych kół społeczeństwa, interesujących się życiem publicznem i społecznem i zawiera najbardziej aktualne informacje liczbowe ze szczególnem uwzględnieniem zagadnień życia gospodarczego. W Wiadomościach ogłaszane są w odpowiednim skrócie wyniki badań statystycznych przedsiębranych przez Główny Urząd Statystyczny oraz inne urzędy i instytucje. Prócz danych dla Polski w Wiadomościach ogłaszane są przeglądy międzynarodowe najważniejszych zagadnień. Wiadomości ukazują się dnia 5-go, 15-go i 25-go każdego miesiąca.

KWARTALNIK STATYSTYCZNY

Organ naukowy Głównego Urzędu Statystycznego, zawiera prace z zakresu teorji, techniki i organizacji statystyki, analizy danych statystycznych o charakterze syntetycznym oraz kronikę, komunikaty, sprawozdania i bibljografję.

HANDEL ZAGRANICZNY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ I W. M. GDAŃSKA
(Miesięcznik)

Zawiera miesięczne informacje o obrocie towarowym w szczegółowym podziale według towarów z uwzględnieniem ważniejszych krajów.

Mały Rocznik Statystyczny
1935

JÓZEF PIŁSUDSKI

Pierwszy Marszałek Polski, Zwycięski Wódz Naczelny, Pierwszy Naczelnik Państwa Odrodzonej Rzeczypospolitej zmarł dnia 12 maja 1935 r.

ORĘDZIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

Do Obywateli Rzeczypospolitej.

Marszałek Józef Piłsudski życie zakończył.

Wielkim trudem Swego życia budował siłę w Narodzie, genjuszem umysłu, twardym wysiłkiem woli Państwo wskrzesił. Prowadził je ku odrodzeniu mocy własnej, ku wyzwoleniu sił, na których przyszłe losy Polski się oprą. Za ogrom Jego pracy danem Mu było oglądać Państwo nasze jako twór żywy, do życia zdolny, do życia przygotowany, a Armję naszą — sławą zwycięskich sztandarów okrytą.

Ten największy na przestrzeni całej naszej historji Człowiek z głębi dziejów minionych moc Swego Ducha czerpał, a nadludzkiem wytężeniem myśli drogi przyszłe odgadywał.

Nie Siebie tam już widział, bo dawno odczuwał, że siły Jego fizyczne ostatnie posunięcie znaczą. Szukał i do samodzielnej pracy zaprawiał ludzi, na których ciężar odpowiedzialności skolei miałby spocząć.

Przekazał Narodowi dziedzictwo myśli o honor i potęgę Państwa dbałej.

Ten Jego Testament, nam żyjącym przekazany, przyjąć i udźwignąć mamy.

Niech żałoba i ból pogłębią w nas zrozumienie naszej — całego Narodu — odpowiedzialności przed Jego Duchem i przed przyszłemi pokoleniami.

Prezydent Rzeczypospolitej

(—) I. MOŚCICKI

Warszawa — Zamek, dnia 12 maja 1935 r.

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

MAŁY ROCZNIK STATYSTYCZNY 1935

Wydawnictwo zatwierdzone do użytku szkolnego przez Min. Wyzn. Relig. i Oświecenia Publicznego jako książka pomocnicza dla nauczycieli oraz jako książka do bibljotek uczniowskich w szkołach średnich ogólnokształcących i w seminarjach nauczycielskich

ROK VI WARSZAWA 1935

NAKŁADEM GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

KOMITET REDAKCYJNY
GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO

Przewodniczący:

Dyrektor Gł. U. St.—*Edward Szturm de Sztrem*

Członkowie:

Stefan Szulc — Redaktor główny
Karol Czernicki — Zastępca redaktora głównego
Władysław Malinowski
Jan Derengowski — Sekretarz redakcji

PRZEDMOWA

Szóste zkolei wydanie Małego Rocznika Statystycznego zostało rozszerzone w porównaniu z wydaniami poprzedniemi. Rocznik niniejszy obejmuje 256 stron tablic i wykresów, wobec 216 w wydaniu za rok ubiegły. Prócz tego rozszerzenie kolumny druku pozwoliło na zwiększenie ilości rubryk liczbowych i na umieszczenie wielu nowych informacyj.

Rozszerzony został w Roczniku dział porównań międzynarodowych. Jak poprzednio, chodzi w zestawieniach międzynarodowych głównie o wskazanie, jakie miejsce zajmuje Polska wśród innych państw.

Główny Urząd Statystyczny otrzymał od czytelników Rocznika wiele listów, które zawierają życzenia dotyczące treści i formy wydawnictwa. Wszystkie te życzenia zostały szczegółowo rozpatrzone i w miarę możności uwzględnione. Niektóre, niewątpliwie słuszne postulaty czytelników nie mogły być uwzględnione z powodu braku odpowiednich danych statystycznych.

Podkreślić należy, że zamieszczone w Roczniku wykresy stanowią nietylko ilustrację danych liczbowych zawartych w tablicach, lecz przedewszystkiem uzupełniają je i ułatwiają zrozumienie niektórych zagadnień. Wykresy nie dają całkowitego obrazu zagadnień zawartych w poszczególnych działach. Korzystać z nich należy przeto w ścisłej łączności z danemi liczbowemi zawartemi w tablicach.

Ogólny charakter wydawnictwa nie uległ zmianie. Celem wydawnictwa jest zobrazowanie w liczbach wszelkich przejawów życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego Polski w postaci możliwie treściwej, gdyż Rocznik posiada charakter podręcznego informatora. Czytelnik, który pragnąłby zaznajomić się dokładniej z poszczególnemi zagadnieniami, winien zwrócić się do wydawnictw specjalnych Głównego Urzędu Statystycznego, lub wydawnictw innych instytucyj polskich i obcych. W Roczniku niniejszym ogłoszono niektóre wyniki spisu ludności z roku 1931.

Informacje bardziej szczegółowe z tego zakresu ogłaszane są w miarę postępów opracowania w Wiadomościach Statystycznych i w wydawnictwach specjalnych.

Dane liczbowe, ogłaszane w poprzednich wydaniach Rocznika, zostały szczegółowo sprawdzone, uzupełnione i wszędzie, gdzie to było konieczne, poprawione, głównie przez zastąpienie obliczeń tymczasowych ostatecznemi. W zestawieniach międzynarodowych niektóre zmiany w porównaniu z poprzedniemi wydaniami Rocznika wywołane są zastąpieniem liczb ogłaszanych w różnych wydawnictwach międzynarodowych, przez liczby zaczerpnięte bezpośrednio z wydawnictw urzędowych odnośnych państw. Dane liczbowe za ostatnie okresy częściowo posiadają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianom przy ostatecznem ich opracowaniu.

Celem ułatwienia korzystania z Rocznika rozszerzono znacznie alfabetyczny skorowidz rzeczowy, zamieszczony na końcu wydawnictwa.

Wydanie Małego Rocznika Statystycznego za rok 1934 rozeszło się w nakładzie przeszło 24 000 egzemplarzy. Jest to dowód, że wydawnictwo tego typu czyni zadość istotnym potrzebom społeczeństwa. Główny Urząd Statystyczny, pragnąc jak najlepiej przystosować Mały Rocznik Statystyczny do potrzeb osób korzystających zeń, prosi o nadsyłanie pod adresem Komitetu Redakcyjnego Urzędu (Warszawa, Al. Jerozolimska 32) wszelkich spostrzeżeń dotyczących treści i formy wydawnictwa.

Mam nadzieję, że obecne rozszerzone wydanie Małego Rocznika Statystycznego będzie jeszcze bardziej użyteczne, aniżeli poprzednie.

Przewodniczący
Komitetu Redakcyjnego
EDWARD SZTURM DE SZTREM
Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego

Warszawa, w czerwcu 1935 roku.

UWAGI OGÓLNE

Przy opracowaniu tablic międzynarodowych posługiwano się rocznikami i pismami perjodycznemi urzędów statystycznych poszczególnych państw, *Annuaire Statistique de la Société des Nations, Bulletin Mensuel de Statistique, L'année Sociale, Revue International du Travail, Genewa, Recueil de Statistique de l'Institut International du Commerce, Bruksela, Annuaire International de Statistique Agricole et Forestière, Rzym,* oraz zestawieniami międzynarodowemi w *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich.*

W porównaniach międzynarodowych sumy wyrażone w walutach obcych, o ile nie zaznaczono inaczej, przerachowano na złote według kursów.

W kartogramach dane dla m. st. Warszawy, o ile nie zostały wykazane odrębnie, podano łącznie z danemi dla woj. warszawskiego.

ZNAKI KONWENCJONALNE

W ZESTAWIENIACH TABELARYCZNYCH, PRZYJĘTE W WYDAWNICTWACH GŁÓWNEGO URZĘDU STATYSTYCZNEGO:

Kreska (—) oznacza stwierdzenie, że dane zjawisko nie występuje.

Zero (0) oznacza, że zjawisko istnieje, jednakże w ilościach mniejszych od tych liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionemi w tablicy znakami cyfrowemi: np. jeżeli produkcja wyrażona jest w tysiącach tonn, znak 0 oznacza, że produkcja w danym wypadku nie osiąga 0,5 tys. tonn.

Kropka (.) oznacza zupełny brak informacyj, albo brak informacyj wiarogodnych.

Znak × umieszcza się w rubryce, która nie może być wypełniona ze względu na układ tablicy.

SPIS RZECZY

Str.

Dział III. Ruch ludności

Dział IV. Własność nieruchoma

Dział V. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo

Dział VI. Zrzeszenia gospodarcze, upadłości

Dział VII. Górnictwo i przemysł

Dział VIII. Handel wewnętrzny i spożycie

Dział IX. Handel zagraniczny

Str.

Dział X. Komunikacja

Dział XI. Pieniądz i kredyt

Str.

Dział XII. Ceny

Dział XIII. Praca

Dział XIV. Opieka społeczna

Dział XV. Zdrowotność publiczna

Dział XVI. Ubezpieczenia

A. Ubezpieczenia społeczne

B. Inne ubezpieczenia

Dział XVII. Szkolnictwo

Dział XVIII. Oświata pozaszkolna, życie umysłowe i kulturalne, sport, stowarzyszenia

A. Oświata pozaszkolna

B. Życie umysłowe i kulturalne

Dział XXII. Armja

Dział XXIII. Sądownictwo, więziennictwo i przestępczość

Dział XXIV. Skarbowość

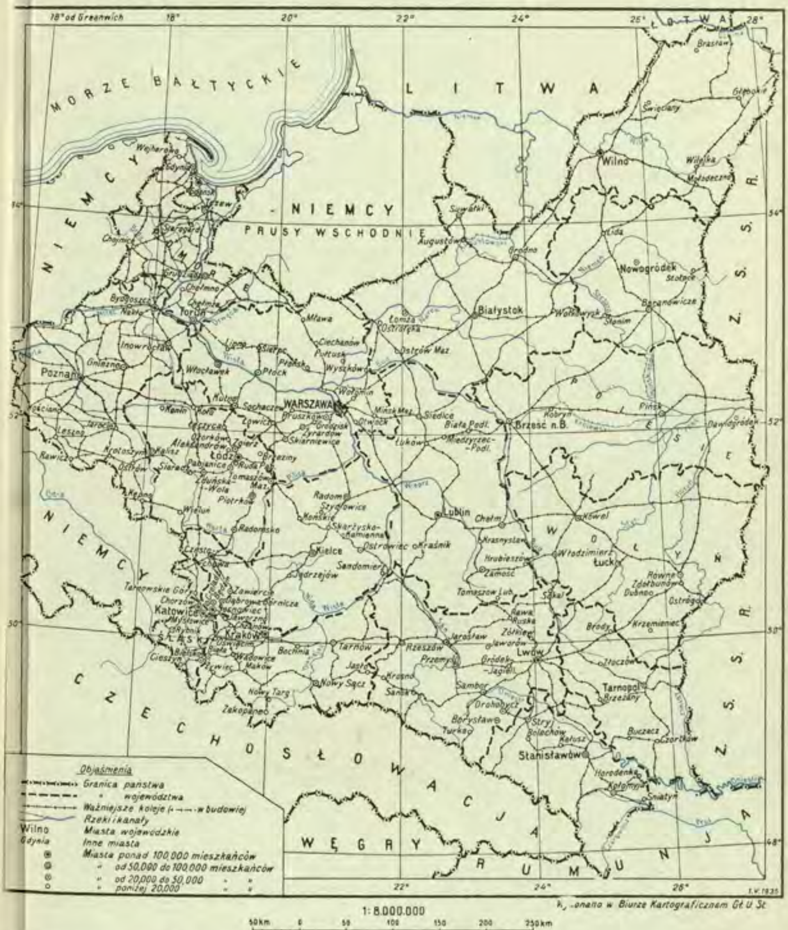
Dział XXV. Samorząd

A. Autonomiczne woj. śląskie

B. Związki samorządu terytorjalnego

C. Samorząd gospodarczy

RZECZPOSPOLITA POLSKA

GRUPY WOJEWÓDZTW

WOJEWÓDZTWA CENTRALNE: m. st. Warszawa, warszawskie, łódzkie, kieleckie, lubelskie, białostockie

WOJEWÓDZTWA WSCHODNIE: wileńskie, nowogródzkie, poleskie, wołyńskie

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIE: poznańskie, pomorskie, śląskie

WOJEWÓDZTWA POŁUDNIOWE: krakowskie, lwowskie, stanisławowskie, tarnopolskie

Druk Gł. U. St. 65 6.VI 35 30300

WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, NIEMIEC I STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI W LATACH 1924—1934

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Produkcja przemysłowa											
Polska	.	73	71	88	100	100	82	69	54	56	63
Anglja	95	.	.	101	100	106	98	89	88	93	105
Francja	86	85	99	87	100	110	110	98	76	84	78
Niemcy	.	80	81	101	100	100	90	74	61	69	86
Stany Zj. Am. .	86	94	97	96	100	107	86	73	58	68	71
Ceny hurtowe											
Polska	102	105	88	99	100	96	86	75	66	59	56
Anglja	118	113	106	101	100	97	85	74	72	72	74
Francja	.	.	108	100	100	97	86	78	66	62	58
Niemcy	98	101	96	98	100	98	89	79	69	67	70
Stany Zj. Am. .	101	107	103	99	100	99	89	76	67	68	78
Koszty utrzymania											
Polska	107	114	88	100	100	102	94	86	78	71	67
Anglja	105	106	104	101	100	99	95	89	87	86	85
Francja	71	77	97	99	100	107	112	110	101	100	99
Niemcy	84	92	93	97	100	102	98	90	80	78	80
Stany Zj. Am. .	101	103	103	101	100	100	96	86	77	75	79
Koszty żywności											
Polska	113	112	87	102	100	97	84	74	65	58	52
Anglja	108	109	105	102	100	98	92	83	80	76	78
Francja	68	76	99	100	100	110	110	110	96	90	86
Niemcy	90	97	95	100	100	101	94	84	74	72	76
Stany Zj. Am. .	95	102	104	101	100	102	95	79	66	64	72
Stawki płac robotniczych w przemyśle											
Polska	109	108	78	91	100	109	107	101	93	85	80
Anglja	101	103	102	101	100	100	99	97	96	95	95
Francja	76	81	93	96	100	111	119	119	116	113	.
Niemcy	.	80	87	92	100	105	107	102	86	83	83
Stany Zj. Am. .	97	97	99	99	100	102	93	81	61	63	73
Zatrudnienie											
Polska [a] . . A	.	80	76	89	100	100	87	74	64	63	68
Polska [a] . . B	.	.	78	88	100	106	102	95	87	84	.
Anglja	95	96	96	100	100	102	98	94	94	97	101
Niemcy	.	.	.	.	100	101	94	82	72	75	87
Stany Zj. Am. .	98	101	102	108	100	106	93	78	65	70	80
Przewozy kolejowe											
Polska	50	58	75	88	100	107	90	91	68	71	82
Anglja	95	96	96	100	100	102	98	94	94	97	101
Francja	97	98	102	96	100	103	103	85	75	71	67
Niemcy	.	.	.	.	100	101	94	82	72	75	87
Stany Zj. Am. .	98	101	102	100	100	106	93	78	65	70	80
Ruch statków morskich											
Polska [b]	33	39	72	86	100	107	123	133	112	123	146
Anglja	97	94	89	99	100	105	104	95	92	93	96
Francja	76	82	83	92	100	109	113	107	98	100	98
Niemcy	67	74	85	93	100	101	101	92	83	87	94
Stany Zj. Am. .	85	87	96	94	100	103	102	92	81	77	80

a A — w wielkim i średnim przemyśle, B — ubezpieczeni na wypadek choroby. *b* Porty Gdynia i Gdańsk. (dok. str. 2)

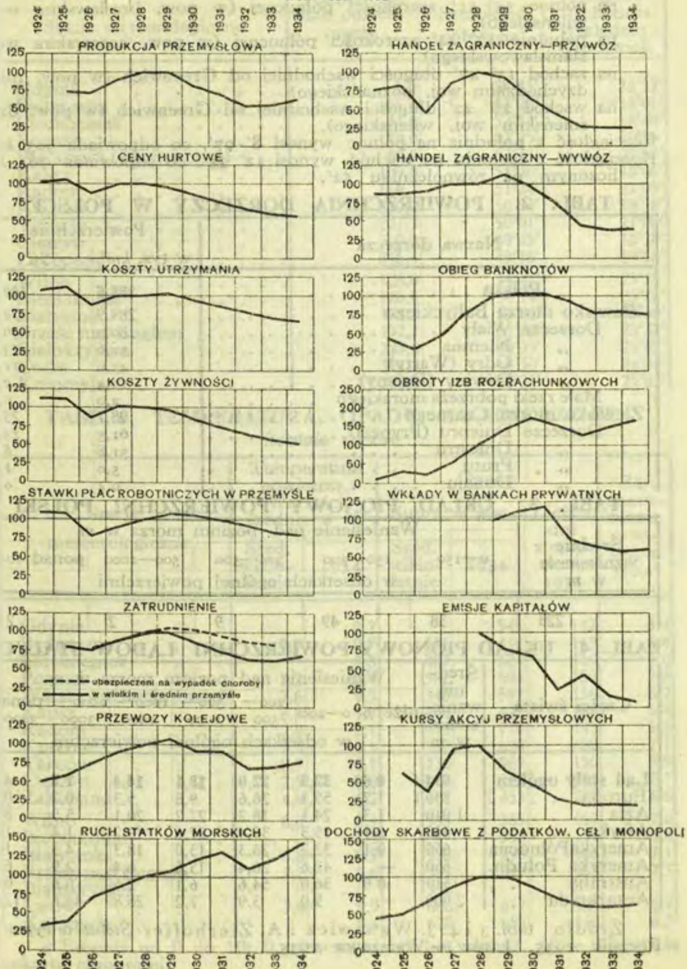
WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO POLSKI, ANGLJI, FRANCJI, NIEMIEC I STANÓW ZJEDNOCZONYCH AMERYKI W LATACH 1924—1934 (dok.)

Rok 1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Handel zagraniczny—wartość przywozu											
Polska	76	82	46	86	100	93	67	44	26	25	24
Anglja	106	108	104	102	100	103	89	74	61	58	63
Francja	75	83	112	99	100	109	98	79	36	53	43
Niemcy	65	88	71	102	100	96	74	48	33	30	32
Stany Zj. Am. .	88	102	108	102	100	106	76	51	32	35	40
Handel zagraniczny—wartość wywozu											
Polska	87	87	90	100	100	112	97	75	43	38	39
Anglja	111	107	90	98	100	101	79	54	50	51	55
Francja	82	89	116	107	100	98	83	59	38	36	35
Niemcy	53	76	85	88	100	110	98	78	47	40	34
Stany Zj. Am. .	89	96	94	95	100	103	75	47	31	33	42
Obieg banknotów (stan w końcu roku)											
Polska[a]	43	29	46	77	100	103	103	94	77	78	76
Anglja	105	102	101	101	100	98	97	96	98	104	107
Francja	64	80	83	88	100	107	120	134	133	129	131
Niemcy	39	60	76	93	100	102	97	97	72	74	79
Stany Zj. Am. .	102	100	101	98	100	103	91	144	150	168	176
Obroty izb rozrachunkowych											
Polska[a]	10	32	22	55	100	145	174	154	128	149	165
Anglja	89	91	90	94	100	102	99	82	73	73	80
Francja	89	90	132	74	100	124	134	111	80	91	78
Niemcy	30	52	69	86	100	104	99	71	46	43	48
Stany Zj. Am. .	61	71	75	84	100	116	82	60	40	38	41
Wkłady w bankach prywatnych (stan w końcu roku)											
Polska	.	.	.	.	100	112	118	74	64	58	61
Anglja	91	90	93	96	100	98	101	94	108	106	108
Francja	43	58	65	76	100	96	104	108	107	92	87
Niemcy	.	45	59	73	100	108	100	72	69	64	65
Stany Zj. Am. .	85	90	91	98	100	99	97	82	77	71	85
Emisje kapitałów											
Polska	.	.	.	.	100	77	69	25	44	15	7
Anglja	62	61	70	87	100	70	65	24	31	37	41
Francja	64	35	46	71	100	145	208	156	61	34	39
Niemcy	11	49	74	107	100	73	41	47	11	7	11
Stany Zj. Am. .	69	77	78	96	100	125	87	38	15	9	17
Kursy akcyj przemysłowych											
Polska	.	63	39	95	100	66	47	27	19	20	19
Anglja	70	77	81	87	100	98	79	61	59	73	88
Francja	55	49	55	66	100	127	107	73	60	57	45
Niemcy	71	66	74	108	100	89	71	54	36	46	53
Stany Zj. Am. .	45	57	65	76	100	123	91	56	30	43	53
Dochody skarbowe z podatków, ceł i monopoli[b]											
Polska[a]	45	51	67	87	100	100	86	71	61	61	62
Anglja	110	106	100	103	100	99	104	114	110	104	104
Francja	60	66	81	93	100	110	103	97	84	83	.
Niemcy	81	76	81	98	100	105	106	99	89	91	.
Stany Zj. Am. .	89	97	98	95	100	102	79	53	52	73	.

a Wskaźniki obliczono na podstawie danych w złotych obiegowych.
b Lata budżetowe.

WSKAŹNIKI ŻYCIA GOSPODARCZEGO POLSKI W LATACH 1924–1934
ROK 1928 = 100

DZIAŁ I. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE, METEOROLOGJA

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE POLSKI

Najdalsze wysunięcie granicy państwowej:

na północ 55° 51′ szerokości północnej (w pow. brasławskim woj. wileńskiego)

na południe 47° 44′ szerokości północnej (w pow. kosowskim woj. stanisławowskiego)

na zachód 15° 47′ długości wschodniej od Greenwich (w pow. międzychodzkim woj. poznańskiego)

na wschód 28° 22′ długości wschodniej od Greenwich (w pow. dziśnieńskim woj. wileńskiego).

Rozciągłość z południa na północ wynosi 8° 07′, co odpowiada 903 *km*.
Rozciągłość z zachodu na wschód wynosi 12° 35′, co odpowiada 864 *km* liczonym na równoleżniku 52°.

TABL. 2. POWIERZCHNIA DORZECZY W POLSCE

Nazwa dorzecza	Powierzchnia	
	w tys. *km*²	%
Polska	**388,6**	***100,0***
Zlewisko morza Bałtyckiego	289,9	*74,6*
Dorzecze Wisły	180,3	*46,4*
„ Niemna	51,6	*13,3*
„ Odry (Warty)	45,6	*11,7*
„ Dźwiny (Dzisny)	10,4	*2,7*
Małe rzeki pobrzeża morskiego	2,0	*0,5*
Zlewisko morza Czarnego	98,7	*25,4*
Dorzecze Dniepru (Prypeci)	61,5	*15,8*
„ Dniestru	31,8	*8,2*
„ Prutu	5,0	*1,3*
„ Dunaju	0,4	*0,1*

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI POLSKI

Średnie wzniesienie w *m*	Wzniesienie nad poziom morza w *m*				
	0—150	150—300	300—500	500—1000	ponad 1000
	w odsetkach ogólnej powierzchni				
223	38	49	9	2	2

TABL. 4. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI LĄDÓW STAŁYCH

Części świata	Średnie wzniesienie w *m*	Wzniesienie nad poziom morza w *m*						
		niżej 0	0—200	200—500	500—1000	1000—2000	2000—3000	ponad 3000
		w odsetkach ogólnej powierzchni						
Ląd stały ogółem	**874**	**0,6**	**32,9**	**22,0**	**18,1**	**14,4**	**7,5**	**4,5**
Europa	330	1,7	55,1	26,6	9,8	5,3	0,7	0,8
Azja	1 010	1,3	24,1	18,2	22,2	20,1	5,5	8,6
Afryka	660	0,1	15,3	35,4	27,6	19,2	1,4	1,0
AmerykaPółnocna	650	0,1	32,3	28,3	15,0	18,3	4,3	1,7
Ameryka Południ.	650	—	42,6	26,4	15,6	6,4	2,9	6,1
Australja	310	0,0	36,0	54,6	6,1	2,5	0,6	0,2
Antarktyda	2 000	—	5,0	3,9	7,2	26,8	44,6	12,5

Źródło tabl. 3 i 4: J. Wąsowicz i A. Zierhoffer *Świat w cyfrach*, Rocznik 1935. Lwów — Warszawa 1935.

TABL. 5. RZĘDNE STACYJ METEOROLOGICZNYCH

Stacje meteorologiczne	Wzniesienie nad poziom morza *m*	Szerokość północna	Długość wschodnia względem Greenwich
Gdynia	5,0	54°31′	18°32′
Bydgoszcz	46,4	53°08′	18°01′
Ciechocinek	44,8	52°53′	18°48′
Poznań	79,0	52°25′	16°55′
Warszawa (stacja pomp)	89,9	52°13′	21°03′
Kalisz	109,0	51°46′	18°06′
Radom	169,1	51°24′	21°09′
Kraków	220,0	50°04′	19°58′
Tarnów	221,3	50°01′	21°00′
Cieszyn	300,0	49°45′	18°38′
Zakopane	846,4	49°18′	19°58′
Wilno	128,0	54°41′	25°15′
Bieniakonie	166,0	54°14′	25°22′
Białystok	133,2	53°08′	23°00′
Brześć nad Bugiem	132,7	52°02′	23°42′
Białokrynica	225,0	50°09′	25°45′
Lwów	311,8	49°50′	24°01′
Kołomyja	290,0	48°31′	25°03′

TABL. 6. TEMPERATURA, OPADY, ZACHMURZENIE
Średnie roczne

Stacje meteorologiczne	Temperatura powietrza. Wartości średnie w °C		Opady: Sumy w *mm*		Opady: Liczba dni z opadem 1934	Zachmurzenie przeciętne 1934[a]
	Śred. wieloletnie	1934	Śred. wieloletnie	1934		
Gdynia	.	9,2	.	543	147	6,4
Bydgoszcz	7,7	9,7	511	417	149	6,4
Ciechocinek	.	9,8	487	621	111	7,0
Poznań	8,2	10,4	502	503	150	5,8
Warszawa (stacja pomp)	7,6	9,5	540	597	156	6,7
Kalisz	8,1	9,9	498	492	180	6,4
Radom	7,8	9,1	513	710	141	5,5
Kraków	7,8	10,1	747	674	189	7,1
Tarnów	8,7	10,1	730	965	156	5,9
Cieszyn	7,9	9,9	1 019	923	191	7,1
Zakopane	4,8	6,5	1 101	1 453	200	6,8
Wilno	6,4	8,1	595	565	160	7,0
Bieniakonie	.	7,3	.	558	154	6,4
Białystok	6,8	8,5	578	598	166	7,1
Brześć nad Bugiem	7,2	8,6	559	699	168	7,3
Białokrynica	.	.	556	.	.	.
Lwów	7,6	9,9	688	617	149	6,7
Kołomyja	.	8,4	670	655	146	6,5

a Stopnie od 0 do 10: 0 oznacza niebo bez chmur, 10 — całkowicie pokryte chmurami.

TABL. 7. TEMPERATURA I OPADY WEDŁUG MIESIĘCY

Średnie wieloletnie

Stacje meteorologiczne	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Temperatura powietrza — wartości średnie w °C												
Bydgoszcz	-2,4	-1,6	1,3	7,1	12,3	16,7	18,6	17,5	13,4	7,9	2,4	-1,2
Poznań	-1,9	-1,0	2,0	7,7	12,9	17,2	18,8	17,9	14,0	8,6	2,7	-0,8
Warszawa	-3,6	-2,5	1,1	7,6	13,4	17,7	18,9	17,9	13,7	8,0	1,8	-2,3
Kalisz	-2,5	-1,3	1,7	7,7	13,3	17,6	19,0	18,0	14,0	8,6	2,6	-1,4
Radom	-3,4	-2,3	1,3	7,7	13,6	17,5	19,0	18,0	14,0	8,4	2,1	-2,1
Kraków	-3,3	-2,0	2,0	7,9	13,3	17,0	18,7	17,7	13,9	8,8	2,4	-2,2
Tarnów	-2,7	-1,0	3,2	8,5	14,6	17,4	18,9	18,4	14,5	9,8	3,5	-0,7
Cieszyn	-2,9	-1,7	2,2	7,7	12,9	16,5	18,4	17,6	14,0	9,3	2,8	-1,7
Zakopane	-5,5	-4,6	-0,9	4,3	9,5	12,9	15,0	14,5	10,2	6,1	-0,1	-3,4
Wilno	-5,3	-4,8	-1,1	5,8	12,5	17,1	18,8	17,1	12,6	6,9	0,8	-3,6
Białystok	-4,6	-4,0	-0,2	6,5	12,8	17,2	18,6	17,4	13,0	7,2	1,0	-3,2
Brześć n/B.	-4,8	-3,7	0,5	7,1	13,6	17,5	18,9	17,7	13,5	7,5	1,3	-3,0
Lwów	-4,0	-2,8	1,3	7,5	13,4	17,0	18,7	17,9	13,8	8,7	2,3	-2,3
Opady — sumy w *mm*												
Bydgoszcz	33	26	44	35	52	56	65	54	40	33	36	37
Ciechocinek	28	26	34	39	48	54	66	56	40	34	30	32
Poznań	29	25	35	37	63	46	79	48	41	28	36	35
Warszawa	34	26	33	41	51	64	80	64	42	32	37	36
Kalisz	29	26	36	40	54	55	78	49	35	32	32	32
Radom	25	25	30	36	47	69	88	59	41	33	30	30
Kraków	26	31	39	43	74	108	136	100	59	55	40	36
Tarnów	29	35	39	49	78	113	130	78	52	50	42	35
Cieszyn	46	46	54	78	107	151	162	122	79	74	51	49
Zakopane	51	46	55	74	118	177	184	129	92	69	50	56
Wilno	33	28	27	38	47	78	82	96	46	40	44	36
Białystok	28	31	26	43	54	83	89	74	42	33	38	37
Brześć n/B.	28	27	25	46	57	86	90	53	42	37	36	32
Białokrynica	24	20	25	31	57	88	92	75	42	44	33	25
Lwów	32	33	36	46	66	106	109	74	54	53	40	39
Kołomyja	29	26	36	50	73	118	106	70	52	46	37	27

DZIAŁ II. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY, LUDNOŚĆ

TABL. 1. GRANICE POLSKI

Odcinki granic	Długość granic w *km*	Długość granic %
Ogółem	**5 534**	***100,0***
Granice morskie	**140**	***2,5***
w tem zatoka Pucka	68	*1,2*
Granice lądowe	**5 394**	***97,5***
z Niemcami	1 912	*34,5*
w tem z Prusami Wschodniemi	607	*11,0*
ze Związkiem Socjalistycznych Republik Rad	1 412	*25,5*
z Czechosłowacją	984	*17,8*
z Litwą	507	*9,2*
z Rumunją	349	*6,3*
z Wolnem miastem Gdańskiem	121	*2,2*
z Łotwą	109	*2,0*

TABL. 2. GRANICE NIEKTÓRYCH PAŃSTW EUROPEJSKICH

Państwa	Długość granic: ogółem *km*	Długość granic: w tem morskich *km*	Długość granic: w tem morskich %	Na 1 *km* granic przypada km^2 powierzchni: ogółem	Na 1 *km* granic przypada km^2 powierzchni: morskich
Włochy	9 960	7 989	*80,2*	31	39
Szwecja	9 817	7 624	*77,7*	46	59
Niemcy	8 112	1 729	*21,3*	58	272
Francja	5 624	2 850	*50,7*	98	193
Polska	5 534	140	*2,5*	70	2 776
Hiszpanja	4 808	3 144	*65,4*	105	161
Finlandja	4 661	1 646	*35,3*	83	236
Czechosłowacja	4 098	—	—	34	—
Rumunja	2 870	450	*15,7*	103	656
Bułgarja	2 158	311	*14,4*	48	332
Szwajcarja	1 886	—	—	22	—
Belgja	1 445	66	*4,6*	21	461
Litwa	1 258	91	*7,2*	44	612

TABL. 3. LUDNOŚĆ POLSKI W LATACH 1921, 1927, 1931 i 1935

Grupy województw	Ogólna liczba mieszkańców w miljonach: 30.IX 1921[a]	1.I 1927	9.XII 1931	1.I 1935	Liczba mieszkańców na 1 km^2: 30.IX 1921[a]	1.I 1927	9.XII 1931	1.I 1935	Odsetek ludności miejskiej: 30.IX 1921[a]	9.XII 1931
Polska	**27,2**	**30,1**	**32,1**	**33,4**	**70**	**78**	**83**	**86**	***25***	***27***
Woj. centralne	11,3	12,5	13,5	14,0	83	91	98	102	*31*	*33*
„ wschodnie	4,2	5,1	5,6	5,8	34	41	45	47	*13*	*14*
„ zachodnie	4,1	4,3	4,5	4,7	87	90	96	100	*28*	*34*
„ południowe	7,6	8,2	8,5	8,9	96	103	108	112	*20*	*23*

a Dla terenów nieobjętych spisem z 1921 r. dane spisów z 1919 r.

TABL. 4. POWIERZCHNIA, PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I LUDNOŚĆ POLSKI

Podział administracyjny w dn. 1.I 1935 r.

Grupy województw / Województwa	Powierzchnia w tys. km^2	Powiaty ogółem	Powiaty w tem miejskie	Miasta	Gminy wiejskie	Ludność 9.XII 1931 w tys. ogółem	miejska	wiejska
Polska	**388,6**	**264**	23	**603**	**3 143**	**32 133**[a]	**8 815**	**23 127**
Woj. centralne .	**137,8**	**92**	10	**223**	**1 297**	**13 390**	**4 475**	**8 915**
M. st. Warszawa .	0,1	4	4	1	—	1 179	1 179	—
Warszawskie . .	29,5	23	—	59	303	2 531	586	1 945
Łódzkie	19,0	13	1	46	232	2 633	1 127	1 506
Kieleckie	25,6	20	3	40	313	2 937	752	2 185
Lubelskie . . .	31,2	19	1	33	276	2 467	442	2 025
Białostockie . . .	32,4	13	1	44	173	1 643	389	1 254
Woj. wschodnie .	**124,4**	**37**	1	**59**	**365**	**5 548**	**790**	**4 758**
Wileńskie . . .	29,0	9	1	15	96	1 275	265	1 010
Nowogródzkie . .	23,0	8	—	10	87	1 057	103	954
Poleskie	36,7	9	—	12	79	1 131	146	985
Wołyńskie . . .	35,7	11	—	22	103	2 085	276	1 809
Woj. zachodnie .	**47,2**	**61**	10	**152**	**746**	**4 499**	**1 615**	**2 884**
Poznańskie . . .	26,6	31	4	99	205	2 115	843	1 272
Pomorskie . . .	16,4	19	3	35	155	1 086	351	735
Śląskie	4,2	11	3	18	386	1 298	421	877
Woj. południowe .	**79,2**	**74**	2	**169**	**735**	**8 505**	**1 935**	**6 570**
Krakowskie . .	17,4	18	1	47	195	2 296	584	1 712
Lwowskie . . .	28,4	27	1	58	252	3 128	782	2 346
Stanisławowskie .	16,9	12	—	28	119	1 477	296	1 181
Tarnopolskie . .	16,5	17	—	36	169	1 604	273	1 331

a W tem 191 tys. wojska skoszarowanego, nieuwzględnionego w danych dla województw i dla grup województw oraz w podziale na ludność miejską i wiejską.

TABL. 5. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ, GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA CZĘŚCI ŚWIATA

Części świata	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność w tysiącach	Gęstość zaludnienia na km^2
Ogółem	**132 368**	**2 041 620**	***15,4***
Europa	11 420	514 720	*45,1*
Afryka	29 956	144 300	*4,8*
Azja	41 900	1 113 100	*26,6*
Ameryka Północna . . .	22 399	172 200	*7,7*
Ameryka Południowa .	18 143	87 300	*4,8*
Australja i Oceanja . .	8 550	10 000	*1,1*

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1933/34.*

TABL. 6. POWIERZCHNIA NIEKTÓRYCH PAŃSTW
w tysiącach km^2

Z.S.R.R.	21 176	Kolumbja	1 150	Finlandja	388	Portugalja	92
Chiny	11 174	Zw.Płd.-Afr.	1 122	Japonja	382	Austrja	84
Kanada	9 542	Wenezuela	912	Norwegja	323	Irlandja W. P.	69
Brazylja	8 525	Abisynja	900	Włochy	310	Łotwa	66
St. Zj. Am.	7 839	Turcja	763	Irak	302	Litwa	56
Australja	7 704	Chile	742	Rumunja	295	Estonja	48
Indje Bryt.	4 675	Afganistan	650	Jugosławja	249	Danja	44
Argentyna	2 793	Francja	551	Anglja	244	Szwajcarja	41
Arabja	2 600	Sjam	518	Czechosłow.	140	Egipt [a]	35
Meksyk	1 969	Hiszpanja	503	Grecja	130	Holandja	34
Iran (Persja)	1 626	Niemcy	469	Bułgarja	103	Belgja	30
Boliwja	1 333	Szwecja	449	Islandja	103	Albanja	28
Peru	1 249	Polska	389	Węgry	93	Palestyna	23

a Tereny zamieszkałe (bez pustyni).

TABL. 7. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW [a]
w miljonach

Chiny	450,0	Meksyk	17,3	Holandja	8,2	Danja	3,6
Indje Bryt.	359,4	Egipt [b]	15,1	Afganistan	7,0	Finlandja	3,5
Z.S.R.R.	165,7	Czechosłow.	14,9	Arabja	7,0	Irak	3,3
St. Zj. Am.	125,2	Turcja	14,9	Portugalja	7,0	Wenezuela	3,3
Japonja	66,5	Jugosławja	14,3	Austrja	6,7	Boliwja	3,0
Niemcy	65,1	Sjam	12,4	Australja	6,6	Irlandja W. P.	3,0
Anglja	46,4	Argentyna	11,8	Peru	6,6	Norwegja	2,8
Brazylja	44,0	Kanada	10,6	Grecja	6,5	Litwa	2,4
Francja	41,9	Iran (Persja)	9,0	Szwecja	6,2	Łotwa	1,9
Włochy	41,8	Kolumbja	8,8	Bułgarja	6,0	Estonja	1,1
Polska	33,4	Węgry	8,8	Abisynja	5,5	Palestyna	1,1
Hiszpanja	24,0	Zw. Płd.-Afr.	8,3	Chile	4,4	Albanja	1,1
Rumunja	18,5	Belgja	8,2	Szwajcarja	4,1	Islandja	0,1

a Według ostatnich danych. *b* Na terenach zamieszkałych (bez pustyni).

TABL. 8. GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA NIEKTÓRYCH PAŃSTW [a]
na 1 km^2 powierzchni

Egipt [b]	431	Indje Bryt.	77	Łotwa	29	Zw. Płd.-Afr.	7
Belgja	274	Francja	76	Sjam	24	Abisynja	6
Holandja	241	Portugalja	76	Estonja	23	Chile	6
Anglja	190	Rumunja	63	Turcja	20	Iran (Persja)	6
Japonja	174	Bułgarja	58	Stany Zj. Am.	16	Peru	5
Niemcy	139	Jugosławja	57	Szwecja	14	Brazylja	5
Włochy	135	Grecja	50	Irak	11	Argentyna	4
Czechosłow.	107	Hiszpanja	48	Afganistan	11	Wenezuela	4
Szwajcarja	100	Palestyna	47	Finlandja	9	Arabja	3
Węgry	94	Irlandja W. P.	43	Meksyk	9	Boliwja	2
Polska	86	Litwa	43	Norwegja	9	Kanada	1
Danja	83	Chiny	40	Z.S.R.R.	8	Islandja	1
Austrja	80	Albanja	38	Kolumbja	8	Australja	1

a Według ostatnich danych. *b* Na terenach zamieszkałych (bez pustyni).

TABL. 9. POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ PAŃSTW POSIADAJĄCYCH KOLONJE, DOMINJA, PROTEKTORATY, MANDATY

Części świata Państwa	Powierzchnia Ogółem	 w tem posiadłości	Ludność Ogółem	 w tem w posiadłościach
	w tys. km^2		w miljonach	
Anglja	34 639	34 124	502,9	456,5
Francja	12 511	11 960	106,1	64,3
Stany Zjedn. Am.	9 682	1 843	140,0	14,8
Włochy	2 563	2 253	44,2	2,4
Belgja	2 470	2 240	20,7	13,5
Portugalja	2 185	2 091	15,6	8,6
Holandja	2 501	2 467	71,1	62,9
Hiszpanja	837	334	25,0	1,0
Japonja	680	298	95,1	28,6
Norwegja	386	63	2,9	0,1
Danja[a]	257	314	3,6	0,0

a Łącznie z częścią Grenlandji wolną od lodów.

TABL. 10. KOLONJE, DOMINJA, PROTEKTORATY, MANDATY PAŃSTW EUROPEJSKICH

Części świata Państwa	Powierzchnia w tys. km^2	Ludność w miljonach
Ogółem	**56 048**	**609,3**
W Europie	**134**	**3,5**
Anglja	70	3,4
Danja	1	0,0
Norwegja	63	0,1
W Afryce	**27 931**	**120,7**
Anglja	9 948	57,5
Belgja	2 440	13,5
Francja	10 889	39,1
Hiszpanja	334	1,0
Portugalja	2 070	7,3
Włochy	2 250	2,3
W Azji	**8 199**	**461,4**
Anglja	5 330	372,9
Francja	943	24,5
Holandja	1 900	62,6
Portugalja	23	1,3
Włochy	3	0,1
W Ameryce	**10 837**	**14,0**
Anglja	10 280	13,3
Danja	313[a]	0,0
Francja	93	0,5
Holandja	151	0,2
W Australji i Oceanji	**8 947**	**9,7**
Anglja	8 496	9,4
Francja	35	0,2
Holandja	416	0,1

a Część Grenlandji wolna od lodów.

TABL. 11. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI WEDŁUG POWIATÓW

Podział administracyjny w dn. 1.I 1935 r.

Grupy województw / Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. w tys.	Mieszkańcy na km^2
Polska	**388634**	**32133,5**[a]	***83***
Woj. centralne	**137833**	**13390,1**	***97***
M. st. Warszawa	123	1 178,9	*9 585*
Warszawskie	29 470	2 530,7	*86*
Błoński	1 074	143,6	*134*
Ciechanowski	1 209	79,0	*65*
Gostyniński	1 147	81,6	*71*
Grójecki	1 699	132,6	*78*
Kutnowski	922	108,2	*117*
Lipnowski	1 535	104,6	*68*
Łowicki	1 258	104,7	*83*
Makowski	1 136	65,6	*58*
Miński	1 228	111,4	*91*
Mławski	1 486	103,1	*69*
Nieszawski	1 278	118,0	*92*
Płocki	1 485	127,5	*86*
Płoński	1 289	81,4	*63*
Przasnyski	1 410	69,1	*49*
Pułtuski	1 527	118,2	*77*
Radzymiński	1 076	97,4	*91*
Rawski	1 327	93,7	*71*
Rypiński	1 214	86,7	*71*
Sierpecki	1 178	83,0	*71*
Skierniewicki	831	71,2	*86*
Sochaczewski	1 052	75,3	*72*
Warszawski	1 784	326,6	*183*
Włocławski	1 325	148,2	*112*
Łódzkie	19 034	2 633,0	*138*
Brzeziński	1 100	151,0	*137*
Kaliski	1 481	195,9	*132*
Kolski	1 220	119,4	*98*
Koniński	2 368	207,8	*88*
Łaski	1 400	171,7	*123*
Łęczycki	1 317	127,7	*97*
Łódź m.	58	605,5	*10 439*
Łódzki	894	162,4	*182*
Piotrkowski	2 073	222,3	*107*
Radomszczański	2 149	186,4	*87*
Sieradzki	1 619	168,2	*104*
Turecki	1 248	101,9	*82*
Wieluński	2 107	212,8	*101*
Kieleckie	25 589	2 937,0	*115*
Będziński	459	231,6	*505*
Częstochowa m.	48	117,6	*2 450*
Częstochowski	1 855	181,9	*98*
Iłżecki	1 826	160,9	*88*
Jędrzejowski	1 293	110,0	*85*

Grupy województw / Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. w tys.	Mieszkańcy na km^2
Kielecki	1 946	219,7	*113*
Konecki	1 862	179,5	*96*
Kozienicki	1 857	143,2	*77*
Miechowski	1 348	153,5	*114*
Olkuski	1 365	151,5	*111*
Opatowski	1 639	186,6	*114*
Opoczyński	1 773	130,0	*73*
Pińczowski	1 150	126,1	*110*
Radom m.	25	78,1	*3 123*
Radomski	1 967	149,9	*76*
Sandomierski	1 179	123,2	*105*
Sosnowiec m.	33	109,5	*3 317*
Stopnicki	1 589	153,2	*96*
Włoszczowski	1 430	100,6	*70*
Zawierciański	945	130,4	*138*
Lubelskie	31 176	2 467,0	*79*
Bialski	2 122	116,3	*55*
Biłgorajski	1 720	117,0	*68*
Chełmski	1 975	162,6	*82*
Garwoliński	1 974	159,5	*81*
Hrubieszowski	1 575	130,3	*83*
Janowski	1 960	152,8	*78*
Krasnostawski	1 521	134,4	*88*
Lubartowski	1 389	108,0	*78*
Lublin m.	30	112,5	*375*
Lubelski	1 889	163,6	*87*
Łukowski	1 762	129,0	*73*
Puławski	1 688	172,7	*102*
Radzyński	1 621	99,3	*61*
Siedlecki	1 988	151,5	*76*
Sokołowski	1 276	84,0	*66*
Tomaszowski	1 397	121,4	*87*
Węgrowski	1 301	88,9	*68*
Włodawski	2 326	113,5	*49*
Zamojski	1 662	149,7	*90*
Białostockie	32 441	1 643,5	*51*
Augustowski	2 035	74,9	*37*
Białystok m.	39	91,3	*2 342*
Białostocki	3 079	138,9	*45*
Bielski	4 988	202,5	*41*
Grodzieński	4 459	213,5	*48*
Łomżyński	2 657	168,3	*63*
Ostrołęcki	2 281	112,8	*50*
Ostrowski	1 467	99,7	*68*
Sokólski	2 333	103,2	*44*
Suwalski	2 246	110,3	*49*
Szczuczyński	1 451	67,9	*47*
Wołkowyski	3 938	171,2	*44*
Wysoko-mazow.	1 468	89,0	*61*

a W tem 191,5 tys. wojska skoszarowanego, nieuwzględnionego w danych dla powiatów, województw i grup województw.

(c. d. str. 12)

TABL. 11. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI WEDŁUG POWIATÓW (c. d.)

Podział administracyjny w dn. 1.I 1935 r.

Grupy województw / Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. w tys.	Mieszkańcy na km^2
Woj. wschodnie	**124399**	**5 548,6**	***45***
Wileńskie	29 011	1 275,3	*44*
Brasławski	4 217	142,5	*34*
Dziśnieński	3 968	159,6	*40*
Mołodecki	1 898	91,1	*48*
Oszmiański	2 362	104,6	*44*
Postawski	3 050	99,8	*33*
Święciański	4 017	136,3	*34*
Wilejski	3 427	130,9	*38*
Wilno m.	102	196,4	*1 925*
Wileńsko-trocki	5 970	214,1	*36*
Nowogródzkie	22 966	1 056,8	*46*
Baranowicki	3 298	160,9	*49*
Lidzki	4 258	183,4	*43*
Nieświeski	1 968	114,5	*58*
Nowogródzki	2 930	150,0	*51*
Słonimski	3 069	126,1	*41*
Stołpecki	2 371	99,4	*42*
Szczuczyński	2 273	107,4	*47*
Wołożyński	2 799	115,1	*41*
Poleskie	36 668	1 131,7	*31*
Brzeski	4 625	216,4	*47*
Drohicki	2 351	96,9	*41*
Kobryński	3 545	114,2	*32*
Kosowski	3 562	83,6	*24*
Koszyrski	3 243	94,7	*29*
Łuniniecki	5 678	108,5	*19*
Piński	5 631	184,2	*33*
Prużański	2 644	108,7	*41*
Stoliński	5 389	124,5	*23*
Wołyńskie	35 754	2 084,8	*58*
Dubieński	3 275	226,7	*69*
Horochowski	1 757	122,2	*70*
Kostopolski	3 496	159,2	*46*
Kowelski	5 682	254,9	*45*
Krzemieniecki	2 790	242,6	*87*
Lubomelski	2 054	85,4	*42*
Łucki	4 767	290,9	*61*
Rówieński	2 898	253,1	*87*
Sarneński	5 478	181,1	*33*
Włodzimierski	2 208	150,3	*68*
Zdołbunowski	1 349	118,4	*88*
Woj. zachodnie	**47 187**	**4 498,8**	***95***
Poznańskie	26 564	2 114,2	*80*
Bydgoszcz m.	75	117,5	*1 567*
Bydgoski	1 334	58,4	*44*
Chodzieski	893	44,7	*50*

Grupy województw / Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. w tys.	Mieszkańcy na km^2
Czarnkowski	919	43,3	*47*
Gniezno m.	18	30,7	*1 708*
Gnieźnieński	1 126	57,5	*51*
Gostyński	701	56,2	*80*
Inowrocław m.	37	34,5	*933*
Inowrocławski	994	48,8	*49*
Jarociński	1 124	87,6	*78*
Kępiński	1 179	87,0	*74*
Kościański	1 059	79,2	*75*
Krotoszyński	915	75,7	*83*
Leszczyński	826	61,5	*74*
Międzychodzki	755	31,2	*41*
Mogileński	1 332	89,5	*67*
Nowotomyski	1 276	87,6	*69*
Obornicki	966	50,7	*53*
Ostrowski	1 193	104,3	*87*
Poznań m.	77	248,6	*3 229*
Poznański	1 221	91,4	*75*
Rawicki	522	50,0	*96*
Szamotulski	1 076	68,0	*63*
Szubiński	917	48,1	*52*
Średzki	800	50,0	*63*
Śremski	928	57,5	*62*
Wągrowiecki	1 037	54,4	*52*
Wolsztyński	754	48,0	*64*
Wrzesiński	608	43,6	*72*
Wyrzyski	1 163	67,0	*58*
Żniński	739	41,7	*56*
Pomorskie	16 407	1 086,3	*66*
Brodnicki	911	56,6	*62*
Chełmiński	738	53,1	*72*
Chojnicki	1 854	77,4	*42*
Działdowski	842	42,9	*51*
Gdynia m.	31	33,5	*1 081*
Grudziądz m.	29	54,2	*1 870*
Grudziądzki	758	43,1	*57*
Kartuski	1 302	69,0	*53*
Kościerski	1 162	52,0	*45*
Lubawski	833	53,9	*65*
Morski	1 316	85,5	*65*
Sępoleński	619	29,8	*48*
Starogardzki	1 127	72,3	*64*
Świecki	1 533	88,8	*58*
Tczewski	716	67,7	*95*
Toruń m.	37	54,3	*1 468*
Toruński	887	60,5	*68*
Tucholski	1 039	41,5	*40*
Wąbrzeski	673	50,2	*75*

(dok. str. 13)

TABL. 11. POWIERZCHNIA, LUDNOŚĆ I GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI WEDŁUG POWIATÓW (dok.)

Podział administracyjny w dn. 1.I 1935 r.

Grupy województw / Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. w tys.	Mieszkańcy na km^2
Śląskie	4 216	1 298,3	*308*
Bielsko m. . .	5	22,6	*4 515*
Bielski . . .	344	62,8	*183*
Chorzów m. .	24	102,3	*4 265*
Cieszyński . .	662	81,4	*123*
Katowice m. .	40	127,0	*3 176*
Katowicki . .	154	215,4	*1 399*
Lubliniecki .	715	45,3	*63*
Pszczyński . .	1 069	162,0	*152*
Rybnicki . .	890	213,3	*240*
Świętochłowicki	80	201,5	*2 518*
Tarnogórski .	233	64,7	*278*
Woj. południowe	**79 215**	**8 504,5**	***107***
Krakowskie . .	17 380	2 296,6	*132*
Bialski . . .	635	139,1	*219*
Bocheński . .	877	113,5	*130*
Brzeski . . .	850	102,1	*120*
Chrzanowski .	722	137,3	*190*
Dąbrowski .	650	66,4	*102*
Gorlicki . . .	1 079	104,8	*97*
Jasielski . . .	1 055	116,3	*110*
Kraków m. .	48	221,3	*4 610*
Krakowski . .	884	187,2	*212*
Limanowski .	944	86,3	*91*
Mielecki . .	901	77,3	*86*
Myślenicki .	988	102,3	*104*
Nowosądecki	1 571	183,6	*117*
Nowotarski .	1 893	131,1	*69*
Ropczycki . .	1 141	110,7	*97*
Tarnowski . .	880	142,4	*162*
Wadowicki .	1 109	144,6	*130*
Żywiecki . .	1 153	130,3	*113*
Lwowskie . . .	28 408	3 127,4	*110*
Bóbrecki . .	891	96,5	*108*
Brzozowski .	684	83,0	*121*
Dobromilski .	994	93,2	*94*
Drohobycki .	1 499	194,5	*130*
Gródecki . .	889	84,8	*95*
Jarosławski . .	1 337	148,1	*111*
Jaworowski .	977	86,5	*89*
Kolbuszowski	873	69,1	*79*
Krośnieński .	934	113,3	*121*
Leski	1 831	111,5	*61*
Lubaczowski .	1 146	87,3	*76*
Lwów m. . .	67	316,2	*4 719*

Grupy województw / Województwa / Powiaty	Powierzchnia w km^2	Ludność 9.XII 1931 r. w tys.	Mieszkańcy na km^2
Lwowski . .	1 276	142,9	*112*
Łańcucki . .	889	97,7	*110*
Mościski . . .	755	89,3	*118*
Niżański . .	973	64,3	*66*
Przemyski . .	1 002	162,6	*162*
Przeworski .	415	61,4	*148*
Rawski . . .	1 401	121,5	*87*
Rudecki . . .	670	78,9	*118*
Rzeszowski .	1 270	185,1	*146*
Samborski . .	1 133	133,9	*118*
Sanocki . . .	1 282	113,9	*89*
Sokalski . . .	1 324	109,0	*82*
Tarnobrzeski	956	73,2	*77*
Turczański . .	1 829	114,5	*63*
Żółkiewski . .	1 111	95,2	*86*
Stanisławowskie	16 894	1 476,5	*87*
Doliński . .	2 397	118,3	*49*
Horodeński .	849	92,9	*109*
Kałuski . . .	1 137	101,5	*89*
Kołomyjski .	1 339	174,5	*130*
Kosowski . .	1 839	93,8	*51*
Nadwórniański	2 472	140,3	*57*
Rohatyński .	1 147	127,4	*111*
Stanisławowski	1 249	198,1	*159*
Stryjski . . .	2 081	152,2	*73*
Śniatyński . .	567	78,2	*138*
Tłumacki . .	934	115,7	*124*
Żydaczowski .	883	83,6	*95*
Tarnopolskie .	16 533	1 604,0	*97*
Borszczowski	1 067	104,0	*98*
Brodzki . . .	1 125	91,5	*81*
Brzeżański . .	1 135	103,9	*92*
Buczacki . . .	1 208	139,3	*115*
Czortkowski .	734	84,1	*115*
Kamionecki .	1 000	82,3	*82*
Kopyczyniecki	841	88,7	*105*
Podhajecki .	1 018	95,9	*94*
Przemyślański	927	89,9	*97*
Radziechowski	1 022	69,4	*68*
Skałacki . . .	876	89,5	*102*
Tarnopolski .	1 231	142,5	*116*
Trembowelski	789	84,5	*107*
Zaleszczycki .	684	72,0	*105*
Zbaraski . .	740	65,9	*89*
Zborowski . .	941	81,6	*87*
Złoczowski .	1 195	119,0	*100*

TABL. 12. LUDNOŚĆ MIEJSKA W POLSCE WEDŁUG GRUP WIELKOŚCI MIAST NA PODSTAWIE SPISÓW 1921 i 1931 R.

Podział administracyjny w dn. 30.IX 1921 r. i 9.XII 1931 r.

Grupy miast	Liczba miast		Ludność miast w tysiącach		Ludność miast w odsetkach ogółu ludności	
	1921	1931	1921	1931	1921	1931
Ogółem	**611**	**636**	**6 608**	**8 689**	***24,6***	***27,2***
Miasta liczące mieszkańców:						
1 miljon i więcej .	—	1	—	1 179	—	*3,7*
100 — 1000 tys. . .	6	10	2 090	2 170	*7,8*	*6,8*
20 — 100 „ . .	43	57	1 663	2 080	*6,2*	*6,5*
10 — 20 „ . .	62	83	842	1 099	*3,1*	*3,4*
5 — 10 „ . .	146	177	1 005	1 233	*3,7*	*3,9*
poniżej 5 „ . .	354	308	1 008	928	*3,8*	*2,9*

TABL. 13. LICZBA MIAST POWYŻEJ 100 000 MIESZKAŃCÓW ORAZ ICH LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Liczba miast liczących od 100 do 500 tysięcy mieszkańców	od 500 do 1 000 tysięcy mieszkańców	powyżej 1000 tysięcy mieszkańców	Ludność miast liczących powyżej 100 tys. mieszk. w tysiącach	w % ogółu ludn.
Polska	1931	9	1	1	3 349	*10,5*
Anglja [a]	1931	46	3	2	15 886	*39,8*
Czechosłowacja . .	1930	4	1	—	1 475	*10,0*
Francja	1931	14	2	1	6 586	*15,7*
Japonja	1930	22	4	2	11 021	*17,1*
Jugosławja	1931	3	—	—	528	*3,8*
Niemcy	1933	43	8	2	19 931	*30,2*
Norwegja	1930	1	—	—	253	*9,0*
Rumunja	1930	4	1	—	1 063	*5,9*
Stany Zjedn. Am. . .	1930	80	8	5	36 326	*28,8*
Szkocja	1931	3	—	1	1 870	*38,6*
Włochy	1931	17	4	1	7 172	*17,4*
Z.S.R.R.	1933	58	4	2	20 279	*14,6*

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

TABL. 14. LUDNOŚĆ WIELKICH MIAST W POLSCE W LATACH 1900, 1910, 1921, 1931 i 1935

Miasta	Liczba mieszkańców w tysiącach				
	1900 [a]	1910	1921	1931	1935
Warszawa	594	781	937	1 179	1 220
Łódź	310	408	452	605	608
Lwów	160	206	219	316	317
Poznań	117	157	169	247	257
Kraków	91	152	184	221	233
Wilno	139	181	129 [b]	196	207
Katowice	32	43	50	127	130
Częstochowa	41	73	80	118	128
Bydgoszcz	52	58	88	118	124
Sosnowiec	.	99	86	109	116
Lublin	46	66	94	113	114

a Warszawa, Łódź, Wilno, Lublin, Częstochowa 1897 r. *b* 1919 r.

TABL. 15. LUDNOŚĆ MIAST POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW WEDŁUG WOJEWÓDZTW NA PODSTAWIE SPISU 1931 R.

Podział administracyjny w dn. 1.I 1935 r.

Miasta	Ludność w tys.
Warszawa	1 179
Woj. warszawskie	
Włocławek	56
Płock	33
Żyrardów	25
Pruszków	24
Kutno	23
Skierniewice	20
Woj. łódzkie	
Łódź	605
Kalisz	68
Piotrków	51
Pabjanice	46
Tomaszów Maz.	38
Zgierz	27
Radomsko	23
Zduńska Wola	23
Woj. kieleckie	
Częstochowa	118
Sosnowiec	109
Radom	78
Kielce	58
Będzin	48
Dąbrowa Górn.	37
Zawiercie	33
Ostrowiec	26
Czeladź	21
Woj. lubelskie	
Lublin	113
Siedlce	37

Miasta	Ludność w tys.
Chełm	29
Zamość	25
Woj. białostockie	
Białystok	91
Grodno	50
Łomża	25
Suwałki	22
Woj. wileńskie	
Wilno	196
Woj. nowogródzkie	
Baranowicze	23
Woj. poleskie	
Brześć n/Bugiem	51
Pińsk	32
Woj. wołyńskie	
Równe	42
Łuck	36
Kowel	29
Włodzimierz	26
Krzemieniec	22
Woj. poznańskie	
Poznań	249
Bydgoszcz	118
Inowrocław	35
Gniezno	31
Ostrów Wielkop.	25
Woj. pomorskie	
Grudziądz	54

Miasta	Ludność w tys.
Toruń	54
Gdynia	33
Tczew	23
Woj. śląskie	
Katowice	127
Chorzów	102
Siemianowice Śl.	38
Bielsko	23
Mysłowice	23
Rybnik	23
Woj. krakowskie	
Kraków	221
Tarnów	45
Nowy Sącz	30
Biała	23
Woj. lwowskie	
Lwów	316
Przemyśl	51
Borysław	42
Drohobycz	33
Rzeszów	27
Jarosław	22
Sambor	22
Woj. stanisławowskie	
Stanisławów	60
Kołomyja	33
Stryj	31
Woj. tarnopolskie	
Tarnopol	36

TABL. 16. MIASTA LICZĄCE POWYŻEJ MILJONA MIESZKAŃCÓW

Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.	Miasta	Rok	Ludność w tys.
Europa			Barcelona .	1930	1 006	**Ameryka**		
			Birmingham	1931	1 002	Nowy York	1930	6930[c]
Londyn .	1931	4397[a]				Chicago .	1930	3376
Berlin . .	1933	4243	**Azja**			Buenos Aires	1931	2195
Moskwa .	1933	3663	Tokio . .	1930	4 971	Filadelfja .	1930	1951
Paryż . .	1931	2891[b]	Ossaka . .	1930	2 454	Rio de Janeiro . .	1933	1736
Leningrad .	1933	2776	Szanghaj .	1934	1 893	Detroit . .	1930	1569
Wiedeń . .	1931	1846	Peiping .	1934	1 549	Los Angelos	1930	1238
Warszawa .	1934	1200	Tientsin . .	1934	1 344	Sao Paulo .	1932	1000
Hamburg .	1933	1129	Kalkuta .	1931	1 198			
Rzym . .	1934	1093	Bombaj .	1931	1 161			
Glasgow .	1931	1088				**Australja**		
Medjolan .	1934	1040	**Afryka**					
Budapeszt .	1933	1030	Kair . . .	1930	1 103	Sidney . .	1933	1235

a Wielki Londyn 8 203 tys. *b* Paryż z przedmieściami (departament Sekwany) 4934 tys. *c* Wielki Nowy York 10 901 tys.

Uwaga. Ludność miast podano w miarę możności bez przedmieść.

TABL. 17. GMINY WIEJSKIE W POLSCE WEDŁUG PODZIAŁU ADMINISTRACYJNEGO W DN. 1.I 1935 R.

A. Według powierzchni

Grupy województw	Ogółem gmin	Liczba gmin o powierzchni km^2						
		50 i mniej	50—100	100—150	150—200	200—250	250—300	powyżej 300
Polska	**3 143**	**567**	**1 120**	**795**	**238**	**142**	**89**	**192**
Woj. centralne .	1 297	110	637	397	95	34	8	16
„ wschodnie .	365	—	1	6	37	76	75	170
„ zachodnie .	746	394	150	126	57	18	1	—
w tem śląskie	386	383[a]	2	1	—	—	—	—
„ południowe	735	63	332	266	49	14	5	6

B. Według liczby ludności

Grupy województw	Liczba gmin o ludności w tysiącach							
	2 i mniej	2—4	4—6	6—8	8—10	10—12	12—14	powyżej 14
Polska	**302**	**296**	**682**	**706**	**465**	**304**	**154**	**234**
Woj. centralne .	5	134	408	408	185	98	32	27
„ wschodnie .	—	1	5	38	68	60	55	138
„ zachodnie .	294	128	174	91	27	13	8	11
w tem śląskie	291[b]	53	12	6	5	4	4	11
„ południowe	3	33	95	169	185	133	59	58

a W tem 113 gmin liczących poniżej 5 km^2, 137 gmin liczących 5—10 km^2 i 133 gminy liczące 10—50 km^2. *b* W tem 68 gmin liczących poniżej 500 osób, 122 gminy liczące 500—1 000 i 101 gmin liczących 1 000—2 000 osób.

TABL. 18. MIESZKANIA I ZALUDNIENIE MIESZKAŃ W POLSCE W LATACH 1921 i 1931

Grupy województw	Teren objęty spisem 1921 r. Ogółem 1921	Ogółem 1931	Miasta 1921	Miasta 1931	Wieś 1921	Wieś 1931	Teren objęty spisem 1931 r. Ogółem 1931	Miasta 1931	Wieś 1931
	Liczba mieszkań w tysiącach								
Polska	**4 864**	**6 017**	**1 341**	**1 787**	**3 523**	**4 230**	**6 397**	**1 905**	**4 492**
Woj. centralne . .	2 149	2 702	738	983	1 411	1 719	2 699	983	1 716
„ wschodnie . .	651	909	80	109	571	800	1 047	157	890
„ zachodnie . .	581	663	211	267	370	396	908	337	571
„ południowe .	1 483	1 743	312	428	1 171	1 315	1 743	428	1 315
	Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie								
Polska	**5,2**	**5,0**	**4,7**	**4,6**	**5,4**	**5,2**	**5,0**	**4,6**	**5,2**
Woj. centralne . .	5,2	5,0	4,7	4,5	5,5	5,2	5,0	4,5	5,2
„ wschodnie . .	5,6	5,3	5,9	4,9	5,5	5,4	5,3	4,9	5,4
„ zachodnie . .	5,2	5,1	4,4	4,6	5,7	5,4	5,0	4,6	5,2
„ południowe .	5,0	4,9	4,8	4,5	5,1	5,0	4,9	4,5	5,0

Uwaga. Spis 1921 r. nie objął części woj. wileńskiego oraz górnośląskiej części woj. śląskiego.

TABL. 19. MIESZKANIA I ZALUDNIENIE MIESZKAŃ W WIĘKSZYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1921 i 1931

Miasta	Liczba mieszkań w tys. 1921	1931	Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie 1921	1931	Miasta	Liczba mieszkań w tys. 1921	1931	Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie 1921	1931
Warszawa .	194	248	*4,8*	*4,8*	Katowice . .	.	27	.	*4,6*
Łódź	108	145	*4,2*	*4,2*	Częstochowa	18	26	*4,6*	*4,6*
Lwów . . .	49	72	*4,5*	*4,4*	Bydgoszcz .	21	26	*4,1*	*4,4*
Poznań . . .	36	49	*4,7*	*5,0*	Lublin . . .	19	24	*4,8*	*4,6*
Kraków . .	38	48	*4,8*	*4,6*	Sosnowiec .	19	25	*4,5*	*4,4*
Wilno . . .	.	40	.	*4,9*					

TABL. 20. NIERUCHOMOŚCI MIESZKALNE W MIASTACH W POLSCE W 1931 R.

A. Według liczby mieszkań

Grupy województw Grupy miast Wielkie miasta	Liczba nieruchomości mieszkalnych							
	ogółem	zamieszkanych o liczbie mieszkań						niezamieszkanych
		1	2	3-5	6-10	11-20	21 i więcej	
	w tysiącach							
Polska	**526,9**	**234,0**	**110,1**	**99,8**	**45,2**	**22,3**	**11,0**	**4,5**
Woj. centralne .	189,3	64,4	37,9	42,6	22,6	11,9	8,6	1,3
„ wschodnie	72,1	38,4	17,6	11,7	2,5	0,9	0,3	0,7
„ zachodnie	78,3	24,0	14,8	21,1	11,5	5,3	1,2	0,4
„ południowe	187,2	107,2	39,8	24,4	8,6	4,2	0,9	2,1
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	335,4	180,4	75,5	56,0	16,1	3,5	0,3	3,6
20—100 „	116,9	38,9	25,1	28,7	15,0	7,1	1,5	0,6
powyżej 100 „	74,6	14,7	9,5	15,1	14,1	11,7	9,2	0,3
Warszawa . . .	13,1	1,8	1,1	1,9	1,9	2,1	4,2	0,1
Łódź	10,6	1,2	1,1	1,9	2,0	1,9	2,5	0,0
Częstochowa .	4,6	1,5	0,8	1,0	0,6	0,5	0,2	0,0
Sosnowiec . . .	3,1	0,5	0,4	0,7	0,8	0,5	0,2	0,0
Lublin	3,6	1,1	0,5	0,7	0,6	0,5	0,2	0,0
Wilno	7,8	2,1	1,3	2,1	1,2	0,7	0,3	0,1
Bydgoszcz . . .	5,1	1,1	0,8	1,3	1,3	0,5	0,1	0,0
Poznań	4,9	0,8	0,5	0,8	0,9	1,2	0,7	0,0
Katowice . . .	3,4	0,5	0,3	0,7	0,9	0,9	0,1	—
Kraków	6,2	0,8	0,7	1,5	1,7	1,2	0,3	0,0
Lwów	12,2	3,3	2,0	2,5	2,2	1,7	0,4	0,1

B. Według liczby osób

Grupy województw Grupy miast Wielkie miasta	Liczba nieruchomości mieszkalnych							
	ogółem	zamieszkanych o liczbie ludności						niezamieszkanych
		1-5	6-10	11-20	21-50	51-100	101 i więcej	
	w tysiącach							
Polska	**526,9**	**156,0**	**173,2**	**100,2**	**63,3**	**19,8**	**9,9**	**4,5**
Woj. centralne .	189,3	42,7	54,7	40,8	31,4	10,8	7,6	1,3
„ wschodnie .	72,1	23,0	28,5	14,4	4,3	0,8	0,4	0,7
„ zachodnie .	78,3	15,6	22,1	18,8	15,5	4,7	1,2	0,4
„ południowe	187,2	74,7	67,9	26,2	12,1	3,5	0,7	2,1
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	335,4	119,7	124,8	59,4	24,4	3,1	0,4	3,6
20—100 „	116,9	26,5	34,9	27,4	20,3	6,0	1,2	0,6
powyżej 100 „	74,6	9,8	13,5	13,4	18,6	10,7	8,3	0,3
Warszawa . . .	13,1	1,2	1,6	1,6	2,5	2,1	4,0	0,1
Łódź	10,6	1,1	1,3	1,7	2,6	1,9	2,0	0,0
Częstochowa .	4,6	0,9	1,2	1,0	0,9	0,4	0,2	0,0
Sosnowiec . . .	3,1	0,3	0,5	0,6	1,0	0,5	0,2	0,0
Lublin	3,6	0,7	0,8	0,7	0,8	0,4	0,2	0,0
Wilno	7,8	1,3	2,0	1,8	1,7	0,6	0,3	0,1
Bydgoszcz . . .	5,1	0,8	1,0	1,2	1,7	0,4	0,0	0,0
Poznań	4,9	0,5	0,7	0,7	1,1	1,2	0,7	0,0
Katowice . . .	3,4	0,2	0,5	0,6	1,2	0,8	0,1	—
Kraków	6,2	0,5	0,9	1,3	2,2	1,0	0,3	0,0
Lwów	12,2	2,3	3,0	2,2	2,9	1,4	0,3	0,1

TABL. 21. LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG GRUP WIEKU I PŁCI W LATACH 1921 i 1929

Płeć	Ludność w wieku lat							Razem	w tem w wieku lat	
	0-9	10-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60 i wyżej		7-13	15-49
	w odsetkach ogółu ludności									
30.IX 1921										
Ogółem . . .	**21,6**	**26,1**	**16,8**	**11,4**	**9,3**	**7,6**	**7,2**	**100,0**	**18,7**	**49,7**
Mężczyźni . .	22,5	26,4	16,1	10,9	9,2	7,7	7,2	100,0	19,5	48,1
Kobiety . . .	20,7	25,8	17,4	11,9	9,4	7,6	7,2	100,0	18,0	51,2
1.I 1929 [a]										
Ogółem . . .	**24,9**	**19,7**	**20,1**	**11,7**	**8,9**	**7,3**	**7,4**	**100,0**	**12,4**	**52,3**
Mężczyźni . .	25,9	20,2	19,9	11,0	8,4	7,2	7,4	100,0	12,8	51,2
Kobiety . . .	24,1	19,2	20,3	12,3	9,2	7,5	7,4	100,0	12,1	53,1

a Szacunek.

TABL. 22. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG GRUP WIEKU

Grupy wieku	Polska 1921	Anglja [a] 1931	Francja 1926	Holandja 1930	Niemcy 1933	Szwecja 1930	Włochy 1931	Z.S.R.R. 1926	Stany Zj. Am. 1930
w odsetkach ogółu ludności (mężczyźni i kobiety razem)									
Ogółem .	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
0—9	21,6	15,8	14,8	21,1	15,6	15,9	22,0	25,5	19,6
10—19	26,1	16,6	16,2	18,9	15,1	18,0	17,6	23,2	19,2
20—29	16,8	17,2	16,5	17,2	18,9	17,3	17,1	17,6	16,9
30—39	11,4	14,7	13,9	13,8	16,2	14,4	13,1	11,9	14,9
40—49	9,3	13,1	13,3	10,9	12,6	12,0	10,8	8,8	12,2
50—59	7,6	11,1	11,5	8,7	10,6	9,6	8,6	6,3	8,7
60 i wyżej	7,2	11,5	13,8	9,4	11,0	12,8	10,8	6,7	8,5
na 100 mężczyzn przypada kobiet									
Ogółem .	**106,9**	**108,8**	**108,3**	**101,3**	**105,8**	**103,1**	**104,5**	**107,0**	**97,6**
0—9	98,4	98,0	98,1	96,3	96,8	96,4	96,6	99,0	97,4
10—19	104,5	99,5	98,6	97,8	97,2	96,3	98,1	103,1	99,2
20—29	114,9	105,9	102,2	102,9	100,0	99,8	105,1	111,8	103,0
30—39	117,0	115,7	119,9	104,2	112,0	104,4	116,1	111,3	98,3
40—49	109,2	116,0	113,2	103,3	119,8	107,0	116,5	104,6	92,5
50—59	106,2	111,5	108,0	103,8	108,8	106,7	107,2	118,6	91,1
60 i wyżej	106,7	125,3	125,2	108,2	115,6	120,2	108,5	126,9	97,2

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

TABL. 23. LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO NA PODSTAWIE SPISU 1931 R.

Grupy województw	Ludność				
	Ogółem	z językiem ojczystym			
		polskim	innym	polskim	innym
	w tysiącach			w odsetkach	
Polska [a]	**32 133**	**22 208**	**9 925**	***69,1***	***30,9***
Woj. centralne .	13 390	11 100	2 290	*82,9*	*17,1*
„ wschodnie .	5 548	1 826	3 722	*32,9*	*67,1*
„ zachodnie .	4 499	4 088	411	*90,9*	*9,1*
„ południowe	8 505	5 038	3 467	*59,2*	*40,8*

a W tem 191 tys. wojska skoszarowanego, nieuwzględnionego w danych dla grup województw.

TABL. 24. LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG JĘZYKA LUB NARODOWOŚCI W ODSETKACH

Polska 1931

Język:
Polski 69
Inne 31

Belgja 1920

Język:
Flamandzki 43
Francuski 39
Flamandzki i francuski 13
Inne 5

Czechosłowacja 1930

Narodowość:
Czeskosłowacka 66
czeska 50
słowacka 16
Niemiecka 23
Węgierska 5
Ukraińska 4
Inna 2

Jugosławja 1921

Język:
Serbski i kroacki 74
Słoweński 9
Niemiecki 4
Węgierski 4
Albański 4
Inne 5

Łotwa 1930

Narodowość:
Łotewska 73
Rosyjska 11
Żydowska 5
Niemiecka 4
Inna 7

Niemcy 1925

Język:
Niemiecki 98,0
Polski (wraz z dwujęzycznymi) 1,6
Inne (wraz z dwujęzycznymi) . 0,4

Szwajcarja 1930

Język:
Niemiecki 72
Francuski 20
Włoski 6
Inne 2

Węgry 1930

Język:
Węgierski 92
Niemiecki 6
Słowacki 1
Inne 1

Z. S. R. R. 1926

Narodowość:
Rosyjska 53
Ukraińska 21
Białoruska 3
Żydowska 2
Inna 21

TABL. 25. SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI POLSKI WEDŁUG DANYCH Z 1921 R. [a]

Wyszczególnienie	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
	w odsetkach					
Zawodowo czynni i bierni	100,0	63,8	15,4	6,2	3,3	11,3
Zawodowo czynni .	100,0	72,3	10,3	3,7	1,8	11,9

a Obliczenie dla całej Polski łącznie z terenami, których nie objął spis 30.IX 1921 r.

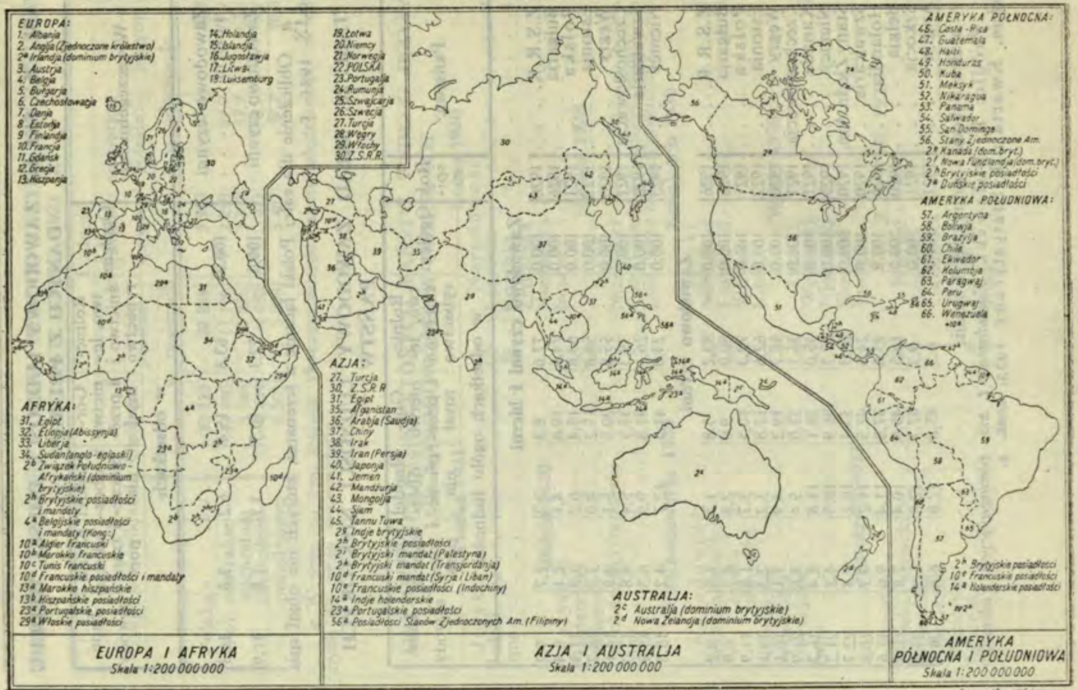
TABL. 26. SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH PAŃSTW

Państwa	Rok spisu	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	Górnictwo i przemysł	Handel i ubezpieczenia	Komunikacja i transport	Inne zawody
		w odsetkach ogółu ludności					
		Zawodowo czynni i bierni					
Z.S.R.R. . . .	1926	100,0	77,6	8,3	2,2	2,7	9,2
Bułgarja . .	1926	100,0	74,6	10,8	4,1	2,1	8,4
Polska . . .	1921	100,0	63,8	15,4	6,2	3,3	11,3
Estonja . . .	1922	100,0	58,8	15,2	4,0	3,3	18,7
Węgry	1920	100,0	55,8	20,5	5,1	4,5	14,1
Czechosłowacja	1921	100,0	39,3	33,5	5,4	4,8	17,0
Szwajcarja . .	1920	100,0	26,1	41,8	9,9	6,3	15,9
Niemcy . . .	1925	100,0	23,0	41,3	12,7	4,2	18,8
		Zawodowo czynni					
Z.S.R.R. . . .	1926	100,0	83,2	5,8	1,3	1,5	8,2
Bułgarja . .	1926	100,0	80,0	9,0	2,8	1,3	6,9
Polska . . .	1921	100,0	72,3	10,3	3,7	1,8	11,9
Estonja . . .	1922	100,0	62,6	12,8	3,2	2,3	19,1
Węgry	1920	100,0	56,7	19,2	4,9	3,1	16,1
Czechosłowacja	1921	100,0	36,1	33,0	5,4	3,6	21,9
Kanada . . .	1921	100,0	35,0	28,1	11,8	8,4	16,7
Niemcy . . .	1925	100,0	27,2	36,9	10,5	4,2	21,2
Stany Zjedn. Am.	1920	100,0	26,3	33,4	10,2	7,4	22,7
Szwajcarja . .	1920	100,0	24,8	42,5	11,2	4,7	16,8
Holandja . .	1920	100,0	23,6	37,8	11,4	9,6	17,6
Belgja	1920	100,0	18,5	45,0	10,4	7,4	18,7
Szkocja . . .	1921	100,0	9,2	47,7	12,8	6,9	23,4
Anglja [a] . . .	1921	100,0	6,5	45,8	12,8	6,8	28,1

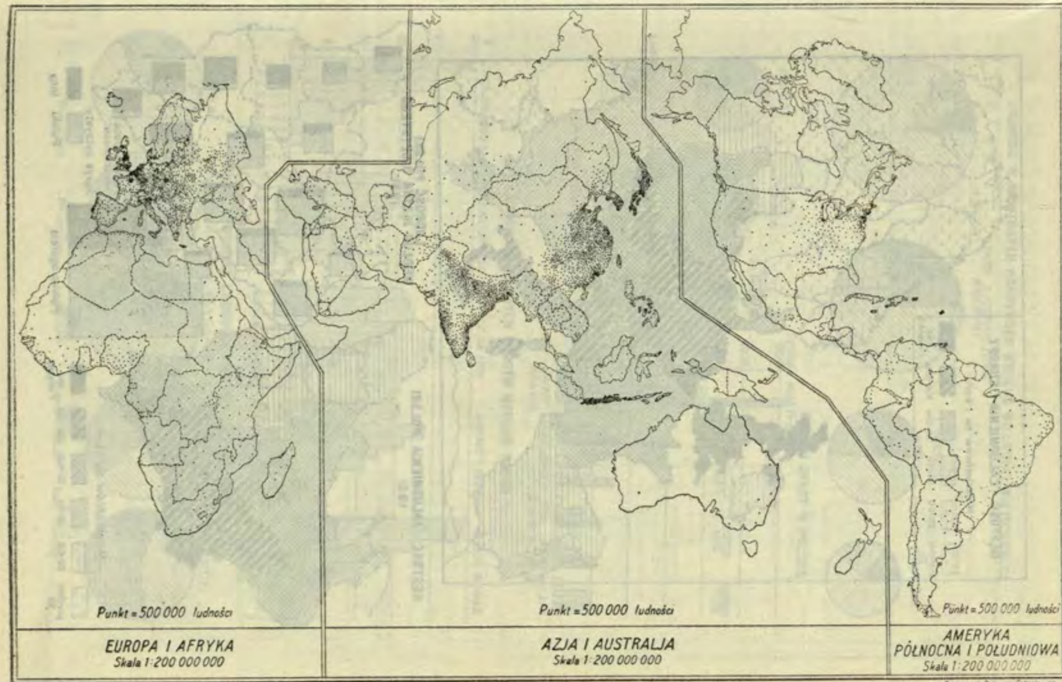
a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

Źródło: R. Buławski, *Zagadnienie t. zw. pomagających członków rodzin*, Kwartalnik Statystyczny 1933, zesz. 4.

PAŃSTWA ŚWIATA

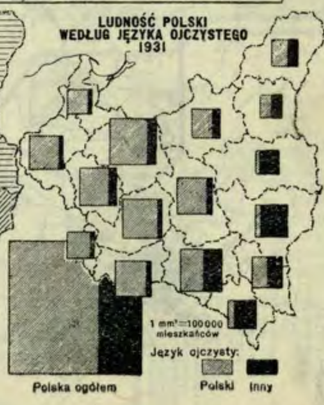

LUDNOŚĆ ŚWIATA

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA EUROPY
Mieszkańców na 1 km²:
poniżej 25
25-50
50-75
75-100
100-150
150 i więcej

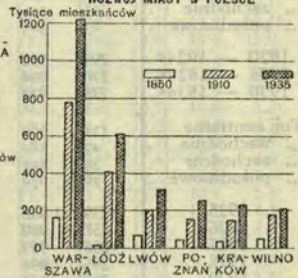

GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA POLSKI 1931
Mieszkańców na 1 km²:
poniżej 25
25-50
50-75
75-100
100-150
150 i więcej

LUDNOŚĆ POLSKI WEDŁUG JĘZYKA OJCZYSTEGO 1931
1 mm² = 100 000 mieszkańców
Język ojczysty:
Polski
Inny
Polska ogółem

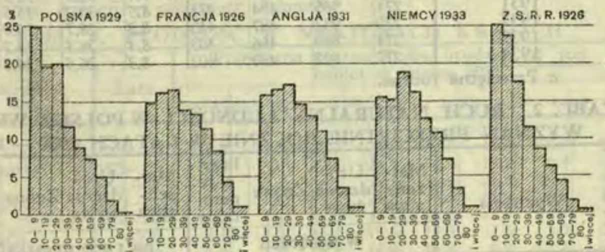
LUDNOŚĆ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH WEDŁUG WIELKOŚCI MIEJSCOWOŚCI

ROZWÓJ MIAST W POLSCE

LUDNOŚĆ NIEKTÓRYCH PAŃSTW WEDŁUG WIEKU

SKŁAD ZAWODOWY LUDNOŚCI NIEKTÓRYCH PAŃSTW

DZIAŁ III. RUCH LUDNOŚCI

TABL. 1. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W POLSCE W LATACH 1896 — 1934

Lata Grupy województw	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	w tysiącach				na 1 000 mieszkańców			
1896 — 1900[a]	206	1 093	629	464	*8,2*	*43,5*	*25,0*	*18,5*
Woj. centralne .	79	422	235	187	*8,0*	*42,7*	*23,8*	*18,9*
„ wschodnie .	37	194	116	78	*8,5*	*43,6*	*26,1*	*17,5*
„ zachodnie .	27	154	83	71	*7,8*	*44,4*	*23,9*	*20,5*
„ południowe .	63	323	195	128	*8,6*	*44,2*	*26,6*	*17,6*
1920 — 1924[a]	295	950	571	379	*10,6*	*34,1*	*20,5*	*13,6*
1925 — 1929[a]	270	994	515	479	*8,9*	*32,8*	*17,0*	*15,8*
1930 — 1934[a]	278	934	483	451	*8,6*	*28,8*	*14,9*	*13,9*
Woj. centralne .	114	380	194	186	*8,4*	*28,0*	*14,3*	*13,7*
„ wschodnie .	49	180	83	97	*8,7*	*31,8*	*14,7*	*17,1*
„ zachodnie .	39	122	62	60	*8,5*	*26,7*	*13,6*	*13,1*
„ południowe .	76	252	144	108	*8,8*	*29,3*	*16,7*	*12,6*
1925	239	1 036	492	544	*8,1*	*35,2*	*16,7*	*18,5*
1926	257	989	533	456	*8,6*	*33,1*	*17,8*	*15,3*
1927	258	959	526	433	*8,5*	*31,6*	*17,3*	*14,3*
1928	295	991	504	487	*9,6*	*32,3*	*16,4*	*15,9*
1929	299	994	519	475	*9,6*	*32,0*	*16,7*	*15,3*
1930	296	1 023	489	534	*9,4*	*32,5*	*15 5*	*17,0*
1931	271	965	494	471	*8,5*	*30,2*	*15,5*	*14,7*
1932	270	932	487	445	*8,3*	*28,7*	*15,0*	*13,7*
1933	274	869	466	403	*8,3*	*26,5*	*14,2*	*12,3*
1934	277	882	480	402	*8,3*	*26,5*	*14,4*	*12,1*

a Przeciętne roczne.

TABL. 2. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W POLSCE WEDŁUG WYZNAŃ PRZECIĘTNIE ROCZNIE W LATACH 1930 — 1934

Wyznania	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	w tysiącach				na 1 000 mieszkańców			
Ogółem . . .	**278**	**934**	**483**	**451**	***8,6***	***28,8***	***14,9***	***13,9***
Rzymsko-katol.	181	606	310	296	*8,9*	*29,7*	*15,2*	*14,5*
Grecko-katol. .	35	114	68	46	*10,0*	*32,8*	*19,6*	*13,2*
Prawosławne . .	33	130	60	70	*8,3*	*32,6*	*15,0*	*17,6*
Ewangelickie .	7	18	13	5	*8,5*	*21,2*	*15,1*	*6,1*
Mojżeszowe[a] .	21	61	30	31	*6,7*	*19,9*	*10,0*	*9,9*
Inne	1	5	2	3	.	.	.	.

a Liczby niekompletne wskutek wadliwej rejestracji.

TABL. 3. RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1909—1912, 1932 i 1933

Państwa	Urodzenia żywe			Zgony			Przyrost naturalny		
	1909-1912	1932	1933	1909-1912	1932	1933	1909-1912	1932	1933
	na 1 000 mieszkańców								
Japonja . . .	33,9	32,9	31,6	20,8	17,7	17,8	13,1	15,2	13,8
Bułgarja . .	41,0	31,4	29,0	22,9	16,3	15,4	18,1	15,1	13,6
Rumunja . .	41,5	35,9	32,0	25,1	21,7	18,7	16,4	14,2	13,3
Polska . . .	37,4	28,7	26,5	21,0	15,0	14,2	16,4	13,7	12,3
Litwa . . .	.	27,3	25,7	.	15,2	13,5	.	12,1	12,2
Portugalja . .	34,2	30,6	29,7	20,4	17,5	17,6	13,8	13,1	12,1
Holandja . .	28,4	22,0	20,8	13,5	9,0	8,8	14,9	13,0	12,0
Hiszpanja . .	32,3	28,3	27,8	22,8	16,4	16,4	9,5	11,9	11,4
Włochy . . .	32,5	23,8	23,7	20,3	14,7	13,6	12,2	9,1	10,1
W. m. Gdańsk	32,4	19,9	19,0	19,8	11,4	11,5	12,6	8,5	7,5
Węgry . . .	36,1	23,0	21,6	24,3	17,8	14,7	11,8	5,2	6,9
Irlandja . .	23,2	18,9	19,2	16,8	14,4	13,6	6,4	4,5	5,6
Czechosłowacja	31,1	21,0	19,2	21,1	14,1	13,7	10,0	6,9	5,5
Szwajcarja . .	24,7	16,7	16,4	15,3	12,1	11,4	9,4	4,6	5,0
Norwegja . .	26,2	16,0	15,0	13,5	10,6	10,2	12,7	5,4	4,8
Szkocja . . .	26,3	18,6	17,6	15,4	13,5	13,2	10,9	5,1	4,4
Niemcy . . .	29,5	15,1	14,7	16,6	10,8	11,2	12,9	4,3	3,5
Belgja . . .	23,4	17,6	16,5	15,7	13,2	13,1	7,7	4,4	3,4
Szwecja . . .	24,5	14,5	13,7	13,9	11,6	11,2	10,6	2,9	2,5
Anglja[a] . .	24,7	15,3	14,4	14,0	12,0	12,3	10,7	3,3	2,1
Austrja . . .	23,1	15,2	14,3	17,8	13,9	13,2	5,3	1,3	1,1
Francja . . .	19,4	17,3	16,3	18,7	15,8	15,8	0,7	1,5	0,5

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

TABL. 4. PŁODNOŚĆ W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	Przeciętna roczna liczba urodzeń na 100 kobiet w wieku lat							
		15—49	15—19	20—24	25—29	30—34	35—39	40—44	45—49
Ukraina . .	1926—27	**15,6**	4,1	23,7	25,8	22,8	15,8	8,3	2,5
Bułgarja . .	1926—27	**13,9**	3,6	22,6	24,3	18,9	13,2	6,4	0,7
,,	1905—06	19,8	2,6	30,3	32,4	32,2	21,8	13,5	6,3
Polska . .	1927—28	**10,9**	1,9	13,9	21,8	19,6	15,4	6,8	1,3
,,	1900-01[a]	14,2	3,4	20,8	31,5	30,8	22,6	12,1	3,3
Węgry . . .	1930	**9,1**	4,2	16,2	15,6	12,0	7,6	3,0	0,4
Czechosłow.	1930	**8,3**	2,9	13,9	14,9	10,8	6,9	2,7	0,4
Francja . .	1925—27	**6,9**	2,7	13,0	13,4	9,9	5,6	2,1	0,2
,,	1896-1900	8,6	2,6	12,9	16,8	12,9	8,6	3,4	0,5
Stany Zj. Am.	1930	**7,1**	4,9	12,4	11,7	8,8	5,6	2,2	0,2
Estonja . .	1930—32	.	.	8,7	11,0	9,7	6,5	3,0	0,3
Szwecja . .	1930—31	**5,7**	1,8	8,0	9,9	8,6	6,2	2,9	0,4
,,	1871—80	11,8	0,9	10,1	19,6	22,4	19,2	11,6	1,7
Saksonja . .	1924—26	**5,6**	1,9	9,8	11,0	7,7	4,5	1,7	0,1
,,	1910	9,7	2,7	15,9	18,1	13,2	9,4	3,7	0,3
Miasto Paryż	1931—32	**4,2**	3,1	9,1	7,7	4,7	2,5	0,7	0,1

a Była Galicja (województwa południowe).

TABL. 5. POLSKA TABLICA WYMIERALNOŚCI 1927 R.

Wiek	Liczba żyjących[a]	Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku	Przeciętne dalsze trwanie życia	Wiek	Liczba żyjących[a]	Prawdopodobieństwo zgonu w ciągu roku	Przeciętne dalsze trwanie życia
0	10 000	0,1756	45,9	25	6 866	0,0063	40,0
1	8 244	0,0416	54,6	30	6 644	0,0069	36,2
2	7 901	0,0215	55,9	35	6 410	0,0076	32,5
3	7 731	0,0143	56,1	40	6 161	0,0084	28,7
4	7 620	0,0097	55,9	45	5 828	0,0102	24,9
				50	5 490	0,0133	21,2
5	7 546	0,0077	55,5	55	5 157	0,0184	17,6
10	7 343	0,0033	52,0	60	4 630	0,0261	14,4
15	7 228	0,0038	47,7	65	3 951	0,0395	11,4
20	7 068	0,0053	43,8	70	3 102	0,0595	8,8

a Liczba osób dożywających wieku wskazanego z lewej strony z każdych 10 000 urodzonych.

TABL. 6. PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA W NIEKTÓRYCH KRAJACH

Kraje	Lata	W wieku lat 0	15	30	50	60
		Około 1870 — 1880 r.				
Galicja i Bukowina	1870—80	27,8	37,4	27,2	14,8	10,0
Austrja	1870—80	32,4	41,2	31,0	18,1	12,3
Niemcy	1870—80	37,0	43,3	32,3	18,7	12,4
Francja	1877—81	42,1	45,0	34,7	20,7	14,1
Anglja[a]	1871—80	43,0	44,5	33,3	19,8	13,7
Szwecja	1871—80	47,0	47,7	36,3	21,7	14,8
		Przed wojną światową				
Rosja europejska . .	1896—97	32,3	44,9	34,0	20,1	14,2
Austrja	1906—10	41,7	45,2	34,2	19,6	13,1
Niemcy	1910—11	49,1	48,6	36,3	20,6	13,7
Francja	1908—13	50,4	47,1	35,7	20,9	14,2
Anglja[a]	1910—12	53,4	50,0	37,2	21,4	14,7
Szwecja	1911—15	57,9	51,0	39,6	24,0	16,6
		Po wojnie światowej				
Z.S.R.R. (część eur.)	1926—27	44,4	49,5	37,8	22,8	16,1
Polska	1927	45,9	47,7	36,2	21,2	14,4
w tem woj. zachodnie	1927	51,8	51,1	39,2	23,4	16,1
Francja	1920—23	54,1	48,6	37,1	21,7	14,8
Niemcy	1924—26	57,4	51,8	39,2	22,5	15,1
Anglja[a]	1920—22	57,6	51,6	38,9	22,6	15,3
Szwecja	1921—25	61,8	53,2	41,2	24,7	17,1

a Bez Szkocji i północnej Irlandji.

Uwaga. Kraje w każdej grupie uszeregowano według rosnącego trwania życia w wieku 0.

TABL. 7. WYCHODZTWO, POWRÓT WYCHODŹCÓW I REPATRJACJA W POLSCE W LATACH 1919—1934

Wyszczególnienie	1919-1925[a]	1926-1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach osób					
Wychodztwo ogółem	**577,8**	**964,1**	**76,0**	**21,4**	**35,5**	**42,6**
Do krajów europejskich	230,0	679,1	64,2	11,8	18,3	21,8
w tem: do Francji	217,9	285,1	28,4	8,1	11,4	8,0
do Niemiec	.	362,6	32,3	0,4	0,7	0,9
Do krajów pozaeuropejskich	347,8	285,0	11,8	9,6	17,2	20,8
w tem: do Stanów Zj. Am.	215,5	42,7	1,4	1,4	1,3	1,5
do Kanady	.	103,7	1,3	1,1	1,1	1,4
do Ameryki Połudn.	.	119,6	7,0	3,7	3,8	4,7
do Palestyny	.	12,3	1,5	2,9	10,3	12,7
Powrót wychodźców	.	**459,7**	**87,7**	**38,6**	**18,8**	**34,0**
Z krajów europejskich	.	426,5	80,5	32,7	14,9	31,8
w tem: z Francji	.	38,8	26,2	25,1	10,2	20,2
z Niemiec	.	320,2	45,7	1,5	0,7	0,5
Z krajów pozaeuropejskich	162,5	33,2	7,2	5,9	3,9	2,2
w tem: ze Stanów Zj. Am.	.	8,4	1,0	0,6	0,2	0,3
z Kanady	.	5,0	2,3	2,2	0,9	0,6
z Ameryki Połudn.	.	7,7	2,5	2,3	2,2	0,8
z Palestyny	.	5,6	0,2	0,1	0,07	0,2
Repatrjacja[b]	**1 181,8**	—	—	—	—	—

a Dane dotyczące wychodztwa i powrotu wychodźców są niekompletne.
b Powrót osób, które opuściły Polskę w związku z wypadkami wielkiej wojny.

TABL. 8. WYCHODZTWO Z NIEKTÓRYCH PAŃSTW EUROPEJSKICH W LATACH 1920—1933

Państwa z — wychodztwo zamorskie k — wychodztwo kontynentalne		Przeciętna roczna 1920-1924	Przeciętna roczna 1925-1929	1928	1929	1930	1931	1932	1933
		w tysiącach osób							
Polska	z	59,6[a]	55,4	64,6	65,3	46,5	11,8	9,7	17,2
	k	35,7[a]	110,0	122,1	178,1	171,9	64,2	11,8	18,3
Anglja	z	214,1	148,2	136,8	143,7	92,2	34,3	27,0	26,3
Austrja	z	7,8	4,7	4,6	4,9	4,2	2,6	2,1	1,4
Belgja	z	3,5	3,1	2,5	3,1	2,6	1,3	1,3	0,4
Czechosłowacja	z	14,8	12,6	15,2	12,7	8,8	2,8	1,6	1,5
	k[b]	17,8	11,7	28,8	35,1	40,0	26,4	17,4	12,5
Irlandja	z	16,2	26,6	24,7	20,8	16,0	1,5	0,8	0,9
Jugosławja	z	10,3	17,1	19,5	15,7	11,4	3,4	1,6	.
Niemcy	z	48,2	58,8	57,2	48,7	37,4	13,6	10,3	12,9
Portugalja	z	29,3	34,0	29,6	31,4	15,8	6,6	8,1	.
Rumunja	z	.	11,5	11,4	12,7	10,7	2,6	1,4	1,1
Włochy	z	172,5	98,6	70,8	61,8	59,1	40,8	24,8	22,3
	k	182,6	115,8	79,2	88,1	221,0	125,1	58,5	60,7

a Dane niekompletne. *b* Bez wychodztwa sezonowego.
Źródło: *L'année sociale 1933*.

TABL. 9. PASZPORTY ZAGRANICZNE NA WYJAZD Z POLSKI W LATACH 1930—1934

Rodzaje paszportów	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach				
Ogółem	**114,2**	**86,4**	**43,5**	**30,5**	**44,3**
Handlowe	14,2	11,4	6,3	4,3	3,9
W celach niezarobkowych .	100,0	75,0	37,2	26,2	40,4
normalne	51,7	33,0	10,6	3,1	2,0
ulgowe i bezpłatne . . .	48,3	42,0	26,6	23,1	38,4
Jednorazowe	105,5	79,2	39,2	28,6	42,3
Wielokrotne	8,7	7,2	4,3	1,9	2,0

Uwaga. Liczby nie obejmują paszportów emigracyjnych i zbiorowych.

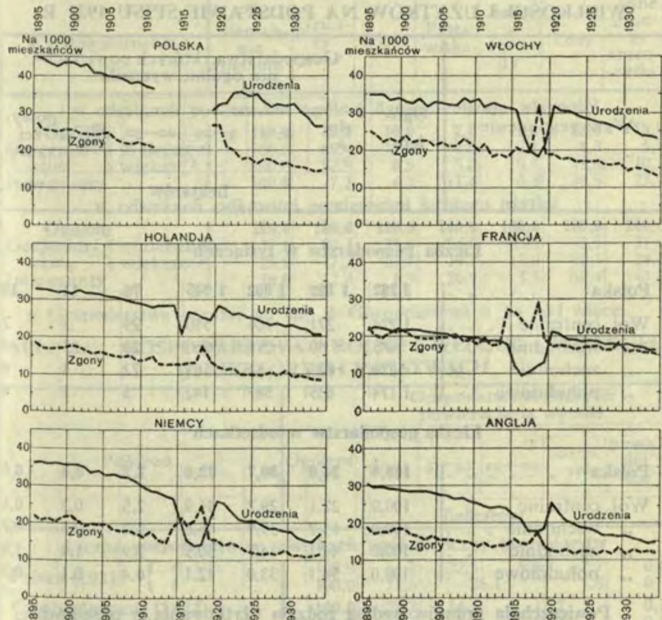
TABL. 10. WIZY WYDANE CUDZOZIEMCOM NA WJAZD DO POLSKI W LATACH 1931/32 — 1933/34

Miejsce wydania wizy	Liczba wiz					Liczba osób		
	1931/32	1932/33	1933/34			1933/34		
			Ogółem	Pobytowe	Przejazd.	Ogółem	Pobyt	Przejazd
	w tysiącach							
Ogółem . . .	**266,8**	**200,6**	**188,1**	**107,2**	**80,9**	**204,5**	**121,8**	**82,7**
Europa	249,9	191,1	182,2	103,4	78,8	198,6	118,0	80,6
w tem:								
Austrja . . .	13,9	11,6	10,4	6,7	3,7	12,1	8,0	4,1
Czechosłowacja	18,4	11,8	14,9	11,8	3,1	19,8	16,7	3,1
W. m. Gdańsk .	31,1	21,2	21,7	5,2	16,5	22,3	5,2	17,1
Niemcy . . .	136,6	105,7	95,8	64,6	31,2	103,9	72,2	31,7
Rumunja . . .	14,4	11,8	9,8	2,2	7,6	9,9	2,3	7,6
Z.S.R.R. . .	12,0	9,6	7,8	0,5	7,3	7,8	0,5	7,3
Kraje pozaeurop.	16,9	9,5	5,9	3,8	2,1	5,9	3,8	2,1
w tem St. Zj. Am.	7,8	7,5	4,4	3,3	1,1	4,4	3,3	1,1

TABL. 11. RUCH CUDZOZIEMCÓW W 27 WIĘKSZYCH MIASTACH I UZDROWISKACH W POLSCE W LATACH 1931 — 1934

Miasta Przynależność państwowa	Liczba przyjazdów				Łączny czas pobytu cudzoziemców, którzy wyjechali w roku			
	1931	1932	1933	1934	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach osób				w tysiącach dni			
Ogółem	**79,7**	**71,2**	**70,0**	**87,1**	**1 960**	**1 818**	**2 107**	**2 470**
w tem miasta:								
Warszawa . . .	24,6	21,1	23,3	29,9	862	883	730	884
Łódź	5,9	5,1	5,0	4,9	.	.	104	177
Poznań . . .	5,6	6,2	5,0	6,2	140	99	133	126
Bydgoszcz . .	4,2	3,8	3,3	4,5	65	114	98	108
Katowice . . .	7,0	5,5	6,3	8,6	423	95	201	267
Kraków . . .	9,9	7,7	7,4	8,4	106	129	158	144
Lwów	6,4	5,3	4,5	5,2	31	17	29	82
przynależność państwowa:								
Austrja . . .	9,5	8,3	8,3	10,0	137	128	174	201
Czechosłowacja	7,7	6,8	7,9	7,3	143	172	235	251
Francja . . .	3,5	3,3	4,2	4,8	89	95	89	106
Niemcy . . .	26,3	21,7	20,4	29,2	701	435	662	759
Stany Zj. Am. .	6,1	6,1	4,2	5,1	116	122	123	118

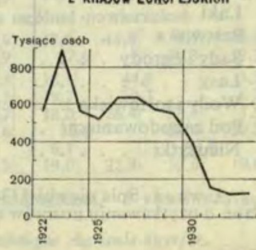
URODZENIA I ZGONY W LATACH 1895–1934

WYCHODZTWO Z POLSKI I POWRÓT WYCHODŹCÓW

WYCHODZTWO ZAOCEANICZNE Z KRAJÓW EUROPEJSKICH

DZIAŁ IV. WŁASNOŚĆ NIERUCHOMA

TABL. 1. GOSPODARSTWA WIEJSKIE W POLSCE WEDŁUG WIELKOŚCI I UŻYTKÓW NA PODSTAWIE SPISU 1921 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Gospodarstwa, których powierzchnia ogólna wynosiła hektarów: do 2	2—5	5—20	20—50	50—100	powyżej 100
Liczba gospodarstw w tysiącach							
Polska	**3 262**	**1 109**	**1 002**	**1 045**	**76**	**11**	**19**
Woj. centralne	1 224	271	364	550	29	3	7
„ wschodnie	585	80	210	268	20	3	4
„ zachodnie	279	123	41	85	22	4	4
„ południowe	1 174	635	387	142	5	1	4
Liczba gospodarstw w odsetkach							
Polska	**100,0**	**34,0**	**30,7**	**32,0**	**2,3**	**0,4**	**0,6**
Woj. centralne	100,0	22,1	29,7	44,9	2,5	0,2	0,6
„ wschodnie	100,0	13,7	35,9	45,8	3,4	0,5	0,7
„ zachodnie	100,0	44,1	14,7	30,5	7,9	1,4	1,4
„ południowe	100,0	54,1	33,0	12,1	0,4	0,1	0,3
Powierzchnia gruntów według rodzaju użytkowania w odsetkach							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Grunty orne	47,6	72,6	67,1	62,0	57,7	56,7	28,6
Łąki	10,2	8,1	12,3	12,6	11,6	10,8	8,0
Pastwiska	5,5	2,5	5,3	7,4	9,2	8,7	3,6
Sady i ogrody	1,3	6,0	2,4	1,6	1,3	1,3	0,5
Lasy	24,8	1,3	3,0	4,5	7,0	9,8	49,8
Wody i torfowiska	1,0	0,1	0,2	0,5	1,1	1,8	1,6
Pod zabudowaniami	2,3	7,6	4,3	3,0	2,1	1,7	0,9
Nieużytki	7,3	1,8	5,4	8,4	10,0	9,2	7,0

Uwaga. Spis nie objął Górnego Śląska i części woj. wileńskiego. Ostatnie dane o użytkowaniu gruntów ob. tabl. 2, str. 33 oraz dz. V, tabl. 1, str. 40.

TABL. 2. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE WEDŁUG RODZAJÓW WŁASNOŚCI W 1931 R.

Wyszczególnienie		Powierzchnia ogółem	Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Lasy	Inne grunty i nieużytki
w odsetkach powierzchni ogólnej danego rodzaju własności								
Ogółem		**100,0**	**49,0**	**10,0**	**7,0**	**1,5**	**22,0**	**10,5**
Gospodarstwa	mniejsze [a]	100,0	68,4	12,4	6,6	2,1	4,8	5,7
	większe [b]	100,0	32,9	8,5	5,2	0,7	42,6	10,1
Inne grunty		100,0	7,2	4,2	11,4	0,3	49,5	27,4
w odsetkach całkowitej powierzchni każdego użytku								
Ogółem		**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Gospodarstwa	mniejsze [a]	57,6	80,3	71,4	54,0	83,5	12,5	31,6
	większe [b]	25,8	17,3	21,7	19,1	13,0	50,1	24,9
Inne grunty		16,6	2,4	6,9	26,9	3,5	37,4	43,5

a Gospodarstwa poniżej 50 *ha*. *b* Gospodarstwa o 50 *ha* i więcej.

TABL. 3. GOSPODARSTWA ROLNE WEDŁUG WIELKOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Ogółem	Gospodarstwa, których powierzchnia wynosi				
		do 5	5—10	10—20	20—100	powyżej 100
		hektarów				
Liczba gospodarstw w odsetkach ogólnej liczby gospodarstw						
Polska (1921) [a]	100,0	64,7	22,5	9,5	2,7	0,6
Polska (1921) [b]	100,0	71,6	26,1		1,8	0,5
Czechosłowacja (1927) [b]	100,0	72,7	14,3	12,7		0,3
Finlandja (1929) [c]	100,0	54,6	21,8	23,3		0,3
Holandja (1930) [a]	100,0	66,8	14,9	11,1	7,1	0,1
Niemcy (1925) [b]	100,0	77,0	18,7		3,9	0,4
Stany Zjedn. Am. (1925) [a]	100,0	37,9			62,1	
Szwecja (1927) [c]	100,0	70,5	14,7	9,3	5,1	0,4
Powierzchnia gospodarstw w odsetkach ogólnej powierzchni						
Polska (1921) [a]	100,0	14,9	17,0	13,8	9,5	44,8
Polska (1921) [b]	100,0	24,9	37,6		10,3	27,2
Czechosłowacja (1927) [b]	100,0	23,4	18,3	44,8		13,5
Finlandja (1929) [c]	100,0	14,3	19,2	60,3		6,2
Holandja (1930) [a]	100,0	14,7	18,0	26,4	39,4	1,5
Niemcy (1925) [b]	100,0	17,6	35,8		26,4	20,2
Stany Zjedn. Am. (1925) [a]	100,0	6,1			93,9	
Szwecja (1927) [c]	100,0	15,5	19,0	22,9	32,0	10,6

a, b, c Klasyfikacja według: *a* powierzchni ogólnej, *b* ziemi użytkowanej rolniczo, *c* gruntów ornych.

Źródło: *Annuaire Internationale de Statistique Agricole 1931/32.*

TABL. 4. REFORMA ROLNA W POLSCE W LATACH 1919—1934

Wyszczególnienie	Polska		Województwa			
	1919-1934	1934	centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
			1919—1934			
	w tysiącach					
Prace parcelacyjne						
Liczba utworzonych kolonij i parceli	604,8	18,4	188,7	177,5	51,2	187,
w tem: kolonje samodzielne . . .	127,0	3,0	49,6	42,7	11,2	23,
parcele dodatkowe [b] . . .	416,0	12,5	106,8	129,5	24,2	155,
Obszar rozdysponowany ogółem *ha*	2 246,8	54,6	740,4	893,7	266,4	346,
w tem: kolonje samodzielne . . .	1 213,9	26,4	420,5	532,6	147,3	113,
parcele dodatkowe [b] . . .	853,4	21,6	255,8	329,1	67,4	201,
Prace regulacyjne						
Scalenia						
Liczba gospodarstw scalonych .	505,5	59,8	273,4	219,9	0,5	11,
Obszar scalony *ha*	3 578,4	352,6	1 868,0	1 668,9	3,2	38,
Likwidacja serwitutów						
Liczba gospodarstw	246,9	9,1	109,2	137,7	—	—
Obszar otrzymany za serwituty *ha*	562,1	10,6	315,0	247,1	—	—
Wynagrodzenie w gotówce zł. . .	3 528,3	95,9	3 399,5	128,8	—	—
Meljoracje 1925 — 1933						
Regulacje rzeczek i kanałów oraz osuszenie rowami *km*	8,6		4,0	4,2	0,3	0,
Na obszarze *ha*	277,2		116,5	144,5	10,6	5,

a Dane tymczasowe. *b* Uzupełnienie istniejących jednostek gospodarczych

TABL. 5. KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1930/31 R

Państwa	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Przeciętny obszar w *ha*	Koszty produkcji [a]	Dochód			Koszty pracy ręcznej w złotych na *ha*
				brutto	netto		
			w złotych na *ha*			w % kapitału czyn.	
Polska	739	12,9	352	379	27	*0,7*	19
Austrja	922	29,0	483	471	− 12	*− 0,7*	26
Czechosłowacja .	233	16,6	.	.	65	*2,1*	.
Danja	629	22,2	1 420	1 445	25	*0,7*	55
Estonja	300	40,0	227	239	12	*2,2*	14
Finlandja . . .	650	21,8	413	470	57	*4,5*	24
Holandja	3 613	26,9	929	1 346	417	.	41
Łotwa	138	42,2	273	306	33	*4,5*	15
Niemcy	3 184	45,4	868	913	45	.	41
Szwajcarja . . .	522	15,3	1 740	2 160	420	*5,7*	91
Węgry	18	15,1	451	541	90	*3,6*	28

a Bez oprocentowania kapitału czynnego.
Źródło: Institut International d'Agriculture: Comptabilité Agricole, *Recueil de Statistiques pour 1930/31*. Rome 1934.

TABL. 6. KAPITAŁ, KOSZTY PRODUKCJI I DOCHODY MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH [a] W POLSCE W LATACH 1928/29 — 1932/33

Lata rachunkowe [b] / Wielkość grup gospodarstw	Liczba gospodarstw wziętych do obliczeń	Kapitał czynny: Ogółem	w tem: gruntowy	w tem: budowlany	Kapitał bierny (długi)	Koszty produkcji [c]	Dochód: brutto	Dochód: netto
		w złotych na hektar						
1928/29	855	3 875	2 317	852	283	436	585	149
1929/30	793	3 911	2 321	909	342	395	499	104
1930/31	739	3 713	2 148	930	364	352	379	27
1931/32	437	3 166	1 833	840	384	286	297	11
1932/33	417	2 475	1 420	660	374	223	250	27
Przeciętnie w latach 1930/31 — 1932/33								
2—50 *ha*	**531**	**3 118**	1 800	810	**374**	**287**	**309**	**22**
2— 3 „	17	4 800	2 226	1 927	562	579	589	10
3— 5 „	58	4 146	2 445	1 096	352	415	427	12
5—10 „	168	3 405	2 073	799	417	312	338	26
10—15 „	124	3 012	1 744	767	331	258	286	28
15—30 „	134	2 417	1 317	659	347	213	231	18
30—50 „	30	2 247	1 189	617	382	194	204	10

a Gospodarstwa od 2 — 50 *ha* powierzchni ogólnej. *b* Od 1.VII do 30.VI następnego roku. *c* Bez oprocentowania kapitału czynnego.

Źródło: Dane Wydziału Ekonomiki Rolnej Drobnych Gospodarstw Wiejskich w Państwowym Instytucie Naukowym Gospod. Wiejskiego w Puławach.

TABL. 7. KUPNO-SPRZEDAŻ GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH W POLSCE W LATACH 1928 i 1932

Grupy województw / Lata		Obszar gruntów sprzedanych w tys. *ha*	Liczba sprzedaży: Ogółem w tysiącach	według wielkości sprzedanego gruntu w *ha*: do 0,5	0,5-2	2—5	5—20	20—100	powyżej 100
				w odsetkach					
Polska	**1928**	**420,9**	**134,7**	**38,0**	**36,8**	**14,3**	**9,8**	**0,9**	**0,2**
	1932	**213,2**	**98,4**	**43,4**	**37,1**	**12,4**	**6,4**	**0,6**	**0,1**
Woj. centralne	1928	183,5	52,5	13,9	43,4	25,5	16,3	0,7	0,2
	1932	95,3	31,8	15,2	44,7	26,4	13,0	0,6	0,1
„ wschodnie	1928	117,1	9,6	3,6	37,0	28,1	26,1	4,6	0,6
	1932	18,7	3,0	8,0	36,1	29,3	22,0	4,0	0,6
„ zachodnie	1928	52,0	5,7	22,3	32,5	15,3	23,3	5,5	1,1
	1932	33,3	5,5	24,9	36,8	16,6	17,7	3,5	0,5
„ południowe	1928	68,3	66,9	63,2	31,9	3,5	1,2	0,1	0,1
	1932	65,9	58,1	62,4	33,1	3,4	1,0	0,1	0,0

TABL. 8. NIERUCHOMOŚCI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG PRAWNEGO CHARAKTERU WŁAŚCICIELA W POLSCE W 1931 R.

Grupy województw Grupy miast Największe miasta	Ogółem	W tem należące do: osób fizycznych i spółek	spółdzielni mieszkaniowych	Skarbu Państwa	samorządu terytorjalnego	kościołów i gmin wyznaniowych	innych instytucyj
	w tysiącach						
Polska	**526,9**	**505,6**	**1,1**	**7,0**	**5,5**	**5,1**	**2,4**
Woj. centralne .	189,3	183,0	0,6	2,1	1,4	1,5	0,6
„ wschodnie	72,1	69,5	0,0	1,4	0,3	0,7	0,2
„ zachodnie .	78,3	71,6	0,4	2,1	2,3	1,4	0,5
„ południowe	187,2	181,5	0,1	1,4	1,5	1,5	1,1
Miasta liczące mieszkańców:							
do 20 tys.	335,4	324,2	0,2	3,6	3,1	3,3	0,9
20—100 „	116,9	111,9	0,1	2,1	1,2	0,9	0,6
powyżej 100 „	74,6	69,5	0,8	1,3	1,2	0,9	0,9
w tem:							
Warszawa . . .	13,1	11,8	0,5	0,3	0,2	0,1	0,2
Łódź	10,6	10,3	0,1	0,0	0,0	0,1	0,1
Wilno	7,8	7,3	0,0	0,1	0,1	0,2	0,1
Poznań	4,9	4,2	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1
Kraków	6,2	5,6	0,0	0,1	0,2	0,2	0,1
Lwów	12,2	11,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2

TABL. 9. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG MATERJAŁU ŚCIAN I POKRYCIA W POLSCE W 1931 R.

Grupy województw Grupy miast Największe miasta	Ogółem	O wiadomym materjale ścian: mur, kamień	drzewo, mur pruski	glina, ziemia	O wiadomym materjale pokrycia: ogniotrwałym: prócz papy	papa	nieogniotrwałym: drzewo	słoma i inne
	w tysiącach							
Polska	**618,1**	**283,5**	**309,4**	**23,0**	**273,3**	**164,5**	**112,9**	**64,5**
Woj. centralne .	247,0	117,0	127,6	1,6	85,6	100,8	37,9	21,3
„ wschodnie .	82,6	12,4	69,7	0,3	33,1	3,1	35,5	10,6
„ zachodnie .	89,9	81,7	5,0	2,8	43,4	44,8	0,1	1,1
„ południowe	198,6	72,4	107,1	18,3	111,2	15,8	39,4	31,5
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys.	368,3	141,3	205,1	20,8	162,3	67,4	79,3	57,8
20—100 „	141,9	64,2	75,2	1,9	64,7	44,2	26,9	5,4
powyżej 100 „	107,9	78,0	29,1	0,3	46,3	52,9	6,7	1,3
w tem:								
Warszawa . . .	24,8	17,1	7,6	0,0	13,6	8,9	2,0	0,1
Łódź	17,9	11,8	6,0	0,0	0,5	17,2	0,0	0,1
Wilno	11,9	3,2	8,7	0,0	8,4	0,4	2,6	0,5
Poznań	6,2	5,5	0,5	0,1	1,8	4,3	0,0	0,0
Kraków	7,8	6,7	1,1	0,0	5,0	2,5	0,1	0,2
Lwów	13,7	10,9	2,6	0,1	11,5	0,4	1,6	0,1

TABL. 10. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG STOPNIA ZAOPATRZENIA W INSTALACJE W POLSCE W 1931 R.

Grupy województw Grupy miast Największe miasta	Ogółem	Zaopatrzone w kanalizację	wodociąg	elektryczność	gaz	kanalizację i wodociąg oraz elektryczność lub gaz
	w tysiącach					
Polska	**618,1**	**78,6**	**96,7**	**233,2**	**46,1**	**61,3**
Woj. centralne . . .	247,0	20,6	29,6	113,5	11,0	18,2
„ wschodnie . . .	82,6	1,9	3,0	31,6	0,1	1,5
„ zachodnie . .	89,9	33,7	45,0	41,4	27,7	28,6
„ południowe . .	198,6	22,4	19,1	46,7	7,3	13,0
Miasta liczące mieszkańców:						
do 20 tys. . .	368,3	19,9	27,2	101,3	16,5	13,3
20—100 „ . .	141,9	22,4	24,1	70,3	8,7	15,4
powyżej 100 „ . .	107,9	36,3	45,4	61,6	20,9	32,6
w tem:						
Warszawa	24,8	11,5	15,4	16,8	7,9	11,0
Łódź	17,9	1,2	2,6	12,0	1,9	1,0
Wilno	11,9	1,2	1,5	4,7	0,1	1,0
Poznań	6,2	4,2	4,8	3,9	3,5	3,9
Kraków	7,8	4,2	5,1	4,6	2,3	3,7
Lwów	13,7	5,9	6,5	6,0	1,7	5,0

TABL. 11. BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG LICZBY PIĘTER W POLSCE W 1931 R.

Grupy województw Grupy miast Największe miasta	Ogółem	Parterowe	O liczbie pięter 1	2	3	4	5 i więcej	niepodanej
	w tysiącach							
Polska	**618,1**	**462,5**	**95,5**	**31,2**	**14,8**	**6,2**	**1,4**	**6,5**
Woj. centralne .	247,0	176,8	43,7	11,9	7,1	3,9	1,2	2,4
„ wschodnie .	82,6	75,0	5,7	1,0	0,2	0,0	0,0	0,7
„ zachodnie .	89,9	42,7	27,4	11,4	5,4	1,9	0,1	1,0
„ południowe	198,6	168,0	18,7	6,9	2,1	0,4	0,1	2,4
Miasta liczące mieszkańców:								
do 20 tys. .	368,3	311,7	44,2	7,3	1,0	0,1	0,0	4,0
20-100 „ .	141,9	101,9	26,4	8,8	2,9	0,5	0,0	1,4
powyżej 100 „ .	107,9	48,9	24,9	15,1	10,9	5,6	1,4	1,1
w tem:								
Warszawa . . .	24,8	9,2	5,0	2,6	3,3	3,1	1,2	0,4
Łódź	17,9	6,8	5,3	2,4	2,5	0,7	0,0	0,2
Wilno	11,9	8,9	1,9	0,8	0,2	0,0	0,0	0,1
Poznań	6,2	1,2	1,6	1,0	1,3	1,0	0,1	0,0
Kraków	7,8	3,1	1,7	1,8	0,9	0,2	0,1	0,0
Lwów	13,7	7,3	2,6	2,8	0,8	0,1	0,0	0,1

TABL. 12. SZACUNEK CENY ZIEMI W POLSCE[a] W 1928 R. I W PIERWSZEM PÓŁROCZU 1933 R.

Wyszczególnienie	Województwa: centralne	Województwa: wschodnie	Województwa: zachodnie: poznańskie i pomorskie	Województwa: zachodnie: śląskie	Województwa: południowe
	w złotych za 1 *ha*				
Ziemia z budynkami, inwentarzami i zapasami					
Rok 1928					
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę .	2 830	1 680	2 710	3 750	3 730
Żytnio-ziemniaczana słabsza	2 130	1 470	2 130	3 400	3 010
I półrocze 1933 r.					
Żytnio-ziemniaczana średnia:					
gospodarstwa włościańskie małe .	1 180	650	1 300	2 370	1 670
gospodarstwa włościańskie większe	1 170	660	1 200	2 100	1 660
gospodarstwa folwarczne	1 110	660	1 080	1 770	1 490
Ziemia bez budynków, inwentarzy i zapasów					
Rok 1928					
Żytnia dobra, zdatna pod pszenicę	2 330	1 210	2 020	2 670	3 090
Żytnio-ziemniaczana słabsza . . .	1 710	820	1 500	2 290	2 440
I półrocze 1933 r.					
Żytnio-ziemniaczana średnia:					
gospodarstwa włościańskie małe .	860	460	860	1 550	1 270
gospodarstwa włościańskie większe	850	470	810	1 360	1 240
gospodarstwa folwarczne	840	460	730	1 220	1 150

a Według danych korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego.

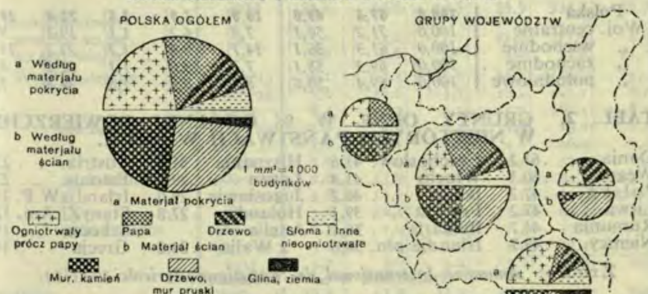
UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE

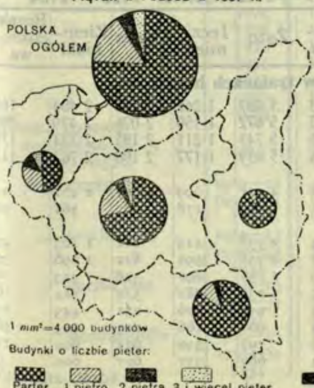
DOCHÓD MNIEJSZYCH GOSPODARSTW ROLNYCH W POLSCE

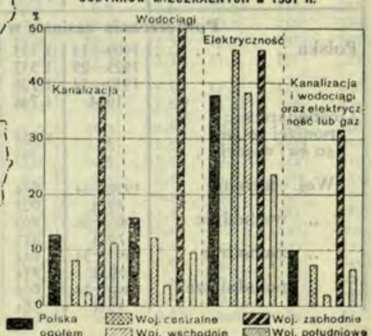
BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH W POLSCE W 1931 R.

BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH WEDŁUG LICZBY PIĘTER W POLSCE W 1931 R.

BUDYNKI MIESZKALNE W MIASTACH W POLSCE ZAOPATRZONE W INSTALACJE W ODSETKACH OGÓŁU BUDYNKÓW MIESZKALNYCH W 1931 R.

DZIAŁ V. ROLNICTWO, LEŚNICTWO, HODOWLA, RYBOŁÓWSTWO

TABL. 1. UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W POLSCE W 1931 R.

Grupy województw	Powierzchnia ogółem	Ziemia użytkowana rolniczo: Razem	Grunty orne	Łąki	Pastwiska	Sady i ogrody	Lasy	Inne grunty i nieużytki
	w tysiącach hektarów							
Polska . . .	**37 897**	**25 589**	**18 557**	**3 804**	**2 676**	**552**	**8 322**	**3 986**
Woj. centralne .	13 480	9 605	7 566	1 050	837	152	2 572	1 303
„ wschodnie .	11 843	7 259	4 276	1 737	1 038	208	2 754	1 830
„ zachodnie .	4 716	3 269	2 738	335	144	52	1 046	401
„ południowe	7 858	5 456	3 977	682	657	140	1 950	452
	w odsetkach ogólnej powierzchni							
Polska . . .	***100,0***	***67,5***	***49,0***	***10,0***	***7,0***	***1,5***	***22,0***	***10,5***
Woj. centralne .	*100,0*	*71,2*	*56,1*	*7,8*	*6,2*	*1,1*	*19,1*	*9,7*
„ wschodnie .	*100,0*	*61,3*	*36,1*	*14,7*	*8,8*	*1,7*	*23,2*	*15,5*
„ zachodnie .	*100,0*	*69,3*	*58,1*	*7,1*	*3,0*	*1,1*	*22,2*	*8,5*
„ południowe	*100,0*	*69,4*	*50,6*	*8,7*	*8,3*	*1,8*	*24,8*	*5,8*

TABL. 2. GRUNTY ORNE W % OGÓLNEJ POWIERZCHNI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1933 R.

Danja . .	61,2	Czechosłow.	41,6	Hiszpanja .	31,5	Austrja . .	23,6
Węgry . .	60,1	Włochy . .	41,4	Łotwa . .	29,1	Estonja . .	23,3
Polska . .	47,7	Belgja . .	40,2	Jugosławja	29,0	IrlandjaW.P.	21,7
Litwa . .	47,2	Francja . .	39,1	Holandja .	27,8	StanyZj.Am.	17,5
Rumunja .	44,7	Bułgarja .	36,1	Anglja z Walją	24,2	Szkocja . .	15,8
Niemcy . .	43,7	Irlandja płn.	34,6			Grecja . .	14,1

Źródło: *Annuaire International de Statistique Agricole 1933/34.*

TABL. 3. ZASIEWY I ZBIORY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1909—1913 ORAZ 1925—1934

Wyszczególnienie	Lata	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Buraki cukrowe
	Powierzchnia zasiana w tysiącach hektarów						
Polska	1909—13	1 353	5 087	1 265	2 749	2 404	168
	1925—29	1 337	5 672	1 150	2 026	2 479	208
	1930—34	1 726	5 745	1 211	2 195	2 721	132
	1934	1 746	5 639	1 177	2 190	2 762	112
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . . .	„	1 355	4 925	999	1 907	2 401	22
50 *ha* i więcej . . .	„	391	714	178	283	361	90
Woj. centralne . .	1930—34	614	2 738	413	811	1 163	43
	1934	631	2 758	392	811	1 196	39
„ wschodnie . .	1930—34	293	1 256	292	528	513	6
	1934	317	1 239	282	535	514	6
„ zachodnie . .	1930—34	214	954	176	231	443	72
	1934	214	960	166	217	443	58
„ południowe .	1930—34	605	797	330	625	602	11
	1934	584	682	337	627	609	9

(dok. str. 41)

TABL. 3. ZASIEWY I ZBIORY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1909—1913 ORAZ 1925—1934 (dok.)

Wyszczególnienie	Lata	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Ziemniaki	Buraki cukrowe
Ogólne roczne zbiory w miljonach kwintali							
Polska	1909—13	16.8	57,1	14.9	28,1	247,9	41,1
	1925—29	16,5	61,9	14.0	23,2	264,6	42,2
	1930—34	20.2	64,6	14,5	24,6	307,3	28,5
	1928	16,1	61,1	15,3	25,0	276,6	49,0
	1929	17,9	70,1	16,6	29,5	317,5	49,7
	1930	22,4	69,6	14,6	23,5	309,0	47,2
	1931	22,6	57,0	14,8	23,1	309,9	27,6
	1932	13,5[a]	61,1	14,0	23,9	299,7	23,8
	1933	21,7	70,7	14,4	26,8	283,3	18,5
	1934	20,8	64,6	14,5	25,5	334,7	25,7
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . . .	„	15,2	55,0	11,7	21,6	281,9	4,6
50 *ha* i więcej . . .	„	5,6	9,6	2,8	3,9	52,8	21,1
Woj. centralne . .	1909—13	6.1	23,5	5,8	11,2	102,6	14,0
	1930—34	7,8	32,6	5,3	10,4	143,1	8,8
	1934	8,4	34,3	5,3	11,2	160,1	8,4
„ wschodnie . .	1909—13	1,8	9,8	2,1	4,6	23,3	1,2
	1930—34	3,0	11,1	3,0	4,8	46,9	0,9
	1934	3.6	12,9	3,2	5,5	57,0	1,1
„ zachodnie . .	1909—13	2,6	15,9	3,2	4,9	64,4	24,7
	1930—34	3,8	13,2	3,0	3,5	59,9	16,7
	1934	3,6	12,4	2,8	3,1	63,4	14,6
„ południowe .	1909—13	6,3	7,9	3,8	7,4	57,6	1,2
	1930—34	5,6	7,7	3,2	5,9	57,4	2,1
	1934	5,2	5,0	3,2	5,7	54,2	1,6
Wydajność z *ha* w kwintalach							
Polska	1909—13	12,4	11,2	11,8	10,2	103	245
	1925—29	12,3	10,9	12,1	11,5	107	202
	1930—34	11,7	11,2	11,9	11,2	113	215
	1928	12,5	11,4	13,2	12,3	110	209
	1929	12,6	12,1	13,2	13,5	120	208
	1930	13,6	11,8	11,9	10,7	116	255
	1931	12,5	9,9	11,6	10,6	114	186
	1932	7,8[a]	10,8	11,6	10,8	110	205
	1933	12,8	12,2	12,3	12,2	103	187
	1934	11,9	11,5	12,3	11,6	121	229
Gospodarstwa:							
poniżej 50 *ha* . . .	„	11,2	11,2	11,8	11,3	117	206
50 *ha* i więcej . . .	„	14,3	13,5	15,6	13,9	146	235
Woj. centralne . .	1909—13	12,3	10,5	11,6	9,5	95	196
	1930—34	12,6	11,9	12,7	12,8	123	203
	1934	13,4	12,5	13,6	13,7	134	219
„ wschodnie . .	1909—13	9,5	8,1	8,2	7,8	68	155
	1930—34	10,2	8,8	10,2	9,0	91	160
	1934	11,2	10,4	11,4	10,3	111	187
„ zachodnie . .	1909—13	19,9	16,9	19,2	17,8	142	300
	1930—34	17,8	13,9	17,1	15,2	135	233
	1934	16,7	12,9	16,6	14,4	143	249
„ południowe .	1909—13	11,7	11,3	11,2	10,6	110	200
	1930—34	9.3	9,6	9,8	9,5	95	180
	1934	9,0	7,3	9,6	9,2	89	173

a Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 4. ZASIEWY I ZBIORY INNYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1930—1934

Ziemiopłody	Powierzchnia zasiana w tys. hektarów			Ogólne roczne zbiory w tys. kwintali			Wydajność z *ha* w kwintalach		
	1930-1934	1934 ogółem	1934 w tem gospod. poniż. 50 *ha*	1930-1934	1934 ogółem	1934 w tem gospod. poniż. 50 *ha*	1930-1934	1934 ogółem	1934 w tem gospod. poniż. 50 *ha*
Gryka	322,6	315,3	297,3	2030,8	1948,8	1826,7	6,3	6,2	6,1
Proso	88,9	84,2	81,5	1008,4	856,2	826,3	11,3	10,2	10,1
Kukurydza	94,1	90,2	81,7	850,6	757,5	683,8	9,0	8,4	8,4
Mieszanka na ziarno: jęczmień i owies	136,7	135,4	90,7	1914,9	1681,2	1071,2	14,0	12,4	11,8
Groch	186,9	177,3	125,7	1659,6	1219,0	847,3	8,9	6,9	6,7
Fasola, bób, soczewica	38,1	38,4	34,6	383,4	331,4	298,5	10,1	8,6	8,6
Len nasienie	102,4	105,9	101,1	501,4	553,6	527,1	4,9	5,2	5,2
„ włókno				322,9	308,2	294,7	3,2	2,9	2,9
Konopie nasienie	31,8	32,4	32,0	179,9	168,0	165,8	5,7	5,2	5,2
„ włókno				132,5	104,0	102,8	4,2	3,2	3,2
Rzepak i rzepik	34,3	39,0	19,6	312,4	335,3	151,4	9,1	8,6	7,7
Chmiel	2,3[a]	2,8	1,4	13,8[a]	14,4	8,4	6,0[a]	5,1	5,9
Soja[b]	.	0,5	.	.	5,0	.	.	10,0	.
Tytoń	4,9	4,2	.	73,1	66,9	.	14,9	15,8	.

a Przeciętna za lata 1932—1934. *b* Dane Ministerstwa Roln. i Ref. Roln.

TABL. 5. WARTOŚĆ PRODUKCJI PIĘCIU WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Grupy województw	Żyto 1932	Żyto 1933	Ziemniaki 1932	Ziemniaki 1933	Pszenica 1932[a]	Pszenica 1933	Owies 1932	Owies 1933	Jęczmień 1932	Jęczmień 1933
Wartość produkcji w miljonach złotych										
Polska	981	899	875	847	363	402	315	296	196	173
Wartość produkcji w odsetkach, przypadająca na grupy województw										
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Woj. centralne	49,3	49,2	44,3	43,6	39,0	39,2	43,2	42,8	37,4	37,4
„ wschodnie	16,1	15,5	16,7	15,0	13,1	14,3	16,7	16,4	18,9	17,6
„ zachodnie	21,5	21,9	18,2	20,3	24,1	17,4	15,8	15,8	22,8	23,6
„ południowe	13,1	13,4	20,8	21,1	23,8	29,1	24,3	25,0	20,9	21,4
Wartość produkcji w złotych, przypadająca na 1 *ha* powierzchni										
Polska	174	156	322	309	211	238	142	134	162	148
Woj. centralne	179	160	333	315	230	263	165	154	176	159
„ wschodnie	130	113	290	248	159	193	98	92	129	110
„ zachodnie	224	205	360	393	436	350	211	205	244	238
„ południowe	162	146	301	290	142	196	123	119	128	118

a Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 6. WARTOŚĆ PRODUKCJI POLOWEJ I ŁĄKOWEJ W POLSCE[a] W LATACH 1928, 1932 i 1933

Ziemiopłody	1928	1932	1933	Ziemiopłody	1928	1932	1933
	w miljonach zł.				w miljonach zł.		
Ogółem (bez słomy)	**8 610**	**3 462**	**3 231**	Gryka	69	30	25
Żyto	2 007	981	899	Proso	34	17	13
Ziemniaki . . .	1 998	875	847	Len nasienie . .	42	12	14
Pszenica	723	363[b]	402	Rzepak	14	8	10
Owies	791	315	296	Tytoń	10	8	6
Jęczmień	472	196	173	Konopie nasienie	11	4	4
Buraki cukrowe .	329	111	88	Siano łąkowe i koniczyny	2 024	511	424
Groch	86	31	30	Słoma	1 835	773	608

a Bez drobnych upraw, szeregu strączkowych i kilku innych ziemiopłodów. *b* Zmniejszenie z powodu wystąpienia rdzy.

TABL. 7. OBROTY GIEŁDOWE PSZENICĄ I ŻYTEM W POLSCE W LATACH 1931/32 — 1933/34[a]

Giełdy	Pszenica			Żyto		
	1931/32	1932/33	1933/34	1931/32	1932/33	1933/34
	w tysiącach tonn					
Ogółem	193	234	339	375	800	1 392
Warszawa	13	20	18	69	147	455
Lublin	5	14	29	9	52	33
Poznań	164	173	144	276	564	608
Kraków	4	4	11	12	8	25
Lwów	7	12	17	9	15	53
Inne giełdy . . .	—	11	120	—	14	218

a Lata gospodarcze od 1.VIII do 31.VII.

TABL. 8. ZBIORY ŚWIATOWE NIEKTÓRYCH ZIEMIOPŁODÓW W LATACH 1925/26 — 1933/34

Ziemiopłody	1925-1926	1926-1927	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934
	w miljonach tonn								
Pszenica	111,1	116,9	119,4	132,0	117,2	132,9	125,8	124,9	131,1
Żyto	48,2	44,8	46,9	44,0	46,0	49,3	43,4	47,5	51,0
Jęczmień	35,9	34,5	34,8	41,3	44,9	43,0	36,7	40,9	40,4
Owies	66,4	68,0	64,3	72,0	68,6	68,7	59,2	64,4	61,0
Ziemniaki . . .	175,3	161,7	184,3	189,1	202,6	203,7	199,5	205,9	203,8
Buraki cukrowe .	58,1	53,4	62,0	61,9	52,9	78,1	59,9	54,2	59,2
Kukurydza . . .	118,6	113,4	111,1	111,4	113,9	102,2	117,3	125,4	110,0
Ryż	85,7	85,3	84,6	87,9	85,7	91,2	88,7	88,9	90,4
Soja	.	.	.	.	6,1	6,8	6,9	5,8	6,8
Len-nasienie[a] . .	4,0	3,6	4,1	3,8	3,1	4,1	4,2	3,3	3,0
Konopie-nasienie[a]	0,6	0,6	0,6	0,6	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3
Bawełna-nasienie[a]	12,2	12,2	10,5	11,8	11,6	11,5	11,9	10,7	11,9

a Zbiory światowe włókien: lnu i konopi ob. tabl. 9, str. 44; lnu, konopi i bawełny ob. dział VII, tabl. 27, str. 81.

TABL. 9. ZBIORY WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Przeciętnie rocznie w latach 1929 — 1933

Państwa	Miljony q
Pszenica	
Zbiór światowy	1 384
w tem:	
Z.S.R.R. . .	229
Stany Zj. Am.	213
Kanada . .	96
Indje Bryt. .	95
Francja . .	83
Włochy . .	70
Argentyna .	62
Australja .	50
Niemcy . .	44
Hiszpanja .	41
Rumunja .	29
Jugosławja .	23
Węgry	21
Polska . .	20
Czechosłow.	15
Bułgarja . .	14
Anglja . . .	13
Żyto	
Zbiór światowy	474
w tem:	
Z.S.R.R. . .	224
Niemcy . .	79
Polska . .	66
Czechosłow.	19
Stany Zj. Am.	9
Francja . .	8
Węgry . . .	8
Hiszpanja .	6
Austrja . . .	6
Litwa . . .	6
Belgja . . .	5
Jęczmień	
Zbiór światowy	411
w tem:	
Z.S.R.R. . .	64
Stany Zj. Am.	54
Niemcy . .	31
Indje Bryt. .	24
Hiszpanja .	23
Kanada . .	20
Rumunja .	20
Polska . .	15
Francja . .	14
Czechosłow.	13

Państwa	Miljony q
Danja . . .	10
Anglja . . .	9
Węgry	7
Jugosławja .	4
Owies	
Zbiór światowy	644
w tem:	
Stany Zj. Am.	160
Z.S.R.R. . .	140
Niemcy . .	67
Kanada . .	53
Francja . .	49
Polska . .	25
Anglja . . .	23
Czechosłow.	15
Szwecja . .	11
Danja . . .	10
Rumunja .	9
Ziemniaki	
Zbiór światowy	2 031
w tem:	
Z.S.R.R. . .	468
Niemcy . .	444
Polska . .	304
Francja . .	155
Czechosłow.	94
Stany Zj. Am.	93
Anglja . . .	51
Hiszpanja .	47
Belgja . . .	37
Holandja . .	33
Irlandja . .	26
Buraki cukrowe	
Zbiór światowy	608
w tem:	
Niemcy . .	107
Z.S.R.R. . .	96
Stany Zj. Am.	81
Francja . .	75
Czechosłow.	49
Polska . .	33
Włochy . .	27
Anglja . . .	25
Hiszpanja .	22
Holandja . .	17
Belgja . . .	16

Państwa	Miljony q
Len nasienie	
Zbiór światowy	35,5
w tem:	
Argentyna	17,1
Z.S.R.R. . .	7,7
Indje Bryt. .	3,9
Stany Zj. Am.	3,4
Polska . .	0,6
Kanada . .	0,6
Litwa . . .	0,3
Francja . .	0,1
Rumunja .	0,1
Czechosłow.	0,0
Włochy . .	0,0
Len włókno	
Zbiór światowy	6,4
w tem:	
Z.S.R.R. . .	4,8
Polska . .	0,4
Litwa . . .	0,2
Francja . .	0,2
Łotwa . . .	0,2
Belgja . . .	0,1
Czechosłow.	0,1
Jugosławja .	0,1
Konopie nasienie	
Zbiór światowy	3,8
w tem:	
Z.S.R.R. . .	3,3
Polska . .	0,2
Rumunja .	0,2
Czechosłow.	0,0
Węgry . . .	0,0
Konopie włókno	
Zbiór światowy	4,2
w tem:	
Z.S.R.R. . .	2,3
Włochy . .	0,7
Jugosławja .	0,3
Polska . .	0,2
Rumunja .	0,2
Czechosłow.	0,1
Hiszpanja .	0,1
Węgry . . .	0,1

TABL. 10. WYDAJNOŚĆ Z *ha* WAŻNIEJSZYCH ZIEMIOPŁODÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH
Przeciętnie rocznie w latach 1929 — 1933

Państwa	q
Pszenica	
Holandja	28,9
Danja	28,8
Irlandja W. P.	26,6
Belgja	25,0
Anglja	22,1
Szwecja	21,9
Niemcy	21,6
Czechosłowacja	17,5
Francja	15,4
Włochy	14,4
Polska	11,9
Bułgarja	11,5
Jugosławja	11,1
Rumunja	9,6
Kanada	9,2
Hiszpanja	9,2
Stany Zj. Am.	9,1
Argentyna	8,8
Australja	7,9
Indje Bryt.	7,2
Z.S.R.R.	6,9
Żyto	
Belgja	24,0
Holandja	21,7
Szwajcarja	20,0
Irlandja W. P.	19,4
Norwegja	18,0
Szwecja	17,9
Czechosłowacja	17,7
Niemcy	17,4
Anglja	16,9
Węgry	11,8
Francja	11,6
Polska	11,4
Litwa	11,4
Hiszpanja	9,3
Z.S.R.R.	8,5
Stany Zj. Am.	7,0
Jęczmień	
Holandja	28,7
Danja	28,2
Belgja	25,8
Irlandja W. P.	25,4
Anglja	20,4
Niemcy	20,1
Czechosłowacja	18,7
Francja	14,8
Węgry	14,0
Hiszpanja	12,2
Polska	12,1
Stany Zj. Am.	10,8
Kanada	10,6
Rumunja	10,3
Jugosławja	9,6
Z.S.R.R.	8,7
Owies	
Danja	25,8
Belgja	24,6
Irlandja W. P.	24,2
Holandja	20,6
Anglja	20,2
Niemcy	19,5
Norwegja	18,4
Czechosłowacja	17,6
Szwecja	17,1
Francja	14,4
Włochy	12,5
Polska	11,6
Stany Zj. Am.	10,2
Kanada	10,1
Rumunja	9,5
Z.S.R.R.	8,1
Ziemniaki	
Holandja	220,0
Belgja	219,2
Irlandja W. P.	183,8
Anglja	165,5
Niemcy	156,1
Czechosłowacja	129,8
Hiszpanja	119,1
Litwa	117,4
Polska	114,0
Francja	110,0
Z.S.R.R.	80,1
Stany Zj. Am.	72,2
Buraki cukrowe	
Holandja	362,5
Szwajcarja	345,9
Danja	322,1
Szwecja	320,0
Belgja	299,4
Niemcy	283,1
Francja	276,6
Hiszpanja	260,2
Czechosłowacja	259,0
Włochy	258,5
Stany Zj. Am.	254,0
Anglja	212,5
Polska	208,1
Z.S.R.R.	84,2
Len nasienie	
Holandja	6,8
Argentyna	6,7
Włochy	6,1
Francja	5,5
Polska	5,1
Węgry	5,1
Rumunja	4,9
Litwa	4,4
Czechosłowacja	3,6
Stany Zj. Am.	3,4
Kanada	3,2
Z.S.R.R.	3,0
Indje Bryt.	2,8
Len włókno	
Belgja	9,0
Jugosławja	8,4
Holandja	7,5
Francja	6,8
Włochy	5,3
Węgry	4,7
Czechosłowacja	4,7
Polska	3,6
Litwa	3,6
Łotwa	3,4
Z.S.R.R.	2,3
Konopie nasienie	
Belgja	7,7
Polska	6,1
Austrja	4,9
Węgry	4,5
Czechosłowacja	4,4
Z.S.R.R.	4,0
Rumunja	3,7
Konopie włókno	
Francja	11,1
Hiszpanja	10,4
Włochy	10,1
Belgja	9,8
Jugosławja	8,7
Węgry	7,3
Czechosłowacja	6,4
Rumunja	5,3
Polska	4,9
Z.S.R.R.	2,7

TABL. 11. DATY ROZPOCZĘCIA NIEKTÓRYCH ROBÓT POLOWYCH W POLSCE W LATACH 1931 — 1934

Średnie według danych korespondentów rolnych

Rodzaj roboty	1931	1932	1933	1934
Siewy owsa		.	6.IV	29.III
Sianokosy	17.VI	20.VI	29.VI	15.VI
Żniwa żyta	13.VII	17.VII	25.VII	13.VII
Siewy żyta	9.IX	7.IX	12.IX	8.IX

TABL. 12. LASY PAŃSTWOWE W POLSCE

Powierzchnia ogólna w dn. 1.X 1933 — 3 016,8 tys. *ha*

Drzewostany w % powierzchni zalesionej

Drzewostany iglaste	79	Drzewostany liściaste	21
sosna	65	dąb	4
świerk	11	inne liściaste	17
jodła	3		

Eksploatacja w latach obrachunkowych[a] 1927/28 — 1932/33

Wyszczególnienie	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33
Powierzchnia wyrąbana tys. *ha*	35,8	34,1	28,5	24,2	21,9	22,8
Powierzchnia zalesiona tys. *ha*	52,7	50,7	47,1	39,4	42,4	35,9
Wyrąbana masa grubizny milj. m^3 . .	10,0	8,3	7,8	6,4	7,0	6,4

a Od 1.X do 30.IX następnego roku.

TABL. 13. LASY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Lata	Powierzchnia lasów		Wyrąb drzewa	
		w tysiącach *ha*	w % ogólnej powierzchni	Ogółem	w tem drewno użytkowe
				w tysiącach m^3	
Z.S.R.R.	1931	949 284	*44,8*	200 000	129 000
Kanada	1928	298 221	*32,8*	86 563[a]	59 261[a]
Stany Zjedn. Am. . .	1930	200 677	*26,1*	.	61 474
Indje Brytyjskie . . .	1928	79 756	*27,5*	6 400	.
Finlandja	1923	25 263	*73,5*	45 600[b]	.
Szwecja	1923—29	23 181	*56,5*	.	.
Japonja	1930	23 023	*60,2*	64 507	13 269
Niemcy	1927	12 654	*27,0*	49 643	24 936
Francja	1932	10 535	*19,4*	25 400	7 000
Polska	1931	8 322	*22,0*	17 009	.
Jugosławja	1931	7 720	*31,0*	18 000	.
Norwegja	1919—24	7 500	*24,2*	9 000	6 328
Rumunja	1929	7 134	*24,2*	.	.
Włochy	1933	5 586	*18,0*	.	.
Hiszpanja	1930	5 166	*9,9*	1 743[c]	441[c]
Czechosłowacja . . .	1920	4 663	*33,2*	.	.
Austrja	1930	3 138	*37,4*	.	.
Bułgarja	1930	2 826	*27,4*	3 001	756
Łotwa	1929	1 659	*25,2*	5 450	3 750
Szwajcarja	1930	983	*23,8*	3 120[d]	1 460[d]

a Rok 1930. *b* Rok 1927. *c* Rok 1928—29. *d* Rok 1931.
Źródło: *Annuaire International de Statistique Forestière, 1933.*

TABL. 14. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W POLSCE W LATACH 1929 — 1934

Stan w dniu 30.VI

Rodzaj zwierząt gospodarskich	1929	1930	1931	1932	1933	1934 Ogółem	1934 Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo	1934 Na 100 ludności wiejskiej
	w tysiącach sztuk						sztuk	
Polska								
Konie ogółem . . .	4 047	4 103	4 124	3 940	3 773	3 762	*14,4*	*15,4*
w tem: poniżej 1 roku	279	284	283	192	138	165	*0,7*	*0,7*
4-letnie i starsze	3 189	3 266	3 254	3 166	3 092	3 145	*12,0*	*12,8*
Bydło rogate ogółem .	9 057	9 399	9 786	9 461	8 985	9 253	*36,0*	*38,4*
w tem: poniżej 1 roku	1 414	1 500	1 579	1 259	1 154	1 407	*5,5*	*5,9*
3-letnie i starsze	5 519	5 838	6 149	6 202	5 998	6 069	*23,5*	*25,1*
Trzoda chlewna og.	4 829	6 047	7 321	5 844	5 753	7 089	*27,5*	*29,4*
poniżej 6 mies.	2 300	3 155	3 754	2 783	2 981	3 766	*14,6*	*15,6*
6 mies. i starsza	2 529	2 892	3 567	3 061	2 772	3 323	*12,9*	*13,8*
Owce ogółem . . .	.	2 491	2 599	2 488	2 557	2 554	*10,2*	*10,9*
w tem roczne i starsze	.	1 474	1 513	1 456	1 454	1 459	*5,8*	*6,2*
Kozy ogółem	.	227	237	248	277	321	*1,0*	*1,1*
Województwa centralne								
Konie	1 561	1 587	1 608	1 531	1 466	1 476	*15,0*	*15,7*
Bydło rogate	3 251	3 378	3 584	3 423	3 193	3 395	*35,3*	*36,8*
Trzoda chlewna . .	1 604	2 179	2 732	2 067	2 128	2 893	*30,0*	*31,3*
Owce	.	587	616	564	556	555	*5,9*	*6,1*
Kozy	.	24	26	32	41	56	*0,4*	*0,5*
Województwa wschodnie								
Konie	1 019	1 034	1 052	997	945	930	*12,7*	*19,0*
Bydło rogate	1 927	2 014	2 113	2 075	1 961	2 006	*27,4*	*41,2*
Trzoda chlewna . .	1 129	1 267	1 609	1 340	1 148	1 386	*18,9*	*28,4*
Owce	.	1 238	1 331	1 301	1 355	1 358	*18,8*	*28,3*
Kozy	.	6	6	7	7	8	*0,1*	*0,1*
Województwa zachodnie								
Konie	484	487	477	466	464	464	*13,8*	*14,6*
Bydło rogate	1 348	1 368	1 378	1 341	1 322	1 323	*40,7*	*42,9*
Trzoda chlewna . .	1 131	1 399	1 615	1 419	1 466	1 670	*50,8*	*53,6*
Owce	.	331	308	303	288	286	*9,0*	*9,5*
Kozy	.	154	156	159	168	183	*4,8*	*5,1*
Województwa południowe								
Konie	983	995	987	946	898	892	*16,1*	*12,7*
Bydło rogate . . .	2 531	2 639	2 711	2 622	2 509	2 529	*46,3*	*36,5*
Trzoda chlewna . .	965	1 202	1 365	1 018	1 011	1 140	*20,9*	*16,5*
Owce	.	335	344	320	358	355	*6,8*	*5,3*
Kozy	.	43	49	50	61	74	*1,2*	*1,0*

TABL. 15. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W POLSCE W 1934 R.
Stan w dniu 30.VI

Rodzaj zwierząt gospodarskich	Miasta	Wieś			
		Gospodarstwa posiadające ogólnej powierzchni		Na 100 *ha* ziemi użytkowanej rolniczo w gospodarstwach	
		poniżej 50 *ha*	50 *ha* i więcej	poniżej 50 *ha*	50 *ha* i więcej
	w tysiącach sztuk			przypada sztuk	
Konie	183	3 172	407	*15,8*	*8,6*
Bydło rogate	315	8 213	725	*40,9*	*15,3*
Trzoda chlewna . .	262	6 323	504	*31,5*	*10,6*
Owce	21	2 154	379	*10,7*	*8,0*
Kozy	62	256	3	*1,3*	*0,1*

TABL. 16. ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Rok	Tys. sztuk	Na 100 *ha* og. pow. sztuk
Konie			
Z.S.R.R. . .	1934	15 612	*0,7*
Stany Zj. Am.	1933	11 942	*1,5*
Argentyna .	1930	9 858	*3,5*
Brazylja . .	1932	6 828	*0,8*
Polska . .	1934	3 762	*9,7*
Niemcy . .	1933	3 397	*7,2*
Kanada . .	1933	2 984	*0,3*
Francja . .	1933	2 878	*5,3*
Rumunja .	1932	2 034	*0,7*
Australja . .	1932	1 765	*0,2*
Jugosławja .	1933	1 186	*0,5*
Anglja . . .	1933	1 154	*4,7*
Włochy . .	1930	943	*3,0*
Węgry . . .	1934	803	*8,6*
Hiszpanja .	1932	803	*1,6*
Czechosłow.	1933	701	*5,0*
Szwecja . .	1933	659	*1,5*
Trzoda chlewna			
Stany Zj. Am.	1933	55 976	*7,1*
Niemcy . .	1933	23 890	*51,0*
Brazylja . .	1932	21 615	*2,5*
Z.S.R.R. . .	1934	17 364	*0,8*
Polska . .	1934	7 089	*18,2*
Francja . .	1933	6 769	*12,3*
Hiszpanja .	1932	5 048	*10,0*
Danja . . .	1933	4 407	*102,7*
Kanada . .	1933	3 801	*0,4*
Argentyna .	1930	3 769	*1,3*
Anglja . . .	1933	3 506	*14,3*
Czechosłow.	1933	3 430	*24,4*
Włochy . .	1930	3 318	*10,7*
Jugosławja .	1933	2 656	*10,6*
Węgry . . .	1934	2 502	*26,9*
Szwecja . .	1933	1 790	*4,0*

Państwa	Rok	Tys. sztuk	Na 100 *ha* og. pow. sztuk
Bydło rogate			
Stany Zj. Am.	1933	67 352	*8,6*
Brazylja . .	1932	42 539	*5,0*
Argentyna .	1930	32 212	*11,5*
Niemcy . .	1933	19 739	*35,8*
Francja . .	1933	15 830	*28,7*
Australja . .	1932	12 783	*1,7*
Polska . .	1934	9 253	*23,8*
Kanada . .	1933	8 876	*0,9*
Anglja . . .	1933	8 647	*35,2*
Włochy . .	1930	7 088	*22,9*
Czechosłow.	1933	4 405	*31,4*
N. Zelandja .	1933	4 192	*16,8*
Jugosławja .	1933	3 876	*9,4*
Szwecja . .	1933	3 086	*6,8*
Danja . . .	1934	3 059	*71,3*
Holandja .	1933	2 877	*87,4*
Owce			
Australja . .	1932	112 927	*14,7*
Z.S.R.R. . .	1934	51 936	*2,4*
Stany Zj. Am.	1933	51 374	*6,6*
Argentyna .	1930	44 413	*15,9*
N. Zelandja .	1934	28 551	*106,6*
Anglja . . .	1933	26 651	*108,6*
Hiszpanja .	1932	16 471	*32,6*
Brazylja . .	1932	10 661	*1,3*
Włochy . .	1930	10 268	*33,1*
Francja . .	1933	9 730	*17,7*
Jugosławja .	1933	8 600	*34,5*
Irlandja W. P.	1933	3 405	*49,4*
Niemcy . .	1933	3 386	*7,2*
Kanada . .	1933	3 386	*0,4*
Polska . .	1934	2 554	*6,6*
Węgry . . .	1934	1 087	*11,7*

TABL. 17. UBÓJ ZWIERZĄT GOSPODARSKICH W POLSCE W LATACH 1932 — 1934

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	1932	1933	1934
	w tysiącach sztuk			w tysiącach tonn żywej wagi		
Bydło rogate	3 788	3 551	3 185	484	460	391
w tem cielęta . . .	2 231	2 142	2 076	88	86	86
Trzoda chlewna . .	4 645	4 195	4 449	535	493	548
Owce i kozy	542	533	606	17	17	19
Konie	8	8	6	2	2	2

Uwaga. Produkcja i spożycie mięsa ob. dział VIII, tabl. 11, str. 94.

TABL. 18. SZACUNEK PRODUKCJI MLEKA W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Ogólna produkcja w milj. litrów	8 978	3 299	1 455	1 604	2 620
gospodarstwa:					
mniejsze [a]	8 174	3 047	1 369	1 252	2 506
większe [b]	804	252	86	352	114
Produkcja na 1 *ha* użytków rolnych litrów	351	343	200	491	480

a Poniżej 50 *ha*. *b* 50 *ha* i więcej.

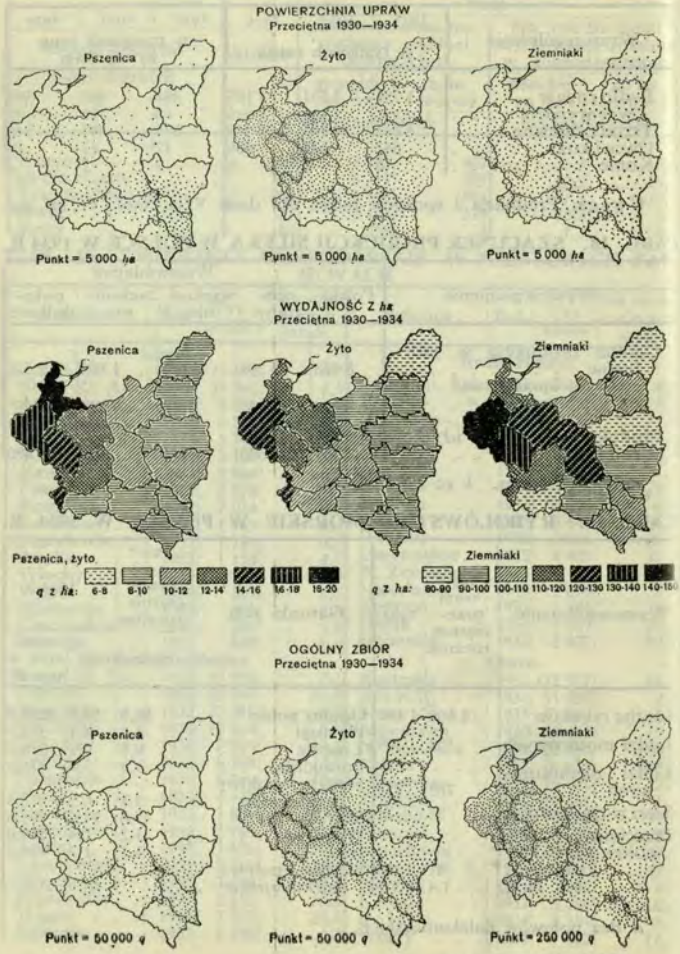
TABL. 19. RYBOŁÓWSTWO MORSKIE W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	1930-1934 przeciętnie rocznie	1934
Liczba rybaków .	1 606	1 687
Łodzi motorowych	158	189
Łodzi niemotorowych	782	733
Sieci w tys. sztuk .	32	31
Przeciętny roczny połów 1 rybaka		
kwintale .	41	58
tys. zł. .	1,4	1,3

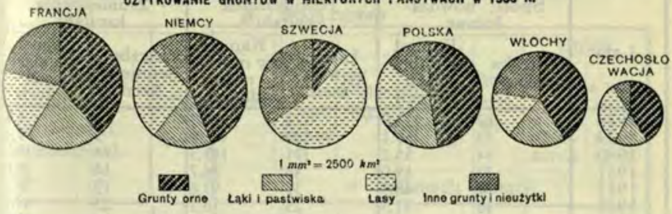
Gatunki ryb	1930-1934 przeciętnie rocznie	1934	
	tys. kwintali		wartość w tys. zł.
Ogólny połów [a] . .	**66,9**	**98,5**	**2241,8**
Płastugi	8,6	8,4	335,3
Łososie	0,8	0,7	278,6
Pomuchle . . .	3,0	5,4	116,8
Śledzie—połowy przybrzeżne . .	3,8	6,5	215,5
Szproty	47,8	74,4	901,8
Węgorze	1,2	1,4	269,0
Inne	1,7	1,7	124,8
Śledzie—połowy dalekomorskie .	.	63,8	2132,0

a Bez połowów dalekomorskich.

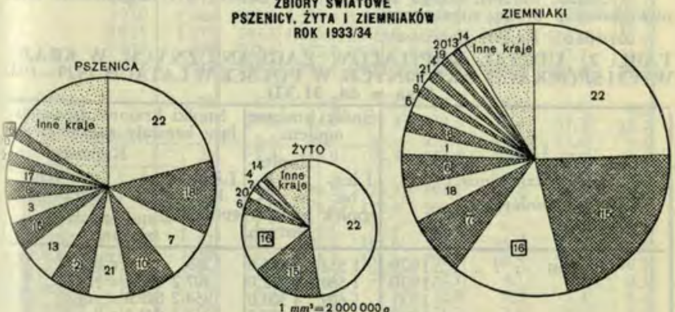
GŁÓWNE ZIEMIOPŁODY W POLSCE

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1933 R.

ZBIORY ŚWIATOWE PSZENICY, ŻYTA I ZIEMNIAKÓW ROK 1933/34

1. Anglja
2. Argentyna
3. Australja
4. Austrja
5. Belgja
6. Czechosłowacja
7. Francja
8. Hiszpanja
9. Holandja
10. Indje Brytyjskie
11. Irlandja W. P.
12. Jugosławja
13. Kanada
14. Litwa
15. Niemcy
16. Polska
17. Rumunja
18. Stany Zjednoczone Am.
19. Szwecja
20. Węgry
21. Włochy
22. Z. S. R. R.

INWENTARZ ŻYWY W POLSCE

DZIAŁ VI. ZRZESZENIA GOSPODARCZE, UPADŁOŚCI

TABL. 1. RUCH KRAJOWYCH[a] SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934

Lata	Spółki nowozałożone		Powiększenia kapitału [b]		Zmniejszenia kapitału	
	Liczba spółek	Kapitał w miljonach złotych	Liczba powiększeń	Kapitał w miljonach złotych	Liczba zmniejszeń	Kapitał w miljonach złotych
1928	80	112,0	172	216,1	5	6,7
1929	72	59,1	128	185,9	3	7,4
1930	54	55,2	101	163,3	13	18,5
1931	33	19,0	48	54,7	14	26,6
1932	37	48,3	35	93,6	12	38,2
1933	18	31,3	23	16,5	23	48,7
1934	21	8,1	19	14,8	19	39,7

a Spółki, których zarząd znajduje się w Polsce. *b* Uwzględniono tylko powiększenia drogą subskrypcji.

Źródło: Rejestr handlowy.

TABL. 2. UDZIAŁ KAPITAŁÓW ZAGRANICZNYCH W KRAJOWYCH SPÓŁKACH AKCYJNYCH W POLSCE W LATACH 1929—1933

Stan w dn. 31.XII

Lata Grupy działalności gospodarczej	Spółki krajowe ogółem		Spółki krajowe posiadające kapitały zagraniczne [a]			
	Liczba spółek	Kapitały [b] w miljonach złotych	Liczba spółek	Kapitały [b] Ogółem (w miljonach złotych)	w tem zagraniczne (w miljonach złotych)	w tem zagraniczne % [c]
Ogółem 1929	1 552	5 497,0	363	.	1 831,0	33,3
1930	1 580	4 242,0	407	2 602,0	1 741,0	41,0
1931	1 609	4 300,0	454	2 810,0	1 712,0	39,8
1932	1 266	4 273,2	463	2 943,0	1 844,8	43,2
1933	**1 226**	**4 180,1**	**466**	**2 897,4**	1 848,6	**44,2**
Górnictwo	50	690,7	38	569,9	443,1	64,2
w tem naftowe	25	283,7	21	277,8	248,6	87,6
Hutnictwo	25	646,6	19	612,0	545,6	84,4
Przemysł:						
mineralny	71	116,1	26	69,2	22,4	19,3
metalowy	128	259,0	39	138,2	65,2	25,2
w tem elektrotechniczny	26	40,9	13	24,9	16,7	40,8
chemiczny	108	298,5	57	237,3	172,1	57,7
włókienniczy	127	554,6	49	355,2	121,2	21,9
papierniczy	24	94,5	11	77,5	30,4	32,2
drzewny	66	44,9	30	22,9	12,4	27,6
spożywczy	163	430,5	53	180,8	62,5	14,5
w tem cukrownie . . .	52	237,0	21	103,7	22,3	9,4
odzieżowy i galanteryjny .	20	15,1	6	5,8	1,9	12,6
budowlany	56	36,9	17	15,5	10,7	29,0
Gaz, woda i elektryczność .	22	204,3	17	196,0	157,8	77,2
Handel:						
towarowy	148	92,4	44	28,8	15,9	17,2
pieniężny	54	277,1	17	128,6	53,6	19,3
Ubezpieczenia	16	31,8	10	17,2	13,6	42,8
Komunikacja i transport . .	59	284,5	21	225,6	109,1	38,3
Pozostałe grupy	89	102,6	12	16,9	11,1	10,8

a Dane opracowane na podstawie ankiety Główn. Urzędu Statyst. oraz materjałów Min. Przem. i Handlu. *b* Kapitały zakładowe i rezerwowe (bez amortyzacyjnych). *c* W stosunku do kapitałów krajowych spółek akcyjnych.

TABL. 3. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1933

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek	Kasa	Towary i surowce	Dłużnicy	Nieruchomości i ruchomości	Inne aktywa	Straty: niepokryte z lat ubiegłych	Straty: z roku sprawozdawczego
		w miljonach złotych						
Ogółem . . 1928	909	279,1	1 174,6	2 938,4	4 281,0	342,5	55,4	44,7
1929	1 012	334,3	1 417,0	3 374,0	5 256,7	399,7	30,0	103,3
1930	1 066	308,0	1 319,4	3 269,2	5 567,3	469,9	64,0	176,9
1931	1 015	244,3	1 016,6	2 605,9	5 723,0	497,5	102,9	202,9
1932	978	207,6	812,4	2 241,8	5 420,5	419,9	177,2	194,0
1933	**944**	**186,3**	**698,0**	**1 922,2**	**5 380,7**	**547,7**	**234,8**	**87,2**
Rolnictwo . . .	10	0,3	1,8	4,5	16,6	0,4	1,0	0,2
Górnictwo . . .	45	21,8	74,0	172,9	1 039,3	75,8	51,3	17,4
w tem naftowe	22	5,5	46,8	83,5	417,2	28,3	17,6	7,5
Hutnictwo . .	20	9,4	78,0	68,9	664,8	32,7	22,0	7,2
Przemysł:								
mineralny . .	55	1,7	16,5	24,7	191,1	11,4	10,1	3,9
metalowy . .	104	7,8	78,3	122,9	368,2	35,5	22,3	13,1
w tem elektrot.	22	1,7	13,1	29,4	42,0	6,3	6,6	2,2
chemiczny . .	87	28,1	80,0	105,6	355,7	35,0	11,1	6,8
włókienniczy .	117	8,2	164,7	155,6	769,2	60,3	70,2	10,5
papierniczy .	19	1,4	17,2	24,9	152,7	4,1	0,9	0,5
skórzany . . .	9	0,3	3,4	3,9	12,9	0,3	1,4	0,4
drzewny . .	39	0,5	9,8	19,4	71,7	2,4	5,0	2,6
spożywczy . .	122	26,6	101,4	121,3	573,3	45,2	10,5	4,0
w tem cukrow.	44	22,3	67,3	55,8	373,2	34,3	1,7	1,2
odzieżowy i galanteryjny . .	16	0,9	9,9	4,1	18,6	0,9	1,5	0,7
poligraficzny	26	1,6	6,6	5,4	40,5	3,4	1,3	1,1
budowlany .	38	0,7	1,7	18,9	29,2	5,4	3,4	1,5
Gaz, woda i elektryczność . .	19	1,2	11,5	30,7	383,0	7,5	1,2	0,3
Handel:								
towarowy . .	92	3,8	28,7	53,8	49,7	6,6	5,5	2,7
pieniężny . .	43	55,9	0,6	891,6	87,2	122,4	7,0	10,0
Hotele, pensjonaty, jadłodajnie	6	0,1	1,0	0,4	27,7	0,3	—	0,3
Ubezpieczenia .	15	6,3	—	58,1	24,3	26,0	0,7	0,4
Komunikacja i transport . .	47	9,3	12,8	27,0	490,7	67,2	7,9	3,4
Pozostałe grupy .	15	0,4	0,1	7,6	14,3	4,9	0,5	0,2

Uwaga. Dane zawarte w tabl. 3, 4 i 7 dotyczą tych spółek, które do dnia 9.IV 1935 r. nadesłały sprawozdania za 1933 r.

(dok. str. 54)

TABL. 3. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933 (dok.)

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilansowa	Kapitał zakładowy	Rezerwy	Kapitał amortyzacyjny	Wierzyciele	Inne pasywa	Zysk: pozostały z lat ubiegłych	Zysk: z roku sprawozdawczego
	w miljonach złotych							
Ogółem . . 1928	9115,7	2 448,5	849,1	889,2	4 555,2	148,1	17,4	208,2
1929	10915,0	2 950,6	785,8	1 234,7	5 540,5	205,0	20,8	177,6
1930	11174,7	3 094,0	776,3	1 381,2	5 586,0	184,5	21,8	130,9
1931	10393,1	3 099,6	740,3	1 531,2	4 793,4	138,3	20,1	70,2
1932	9473,4	2 974,4	734,8	1 555,5	4 028,9	114,8	12,9	52,1
1933	**9056,9**	**2 932,5**	**645,6**	**1 676,6**	**3 438,8**	**285,6**	**9,1**	**68,7**
Rolnictwo . . .	24,8	9,3	0,9	1,5	11,6	1,2	—	0,3
Górnictwo . . .	1 452,5	548,1	136,1	335,1	405,4	23,6	1,2	3,0
w tem naftowe	606,4	232,8	49,0	103,7	213,3	5,5	1,2	0,9
Hutnictwo . . .	883,0	347,8	64,1	188,6	266,4	15,5	—	0,6
Przemysł:								
mineralny . .	259,4	84,9	14,7	52,2	102,2	4,1	0,1	1,2
metalowy . .	648,1	196,8	39,3	142,3	258,0	8,4	0,2	3,1
w tem elektrot.	101,3	32,9	5,4	10,9	50,7	1,2	—	0,2
chemiczny . .	622,3	216,4	49,6	118,0	217,2	13,5	0,3	7,3
włókienniczy .	1 238,7	425,4	64,2	283,4	383,8	76,4	1,1	4,4
papierniczy .	201,7	73,0	14,8	79,6	25,6	3,3	—	5,4
skórzany . . .	22,6	8,3	3,3	2,0	8,8	0,1	—	0,1
drzewny . .	111,4	26,2	6,3	11,4	66,5	0,5	0,2	0,3
spożywczy . .	882,3	272,5	103,4	233,6	240,3	15,3	0,7	16,5
w tem cukrow.	555,8	151,3	63,9	179,8	136,6	10,9	0,4	12,9
odzieżowy i galanteryjny .	36,6	12,8	1,0	4,5	17,7	0,3	0,1	0,2
poligraficzny .	59,9	28,8	3,8	12,5	11,4	2,6	0,1	0,7
budowlany .	60,8	18,1	7,5	5,6	27,3	1,5	0,4	0,4
Gaz, woda, elektryczność . .	435,4	173,8	25,6	87,2	140,6	1,6	0,1	6,5
Handel:								
towarowy . .	150,8	53,8	8,6	8,1	77,2	1,5	0,1	1,5
pieniężny . .	1 174,7	172,1	42,8	6,4	924,2	24,7	2,6	1,9
Hotele, pensjonaty, jadłodajnie	29,8	13,2	2,0	7,0	7,1	0,1	—	0,4
Ubezpieczenia .	115,8	24,2	7,2	1,0	77,0	4,9	0,6	0,9
Komunikacja i transport . .	618,3	214,7	46,5	94,9	161,6	85,5	1,3	13,8
Pozostałe grupy .	28,0	12,3	3,9	1,7	8,9	1,0	—	0,2

TABL. 4. ZYSKI I STRATY KRAJOWYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Lata Grupy działalności gospodarczej	Spółki, które wykazały zysk netto		Spółki, które wykazały straty		Ogólna nadwyżka zysków (+) lub strat (—) w miljon. zł.
	Liczba spółek	Zysk w miljon. zł.	Liczba spółek	Straty w miljon. zł.	
Ogółem 1928	.	208,2	.	44,7	+ 163,5
1929	.	177,6	.	103,3	+ 74,3
1930	517	130,9	549	176,9	− 46,0
1931	350	70,2	665	202,9	− 132,7
1932	329	52,1	649	194,0	− 141,9
1933	**436**	**68,7**	**508**	**87,2**	**− 18,5**
Rolnictwo	4	0,3	6	0,2	+ 0,1
Górnictwo	18	3,0	27	17,4	− 14,4
w tem naftowe	11	0,9	11	7,5	− 6,6
Hutnictwo	6	0,6	14	7,2	− 6,6
Przemysł:					
mineralny	16	1,2	39	3,9	− 2,7
metalowy	34	3,1	70	13,1	− 10,0
w tem elektrotechniczny .	10	0,2	12	2,2	− 2,0
chemiczny	48	7,3	39	6,8	+ 0,5
włókienniczy	55	4,4	62	10,5	− 6,1
papierniczy	11	5,4	8	0,5	+ 4,9
skórzany	5	0,1	4	0,4	− 0,3
drzewny	8	0,3	31	2,6	− 2,3
spożywczy	72	16,5	50	4,0	+ 12,5
w tem cukrownie . . .	39	12,9	5	1,2	+ 11,7
odzieżowy i galanteryjny .	9	0,2	7	0,7	− 0,5
poligraficzny	6	0,7	20	1,1	− 0,4
budowlany	16	0,4	22	1,5	− 1,1
Gaz, woda, elektryczność . .	14	6,5	5	0,3	+ 6,2
Handel:					
towarowy	46	1,5	46	2,7	− 1,2
pieniężny	28	1,9	15	10,0	− 8,1
Hotele, pensjonaty, jadłodajnie	3	0,4	3	0,3	+ 0,1
Ubezpieczenia	9	0,9	6	0,4	+ 0,5
Komunikacja i transport . .	23	13,8	24	3,4	+ 10,4
Pozostałe grupy	5	0,2	10	0,2	+ 0,0

TABL. 5. EMISJE KAPITAŁÓW AKCYJNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928—1934

Państwa	Waluta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1934
		w miljonach jednostek odnośnej waluty							w milj. zł.
Polska . . .	złoty	328	245	219	74	142	48	23	23
Anglja . . .	£	363	254	236	89	113	133	150	4 020
Austrja . . .	szyling	131	103	57	37	59	215	97	97
Belgja . . .	fr. belg.	10 307	11 901	3 575	2 629	933	896	453	112
Czechosłowacja	kč	715	665	450	513	321	248	181	41
Francja . . .	frank	10 511	15 215	21 876	16 376	6 425	3 625	4 091	1 429
Niemcy . . .	RM	1 339	979	555	635	150	92	143	299
Stany Zj. Am.	$	8 114	10 183	7 023	3 116	1 191	709	1 402	7 445
Włochy . . .	lir	5 397	7 281	6 164	4 332	3 647	3 345	3 549	1 618

TABL. 6. SPÓŁKI AKCYJNE ZAGRANICZNE DZIAŁAJĄCE W POLSCE[a] W LATACH 1931—1933
Stan w dn. 31.XII

Lata Grupy działalności gospodarczej Kraje	Kapitały przeznaczone na działalność w Polsce				
	Ogółem	Zakładowe	Rezerwy ustawowe	Kredyty centrali gotówkowe	Kredyty centrali towarowe
	w miljonach złotych				
Ogółem 1931	376,3	141,5	55,7	88,5	90,6
1932	300,9	150,2	33,1	49,8	67,8
1933	**305,5**	**157,0**	**32,5**	**48,6**	**67,4**
według grup działalności gospodarczej					
Górnictwo	58,0	37,7	18,0	2,3	—
w tem naftowe	0,6	0,6	0,0	—	—
Hutnictwo	40,2	15,0	7,5	17,7	—
Przemysł:					
mineralny	3,8	2,1	0,0	1,7	—
metalowy	8,8	6,5	0,1	2,2	—
maszynowy i elektrotechniczny .	5,9	3,5	1,0	—	1,4
chemiczny	11,6	7,8	0,5	0,6	2,7
włókienniczy	110,4	49,7	2,3	21,2	37,2
Handel:					
towarowy	28,5	0,6	1,8	—	26,1
pieniężny	11,1	11,1	0,0	—	—
Ubezpieczenia	8,1	6,8	1,3	—	—
Pozostałe grupy	19,1	16,2	0,0	2,9	—
według krajów pochodzenia kapitałów					
Anglja	6,0	4,2	0,0	1,8	—
Austrja	6,8	4,5	0,1	2,2	—
Belgja	19,1	14,0	0,4	2,2	2,5
Francja	211,3	111,0	20,7	42,4	37,2
Niemcy	24,9	16,6	8,2	—	0,1
Stany Zjednoczone Am.	27,9	0,3	1,8	—	25,8
Inne kraje	9,5	6,4	1,3	—	1,8

a Spółki, których zarząd znajduje się zagranicą. Liczba spółek uwzględnionych w tabl. 6 nie jest ściśle zgodna z liczbą spółek uwzględnionych w tabl. 7.

TABL. 7. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW ZAGRANICZNYCH SPÓŁEK AKCYJNYCH DZIAŁAJĄCYCH W POLSCE[a] W LATACH 1928 — 1933

A. Stan czynny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Liczba spółek	Kasa	Towary i surowce	Dłużnicy	Nieruchomości i ruchomości	Inne aktywa	Straty z lat ubiegłych	Straty z roku sprawozd.
		w miljonach złotych						
Ogółem . . . 1928	34	15,5	114,3	255,0	343,5	12,1	11,0	3,2
1929	53	23,5	145,6	490,6	485,2	61,7	22,4	18,4
1930	53	15,4	124,8	450,5	522,6	88,5	23,6	20,6
1931	46	24,4	77,8	272,1	528,8	38,1	27,5	26,3
1932	44	23,0	79,1	301,5	511,7	40,9	17,3	17,4
1933	**39**	**16,8**	**72,2**	**213,0**	**415,4**	**31,9**	**23,6**	**10,7**
Górnictwo	5	0,3	2,4	8,8	102,7	7,1	15,7	2,6
Hutnictwo	1	0,1	5,5	5,8	60,4	0,5	2,2	0,9
Przemysł: mineralny .	1	0,4	1,5	0,6	3,9	0,1	—	—
metalowy .	4	0,4	3,7	4,0	26,1	0,1	1,0	0,5
w tem elektrotechn.	1	0,3	1,3	1,1	17,6	—	0,9	0,1
chemiczny .	4	0,3	3,0	1,9	16,0	5,1	1,4	0,7
włókienniczy	5	0,9	50,1	52,8	61,8	2,5	2,1	0,2
Handel: towarowy .	4	—	1,0	19,4	10,1	0,2	—	3,0
pieniężny .	3	3,6	—	84,5	0,3	2,9	—	0,1
Ubezpieczenia . . .	5	7,1	—	6,8	7,5	8,5	—	0,5
Pozostałe grupy . .	7	3,7	5,0	28,4	126,6	4,9	1,2	2,2

B. Stan bierny

Lata Grupy działalności gospodarczej	Suma bilansowa	Kapitał zakładowy	Rezerwy ustawowe i inne	Kapitał amortyzacyjny	Wierzyciele	Inne pasywa	Zysk z lat ubiegłych	Zysk z roku sprawozd.
	w miljonach złotych							
Ogółem . . . 1928	754,6	172,1	60,5	76,1	412,1	10,2	2,3	21,3
1929	1 247,4	256,8	105,8	177,1	636,9	48,9	4,9	17,0
1930	1 246,0	266,3	114,7	192,3	590,8	71,2	1,5	9,2
1931	995,0	170,4	97,2	237,6	427,0	53,6	0,5	8,7
1932	990,9	173,4	107,5	216,7	436,4	48,2	0,5	8,2
1933	**783,6**	**140,0**	**128,0**	**157,2**	**302,5**	**51,6**	—	**4,3**
Górnictwo	139,6	37,1	19,9	41,8	39,5	0,8	—	0,5
Hutnictwo	75,4	15,0	7,5	27,2	25,2	0,5	—	—
Przemysł: mineralny .	6,5	2,1	1,4	1,7	0,6	—	—	0,7
metalowy .	35,8	9,8	1,3	16,5	7,8	0,4	—	—
w tem elektrotechn.	21,3	3,3	1,0	14,7	2,1	0,2	—	—
chemiczny .	28,4	7,5	1,4	4,1	15,4	—	—	—
włókienniczy	170,4	32,3	14,1	19,1	64,9	37,6	—	2,4
Handel: towarowy .	33,7	0,6	2,2	—	30,9	—	—	—
pieniężny .	91,4	5,6	0,1	0,1	82,8	2,1	—	0,7
Ubezpieczenia . . .	30,4	4,9	1,6	0,1	23,5	0,3	—	—
Pozostałe grupy . .	172,0	25,1	78,5	46,6	11,9	9,9	—	—

a Spółki, których zarząd znajduje się zagranicą.

TABL. 8. SPÓŁDZIELNIE ZWIĄZKOWE W POLSCE W LATACH 1928, 1930 i 1933

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1930	1933					
			Polska		Województwa			
			Liczba	%	centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba spółdzielni								
Spółdzielnie ogółem .	**10 116**	**11 898**	**11762**	***100,0***	**3 273**	**1 545**	**1 736**	**5 208**
według typów spółdzielni								
Spożywcze	1 223	1 325	1 258	*10,7*	687	227	125	219
Rolniczo-spożywcze .	2 299	2 756	2 614	*22,2*	61	289	—	2 264
Rolniczo-handlowe .	317	389	410	*3,5*	76	42	235	57
Banki spółdzielcze .	1 384	1 658	1 743	*14,9*	646	223	363	511
Kasy Stefczyka . . .	3 060	3 520	3 549	*30,1*	967	535	551	1 496
Oszcz.-poż. pracown.	17	77	122	*1,0*	45	11	16	50
Oszcz.-poż. inne . .	42	97	80	*0,7*	24	18	14	24
Mleczarskie	1 141	1 331	1 275	*10,8*	533	148	186	408
Inne rolnicze	195	211	209	*1,8*	38	23	106	42
Mieszkaniowe . . .	183	239	193	*1,7*	109	5	65	14
Różne	255	295	309	*2,6*	87	24	75	123
według przynależności do związków rewizyjnych								
Spółdzielnie polskie .	6 167	6 840	6 421	*54,8*	2 608	1 010	978	1 825
„Unja”	1 351	1 483	1 369	*11,7*	428	146	482	313
„Zjednoczenie” . .	3 632	4 130	3 842	*32,7*	1 394	644	385	1 419
„Społem”	886	925	845	*7,2*	616	158	32	39
Zw. Spółdz. Wojsk.	298	302	263	*2,3*	91	60	62	50
Zw. Sp. Mieszk.-Bud.	—	—	102	*0,9*	79	2	17	4
Spółdzielnie ukraińskie	2 487	3 283	3 411	*29,0*	68	330	—	3 013
„ niemieckie	792	836	925	*7,8*	104	6	750	65
„ żydowskie	670	939	1 005	*8,4*	493	199	8	305
Liczba członków spółdzielni w tys.								
Ogółem	**2 476**	**2 912**	**2 638**	***100,0***	**739**	**296**	**365**	**1 238**
według typów spółdzielni								
Spożywcze	533	514	355	*13,5*	200	29	91	35
Rolniczo-spożywcze	281	312	292	*11,1*	3	15	—	274
Rolniczo-handlowe .	98	93	60	*2,3*	18	5	20	17
Banki spółdzielcze .	751	844	742	*28,1*	160	63	165	354
Kasy Stefczyka . . .	532	750	750	*28,4*	205	148	46	351
Oszcz.-poż. pracown.	18	45	51	*1,9*	14	2	8	27
Oszcz.-poż. inne . .	19	28	20	*0,7*	7	3	3	7
Mleczarskie	174	244	306	*11,6*	118	30	10	148
Inne rolnicze	17	14	13	*0,5*	1	1	5	6
Mieszkaniowe . . .	13	21	15	*0,6*	7	0	6	2
Różne	40	47	34	*1,3*	6	0	11	17

(dok. str. 59)

TABL. 8. SPÓŁDZIELNIE ZWIĄZKOWE W POLSCE W LATACH 1928, 1930 i 1933 (dok.)

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1930	1933 Polska Liczba	1933 Polska %	1933 Województwa centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba członków spółdzielni w tys. (dok.) według przynależności do związków rewizyjnych								
Spółdzielnie polskie	1 912	2 223	1 897	*71,9*	653	231	308	705
„Unja"	736	813	661	*25,0*	110	36	240	275
„Zjednoczenie"	741	986	944	*35,8*	331	167	38	408
„Społem"	391	381	251	*9,5*	194	22	19	16
Związek Sp. Wojsk.	44	43	31	*1,2*	11	6	9	5
Zw. Sp. Mieszk.-Bud.	—	—	10	*0,4*	7	0	2	1
Spółdzielnie ukraińskie	276	364	455	*17,2*	3	26	—	426
„ niemieckie	62	62	65	*2,5*	4	0	56	5
„ żydowskie	226	263	221	*8,4*	79	39	1	102

TABL. 9. WARTOŚĆ TOWARÓW SPRZEDANYCH W ZWIĄZKOWYCH SPÓŁDZIELNIACH SPOŻYWCÓW, ROLNICZO-SPOŻYWCZYCH I ROLNICZO-HANDLOWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1930 i 1933

Wyszczególnienie	1928	1930	1933 Polska	1933 Województwa centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w miljonach złotych						
Spółdzielnie spożywców	**222**	**228**	**141**	**81**	**13**	**29**	**18**
„Społem"	159	166	98	73	7	9	9
Wojskowe	36	37	24	7	5	8	4
Inne związki	27	25	19	1	1	12	5
Spółdzielnie rolniczo-spożywcze	**71**	**99**	**51**	**1**	**2**	**—**	**48**
Zw. Spółdz. Ukraińskich	32	59	32	1	2	—	29
Zw. Spółdz. Ruskich	2	2	1	—	—	—	1
Zw. Spółdz. Kółek Roln.	37	38	18	0	—	—	18
Spółdzielnie rolniczo-handlowe	**336**	**233**	**122**	**20**	**6**	**88**	**8**
„Unja"	175	121	46	3	1	41	1
„Zjednoczenie"	89	68	31	17	5	2	7
Niemieckie	72	43	45	0	0	45	0
Inne	0	1	0	0	—	—	—

TABL. 10. LICZBA CZŁONKÓW SPÓŁDZIELNI ZWIĄZKOWYC W POLSCE WEDŁUG ZAWODÓW W 1933 R.

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Zawód członków					
		Rolnicy	Robotnicy	Rzemieślnicy	Kupcy i przemysłowcy	Urzędnicy i wolne zawody	Różni
	w tysiącach						
Ogółem	**2 638**	**1 792**	**189**	**108**	**167**	**231**	**151**
według grup województw							
Województwa:							
centralne	739	426	92	35	64	72	50
wschodnie	296	226	5	12	22	19	12
zachodnie	365	174	43	29	21	60	38
południowe	1 238	966	49	32	60	80	51
według typów spółdzielni							
Spożywcze	355	107	117	8	1	78	44
Rolniczo-spożywcze	292	258	10	2	2	11	9
Rolniczo-handlowe	60	51	1	0	1	2	5
Banki spółdzielcze	742	400	23	76	139	46	58
Kasy Stefczyka	750	668	19	14	9	22	18
Oszcz.-poż. pracowników	51	1	7	1	0	36	6
Oszcz.-poż. inne	20	1	0	4	12	1	2
Mleczarskie	306	291	9	0	0	1	5
Inne rolnicze	13	12	0	0	0	0	1
Mieszkaniowe	15	0	2	0	0	12	1
Różne	34	3	1	3	3	22	2
według przynależności do związków rewizyjnych							
Spółdzielnie polskie	1 897	1 302	171	61	50	196	117
„Unja"	661	369	45	48	41	97	61
„Zjednoczenie"	944	846	26	13	9	29	21
„Społem"	251	87	98	—	—	34	32
Związek Spółdz. Wojsk.	31	—	—	—	—	28	3
Związek Sp. Mieszk.-Bud.	10	—	2	—	—	8	—
Spółdzielnie ukraińskie	455	402	13	5	2	23	10
„ niemieckie	65	45	2	4	5	5	4
„ żydowskie	221	43	3	38	110	7	20

Uwaga. Spółdzielnie oszczędnościowo-pożyczkowe (spółdzielnie kre-dytowe), bilanse ob. dział XI, tabl. 25, str. 135.

TABL. 11. CZŁONKOWIE SPÓŁDZIELNI SPOŻYWCÓW, NALEŻĄCYCH DO ZWIĄZKÓW REWIZYJNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH [a]

Państwa	Członkowie w tys.	Członkowie w % ogółu ludności	Państwa	Członkowie w tys.	Członkowie w % ogółu ludności	Państwa	Członkowie w tys.	Członkowie w % ogółu ludności
Anglja [b] .	6 760	*14,6*	Niemcy .	3 654	*5,6*	Belgja . .	288	*3,5*
Finlandja	481	*13,0*	Estonja .	60	*5,5*	Holandja	203	*2,5*
Szwajcarja	378	*9,2*	Czechosł.	716	*4,9*	Polska [c]	355	*1,1*
Danja . .	307	*8,5*	Norwegja	122	*4,4*	Rumunja	238	*1,3*
Szwecja .	513	*8,3*	Austrja .	268	*4,0*	Bułgarja .	63	*1,0*
Węgry .	638	*7,3*	Francja .	1 600	*3,8*	Hiszpanja	64	*0,3*

a Według ostatnich danych. *b* Bez północnej Irlandji. *c* Uwzględniono spółdzielnie czystego typu.

TABL. 12. LICZBA UPADŁOŚCI W POLSCE W LATACH 1928—1934

Rodzaj przedsiębiorstwa Grupy województw	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Polska	**288**	**516**	**836**	**771**	**549**	**310**	**266**
Przedsięb. przemysłowe	109	133	251	248	195	128	131
„ handlowe . .	174	372	571	493	312	155	117
„ kredytowe .	5	3	8	19	35	25	16
„ inne	—	8	6	11	7	2	2
Woj. centralne	176	302	480	432	336	187	145
w tem m. st. Warszawa	.	.	.	232	160	69	59
„ wschodnie	1	4	5	13	13	12	6
„ zachodnie	82	137	199	197	125	71	63
„ południowe . . .	29	73	152	129	75	40	52

TABL. 13. LICZBA UPADŁOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 — 1934

Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Polska	288	516	836	771	549	310	266
Anglja [a]	4 167	3 929	4 133	4 403	4 645	4 110	.
Austrja	583	581	694	816	1 093	956	703
Czechosłowacja	518	650	886	1 053	1 442	1 584	1 260
Francja	5 688	6 092	6 249	7 224	9 012	9 252	10 398
Niemcy	8 120	10 001	11 506	13 736	8 354	3 881	2 712
Stany Zjednoczone Am.	23 842	22 909	26 355	28 285	31 882	20 307	12 180
Szwajcarja	622	621	629	639	904	864	984
Włochy	10 946	11 546	12 589	12 753	12 362	9 954	7 739

[a] Bez Szkocji i półn. Irlandji.

DZIAŁ VII. GÓRNICTWO I PRZEMYSŁ

TABL. 1. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WEDŁUG KATEGORYJ NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1926 — 1934

Lata / Grupy województw	Ogółem[a]	Kategorje świadectw przemysłowych: I-VII Razem	I-III	IV-V	VI-VII	VIII[a]
1926	208 466	27 807	618	5 754	21 435	180 659
1927	202 052	30 864	758	6 789	23 317	171 188
1928	193 871	33 650	922	7 861	24 867	160 221
1929	182 930	34 661	922	8 254	25 485	148 269
1930	166 619	33 621	863	7 768	24 990	132 998
1931	130 386	30 746	765	7 011	22 970	99 640
1932	205 119	27 259	676	5 968	20 615	177 860
1933	203 709	25 255	576	5 410	19 269	178 454
1934	**211 778**	**26 276**	**628**	**5 900**	**19 748**	**185 502**
Woj. centralne . . .	99 437	12 834	342	3 082	9 410	86 603
„ wschodnie . .	24 966	2 956	25	393	2 538	22 010
„ zachodnie . .	50 637	5 188	176	1 499	3 513	45 449
„ południowe . .	36 738	5 298	85	926	4 287	31 440

a Do roku 1931 włącznie obowiązkiem nabywania świadectw przemysłowych VIII kategorji objęte były przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające ponad 1 do 4 robotników, od roku 1932 przedsiębiorstwa przemysłowe, zatrudniające „od 1 do 4 robotników, licząc w tem właścicieli i członków rodziny", wobec czego liczby świadectw VIII kategorji oraz ogólne liczby świadectw do r. 1931 nie są porównywalne z liczbami za lata 1932 i następne.

TABL. 2. ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WEDŁUG KATEGORYJ I GRUP PRZEMYSŁÓW NA PODSTAWIE WYKUPIONYCH ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W 1932 R.

Przemysły	Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych: I-VII Razem	I-III	IV-V	VI-VII	VIII
Ogółem	**205 119**	**27 259**	**676**	**5 968**	**20 615**	**177 860**
Mineralny wraz z górnictwem	6 350	2 318	92	735	1 491	4 032
Metalowy i elektrotechn. . .	25 162	2 107	120	595	1 392	23 055
Chemiczny	2 394	725	60	244	421	1 669
Włókienniczy	7 428	2 663	113	951	1 599	4 765
Papierniczy i poligraficzny .	5 229	1 019	20	331	668	4 210
Skórzany	8 795	624	8	155	461	8 171
Drzewny	18 957	3 161	26	806	2 329	15 796
Spożywczy	53 150	10 396	163	1 465	8 768	42 754
Odzieżowy	48 108	1 376	7	132	1 237	46 732
Budowlany	11 158	1 839	64	443	1 332	9 319
Przemysły inne i świadczenia	18 388	1 031	3	111	917	17 357

TABL. 3. SZACUNEK ZAPASÓW KOPALIN W POLSCE[a]

w miljonach tonn

Węgiel kamienny[b]	61 781	Sole potasowe	450
Węgiel brunatny[c]	5 000	Ruda żelazna	165
Ropa naftowa	160	Rudy cynkowe i ołowiane	33
Sól kamienna i warzona	5 900		

a Ocena Państwowego Instytutu Geologicznego z początku 1932 r.
b Do głębokości 1 000 *m* w pokładach nadających się do odbudowy. c Dane dotyczą tylko obszaru północno-zachodniego.

TABL. 4. SZACUNEK ZAPASÓW WĘGLA KAMIENNEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

w miljardach tonn

Stany Zjedn. Am.	1 900—3 200	Niemcy	115
Kanada	280—1 200	Z.S.R.R. (część europ.)	56
Chiny	200—1 000	Francja	24
Anglja	182	Czechosłowacja	9—24
Polska	62— 170	Belgja	11

Źródło: Dane Państwowego Instytutu Geologicznego i wydawnictw zagranicznych.

TABL. 5. SZACUNEK ZAPASÓW RUDY ŻELAZNEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

w miljonach tonn

Stany Zjedn. Am.	10 452	Kuba	3 159
Francja	8 164	Szwecja	2 203
Brazylja	7 000	Z.S.R.R. (część europ.)	2 057
Anglja	5 970	Niemcy	1 317
Indje Brytyjskie	3 326	Hiszpanja	1 116

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 1934.*

TABL. 6. SZACUNEK SIŁ WODNYCH W POLSCE

Zasoby sił wodnych ogółem w tys. K. M.	3 700
w tem: najlepsza kategorja w tys. K. M.	2 200

Źródło: Dane Ministerstwa Komunikacji.

TABL. 7. SZACUNEK SIŁ WODNYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

w miljonach K.M.

Państwa	Zasoby sił wodnych Ogółem	wyzyskane 1926	wyzyskane 1930	Państwa	Zasoby sił wodnych Ogółem	wyzyskane 1926	wyzyskane 1930
Stany Zjedn. Am.	38,0	11,7	14,9	Hiszpanja	4,0	1,0	1,0
Kanada	18,0	4,6	6,1	Włochy	.	2,3	4,8
Brazylja	15,1	0,5	0,6	Polska	3,7	0,1	0,1
Norwegja	9,5	1,9	1,9	Jugosławja	3,0	0,2	0,2
Z.S.R.R. (cz. eur.)	8,4	0,3	0,4	Szwajcarja	2,5	1,9	2,3
Japonja	6,0	1,8	3,5	Niemcy	.	1,1	2,0
Meksyk	6,0	0,3	0,5	Austrja	1,7	0,3	0,7
Francja	5,4	2,0	2,3	Czechosłowacja	1,0	0,2	0,2
Szwecja	5,0	1,4	1,7	Anglja	0,9	0,3	0,4

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 1934.*

TABL. 8. ELEKTROWNIE W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Wszystkie zakłady							
Liczba zakładów	1 645	1 690	1 907	2 012	2 017	2 590	2 600
Moc instalowana w 1000 *kW*	1 020	1 285	1 417	1 459	1 491	1 480	1 500
Wytwórczość w miljon. *kWh*	2 618	3 048	2 905	2 598	2 257	2 400	2 650
Spółczynnik wyzyskania w %	*29*	*27*	*22*	*20*	*17*	*18*	*20*
Większe zakłady (moc instalowana powyżej 5 000 *kW*)							
Liczba zakładów	56	65	68	64	71	70	70
Moc instalowana w 1000 *kW*	709	951	1 063	1 083	1 124	1 131	1 138
Wytwórczość w miljon. *kWh*	1 925	2 355	2 166	2 052	1 800	1 888	1 927
W % ogólnej wytwórczości .	*73*	*77*	*75*	*79*	*80*	*79*	*73*
Wytwórczość według grup województw:							
Centralne	415	550	574	636	628	647	686
Wschodnie	—	—	—	8	8	8	8
Zachodnie	1 326	1 594	1 407	1 171	942	995	970
Południowe	184	211	185	237	222	238	263

TABL. 9. PRODUKCJA ENERGJI ELEKTRYCZNEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1932 i 1933

Państwa		1928	1932	1933	Państwa		1928	1932	1933
		w miljardach *kWh*					w miljardach *kWh*		
Stany Zj. Am.	A	105,0	111,0	.	Szwajcarja .	A	5,2	4,8	4,9
	B	87,9	83,2	85,4	Belgja . . .	A	3,7	3,9	3,9
Niemcy . . .	A	27,9	23,5	.	Czechosłow. .	A	2,7	2,7	.
	B	14,5	13,4	14,7		B	1,0	1,3	1,3
Anglja [a] . . .	A	14,5	17,1	18,9	Polska . . .	A	2,6	2,3	2,4
Z.S.R.R. . . .	A	5,1	13,4	15,9	Austrja . . .	A	2,5	2,4	.
Francja . . .	B	13,0	13,6	14,8	Holandja . . .	B	1,4	2,0	2,1
Włochy . . .	A	8,9	10,2	11,2	Rumunja . .	A	0,5	0,5	.
Szwecja . . .	A	4,4	4,9	5,4		B	0,2	0,3	0,3

a Bez północnej Irlandji.
Uwaga. A — produkcja energji elektrycznej ogółem, B — produkcja energji elektrycznej na sprzedaż.

TABL. 10. LICZBA ZAKŁADÓW ORAZ ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1913, 1928 i 1934

Stan w końcu roku

Działy produkcji	Liczba zakładów			Liczba robotników		
	1913	1928	1934	1913	1928	1934
Węgiel kamienny	90	92	69	123 000	116 982	75 108
Ropa naftowa	444	642	785	9 000	11 391	8 933
Sól kamienna i warzona . .	12	15	13	4 000	3 568	2 774
Sole potasowe	1	2	3		1 259	1 396
Ruda żelazna	37	25	14	4 000	6 136	2 135
Ruda cynkowa i ołowiana .	18	13	4	13 000	6 939	1 288
Surowiec żelaza i stal . . .	.	28	24	48 000	53 750	31 846
Cynk—metal	29	17	9	15 000	12 127	4 701
Ołów—metal	2	2	1	.	761	143

TABL. 11. PRODUKCJA GÓRNICZA I HUTNICZA W POLSCE W LATACH 1913, 1928 — 1934

Wytwory	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach tonn							
Węgiel kamienny . .	40 972	40 616	46 236	37 506	38 265	28 835	27 339	29 233
Ropa naftowa . . .	1 114	743	675	663	631	557	551	529
Sól kamienna i warzona	189	548	569	534	561	491	450	506
Sole potasowe . . .	2	342	359	306	261	299	299	300
Ruda żelazna . . .	493	699	660	477	285	77	161	247
Ruda cynkowa . . .	502	321	413	462	240	73	125	161
Ruda ołowiana . . .	57	17	17	17	10	6	8	8
Surowiec żelaza . .	1 055	684	704	478	347	199	306	382
Stal	1 677	1 438	1 377	1 238	1 037	564	833	856
Cynk	192	162	169	174	131	85	83	93
Ołów	45	37	37	41	32	12	12	10
Wytwory walcowane z żelaza i stali . . .	1 244	1 048	962	904	753	404	505	619
Rury ciągnione i spawane	.	112	124	90	63	34	46	54

TABL. 12. PRODUKCJA WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE WEDŁUG ZAGŁĘBI W LATACH 1913, 1928 — 1934

Zagłębia	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1913	1934
	w miljonach tonn								%	
Polska	**41,0**	**40,6**	**46,2**	**37,5**	**38,3**	**28,8**	**27,3**	**29,2**	***100***	***100***
Śląskie	32,2	30,5	34,4	28,4	28,8	21,5	19,9	22,0	*78*	*75*
Dąbrowskie . .	6,8	7,6	9,0	6,9	7,2	5,5	5,6	5,3	*17*	*18*
Krakowskie . .	2,0	2,5	2,8	2,2	2,3	1,8	1,8	1,9	*5*	*7*

TABL. 13. PRODUKCJA ROPY NAFTOWEJ W POLSCE WEDŁUG OKRĘGÓW GÓRNICZYCH W LATACH 1913, 1928 — 1934

Okręgi górnicze	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1913	1934
	w tysiącach tonn								%	
Polska	**1 114**	**743**	**675**	**663**	**631**	**557**	**551**	**529**	***100***	***100***
Drohobycz . .	1 004	624	556	529	486	421	422	399	*90*	*75*
Jasło	67	76	74	85	98	96	96	95	*6*	*18*
Stanisławów . .	43	43	45	49	47	40	33	35	*4*	*7*

TABL. 14. PRODUKCJA PRZETWORÓW NAFTOWYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba rafineryj czynnych [a]	26	30	30	30	29	35	29
Liczba robotników zatrudn. [a]	4 698	4 461	3 849	3 798	3 854	3 395	3 243
Ropa przerobiona w tys. tonn	723	656	633	609	545	567	528
Przetwory w tys. tonn	664	595	581	560	502	521	484
Benzyna	97	102	122	103	91	91	85
Nafta	217	188	173	175	160	174	172
Olej gazowy	126	122	105	116	105	101	83
Smary i wazelina	111	102	94	88	77	80	88
Parafina i świece	40	36	33	32	28	30	28
Asfalt, koks	30	32	29	31	27	28	28
Półprodukty	43	13	25	15	14	17	0

a Stan w końcu roku.

TABL. 15. WYTWÓRCZOŚĆ FABRYK GAZOLINY W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba fabryk czynnych [a]	19	20	20	22	24	26	26
Liczba robotników zatrudn. [a]	185	239	252	285	344	317	338
Wydobycie gazu ziemnego w miljonach m^3	459	467	489	474	437	462	469
Gaz ziemny przerobiony na gazolinę w miljonach m^3	259	277	286	278	250	281	281
Otrzymana gazolina w tys. *t*	32	35	39	41	39	42	41

a Stan w końcu roku.

TABL. 16. PRODUKCJA ŚWIATOWA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH I HUTNICZYCH W LATACH 1925 — 1933

Artykuły	Jednostka	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Węgiel kamienny	milj. *t*	1 189	1 182	1 279	1 251	1 333	1 223	1 077	960	1 000
Węgiel brunatny	„	183	183	197	214	227	192	176	164	166
Ropa naftowa	„	149	153	175	184	206	196	189	180	197
Sól	„	21	23	24	25	27	26	24	23	.
Surowiec żelaza	„	77	79	87	88	99	80	56	40	49
Stal	„	91	93	102	110	121	95	69	51	68
Cynk	tys. *t*	1 133	1 219	1 307	1 401	1 452	1 394	995	788	995
Ołów	„	1 568	1 660	1 771	1 762	1 825	1 699	1 414	1 165	1 160
Miedź	„	1 425	1 494	1 519	1 707	1 910	1585	1 384	933	1 057
Aluminjum	„	178	197	210	241	273	265	217	153	137
Cyna	„	150	155	164	185	190	179	152	104	107
Złoto	tys. *kg*	559	569	570	576	579	603	642	696	700
Srebro	„	7 650	7 877	7 929	8 040	8 225	7 729	5 949	5 102	5 005
Siarka	tys. *t*	1 794	2 297	2 567	2 445	2 841	3 070	2 625	1 390	1 970

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations, 1933/34* Genewa.

TABL. 17. PRODUKCJA ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH I HUTNICZYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933

Kraje	1928	1932	1933
Węgiel kamienny w miljon. tonn			
Prod. światowa	**1 251**	**960**	**1 000**
w tem:			
St. Zj. Am. .	523	326	342
Anglja . . .	241	213	210
Niemcy . . .	151	105	110
Z.S.R.R. . .	36	64	76
Francja . . .	66	58	57
Japonja . . .	34	28	32
Polska . . .	41	29	27
Belgja . . .	28	21	25
Chiny	15	19	.
Indje Brytyjskie	22	19	18
Holandja .	11	13	13
Czechosłowacja	15	11	11
Zw. Płd.-Afr.	13	10	11
Kanada . .	12	8	8
Węgiel brunatny w miljon. tonn			
Prod. światowa	**214**	**164**	**166**
w tem:			
Niemcy . . .	166	123	127
Czechosłowacja	20	16	15
Węgry . . .	7	6	6
Jugosławja .	5	4	4
Kanada . .	4	3	3
Austrja . . .	3	3	3
Polska . . .	0,1	0,0	0,0
Ropa naftowa w miljon. tonn			
Prod. światowa	**184**	**180**	**196**
w tem:			
St. Zj. Am. .	124	108	123
Z.S.R.R. . .	12	21	21
Wenezuela .	15	17	18
Rumunja . .	4	7	7
Persja . . .	6	7	7
Indje Holend.	4	5	6
Meksyk . .	8	5	5
Argentyna .	1	2	2
Peru	2	1	2
Kolumbja . .	3	2	2
Trynidad . .	1	1	1
Indje Brytyjskie	1	1	1
Polska . . .	0,7	0,6	0,6
Niemcy . . .	0,1	0,2	0,2
Egipt	0,3	0,3	0,2
Japonja . . .	0,3	0,2	0,2
Sól w tys. tonn			
Prod. światowa	**24 800**	**23 000**	.
w tem:			
St. Zj. Am. .	7 325	5 849	.
Z.S.R.R. . .	2 453	.	.
Niemcy . . .	2 909	2 601	.
Anglja . . .	1 978	2 243	2 393
Indje Brytyjskie	1 540	1 637	.
Francja . . .	2 115	1 510	.
Włochy . . .	903	932	.
Hiszpanja . .	983	.	.
Japonja . . .	638	573	.
Polska . . .	548	491	450
Rumunja . .	343	238	.
Kanada . .	272	237	.
Indje Holend.	280	236	.
Sole potasowe w przeliczeniu na K_2O w tys. tonn			
Prod. światowa	**2 280**	**1 362**	**1 690**
w tem:			
Niemcy . . .	1 691	871	1 026
Francja . . .	447	305	326
St. Zj. Am. .	54	56	130
Hiszpanja . .	24	55	91
Polska . . .	58	58	58
Z.S.R.R. . .	.	7	28
Ruda żelazna w tys. tonn			
Francja . . .	49 191	27 596	30 275
St. Zj. Am. .	64 390	10 031	18 011
Z.S.R.R. . .	6 024	12 200	14 000
Anglja . . .	11 443	7 446	7 582
Luxemburg .	7 027	3 213	3 370
Szwecja . . .	4 669	3 299	2 699
Niemcy . . .	6 474	1 340	2 592
Hiszpanja . .	5 785	1 760	1 833
Indje Brytyjskie	2 089	1 789	.
Algier . . .	1 986	463	763
Czechosłowacja	1 878	635	.
Włochy . . .	641	427	526
Austrja . . .	1 928	307	266
Polska . . .	699	77	161
Surowiec żelaza w tys. tonn			
Prod. światowa	**88 740**	**39 550**	**49 100**
w tem:			
St. Zj. Am. .	38 736	8 922	13 423
Z.S.R.R. . .	3 375	6 173	7 164
Francja . . .	10 072	5 537	6 328
Niemcy . . .	11 804	3 932	5 267
Anglja . . .	6 716	3 631	4 202
Belgja . . .	3 857	2 749	2 749
Luxemburg .	2 770	1 956	1 884
Zagłębie Saary	1 936	1 344	1 596
Japonja . . .	1 110	1 037	1 470
Indje Brytyjskie	1 072	928	1 080
Włochy . . .	554	461	517

(c. d. str. 68)

TABL. 17. PRODUKCJA ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH I HUTNICZYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933 (c. d.)

Kraje	1928	1932	1933
Czechosłowacja	1 569	450	502
Szwecja . . .	438	282	347
Hiszpanja . .	563	301	346
Polska . . .	684	199	306
Kanada . .	1 100	163	264
Stal w tys. tonn			
Prod. światowa	**109 940**	**50 620**	**67 600**
w tem:			
St. Zj. Am. .	52 371	13 901	22 958
Niemcy . . .	14 318	5 749	7 587
Anglja . . .	8 656	5 341	7 138
Z.S.R.R. . .	4 253	5 922	6 852
Francja . . .	9 479	5 640	6 531
Japonja . . .	1 955	2 441	3 100
Belgja . . .	3 905	2 790	2 742
Luxemburg .	2 567	1 956	1 845
Włochy . . .	1 960	1 391	1 784
Zagłębie Saary	2 074	1 463	1 668
Polska . . .	1 438	564	833
Czechosłowacja	1 973	671	744
Indje Brytyjskie	416	579	709
Szwecja . . .	576	528	636
Hiszpanja . .	777	532	472
Kanada . .	1 255	345	420
Wyroby walcowane z żelaza i stali w tys. tonn			
St. Zj. Am. .	38 267	10 619	17 004
Niemcy . . .	10 596	4 247	5 463
Anglja . . .	7 557	4 627	5 403
Z.S.R.R. . .	3 523	4 290	4 910
Francja . . .	6 456	4 251	4 710
Japonja . . .	1 639	1 977	2 514
Belgja . . .	3 176	2 084	2 126
Włochy . . .	1 849	1 236	1 498
Luxemburg .	1 684	1 353	1 311
Zagłębie Saary	1 543	994	1 246
Polska . . .	1 048	404	505
Szwecja . . .	390	388	462
Kanada . .	1 018	263	321
Austrja . . .	469	163	181
Cynk w tys. tonn			
Prod. światowa	**1 401**	**788**	**995**
w tem:			
St. Zj. Am. .	547	188	279
Belgja . . .	206	96	138
Kanada . .	74	78	90
Polska . . .	162	85	83
Francja . . .	93	48	56
Australja . .	51	54	54
Niemcy . . .	98	42	51
Norwegja . .	.	39	45
Anglja . .	56	27	42

Kraje	1928	1932	1933
Meksyk . . .	11	30	28
Japonja . . .	19	27	27
Włochy . . .	11	17	23
Holandja . .	27	16	19
Z.S.R.R. . .	2	15	17
Czechosłowacja	8	6	7
Ołów w tys. tonn			
Prod. światowa	**1 762**	**1 165**	**1 160**
w tem: .			
St. Zj. Am. .	709	262	242
Australja . .	158	189	209
Meksyk . .	216	130	121
Niemcy . . .	87	95	117
Kanada . .	137	115	116
Hiszpanja . .	131	105	87
Indje Brytyjskie	80	72	73
Belgja . . .	63	58	59
Włochy . . .	21	29	24
Tunis . . .	18	14	15
Z.S.R.R. . .	3	19	14
Polska . . .	37	12	12
Argentyna .	8	8	10
Francja . . .	23	12	8
Japonja . . .	4	6	8
Jugosławja .	10	8	6
Anglja . . .	9	7	6
Austrja . . .	8	2	5
Czechosłowacja	3	4	4
Cyna w tys. tonn			
Prod. światowa	**185**	**104**	**107**
w tem:			
Zw. Malajski	101	49	55
Anglja . . .	50	29	23
Indje Holend.	14	8	9
Chiny	8	7	.
Holandja . .	.	4	5
Belgja . . .	1	1	3
Niemcy . . .	7	3	.
Aluminjum w tys. tonn			
Prod. światowa	**241**	**153**	**137**
w tem:			
St. Zj. Am. .	95	48	39
Kanada . .	25	18	16
Norwegja . .	25	18	15
Niemcy . . .	32	19	14
Francja . . .	26	15	14
Szwajcarja . .	20	9	12
Włochy . . .	4	13	12
Anglja . . .	10	10	12
Z.S.R.R. . .	.	1	4
Austrja . . .	4	2	1

(dok. str. 69)

TABL. 17. PRODUKCJA ARTYKUŁÓW GÓRNICZYCH I HUTNICZYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933 (dok.)

Kraje	1928	1932	1933
Złoto w tys. ***kg***			
Prod. światowa	**576**	**697**	**707**
w tem:			
Zw. Płd.-Afr.	322	360	343
Kanada . .	59	95	92
Z.S.R.R. . .	25	54	77
St. Zj. Am. .	67	72	67
Australja . .	14	22	26
Rodezja półn.	18	18	20
Meksyk . .	22	18	20
Japonja . . .	10	14	15
Korea . . .	5	10	12
Indje Brytyjskie	12	10	10
Kongo belg.	4	9	10
Kolumbja . .	4	8	9
Filipiny . . .	3	8	9
Szwecja . . .	1	4	7
Nowa Zelandja	4	5	5
Chile	1	1	5
Brazylja . .	3	4	3
Rumunja . .	2	3	3
Francja . . .	2	3	3
Nowa Gwinea	2	2	3
Srebro w tys. ***kg***			
Prod. światowa	**8 047**	**5 161**	**5 206**
w tem:			
Meksyk . .	3 376	2 177	2 118
St. Zj. Am. .	1 800	707	683
Kanada . .	682	571	473
Peru	679	209	218
Niemcy . . .	162	186	197
Indje Brytyjskie	231	187	188
Japonja . . .	160	163	185
Boliwja . . .	175	128	163
Hiszpanja . .	79	105	91
Indje Holend.	63	26	27
Włochy . . .	24	12	11
Polska . . .	7	2	1

TABL. 18. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1933 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI [a]

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni 31.XII: robotnicy	Zatrudnieni 31.XII: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys. (w ciągu roku)	Wypłaty brutto w tys. zł. (w ciągu roku): robotnikom	Wypłaty brutto w tys. zł. (w ciągu roku): pracownikom umysłowym
Ogółem . . . 1930 [b]	12 712	430 117	.	.	882 165	278 378
1931 [b]	12 337	350 412	.	.	727 871	257 397
1932 [b]	10 031	319 209	34 143	91 425	571 396	215 378
1933 [b]	9 639	361 497	35 574	100 727	535 840	192 164
1933	**20 890**	**439 812**	**48 188**	**124 448**	**641 249**	**238 957**
Przemysł mineralny						
Ogółem	**1 601**	**28 993**	**2 288**	**11 653**	**41 954**	**9 661**
w tem:						
Cegielnie	925	7 436	705	4 434	14 019	2 152
Kaflarnie i garncarstwo . . .	110	1 255	38	384	1 275	138
Betoniarnie	99	305	57	152	673	160
Cementownie	11	1 188	220	525	3 476	1 988
Wapienniki	62	1 120	166	661	2 463	751
Fabryki gipsu	16	152	22	45	164	79

a Przedsiębiorstwa I—VII kategorji. Dane nie obejmują wszystkich rodzajów przemysłów. *b* Liczby dotyczące przemysłów, które w latach 1930—1933 mogą być porównywane.

(c. d. str. 70)

TABL. 18. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1933 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI [a] (c. d.)

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
		31.XII		w ciągu roku	w tys. zł.	w tys. zł.
Huty szkła	51	9 271	377	2 705	9 646	1 837
Fabryki porcelany	6	1 588	101	374	1 505	290
„ fajansu	10	1 638	77	456	1 845	351
„ kamionki	3	278	24	91	304	92
„ wyrobów ogniotrwałych	28	1 397	159	442	1 660	707
Fabryki luster i szlifiernie szkła	40	326	50	82	447	104
Kamieniołomy	118	2 235	153	972	2 843	579
Przemysł metalowy						
Ogółem	**1 516**	**90 589**	**11 301**	**24 658**	**175 486**	**66 657**
Huty żelaza	18	24 605	2 316	6 347	59 157	17 219
Odlewnie żelaza	69	4 421	477	1 379	6 881	2 215
Huty i odlewnie innych metali	46	6 248	615	1 692	14 325	4 243
Fabryki części maszyn, aparatów i t. p.	111	2 592	256	828	3 139	1 384
Fabryki wyrobów masowych	277	11 939	1 210	3 710	16 336	6 153
„ „ ozdobnych	66	1 094	136	284	1 750	528
„ mebli	43	989	97	317	1 541	336
„ lamp i grzejników	29	823	142	304	1 347	711
Wytwórnie rzemieślnicze	115	802	51	221	847	146
Fabryki narzędzi	58	1 659	164	465	2 036	587
„ konstrukcji i urządzeń	83	5 298	777	1 210	8 626	4 860
Fabryki silników, pomp	23	2 065	476	577	5 556	2 830
„ obrabiarek	15	1 839	320	429	2 807	1 418
„ maszyn i aparatów rolniczych	82	1 786	224	439	1 578	803
Fabryki maszyn i aparatów włókienniczych	19	1 115	161	262	1 537	686
Fabryki maszyn i aparatów dla innych przemysłów	45	736	85	201	1 014	293
Fabryki środków przewozowych	51	8 492	1 814	2 409	19 929	10 480
Fabryki wyrobów precyzyjnych	55	11 574	1 486	2 898	23 629	9 543
Fabryki instrumentów muzycznych	19	282	57	45	489	189
Zakłady reparacyjne	292	2 230	437	641	2 962	2 033
Przemysł elektrotechniczny						
Ogółem	**341**	**10 107**	**1 966**	**2 380**	**12 599**	**10 205**
Wytwórnie	203	9 204	1 698	2 132	11 308	8 725
Zakłady instalacyjne	138	903	268	248	1 291	1 480

a Ob. uwagę *a* na str. 69.

(c. d. str. 71)

TABL. 18. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1933 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a] (c. d.)

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni		Przepracowane robotniko-dni w tys.	Wypłaty brutto	
		robotnicy	pracownicy umysłowi najemni		robotnikom	pracownikom umysłowym
		31.XII			w tys. zł.	
				w ciągu roku		
Przemysł chemiczny						
Ogółem	**881**	**43 269**	**6 877**	**11 403**	**71 992**	**39 622**
w tem:						
Gazownie	101	2 369	782	698	6 570	3 194
Koksownie	10	2 352	203	719	6 760	1 542
Smolarnie i terpentyniarnie .	41	261	35	60	224	121
Rafinerje nafty i gazoliniarnie	56	3 596	648	1 157	7 864	4 835
Fabryki przędzy sztucznego jedwabiu	3	5 462	295	1 423	7 598	1 903
Fabryki materjałów wybuchowych	7	3 163	389	797	4 927	2 457
Fabryki barwników	5	728	166	174	1 159	1 363
„ nawozów sztucznych	14	3 670	715	954	7 909	5 460
„ gazów technicznych	18	321	109	93	760	616
„ farb, lakierów, emalji i t. p.	65	1 138	296	345	1 776	1 775
„ wyrobów gumowych	34	8 298	578	1 618	6 658	2 910
„ papy dachowej . .	67	211	119	152	781	369
„ przetworów tłuszczowych	172	3 132	815	828	4 576	3 638
w tem:						
olejarnie	68	1 117	182	263	1 670	806
fabryki mydła . . .	53	970	421	280	1 444	1 964
„ świec . . .	21	158	34	40	170	106
„ mydła i świec	11	242	50	71	321	130
„ wyrobów farmaceutycznych	54	1 170	391	343	1 679	1 945
„ wyrobów kosmetycznych	56	750	300	223	947	1 316
„ wyrobów farmaceutycznych i kosmetycznych .	25	398	152	114	401	586
Przemysł włókienniczy						
Ogółem	**2 315**	**128 333**	**7 177**	**33 553**	**165 382**	**44 851**
w tem:						
Zakłady wielooddziałowe . .	127	60 255	3 192	15 899	82 025	25 439
Przędzalnie	118	21 913	846	5 475	24 843	5 609
Tkalnie	1 068	20 862	1 324	5 748	27 055	5 563
Fabryki wyrobów dzianych .	409	9 149	561	2 323	10 994	2 123
Farbiarnie	164	6 777	515	1 686	9 446	2 845
Fabryki waty	36	776	65	174	665	215
„ i nawijalnie nici . .	30	883	58	188	1 005	366
„ koronek i firanek .	50	928	94	276	1 285	318
„ dywanów, kilimów i gobelinów	69	1 377	90	308	1 009	415
Szmuklerstwo i pasmanterja	75	1 807	160	558	2 705	570
Fabryki powrozów	38	1 154	68	277	1 251	351
„ stożków i kapeluszy .	9	971	124	313	1 703	772

[a] Ob. uwagę *a* na str. 69.

(c. d. str. 72)

TABL. 18. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1933 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI[a] (c. d.)

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni: robotnicy	Zatrudnieni: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotnikodni w tys.	Wypłaty brutto: robotnikom	Wypłaty brutto: pracownikom umysłowym
		31.XII		w ciągu roku	w tys. zł.	w tys. zł.
Szarparnie	18	249	7	54	264	20
Skręcalnie	20	264	19	77	272	80
Fabryki wojłoków	16	238	10	30	130	51
Przemysł papierniczy						
Ogółem	**279**	**13 200**	**1 200**	**3 370**	**17 871**	**6 564**
Papiernie	51	7 887	659	2 071	12 376	4 144
Fabryki wyrobów z papieru	228	5 313	541	1 299	5 495	2 420
tapety	5	357	69	94	572	509
gilzy i bibułka papierosowa	36	1 252	136	291	1 354	657
inne wyroby z papieru	187	3 704	336	913	3 569	1 254
Przemysł skórzany						
Ogółem	**389**	**7 190**	**667**	**2 062**	**11 895**	**2 931**
Garbarnie	250	5 315	453	1 487	8 790	2 143
Fabryki pasów	14	107	16	26	175	85
Fabryki rymarskie i siodlarskie	21	209	15	72	392	42
Szczeciniarnie	12	144	16	71	325	29
Fabryki galanterji skórzanej	20	266	17	67	319	69
Wyprawa futer	33	528	78	195	1 270	311
Fabryki szczotek i pendzli	25	495	61	122	532	232
Wykończalnie skór	9	63	7	14	70	12
Sortownie włosia	5	63	4	8	22	8
Przemysł drzewny						
Ogółem	**2 313**	**38 119**	**3 161**	**11 103**	**34 061**	**8 040**
w tem:						
Tartaki	1 392	22 038	2 243	6 880	19 192	4 764
Fabryki mebli giętych	29	2 905	126	604	1 871	479
" dykt i fornierów	31	3 451	234	902	3 043	928
" mebli zwykłych	136	2 940	160	799	3 049	580
Koszykarstwo	34	493	27	145	431	62
Bednarstwo	31	493	29	133	434	80
Stolarstwo	424	2 843	96	802	2 869	276
Fabryki wełny drzewnej	8	41	4	16	39	6
" wyrobów korkowych	12	384	43	100	386	207
" skrzyń	27	651	24	171	475	50
" parkietów i posadzek	12	156	13	34	97	56
Przemysł spożywczy						
Ogółem	**9 198**	**54 774**	**9 630**	**17 209**	**69 689**	**34 897**
Cukrownie	62	7 280	1 398	4 245	16 052	10 541
Młyny	5 928	17 899	2 229	4 923	15 063	5 403
w tem I—V kategorji	816	9 792	1 979	2 459	9 853	5 052
Piekarnie	614	5 520	439	1 662	8 607	857
Przemysł cukierniczy ogółem	332	7 047	1 014	1 856	7 011	2 704
piekarnie cukiernicze	119	1 382	337	428	1 948	562

(dok. str. 73)

a Obacz uwagę *a* na str. 69.

TABL. 18. ZAKŁADY PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE W 1933 R. OBJĘTE STATYSTYKĄ PRODUKCJI [a] (dok.)

Przemysły	Liczba zakładów	Zatrudnieni 31.XII: robotnicy	Zatrudnieni 31.XII: pracownicy umysłowi najemni	Przepracowane robotniko-dni w tys. (w ciągu roku)	Wypłaty brutto w tys. zł. (w ciągu roku): robotnikom	Wypłaty brutto w tys. zł. (w ciągu roku): pracownikom umysłowym
fabryki czekolady i cukierków	180	5 044	583	1 271	4 483	1 912
inne wytwórnie cukiernicze	33	621	94	157	580	230
Zakłady przetworów ziemniaczanych	86	1 404	183	342	1 304	583
Drożdżownie	15	900	207	263	1 112	1 400
Gorzelnie rolnicze	1 338	1 813	1 315	417	908	1 919
Gorzelnie przemysłowe	15	81	38	21	88	158
Rektyfikacje spirytusu	42	1 011	238	248	2 433	1 136
Fabryki wódek gatunkowych i likierów	98	1 689	528	403	3 176	2 126
Fabryki win i miodosytnie	106	151	61	44	137	189
Browary i słodownie	174	4 581	968	1 284	6 628	4 432
Fabryki cykorji, surogatów kawy i palarnie kawy	23	650	321	201	987	1 380
Suszarnie cykorji	9	55	4	23	107	14
Przemysł przetwórczy mięsny	267	3 263	507	949	4 903	1 594
w tem bekoniarnie	33	1 162	176	321	1 932	904
Wędzarnie ryb	10	158	6	16	42	6
Suszarnie owoców	9	103	23	21	92	55
Fabryki konserw	70	1 169	151	291	1 039	400
Przemysł odzieżowy						
Ogółem	**1 350**	**12 595**	**1 439**	**3 600**	**15 132**	**3 873**
Krawiectwo	561	4 023	725	1 232	5 232	1 932
Bieliźniarstwo	134	1 411	96	378	1 214	196
Krawaciarstwo	14	91	11	24	90	17
Kapelusznictwo	114	595	43	202	786	87
Czapkarstwo	12	66	—	20	57	2
Wyrób galanterji	94	1 777	149	467	1 689	522
Rękawicznictwo	11	64	3	14	87	4
Kuśnierstwo	75	824	108	178	1 044	304
Obuwnictwo mechaniczne	56	1 841	183	552	2 939	664
„ ręczne	268	1 805	113	519	1 940	140
Wyroby z puchu i pierza	11	98	8	14	54	5
Przemysł zabawkarski						
Ogółem	**22**	**293**	**19**	**50**	**138**	**24**
Przemysł poligraficzny						
Ogółem	**685**	**12 350**	**2 463**	**3 407**	**25 050**	**11 632**
w tem:						
Drukarnie	559	10 921	2 346	3 033	23 154	11 181
w tem drukarnie z wydawnictwem	31	1 661	1 314	522	5 468	6 206
Litografja	30	547	39	136	783	208
Cynkografja	14	118	13	31	223	33
Introligatornie	62	617	42	176	731	106

a Ob. uwagę *a* na str. 69.

TABL. 19. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1933	1934	1933	1934
Przemysł mineralny						
Cegła zwykła	mil. szt.	1 592	994	.	35	.
Klinkier budowlany	„ „	.	2,9	.	0,3	.
Klinkier drogowy	„ „	.	11	.	1,8	.
Kafle zwykłe	„ „	9,8	14	.	4,8	.
Dachówka zwykła	„ „	65	38	.	3,4	.
Cegła szamotowa	tys. *t*	82	52	57	5,8	6,5
Cegła dynasowa	„ „	.	15	14	2,3	2,3
Cement portlandzki	„ „	1 008	411	716	22	.
Wapno	„ „	896	418	530	9,3	11
Porcelana	„ „	4,4	2,6	3,2	5,8	7,1
Fajans	„ „	11	8,2	9,9	6,2	7,1
Wyroby kamionkowe	„ „	9,4	6,7	10	2,3	3,8
Szkło taflowe	„ „	26	17	24	8,5	10
Naczynia szklane	„ „	101	43	41	27	28
Szkło oświetleniowe	„ „	.	2,1	1,9	2,5	2,1
Przemysł metalowy						
Surowiec żelaza	tys. *t*	706	306	382	40	.
Stal	„	.	833	856	.	.
Żeliwo surowe	„	195	85	.	41	.
Żeliwo utwardzone	„	.	4,9	5,1	5,1	5,8
Żelazo gorąco walcowane	„	.	609	619	189	.
Drut żelazny ciągniony	„	.	33	52	16	23
Blacha żelazna cynkowana	„	43	18	13	14	11
Blacha cynkowa	„	.	7,5	13	6,1	8,0
Gwoździe druciane żelazne	„	27	28	28	13	13
Śruby i nity żelazne	„	25	9,3	13	9,8	15
Naczynia blaszane emaljowane i cynkowane	„	.	7,4	7,9	14	14
Łóżka metalowe	tys. szt.	145	40	42	1,7	1,8
Kotły parowe	*t*	.	1 240	1 469	1,7	2,8
Silniki spalinowe	*t*	.	101	180	0,3	0,9
	HP	.	816	4 460		
Pompy	*t*	815	304	379	1,1	1,5
Obrabiarki do drzewa i metali	„	.	678	854	3,7	5,4
Maszyny i aparaty rolnicze ogółem	„	.	1 932	.	1,5	.
w tem: pługi konne	sztuki	51 037	3 837	.	0,1	.
brony konne	„	99 130	571	.	0,0	.
młocarnie	„	15 396	1 191	.	0,3	.
wialnie, młynki	„	23 775	1 471	.	0,2	.

a Produkcja przedsiębiorstw I—VII kategorji. Dane nie obejmują wszystkich rodzajów przemysłów (ob. tabl. 18).

(c. d. na str. 75)

TABL. 19. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934 (c. d.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1933	1934	1933	1934
Maszyny włókiennicze . .	sztuki	.	.	.	4,2	5,7
Parowozy normalnotorowe	,,	165	72	32	25	11
Wagony towarowe normalnotorowe	,,	3 468	1 436	423	16	5,4
Wagi pomostowe przenośne	,,	29 647	2 929	.	0,2	.
Fortepiany i pianina	,,	2 472	306	.	0,6	.
Przemysł elektrotechniczny						
Maszyny elektryczne . . .	sztuki	11 730	4 754	.	2,9	4,6
	t	1 627	428	781		
Akumulatory i części . . .	,,	.	1 374	1 328	5,2	5,1
Ogniwa i części	,,	.	1 496	1 448	4,2	3,6
Żarówki elektryczne . . .	tys. szt.	5 544	5 420	6 670	8,2	8,1
Aparaty telefoniczne centralne	t	.	48	58	2,6	2,8
Przewodniki gołe	,,	.	2 590	2 490	4,7	4,0
Przewodniki izolowane nieobołowione	,,	.	788	1 517	4,0	7,3
Przewodniki obołowione .	,,	.	2 175	3 129	7,4	10,1
Odbiorniki radjowe: detektorowe . .	tys. szt.	13	23	21	0,2	0,6
lampowe . . .	,,	.	12	36	2,1	6,3
Przemysł chemiczny						
Gaz świetlny	milj. m^3	246	145	144	39	38
Koks	tys. t	2123	1 355	1 509	36	37
Benzol oczyszczony	,,	14	12	14	6,5	6,8
Terpentyna oczyszczona . .	,,	1,8	1,5	2,0	1,3	1,5
Barwniki	,,	0,9	1,4	2,0	15	19
Przędza jedwabiu sztucznego	,,	2,7	3,6	4,4	34	47
Związki azotowe w przeliczeniu na azot związany .	,,	49	26	.	.	.
Azotniak	,,	163	10	33	3,1	8,4
Superfosfat mineralny . . .	,,	304	49	94	5,0	9,3
Siarczan amonowy	,,	54	57	59	6,9	7,7
Saletra wapniowa	,,	0,05	31	35	8,5	8,1
Saletra „Saletrzak"	,,	—	20	11	5,6	2,8
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 50° Bé	,,	373	193	223	7,9	9,3
Soda amonjakalna	,,	100	75	92	17	21
Soda żrąca	,,	17	17	19	9,7	10
Soda krystaliczna	,,	11	8,8	9,4	1,2	1,2
Mydła zwykłe i techniczne .	,,	29	29	35	31	30
Mydła toaletowe	,,	2,1	1,9	2,0	6,4	6,7
Lakiery	,,	2,1	1,4	1,8	4,7	5,8
Pasty do obuwia	,,	2,0	2,3	2,7	8,0	8,1
Ekstrakty garbarskie . . .	,,	3,0	4,5	3,9	3,0	2,7

a Ob. uwagę a na str. 74. (c. d. str. 76)

TABL. 19. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934 (c. d.)

Wytwory	Jednostka	Ilość 1929	Ilość 1933	Ilość 1934	Wartość w miljonach złotych 1933	Wartość w miljonach złotych 1934
Przemysł włókienniczy						
Przędza ogółem	tys. *q*	1 319	1 056	.	434	.
w tem:						
bawełniana cienkoprzędzona	,,	505	496	547	184	202,4
odpadkowa bawełniana	,,	164	125	.	20	.
wełniana	,,	298	236	.	163	.
w tem czesankowa	,,	110	106	.	111	.
jutowa	,,	295	123	143	15	17,2
jedwabna sztuczna	,,	27	36	44	34	47,0
Tkaniny ogółem	,,	912	614	.	479	.
w tem:						
bawełniane	,,	444	299	.	221	.
wełniane i półwełniane	,,	191	117	.	147	.
jutowe i worki jutowe	,,	249	96	120	21	22,2
jedwabne i półjedwabne	,,	14	13	.	44	.
Bielizna trykotażowa	tys. *kg*	1 088	911	.	12	.
Pończochy i skarpetki	tys. tuz.	2 569	2 067	.	27	.
Inne trykotaże	tys. *kg*	1 163	1 393	.	12	.
Artykuły pasmanteryjne i szmuklerskie	,,	771	662	.	12	.
Stożki do kapeluszy [b]	,,	516	*2 847*[b]	*3 600*[b]	5.6	6,0
Dywany i kilimy	,,	734	877	.	6.8	.
Artykuły powroźnicze	,,	3 667	2 639	.	9.1	.
Koronki i firanki	,,	436	388	.	7.9	.
Nici	,,	540	461	700	9,2	11,4
Wata	,,	1 721	1 216	.	2,4	.
Watolina	1000 *m*	1 298	1 111	.	1,8	.
Przemysł papierniczy						
Masa drzewna	tys. *t*	45	41	47	8,1	8,5
Celuloza siarczynowa	,,	.	47	55	13	17
Celuloza sodowa	,,	.	11	17	2.9	3,6
Tektura ogółem	,,	37	29	33	9,9	13
w tem surowa (do wyrobu papy dachowej)	,,	.	8,2	8,3	2,4	2,7
Papier ogółem	,,	128	113	136	80	87
w tem:						
gazetowy	,,	21	22	29	9,3	12
pakowy	,,	48	40	50	22	23
drukowy	,,	22	20	18	12	10
piśmienny	,,	.	18	21	17	18
bibułka	,,	.	3,0	3,3	9,2	9,3
Tapety	tys. rol.	4 216	2 569	3 264	2,2	2,5
Gilzy papierosowe	milj. szt.	.	4 552	5 163	9.3	9,5
Bibułka papierosowa w książeczkach	,,	.	135	162	4,1	4,9

a Ob. uwagę *a* na str. 74. *b* Tys. sztuk.

(dok. str. 77)

TABL. 19. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH[a] W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934 (dok.)

Wytwory	Ilość				Wartość w miljonach złotych	
	Jednostka	1929	1933	1934	1933	1934
Przemysł skórzany						
Skóry podeszwowe	*t*	11 563	13 558	15 657	50	54
Krupony pasowe	,,	159	344	412	3,3	2,8
Blanki paskowe i rymarskie	,,	389	409	490	2,7	3,3
Faledry i juchty	,,	948	1 008	.	6,7	.
Bukaty	tys. m^2	490	554	.	6,6	.
Skóry cielęce	,,	727	930	.	11,9	.
Lakiery	,,	22	121	124	1,9	2,0
Skóry baranie	tys. szt.	524	721	586	2,5	2,3
Szczecina	*t*	214	258	.	3,1	.
Przemysł obuwniczy mechaniczny						
Obuwie skórzane	tys. par	1 735	2 159	2 072	24	.
Obuwie gumowe	,,	6 687	3 801	5 104	6,7	9,1
Śniegowce	,,	1 741	1 859	2 720	8,9	13
Kalosze	,,	2 136	1 269	1 812	3,6	5,3
Przemysł drzewny						
Bale	tys. m^3	696	884	.	34	.
Deski	,,	2 663	1 956	.	71	.
Kantówka	,,	346	279	.	12	.
Fryzy	,,	52	30	.	3,7	.
Dykty	,,	96	87	113	16	24
Forniery	tys. m^2	5 151	3 435	4 848	1,9	2,7
Wełna drzewna	*t*	7 972	4 021	.	0,4	.
Meble gięte	tys. szt.	2 508	1 000	1 303	6,7	7,5
w tem krzesła	,,	2 240	884	1 144	5,1	5,8
Deszczułki i tafle posadzkowe	tys. m^2	.	513	.	2,6	.
Ćwieki drewniane do obuwia	*t*	.	851	720	0,8	0,7
Przemysł spożywczy						
Piwo	tys. *hl*	2 786	1 058	1 085[b]	56	.
Mączka ziemniaczana (krochmal suchy)	tys. *q*	260[c]	.	.	.	.
Syrop ziemniaczany	,, ,,	137[c]	.	.	.	.
Konserwy mięsne	,, ,,	164	195 [d]	.	21 [d]	.
Wina owocowe	tys. *hl*	34	5,1	.	1,0	.
Miody do picia	,, ,,	13	5,4	.	0,8	.

a Ob. uwagę *a* na str. 74. *b* Dane orjentacyjne Związku Właścicieli Browarów w Polsce. *c* Rok gospodarczy 1929/30. *d* Łącznie z szynkami w puszkach.

TABL. 20. WRZECIONA I KROSNA W PRZĘDZALNIACH I TKALNIACH W POLSCE W LATACH 1929, 1932 i 1933

Działy produkcji	Oddziały przędzalnicze Liczba wrzecion w tys.			Oddziały tkackie Liczba krosien w tys.		
	1929	1932	1933	1929	1932	1933
Ogółem	**2 698,2**	**2 638,3**	**2 693,1**	**70,3**	**68,7**	**66,9**
Bawełniany	1 834,0	1 809,0	1 816,6	47,6	47,2	46,9
Wełniany	813,3	772,7	822,5	17,7	15,3	14,2
Lniany	18,1	22,2	21,4	0,6	1,5	1,7
Jutowy	29,4	29,7	28,7	1,8	1,6	1,6
Konopny	3,4	4,7	3,9	0,1	0,2	0,1
Jedwabny	.	.	.	2,5	2,9	2,4

TABL. 21. WRZECIONA W PRZEMYŚLE BAWEŁNIANYM W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928 i 1933

Stan w dn. 31.VII

Kraje	Liczba wrzecion 1928	Liczba wrzecion 1933	Kraje	Liczba wrzecion 1928	Liczba wrzecion 1933
	w tysiącach			w tysiącach	
Anglja	57 136	49 001	Hiszpanja	1 897	2 070
Stany Zjedn. Am.	35 542	30 894	Polska	1 791	1 817
Francja	9 770	10 144	Szwajcarja	1 525	1 303
Niemcy	11 153	9 850	Kanada	1 154	1 240
Indje Brytyjskie	8 703	9 506	Holandja	1 111	1 224
Z.S.R.R.	7 311	9 200	Austrja	1 014	758
Japonja	6 272	8 209	Szwecja	619	595
Włochy	5 189	5 338	Portugalja	503	446
Czechosłowacja	3 663	3 627	Finlandja	252	263
Belgja	2 070	2 087	Węgry	.	258

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 1934.*

TABL. 22. CUKROWNIE I PRODUKCJA CUKRU W POLSCE W LATACH 1913/14, 1928/29—1933/34

Kampanje / Grupy województw	Liczba czynnych cukrowni	Przerobiono buraków	Wyprodukowano cukru: Ogółem w wartości cukru surowego	rafinady	kryształu	żółtego
			w tysiącach kwintali			
Polska . . 1913/14	86	44 688	6 348	1 367	583	4 182
1928/29	71	43 903	7 454	824	4 118	1 963
1929/30	70	50 942	9 159	770	5 635	2 042
1930/31	69	46 330	7 756	631	4 858	1 658
1931/32	67	27 366	4 932	523	2 426	1 656
1932/33	64	23 651	4 178	336	2 417	1 119
1933/34	62	18 523	3 443	277	2 214	677
Woj. centralne	33	5 711	1 118	142	841	26
„ wschodnie	4	315	58	—	51	2
„ zachodnie	22	11 114	2 024	42	1 198	647
„ południowe	3	1 383	243	93	124	2

TABL. 23. GORZELNIE I PRODUKCJA SPIRYTUSU W POLSCE W LATACH 1909/10, 1928/29—1933/34

Kampanje Grupy województw	Ogółem	Gorzelnie rolnicze	Gorzelnie przemysłowe: melasowe	drożdżownie	owocowe	pejsachowe
Liczba czynnych gorzelni						
Polska . . . 1909/10	2 466	2 433	.	.	.	.
1928/29	1 424	1 392	9	11	8	4
1929/30	1 471	1 445	3	11	11	1
1930/31	1 486	1 459	5	11	8	3
1931/32	1 425	1 400	3	12	10	—
1932/33	1 372	1 349	4	12	7	—
1933/34	1 324	1 302	5	7	10	—
Woj. centralne . . .	299	291	4	4	—	—
„ wschodnie . .	67	67	—	—	—	—
„ zachodnie . . .	610	605	—	1	4	—
„ południowe . .	348	339	1	2	6	—
Produkcja spirytusu w tys. litrów 100°						
Polska . . . 1909/10	259 554	253 563	.	.	.	.
1928/29	72 850	67 177	4 203	1 267	71	132
1929/30	87 804	82 952	3 916	896	29	11
1930/31	66 360	60 030	5 456	770	30	74
1931/32	42 227	39 348	2 248	573	58	—
1932/33	26 901	25 703	840	342	16	—
1933/34	45 024	40 594	4 102	288	40	—
Woj. centralne . . .	12 152	9 083	3 014	55	—	—
„ wschodnie . .	1 657	1 657	—	—	—	—
„ zachodnie . . .	24 258	24 160	—	86	12	—
„ południowe . .	6 957	5 694	1 088	147	28	—

TABL. 24. FABRYKI CYGAR, PAPIEROSÓW I TYTONIU W POLSCE W LATACH 1928/29—1933/34

Lata Grupy województw	Liczba zakładów czynnych	Liczba robotników 31.XII	Zużycie surowca: zagranicznego	krajowego	Produkcja: cygar i cygaretek	papierosów	tytoniu	tabaki
			w tonnach		w miljon. szt.		w tonnach	
Polska . 1928/29	18	12 063	19 369	2 047	74	10 324	13 997	.
1929/30	17	11 829	17 976	3 414	77	10 658	13 722	.
1930/31	17	10 205	15 766	3 672	62	8 858	12 757	.
1931/32	17	9 954	13 467	5 472	53	8 753	12 020	389
1932/33	16	8 425	11 642	5 233	39	8 010	10 299	342
1933/34	14	8 127	11 615	5 781	32	8 216	10 498	315
Woj. centralne .	5	3 261	5 261	4 785	—	3 329	7 877	—
„ wschodnie .	1	207	215	43	—	321	91	—
„ zachodnie .	5	2 872	3 340	595	32	2 640	—	223
„ południowe	3	1 787	2 799	358	—	1 926	2 530	92

TABL. 25. FABRYKI ZAPAŁEK W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Zakłady czynne [a]	10	10	9	6	5	4	4
Robotnicy [a]	2 324	2 685	2 376	1 285	1 010	777	778
Produkcja w tys. skrzyń po 5000 pudełek	164	171	196	147	115	81	67

a Stan w końcu roku.

TABL. 26. PRODUKCJA ŚWIATOWA NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W LATACH 1926—1933

Artykuły	Jednostka	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Cement	milj. *t*	61,7	67,1	71,4	74,7	71,1	60,7	48,3	.
Samochody .	tys. szt.	5 004,0	4 185,0	5 243,0	6 313,0	4 141,0	3 026,0	1 977,0	2 712,0
Kauczuk . .	tys. *t*	632,0	617,0	667,0	876,0	833,0	810,0	718,0	863,0
Bawełna-włókno [a b] . . .	,,	6 095,0	5 163,0	5 806,0	5 744,0	5 630,0	5 964,0	5 222,0	5 786,0
Len-włókno [a b]	,,	545,0	448,0	537,4	610,4	630,0	684,0	598,0	688,0
Konopie-włókno [a b] . . .	,,	538,3	549,9	551,0	531,0	493,0	392,0	337,0	327,0
Juta	,,	2 206,1	1 853,2	1 803,0	1 880,0	2 038,0	1 011,0	1 289,0	1 456,0
Wełna . . .	,,	1 643,3	1 659,3	1 738,8	1 732,9	1 678,2	1 670,0	1 670,0	.
Jedwab naturalny . . .	,,	50,4	53,7	58,4	61,4	59,6	58,0	54,6	.
Jedwab sztuczny	,,	97,5	135,2	166,5	190,1	192,9	224,6	240,2	302,5
Celuloza i masa drzewna	milj. *t*	13,9	14,6	15,3	17,1	16,7	15,2	14,2	.
Papier i tektura	tys. *t*	17,4	18,0	21,3	23,1	21,7	19,8	18,4	.
Cukier:									
trzcinowy [a c]	milj. *t*	16,7	17,5	18,5	18,6	17,4	18,1	16,7	17,2
buraczany [a c]	,,	7,9	8,5	9,3	9,3	11,3	8,7	7,7	8,8
Wino [a] . . .	milj. *hl*	131,9	161,4	183,0	179,0	154,3	171,2	180,4	168,0

a Lata gospodarcze. *b* Zbiory światowe nasienia: bawełny, lnu i konopi ob. dział V, tabl. 8, str. 43. *c* W wartości cukru surowego.

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations, 1933/34.*

TABL. 27. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933

Kraje	1928	1932	1933	Kraje	1928	1932	1933
Cement	**w tys.**	**tonn**					
Prod. światowa	**71 400**	**48 300**	.	Belgja i Luxem.	3 046	2 010	2 300
w tem:				Hiszpanja . .	1 542	1 425	1 211
St. Zj. Am. .	30 445	13 166	10 900	Czechosłowacja	809	1 081	850
Francja . . .	4 240	5 028	.	Szwajcarja . .	630	804	751
Japonja . . .	3 841	3 731	4 781	Indje Brytyjskie	568	592	623
Anglja . . .	4 400	4 320	4 470	Danja . . .	779	415	554
Włochy . . .	3 077	3 177	3 535	Polska . . .	1 098	354	411
Niemcy . . .	7 576	2 795	3 464	Szwecja . . .	468	484	396
Z.S.R.R. . .	1 903	3 489	2 749	Kanada . .	1 759	737	383

(c. d. str. 81)

TABL. 27. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933 (c. d.)

Kraje	1928	1932	1933
Samochody w tys. sztuk			
Prod. światowa	**5 243**	**1 977**	**2 712**
w tem:			
St. Zj. Am.	4 359	1 371	1 960
Anglja	212	247	286
Francja	224	172	191
Niemcy	114	50	102
Kanada	242	61	66
Z.S.R.R.	1	24	50
Włochy	55	29	42
Czechosłowacja	13	13	9
Kwas siarkowy w przeliczeniu na 50° Bé w tys. tonn			
St. Zj. Am.	.	3 992	4 717
Niemcy	2 487	1 494	.
Anglja	1 508	1 275	1 282
Japonja	613	1 192	.
Włochy	1 126	850	1 128
Z.S.R.R.	301	792	.
Hiszpanja	575	704	.
Belgja	700	550	.
Szwecja	193	194	.
Kanada	140	193	.
Polska	308	140	193
Kauczuk w tys. tonn			
Prod. światowa[a]	**667**	**718**	**863**
w tem:			
Malaje Bryt.	304	413	452
Indje Holend.	233	214	286
Ceylon	59	50	65
Borneo Bryt.	18	12	19
Indochiny fr.	9	14	17
Bawełna-włókno w tys. tonn [b]			
Prod. światowa	**5 806**	**5 222**	**5 786**
w tem:			
St. Zj. Am.	3 139	2 819	2 829
Indje Brytyjskie	1 049	845	902
Chiny	534	490	591
Z.S.R.R.	255	394	409
Egipt	362	223	385
Brazylja	120	150	272
Peru	49	53	60
Meksyk	60	22	57
Uganda	37	54	51
Argentyna	29	33	48
Korea	33	29	30
Sudan brytyjski	31	26	29
Turcja	25	6	28
Iran	20	16	.
Kongo belg.	7	15	.
Haiti	5	6	.
Len-włókno w tys. tonn [b]			
Prod. światowa	**537**	**598**	**688**
w tem:			
Z.S.R.R.	324	500	560
Polska	.	26	27
Litwa	35	14	18
Belgja	22	7	17
Łotwa	15	9	12
Jugosławja	7	11	10
Francja	33	6	9
Rumunja	2	6	6
Estonja	8	4	5
Holandja	14	2	4
Czechosłowacja	10	3	4
Konopie-włókno w tys. tonn [b]			
Prod. światowa	**551**	**337**	**327**
w tem:			
Z.S.R.R.	353	174	154
Włochy	86	55	58
Jugosławja	18	21	28
Rumunja	16	26	26
Korea	21	20	20
Polska	.	10	10
Japonja	2	8	8
Juta w tys. tonn			
Prod. światowa	**1 803**	**1 289**	**1 456**
w tem:			
Indje Brytyjskie	1 797	1 283	1 449
Wełna w tys. tonn			
Prod. światowa	**1 739**	**1 670**	.
w tem:			
Australja	439	466	411
St. Zj. Am.	174	197	204
Argentyna	160	163	167
Zw. Płd.-Afr.	130	146	123
Nowa Zelandja	123	131	118
Z.S.R.R.	178	64	.
Urugwaj	64	54	59
Anglja	51	53	54
Indje Brytyjskie	45	45	.
Hiszpanja	39	37	.
Rumunja	26	25	25
Francja	21	20	20
Turcja	19	19	.
Niemcy	15	14	14
Jugosławja	12	13	14
Polska	4	4	4

a Szacunek na podstawie wywozu. b Lata gospodarcze.

(c. d. str. 82)

TABL. 27. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933 (c. d.)

Kraje	1928	1932	1933
Jedwab naturalny w tys. tonn			
Prod. światowa	**58,4**	**54,6**	.
w tem:			
Japonja	39,7	43,0	.
Chiny [a]	10,2	4,1	4,6
Włochy	4,8	3,5	3,0
Z.S.R.R.	1,2	.	.
Korea	0,9	1,3	.
Jedwab sztuczny w tys. tonn			
Prod. światowa	**166,5**	**240,2**	**302,5**
w tem:			
St. Zj. Am.	44,5	61,2	94,2
Japonja	7,5	31,6	44,4
Anglja	24,6	32,9	38,1
Włochy	26,0	32,1	37,2
Niemcy	22,2	28,2	30,0
Francja	13,6	23,0	25,5
Holandja	6,8	9,0	8,7
Belgja	6,8	4,3	4,9
Szwajcarja	4,6	4,0	4,2
Polska	2,4	3,4	3,6
Celuloza i masa drzewna w tys. tonn			
Prod. światowa	**15 260**	**14 220**	.
w tem:			
St. Zj. Am.	4 092	3 327	3 904
Kanada	3 193	2 416	.
Szwecja	1 900	1 996	2 563
Niemcy	1 986	1 642	1 700
Finlandja	896	1 263	1 379
Norwegja	882	900	.
Japonja	583	572	644
Z.S.R.R.	172	443	.
Austrja	311	283	310
Polska	97	93	100
Papier i tektura w tys. tonn			
Prod. światowa	**21 330**	**18 420**	.
w tem:			
St. Zj. Am.	9 438	7 258	8 337
Kanada	2 585	2 078	.
Niemcy	2 547	1 968	2 059
Szwecja	600	690	690
Z.S.R.R.	344	560	.
Finlandja	358	411	455
Japonja	523	403	.
Norwegja	376	379	.
Holandja	418	364	.
Włochy	324	330	364
Austrja	286	224	230
Polska	156	135	142
Spirytus [b] w tysiącach *hl*			
Francja	2 153	3 873	4 262
St. Zj. Am.	3 223	2 842	.
Niemcy	2 806	2 253	3 003
Anglja	897	.	.
Czechosłowac.	595	736	958
Włochy	459	432	450
Szwecja	193	221	332
Węgry	407	236	299
Holandja	320	289	294
Polska	729	422	269
Austrja	258	230	204
Belgja	216	167	162
Cukier trzcinowy w wartości cukru surowego w tys. tonn [c]			
Prod. światowa	**18 450**	**16 710**	**17 170**
w tem:			
Indje Brytyjskie	2 747	4 759	5 148
Kuba	5 239	2 027	2 353
Filipiny	847	1 150	1 470
Brazylja	967	970	1 000
Wyspy Hawaj.	830	916	925
Portorico	531	741	886
Japonja i Formoza	881	714	729
Zw. Australijski	546	543	650
Jawa	2 871	1 396	550
Peru	362	388	390
San Domingo	360	365	380
Zw. Płd.-Afr	269	326	354
Argentyna	375	348	316
Mauritius	253	247	240
Meksyk	183	213	200
St. Zj. Am.	120	202	183
Egipt	109	170	153
Cukier buraczany w wartości cukru surowego w tys. tonn [c]			
Prod. światowa	**9 290**	**7 747**	**8 804**
w tem:			
St. Zj. Am.	1 035	1 317	1 589
Niemcy	1 864	1 088	1 406
Z.S.R.R.	1 221	828	1 100
Francja	907	1 002	929
Czechosłowac.	1 056	637	519
Anglja	198	361	506
Polska	745	417	344
Włochy	393	323	311
Szwecja	161	235	290
Holandja	315	230	278
Hiszpanja	215	233	245
Danja	162	181	244
Belgja	275	260	243
Austrja	107	165	171
Węgry	220	103	136
Rumunja	162	60	130

a Szacunek na podstawie wywozu. *b* Lata kalendarzowe i gospodarcze. *c* Lata gospodarcze. (dok. str. 83)

TABL. 27. PRODUKCJA WAŻNIEJSZYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH KRAJACH W LATACH 1928, 1932 i 1933 (dok.)

Kraje	1928	1932	1933
Cygara i cygaretki w miljonach sztuk			
Niemcy	7 008	6 224	7 271
St. Zj. Am.[a]	6 789	4 724	4 345
Holandja	.	1 355	1 409
Szwecja	180	203	190
Polska	74	39	32
w tysiącach *kg*			
Włochy	6 849	5 567	4 876
Francja	.	1 075	.
Papierosy w miljonach sztuk			
St. Zj. Am.	105 927	103 589	112 013
Niemcy	32 559	31 816	33 694
Polska	10 324	8 010	8 216
Austrja	4 652	5 651	5 410
Holandja	.	3 655	3 914
Szwecja	1 436	2 096	1 826
w tysiącach *kg*			
Włochy	14 655	12 407	13 161
Francja	.	17 300	.
Szwecja	1 147	1 790	1 826

Kraje	1928	1932	1933
Tytoń w tys. tonn			
St. Zj. Am.	175,2	158,2	154,5
Niemcy[b]	.	34,5	33,8
Holandja	.	12,9	12,7
Polska[b]	14,0	10,3	10,5
Włochy[b]	9,9	8,4	8,4
Szwecja	6,2	6,0	5,7
Wino w miljonach *hl*[b]			
Prod. światowa	**183,4**	**180,4**	**168,0**
w tem:			
Francja	60,3	49,6	51,8
Włochy	46,8	45,4	32,9
Hiszpanja	22,1	21,2	19,8
Algier	13,9	18,3	16,7
Portugalja	4,5	6,2	9,3
Argentyna	8,3	7,8	8,0
Rumunja	7,1	7,8	7,5
Grecja	3,1	3,8	3,9
Węgry	3,1	3,6	3,1
Jugosławja	4,3	4,4	2,9
Bułgarja	1,7	2,3	2,4
Niemcy	2,1	1,7	1,8

a Bez cygaretek. *b* Lata gospodarcze.

TABL. 28. WSKAŹNIKI PRODUKCJI PRZEMYSŁOWEJ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1924—1934
1928 = 100

Państwa	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Wskaźniki produkcji światowej[a]	**82**	**88**	**90**	**96**	**100**	**107**	**96**	**87**	**77**	**87**	**96**
Anglja	95	.	.	101	100	106	98	89	88	93	105
Austrja	70	81	81	91	100	103	87	76	66	67	74
Belgja	77	75	87	94	100	101	90	82	70	72	71
Czechosłowacja	75	79	80	93	100	104	93	84	66	63	69
Danja	.	.	.	93	100	108	118	108	98	114	121
Francja	86	85	99	87	100	110	110	98	76	84	78
Holandja	.	77	79	88	100	103	94	81	64	71	72
Japonja	.	.	.	92	100	111	106	102	109	126	.
Kanada	70	76	85	90	100	108	92	77	63	65	80
Niemcy	.	80	81	101	100	100	90	74	61	69	86
Norwegja	.	99	89	91	100	111	113	87	103	105	112
Polska	.	73	71	88	100	100	82	69	54	55	63
Rumunja	.	70	80	91	100	107	104	109	95	110	133
Stany Zj. Am.	86	94	97	96	100	107	86	73	58	68	71
Szwecja	.	87	89	92	100	106	102	89	84	87	106
Węgry	.	.	.	99	100	101	94	87	75	82	96
Włochy	.	.	.	.	100	109	100	85	73	81	88
Z.S.R.R.	30	49	70	80	100	126	165	203	230	251	296

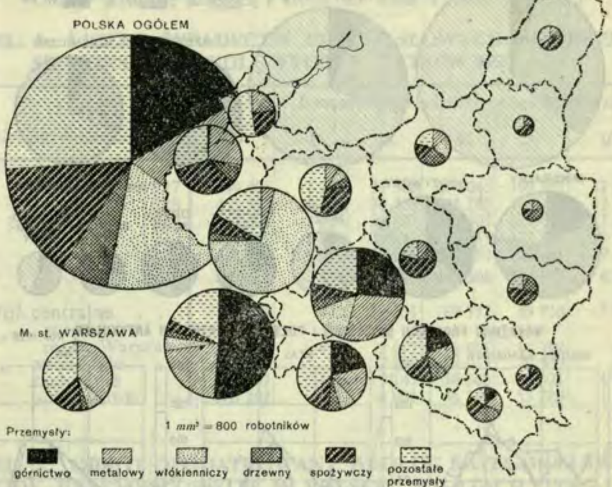
a W r. 1913 — 73.

TABL. 29. RUCH BUDOWLANY W POLSCE W MIASTACH LICZĄCYCH POWYŻEJ 20 000 MIESZKAŃCÓW W LATACH 1932-1934[a]

Wyszczególnienie	1932	1933	1934
Budowle rozpoczęte			
Budynki nowe			
Liczba budynków	6 043	7 148	6 635
w tem mieszkalnych	5 259	6 386	5 971
Kubatura budynków w tys. m^3	4 425	5 095	5 353
w tem mieszkalnych	4 013	4 638	4 706
Liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych	14 118	15 303	15 387
1 izbowych	1 917	1 734	1 909
2 ,,	5 287	5 225	5 427
3 ,,	3 817	4 171	4 113
4 ,, i więcej	3 097	4 173	3 938
Liczba izb w budynkach mieszkalnych	37 867	43 692	42 813
Nadbudowy i dobudowy			
Liczba budynków	618	680	621
w tem mieszkalnych	517	550	509
Kubatura budynków w tys. m^3	318	314	329
w tem mieszkalnych	228	232	257
Liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych	1 105	1 130	1 192
1 izbowych	333	385	389
2 ,,	377	369	413
3 ,,	259	252	253
4 ,, i więcej	136	124	137
Liczba izb w budynkach mieszkalnych	2 452	2 443	2 704
Budowle zakończone			
Budynki nowe			
Liczba budynków	3 598	4 466	5 554
w tem mieszkalnych	3 152	3 900	5 127
Kubatura budynków w tys. m^3	3 434	3 501	4 475
w tem mieszkalnych	2 963	2 898	4 033
Liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych	10 076	10 011	13 494
1 izbowych	1 467	1 232	1 856
2 ,,	3 725	3 323	4 465
3 ,,	2 607	2 912	3 692
4 ,, i więcej	2 277	2 544	3 481
Liczba izb w budynkach mieszkalnych	27 029	28 576	37 615
Nadbudowy i dobudowy			
Liczba budynków	504	580	504
w tem mieszkalnych	423	417	399
Kubatura budynków w tys. m^3	273	286	271
w tem mieszkalnych	210	191	202
Liczba mieszkań w budynkach mieszkalnych	989	849	948
1 izbowych	276	215	342
2 ,,	327	310	323
3 ,,	259	205	186
4 ,, i więcej	127	119	97
Liczba izb w budynkach mieszkalnych	2 281	2 004	1 996

a Bez wszystkich budynków państwowych oraz niektórych budynków przemysłowych i użyteczności publicznej. Dane za rok 1932 dla 62 miast, za lata 1933 i 1934 dla 68 miast.

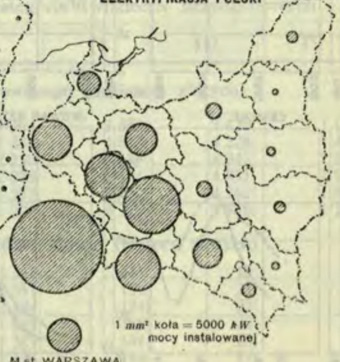
ROZMIESZCZENIE PRZEMYSŁÓW W POLSCE
ZAKŁADY I — VII KATEGORJI
(bez zakładów drobnych)

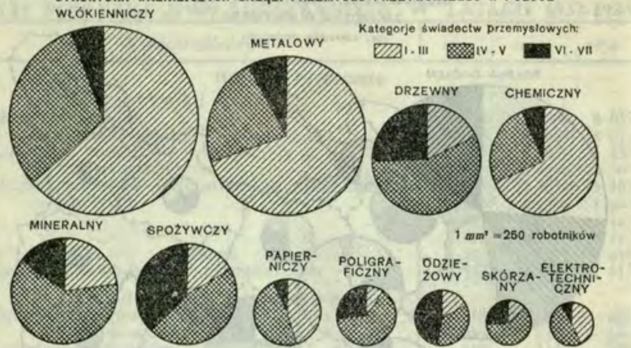
UPRZEMYSŁOWIENIE POLSKI
ZAKŁADY I — VIII KATEGORJI

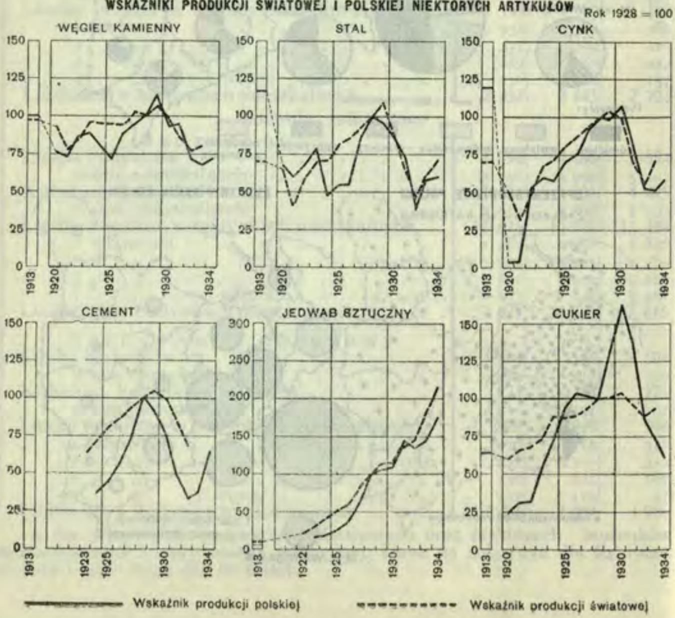
ELEKTRYFIKACJA POLSKI

STRUKTURA WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZI PRZEMYSŁU PRZETWÓRCZEGO W POLSCE

WSKAŹNIKI PRODUKCJI ŚWIATOWEJ I POLSKIEJ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW

DZIAŁ VIII. HANDEL WEWNĘTRZNY I SPOŻYCIE

Obroty giełdowe pszenicą i żytem ob. dział V, tabl. 7, str. 43

TABL. 1. LICZBA ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH DLA PRZEDSIĘBIORSTW HANDLOWYCH W LATACH 1927—1932

Lata / Grupy województw		Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych I	II	III	IV	V
Polska	1927	449 405	1 204	31 508	204 043	199 991	12 659
	1928	465 955	1 258	36 465	221 789	194 119	12 324
	1929	460 807	1 225	39 082	231 305	177 903	11 292
	1930	455 261	1 158	39 142	232 215	171 622	11 124
	1931	443 673	1 037	36 353	225 774	170 968	9 541
	1932	**427 871**	**764**	**29 475**	**203 200**	**187 709**	**6 723**
Woj. centralne . . .		195 973	408	12 551	89 972	89 956	3 086
w tem m. st. Warszawa		29 430	286	3 907	13 001	11 769	467
„ wschodnie . .		52 119	28	2 800	28 023	20 949	319
„ zachodnie . . .		73 497	195	9 143	38 865	23 521	1 773
„ południowe . .		106 282	133	4 981	46 340	53 283	1 545

TABL. 2. OBRÓT OPODATKOWANY WEDŁUG KATEGORYJ ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1926—1931

Lata	Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych I	II	III	IV
Kwota obrotu opodatkowanego (miljonów złotych)					
1926	9 214	1 354	3 370	3 420	1 070
1927	12 482	1 881	4 842	4 326	1 433
1928	15 080	2 350	6 179	4 942	1 609
1929	15 059	2 073	6 524	4 951	1 511
1930	12 571	1 397	5 424	4 362	1 388
1931	10 411	1 202	4 220	3 758	1 231
Na 1 płatnika przypadało obrotu (tysięcy złotych)					
1926	23	1 331	115	18	6
1927	29	1 851	159	21	7
1928	34	2 184	174	23	8
1929	34	1 885	168	22	9
1930	29	1 329	141	20	8
1931	25	1 373	119	17	7

TABL. 3. PRZEDSIĘBIORSTWA HANDLOWE W POLSCE WEDŁUG BRANŻ I KATEGORYJ ŚWIADECTW PRZEMYSŁOWYCH W 1932 R.

Branże handlowe	Ogółem	Kategorje świadectw przemysłowych				
		I	II	III	IV	V
Ogółem	**427 871**	**764**	**29 475**	**203 200**	**187 709**	**6 723**
Skup zawodowy . .	25 309	75	876	5 142	19 117	99
Artyk.spoż.-kolonjalne	193 376	41	3 948	100 732	87 143	1 512
Zakłady gastronomiczne	33 785	82	5 234	25 475	2 994	—
Wina i wódki	7 235	13	2 955	3 988	276	3
Wyroby monopolu tytoniowego	14 922	—	681	3 029	11 211	1
Manufaktura . . .	25 478	28	2 596	11 199	8 907	2 748
Konfekcja i galanterja	21 373	4	1 105	8 416	10 947	901
Ubrania	9 146	—	693	2 568	5 781	104
Obuwie	12 572	1	464	5 007	7 011	89
Skóry i wyroby z nich	4 709	1	256	1 880	2 550	22
Maszyny i artykuły techniczne . . .	1 641	16	796	766	62	1
Artykuły budowlane i opałowe	12 966	47	808	4 283	7 773	55
Meble, urządzenia biurowe	3 315	1	375	1 245	1 664	30
Żelazo i wyroby żelazne	5 996	33	689	3 573	1 652	49
Porcelana, szkło, fajans	4 413	1	395	1 798	2 160	59
Chemikalja, mydło, nafta	5 700	18	719	3 297	1 551	115
Instrumenty precyzyjne	651	1	275	332	41	2
Wyroby zegarmistrz., jubil., platerowane	1 868	2	394	1 207	250	15
Przybory oświetleniowe, radjowe . . .	977	13	386	527	49	2
Apteki	1 974	15	384	1 573	2	—
Składy apteczne . . .	2 756	12	678	1 914	138	14
Księgarnie i materjały piśmienne . . .	6 308	6	502	3 688	1 899	213
Art. rolnicze, spółdzielnie roln.-handlowe	3 125	21	539	1 400	1 147	18
Banki i wszelkie instytucje kredytowe .	1 698	196	302	135	1 065	—
Komunikacja, przewóz	4 593	43	618	1 755	2 175	2
Hotele, pokoje umeblowane	4 031	6	578	2 032	1 415	—
Teatry i widowiska .	759	29	267	360	24	79
Biura handlowe . .	2 793	37	959	1 209	588	—
Przedsiębiorstwa inne	8 997	22	746	2 483	5 482	264
Branża niepodana .	5 405	—	257	2 187	2 635	326

TABL. 4. PŁATNICY PODATKU PRZEMYSŁOWEGO OD OBROTU I OBRÓT OPODATKOWANY WEDŁUG BRANŻ W POLSCE W LATACH 1930 i 1931

Branże handlowe	Liczba płatników w tysiącach		Obrót: Ogółem w miljonach złotych		Obrót: Przeciętnie na 1 płatnika w tys. złotych	
	1930	1931	1930	1931	1930	1931
Ogółem	**427,8**	**421,4**	**12 571**	**10 411**	**29**	**25**
Handel towarowy	350,3	346,2	10 251	8 566	29	25
w tem:						
skup zawodowy	32,6	31,1	1 169	924	36	30
spółdz. i firmy roln.-handl. .	3,1	3,1	275	239	89	77
artykuły spożywcze . . .	195,8	197,7	4 086	3 635	21	18
wyroby tytoniowe	13,2	13,5	63	56	5	4
manufaktura, skóry, odzież	73,4	70,5	2 129	1 700	29	24
artykuły techniczne	1,9	1,7	270	183	142	108
art. budowlane i opałowe .	11,9	12,0	615	518	52	43
chemikalja, mydło, nafta .	4,3	3,8	240	223	56	59
apteki	1,9	2,0	103	97	53	49
księgarnie i materjały piśmienne	4,9	4,9	249	208	51	42
Handel pieniężny	1,3	1,3	269	207	199	158
Zakłady gastronomiczne . .	38,8	38,1	685	578	18	15
Hotele, pokoje umeblowane	3,5	3,5	55	47	16	13
Komunikacja	6,6	6,0	208	182	32	30
Widowiska	0,7	0,7	64	50	87	68
Inne	26,6	25,6	1 039	781	39	31

TABL. 5. ZBYT WĘGLA KAMIENNEGO Z KOPALŃ POLSKI WEWNĄTRZ KRAJU W LATACH 1928—1934

Kategorje odbiorców	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach tonn						
Ogółem w kraju	**23,6**	**27,1**	**20,3**	**19,0**	**15,4**	**15,3**	**15,8**
	w odsetkach ogólnego zbytu w kraju						
Razem 1—4	76,7	75,3	75,9	75,6	74,6	75,2	75,1
1. Przemysł	54,5	51,7	54,8	51,1	49,9	51,2	53,2
2. Żegluga	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
3. Pośrednicy	11,4	12,3	10,9	12,4	12,2	12,0	12,5
4. Opał domowy . . .	10,7	11,3	10,1	12,0	12,4	11,9	9,3
Razem 5—7	23,3	24,7	24,1	24,4	25,4	24,8	24,9
5. Koleje żelazne . . .	17,5	18,6	18,1	19,2	19,3	19,1	19,3
6. Inne instyt. państwowe	1,4	1,9	2,0	2,4	3,1	2,9	2,7
7. Instytucje miejskie . .	4,4	4,2	4,0	2,8	3,0	2,8	2,9

TABL. 6. SPRZEDAŻ ŻELAZA WALCOWANEGO W POLSCE W LATACH 1928—1934

Kategorje odbiorców	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
				w tysiącach tonn			
Ogółem	**713**	**508**	**370**	**263**	**160**	**189**	**243**
Handel	245	178	148	79	49	85	114
Przemysł	292	230	149	118	53	41	62
Państwo	174	97	72	66	57	63	67
Samorządy	2,3	3,4	0,7	0,4	0,8	0,2	0,3
				w odsetkach			
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Handel	34,4	35,0	40,0	29,8	31,0	44,9	47,0
Przemysł	41,0	45,2	40,4	45,0	33,2	21,5	25,6
Państwo	24,3	19,1	19,4	25,0	35,5	33,5	27,3
Samorządy	0,3	0,7	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1

TABL. 7. SPRZEDAŻ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1928—1934

Grupy województw	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
			Wyroby Polskiego Monopolu Tytoniowego w milj. zł.				
Polska	**647**	**705**	**704**	**636**	**553**	**486**	**478**
Woj. centralne	253	267	271	249	218	192	183
„ wschodnie	60	63	62	55	47	41	39
„ zachodnie	149	168	169	151	133	119	126
„ południowe	185	207	202	181	155	134	130
			Wyroby Państwowego Monopolu Spirytusowego w tys. *hl* spirytusu 100°				
Polska	**596**	**613**	**529**	**396**	**335**	**431**	**485**[a]
Woj. centralne	288	299	280	204	180	202	228
„ wschodnie	78	79	58	38	31	35	42
„ zachodnie	107	118	98	85	72	88	94
„ południowe	123	117	93	69	52	106	121
			Wyroby Państwowego Monopolu Solnego w tys. tonn				
			Sól jadalna				
Polska	**285**	**302**	**302**	**290**	**281**	**276**	**280**
Woj. centralne	122	128	129	124	119	123	123
„ wschodnie	48	53	54	51	45	46	50
„ zachodnie	36	37	38	39	40	39	37
„ południowe	79	84	81	76	77	68	70
			Sól bydlęca i przemysłowa				
Polska	**51**	**53**	**47**	**53**	**54**	**65**	**69**
Woj. centralne	18	21	20	22	22	29	30
„ wschodnie	1,2	1,6	2,1	2,2	2,7	4,9	4,8
„ zachodnie	19	21	17	19	18	18	21
„ południowe	13	9,0	8,2	10	11	13	13

a W tem spirytus konsumcyjny 261 tys. *hl*, w woj. centralnych 138 tys. *hl*, wschodnich 29 tys. *hl*, zachodnich 57 tys. *hl*, południowych 37 tys. *hl*.

(dok. str. 91)

TABL. 7. SPRZEDAŻ NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1928—1934 (dok.)

Grupy województw	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Cukier w tys. tonn							
Polska	**351**	**361**	**350**	**323**	**294**	**283**	**297**
Woj. centralne	167	171	170	159	145	139	142
„ wschodnie	31	31	30	26	24	23	25
„ zachodnie	77	79	75	68	63	62	65
„ południowe	76	80	75	70	62	59	65
Drożdże piekarskie w tonnach							
Polska	.	**8 815**	**8 601**	**8 767**	**7 965**	**6 996**	**7 436**
Woj. centralne	.	3 601	3 381	3 664	3 193	2 862	3 131
„ wschodnie	.	886	890	885	839	689	757
„ zachodnie	.	1 658	1 573	1 392	1 413	1 171	1 167
„ południowe	.	2 670	2 757	2 826	2 520	2 274	2 381
Ryż w tonnach							
Polska	.	.	**37 089**	**41 250**	**32 768**	**35 275**	**34 274**
Woj. centralne	.	.	17 170	19 723	14 890	14 847	13 517
„ wschodnie	.	.	7 020	8 188	6 268	6 935	7 494
„ zachodnie	.	.	4 274	4 917	4 705	5 994	6 180
„ południowe	.	.	8 625	8 422	6 905	7 499	7 083
Piwo w tys. *hl*							
Polska	**2 419**	**2 620**	**2 527**	**1 906**	**1 410**	**1 027**	**1 117**
Woj. centralne	596	631	702	500	376	276	294
„ wschodnie	116	129	120	78	71	62	57
„ zachodnie	691	783	732	597	434	337	363
„ południowe	1 016	1 077	973	731	529	352	403

TABL. 8. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W 1934 R.

Na 1 mieszkańca

Artykuły	Jednostka	Polska	Województwa centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Tytoń	zł.	14,40	13,20	6,72	27,0	19,73
Spirytus konsumcyjny	*l*	0,78	0,90	1,0	1,0	9,58
Cukier	*kg*	8,94	8,98	4,31	13,93	7,37
Sól jadalna	„	8,44	8,84	8,62	7,93	7,94
Nafta[a]	„	2,98	3,13	2,34	3,17	3,05
Węgiel[b]	„	383,1	340,9	21,8	1 352,5	174,3
Żelazo walcowane[c]	„	5,17	4,05	1,59	14,34	3,42
Drożdże piekarskie	„	0,22	0,22	0,13	0,25	0,27
Ryż	„	1,03	1,0	1,30	1,32	0,80
Piwo	*l*	3,36	2,11	1,0	7,77	4,56

a 1932 r. *b* Bez zużycia kolei, żeglugi, kopalń i na deputaty. *c* Żelazo handlowe, szyny, kształtowniki i t. p.

TABL. 9. SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POLSCE W LATACH 1929—1933

Na 1 mieszkańca

Artykuły	Jednostka	Przeciętnie 1929-1933	1929	1930	1931	1932	1933
Węgiel	*kg*	725,6	1041,9	796,7	767,0	577,1	464,8
Surowiec żelaza	,,	13,1	22,6	15,2	12,1	6,8	9,3
Żelazo walcowane . . .	,,	6,8	12,5	9,3	6,0	3,0	3,6
Kwas siarkowy (50° Bé) .	,,	6,8	11,7	7,8	5,4	4,4	5,1
Cegła budowlana . . .	szt.	35,9	49,5	41,0	32,5	27,1	30,3
Cement	*kg*	18,6	29,8	24,2	16,1	10,8	12,5
Nawozy sztuczne	,,	13,4	33,3	17,8	7,8	4,1	4,9
Benzyna i gazolina . . .	,,	2,8	3,2	4,1	2,6	2,3	2,0
Gaz świetlny	m^3	5,5	7,9	5,4	5,5	4,8	4,1
Żarówki elektryczne . . .	szt.	0,21	0,28	0,23	0,19	0,19	0,18
Skóry podeszwowe . . .	*kg*	0,41	0,38	0,44	0,41	0,43	0,41
Przędza bawełniana . . .	,,	1,85	2,2	1,9	1,8	1,7	1,7
Przędza wełniana	,,	0,73	0,93	0,68	0,73	0,61	0,72
Przędza jedwabiu sztuczn.	,,	0,09	0,09	0,07	0,09	0,08	0,12
Cukier	,,	10,2	11,9	11,3	10,1	9,2	8,6
Ryż	,,	1,4	1,7	1,5	1,6	1,3	1,1
Piwo	*l*	6,1	9,0	8,0	6,0	4,3	3,2
Spirytus konsumcyjny . .	,,	1,02	1,57	1,21	0,86	0,70	0,76
Drożdże	*kg*	0,16	0,28	0,27	0,27	0,25	0,21
Tytoń	zł.	19,6	23,1	22,9	20,6	17,0	14,8
Mydło	*kg*	1,2	1,3	1,3	1,2	1,1	0,9
Celuloza	,,	1,9	.	2,3	1,8	1,7	1,8
Masa drzewna	,,	1,3	.	1,5	1,1	1,2	1,2
Papier gazetowy	,,	0,75	.	0,80	0,82	0,72	0,65
Papier pakowy	,,	1,4	.	1,6	1,3	1,3	1,2

TABL. 10. SPOŻYCIE[a] NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1929 i 1930—1933

Przeciętnie rocznie na 1 mieszkańca

Państwa	1926-1929	1930-1933	Państwa	1926-1929	1930-1933	Państwa	1926-1929	1930-1933
Pszenica *kg*								
Francja . .	195	197	Austrja . .	81	91	Czechosłow.	3,5	3,4
Belgja . .	193	189	Belgja . .	70	77	Anglja . .	2,4	2,3
Włochy .	183	174	Szwecja . .	76	65	Norwegja .	1,5	1,6
Węgry . .	154	159	Węgry . .	55	61	Polska . .	2,1	1,4
Anglja . .	153	155	Francja . .	18	17	Szwecja . .	0,8	0,9
Hiszpanja .	144	141	St. Zj. Am.	4	5	**Ziemniaki** *kg*		
Jugosławja	120	120	Włochy . .	4	4	Polska . .	887	932
St. Zj. Am.	121	119	**Ryż** *kg*			Niemcy .	592	703
Szwecja .	99	116	Włochy . .	11,6	11,3	Belgja . .	419	449
Niemcy . .	80	75	Hiszpanja .	11,2	11,0	Austrja . .	353	389
Polska . .	50	51	Holandja .	11,4	10,0	Francja .	344	369
Żyto *kg*			Francja . .	4,2	7,8	Holandja .	421	335
Polska .	165	159	Belgja . .	5,1	6,1	Norwegja .	301	312
Czechosłow.	107	115	St. Zj. Am.	5,6	5,0	Danja . .	266	311
Niemcy .	105	110	Niemcy . .	3,4	4,4	Szwecja .	229	299
Z.S.R.R. .	113	107	Austrja . .	4,0	4,3	Finlandja .	215	283

a Ob. uwagę *a* na str. 93.

(dok. str. 93)

TABL. 10. SPOŻYCIE[a] NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW W POSZCZEGÓLNYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926—1929 i 1930—1933 (dok.)

Przeciętnie rocznie na 1 mieszkańca

Państwa	1926-1929	1930-1933
Szwajcarja	188	189
Kanada	198	188
Anglja	124	117
Rumunja	122	98
Argentyna	72	80
St. Zj. Am.	87	76
Bułgarja	7	11
Cukier *kg*		
Danja	48,3	58,5
Anglja	43,7	47,9
St. Zj. Am.	53,0	47,2
Szwecja	37,2	46,3
Holandja	37,7	40,3
Austrja	33,3	29,3
Belgja	26,3	29,1
Francja	25,5	26,7
Czechosłow.	28,2	26,1
Niemcy	26,9	23,2
Polska	11,2	9,8
Hiszpanja	10,1	9,6
Włochy	10,0	8,7
Z.S.R.R.	6,6	7,3
Kawa *kg*		
Danja	7,2	7,6
Szwecja	6,9	7,3
Norwegja	5,9	5,9
Belgja	5,0	5,9
St. Zj. Am.	5,5	5,8
Holandja	4,4	5,1
Francja	4,0	4,5
Finlandja	4,5	4,4
Niemcy	2,0	2,2
Włochy	1,1	1,0
Anglja	0,4	0,4
Polska	0,2	0,2
Herbata *kg*		
Anglja	3,18	4,44
Irlandja	3,59	3,65
Holandja	1,65	1,72
St. Zj. Am.	0,34	0,33
Danja	0,17	0,17
Niemcy	0,08	0,08
Polska	0,07	0,06
Norwegja	0,06	0,06
Szwecja	0,06	0,06
Francja	0,04	0,04
Belgja	0,03	0,03

Państwa	1926-1929	1930-1933
Kakao *kg*		
Holandja	5,9	6,1
St. Zj. Am.	1,6	1,6
Anglja	1,3	1,4
Niemcy	1,1	1,2
Belgja	0,9	1,1
Francja	0,8	1,0
Danja	0,7	1,0
Szwecja	0,6	0,7
Czechosłow.	0,5	0,6
Polska	0,1	0,2
Wino *l*		
Francja	158,5	157,2
Włochy	96,1	88,3
Hiszpanja	81,7	70,3
Szwajcarja	45,3	40,4
Węgry	23,8	38,8
Austrja	13,8	20,4
Belgja	5,8	4,1
Norwegja	2,1	1,4
Danja	1,4	1,4
Holandja	1,9	1,3
Anglja	1,6	1,3
Polska	0,1	0,1
Spirytus *l*		
Francja	2,57	2,57
Szwecja	2,28	2,43
Danja	2,00	2,11
Belgja	1,22	1,48
Polska	1,87	1,31
Szwajcarja	0,94	1,17
Holandja	1,09	1,13
Norwegja	0,79	1,11
Niemcy	1,26	0,72
Anglja	0,74	0,63
Włochy	0,61	0,40
Piwo *l*		
Belgja	183,0	209,0
Szwajcarja	56,9	63,9
Anglja	74,6	60,9
Niemcy	83,3	59,0
Danja	57,6	57,6
Austrja	78,8	54,3
Szwecja	42,3	47,0
Francja	29,9	34,6
Holandja	26,8	23,3
Norwegja	20,4	16,8

Państwa	1926-1929	1930-1933
Polska	8,3	5,3
St. Zj. Am.	4,3	3,2
Bawełna *kg*		
St. Zj. Am.	13,0	11,9
Anglja	14,7	11,6
Belgja	10,5	8,0
Francja	8,2	7,0
Holandja	5,5	5,1
Włochy	5,7	4,7
Niemcy	5,1	4,7
Szwecja	3,8	3,8
Austrja	4,9	3,5
Z.S.R.R.	2,4	2,5
Danja	1,4	1,8
Polska	2,2	1,7
Norwegja	0,8	0,8
Węgiel[b] *kg*		
Anglja	3 791	3 861
Belgja	4 313	3 739
St. Zj. Am.	4 432	3 035
Kanada	3 066	2 405
Niemcy	2 460	1 923
Francja	2 009	1 858
Holandja	1 845	1 642
Czechosłow.	1 821	1 458
Szwecja	946	1 112
Danja	969	1 023
Austrja	997	720
Polska	936	657
Japonja	529	443
Z.S.R.R.	224	359
Prąd elektryczny *kWh*		
Szwajcarja	1 189	1 219
St. Zj. Am.	864	897
Szwecja	730	830
Belgja	463	509
Niemcy	413	404
Australja	329	377
Anglja	302	372
Austrja	372	361
Francja	305	346
Włochy	212	249
Holandja	174	242
Czechosłow.	178	193
Polska	82	79
Z.S.R.R.	32	74
Rumunja	26	30

a Za spożycie przyjęto: produkcję więcej przywóz z zagranicy, mniej wywóz zagranicę (dla zbóż także mniej wysiew). Nie uwzględniono ruchu zapasów. Spożycie Polski łącznie z W. m. Gdańskiem. *b* Węgiel kamienny oraz węgiel brunatny, koks i brykiety w przeliczeniu na węgiel kamienny.

TABL. 11. SPOŻYCIE MIĘSA W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Wszystkie gatunki mięsa ogółem	Mięso				
		wołowe	cielęce	wieprzowe	baranie	końskie
Produkcja w tys. *q* .	6 482,0	1 601,5	535,8	4 245,5	90,4	8,8
Nadwyżka wywozu w tys. *q*	298,1	0,1	9,4	278,7	5,8	4,1
Pozostałość na spożycie w tys. *q* . . .	6 183,9	1 601,4	526,4	3 966,8	84,6	4,7
Na 1 mieszkańca *kg:* przeciętna roczna 1928—1932 . .	18,75	5,92	1,52	11,00	0,27	0,04
1933 . . .	18,31	6,02	1,60	10,46	0,21	0,02
1934 . . .	18,61	4,82	1,58	11,95	0,25	0,01

Uwaga. Ubój zwierząt gospodarskich ob. dział V, tabl. 17, str. 49.

TABL. 12. WYSTAWCY NA MIĘDZYNARODOWYCH TARGACH W POLSCE W LATACH 1928 i 1930—1934

Wystawcy	Międzynarodowe Targi w Poznaniu						Targi Wschodnie we Lwowie					
	1928	1930	1931	1932	1933	1934	1928	1930	1931	1932	1933	1934
Ogółem	**1620**	**833**	**453**	**315**	**426**	**893**	**1602**	**1483**	**1066**	**1047**	**644**	**901**
Wystawcy krajowi	1161	598	330	219	315	703	1132	1182	918	908	531	778
z woj. centr. i wschodnich .	362	209	92	75	87	262	245	235	130	118	69	118
z woj. zachodnich	656[a]	345	186	126[a]	208	377	116[a]	124	89	44[a]	37	51
z woj. południowych . . .	143	44	52	18	20	64	771	823	699	746	425	609
Wystawcy z W. m. Gdańska . . .	.	21	10	.	1	8	.	12	6	.	1	3
Wystawcy zagraniczni	459	214	113	96	110	182	470	289	142	139	112	120

a Łącznie z wystawcami z W. m. Gdańska.

TABL. 13. TARGI MAŁE I WIELKIE W POLSCE W 1932 R.

Grupy województw	Ogólna liczba miejscowości targowych	Na 1 miejscowość targową przypada		Liczba miejscowości targowych, w których odbywają się		
		*km*²	tys. ludności	tylko targi małe	tylko targi wielkie	targi małe i wielk.
Polska	**1 397**	**278**	**23**	**363**	**459**	**575**
Woj. centralne .	445	309	26	99	159	187
„ wschodnie	351	355	20	108	132	111
„ zachodnie .	303	156	15	38	91	174
„ południowe	298	265	29	118	77	103

DZIAŁ IX. HANDEL ZAGRANICZNY

Obszar celny Polski obejmuje również W. m. Gdańsk

TABL. 1. PRZEGLĄD OGÓLNY HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI W LATACH 1925 — 1934

Wyszczególnienie	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych									
Przywóz . .	2 755	1 539	2 892	3 362	3 111	2 246	1 468	862	827	799
Wywóz . .	2 188	2 246	2 515	2 508	2 813	2 433	1 879	1 084	960	975
Saldo . . .	- 567	+ 707	- 377	- 854	- 298	+ 187	+ 411	+ 222	+ 133	+ 176

TABL. 2. PRZEGLĄD HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI WEDŁUG GRUP KLASYFIKACJI MIĘDZYNARODOWEJ[a] W LATACH 1928 — 1934

Grupy towarów	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Przywóz w miljonach złotych							
Ogółem[b]	**3 362**	**3 111**	**2 246**	**1 468**	**862**	**827**	**799**
Zwierzęta żywe	3	5	3	1	1	1	1
Artykuły spożywcze i napoje . .	594	380	287	194	123	106	86
Surowce i półfabrykaty	1 282	1 300	923	590	376	410	443
Wyroby gotowe	1 483	1 426	1 033	683	362	310	269
Złoto i srebro (kruszec i monety) .	307	20	27	32	147	95	52
Przywóz w odsetkach ogólnej wartości przywozu							
Ogółem[b]	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*
Zwierzęta żywe	*0,1*	*0,2*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*	*0,1*
Artykuły spożywcze i napoje . .	*17,7*	*12,2*	*12,8*	*13,2*	*14,3*	*12,8*	*10,8*
Surowce i półfabrykaty	*38,1*	*41,8*	*41,1*	*40,2*	*43,6*	*49,6*	*55,4*
Wyroby gotowe	*44,1*	*45,8*	*46,0*	*46,5*	*42,0*	*37,5*	*33,7*
Wywóz w miljonach złotych							
Ogółem[b]	**2 508**	**2 813**	**2 433**	**1 879**	**1 084**	**960**	**975**
Zwierzęta żywe	232	225	188	88	39	24	28
Artykuły spożywcze i napoje . .	526	715	692	542	315	246	253
Surowce i półfabrykaty	1 386	1 321	1 028	801	496	462	469
Wyroby gotowe	364	552	525	448	234	228	225
Złoto i srebro (kruszec i monety) .	0.2	1	43	1	234	88	5
Wywóz w odsetkach ogólnej wartości wywozu							
Ogółem[b]	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*	*100,0*
Zwierzęta żywe	*9,3*	*8,0*	*7,7*	*4,7*	*3,6*	*2,5*	*2,9*
Artykuły spożywcze i napoje . .	*21,0*	*25,4*	*28,4*	*28,9*	*29,1*	*25,6*	*25,9*
Surowce i półfabrykaty	*55,2*	*47,0*	*42,3*	*42,6*	*45,7*	*48,1*	*48,1*
Wyroby gotowe	*14,5*	*19,6*	*21,6*	*23,8*	*21,6*	*23,8*	*23,1*

a Konwencja Międzynarodowa w Brukseli z 31.XII 1913 r. *b* Bez złota i srebra.

TABL. 3. PRZYWÓZ DO POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY: GDYNIĘ I GDAŃSK W LATACH 1932—1934

Grupy towarów	1932	1933	1934	1932	1933	1934
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem	1 787	2 356	2 555	862	827	799
w tem: przez Gdynię . . .	347	699	776	133	297	385
przez Gdańsk . . .	345	362	377	178	124	94
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	353	381	334	220	187	162
przez Gdynię	91	157	187	48	72	78
przez Gdańsk	127	96	88	89	55	42
Wytwory pochodzenia mineralnego	954	1 271	1 484	30	37	33
przez Gdynię	41	57	73	2	3	4
przez Gdańsk	158	193	216	6	7	7
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby . . .	118	131	140	71	67	52
przez Gdynię	64	78	81	5	10	11
przez Gdańsk	21	30	38	14	10	10
Skóry, futra, wyroby skórzane	21	22	29	68	64	70
przez Gdynię	3	11	23	8	24	41
przez Gdańsk	3	1	0,1	9	3	2
Surowce włókiennicze i wyroby z nich	103	118	123	254	245	257
przez Gdynię	26	86	102	44	144	191
przez Gdańsk	6	4	2	24	14	7
Kauczuk, jego surogaty; wyroby z tych materjałów . .	4	5	6	14	14	14
przez Gdynię	0,3	1	3	2	3	6
przez Gdańsk	2	2	2	5	6	5
Papier i wyroby z niego[a] . . .	31	34	36	24	22	19
przez Gdynię	2	4	6	1	2	2
przez Gdańsk	7	11	12	3	4	3
Metale nieszlachetne i wyroby z nich	160	355	361	55	72	84
przez Gdynię	117	303	297	11	29	35
przez Gdańsk	17	20	12	9	9	8
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	9	9	10	64	58	56
przez Gdynię	1	1	2	6	6	11
przez Gdańsk	1	1	1	11	10	6
Środki transportowe	2	4	2	15	16	12
przez Gdynię	0,2	0,3	0,3	4	2	4
przez Gdańsk	0,4	1	0,2	4	3	1
Wagi, narzędzia, instrumenty precyzyjne i muzyczne . .	1	1	0,4	19	20	16
przez Gdynię	0,0	0,0	0,0	1	1	1
przez Gdańsk	0,1	0,0	0,1	1	1	1

a Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.

TABL. 4. WYWÓZ Z POLSKI WEDŁUG WAŻNIEJSZYCH GRUP TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM HANDLU PRZEZ PORTY: GDYNIĘ I GDAŃSK W LATACH 1932 — 1934

Grupy towarów	1932	1933	1934	1932	1933	1934
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem	**13 504**	**12 986**	**14 565**	**1 084**	**960**	**975**
w tem: przez Gdynię	**4 547**	**4 988**	**5 948**	**217**	**239**	**270**
przez Gdańsk	**5 122**	**4 591**	**5 258**	**293**	**284**	**328**
Wytwory pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	1 177	1 111	1 410	380	306	313
przez Gdynię	183	183	183	109	111	97
przez Gdańsk	506	564	922	104	90	128
Zwierzęta żywe w tys. szt.	2 495	1 997	1 829	39	24	28
przez Gdynię	0,2	0,2	0,3	0,0	0,1	0,1
przez Gdańsk	1	1	2	0,3	0,2	0,4
Wytwory pochodzenia mineralnego	10 796	9 591	10 593	267	217	210
przez Gdynię	4 242	4 522	5 412	75	74	81
przez Gdańsk	4 047	3 188	3 336	91	69	63
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	175	152	162	27	26	27
przez Gdynię	51	30	44	8	6	8
przez Gdańsk	62	60	48	7	8	6
Skóry, futra, wyroby skórzane	13	10	5	22	19	14
przez Gdynię	0,0	1	0,3	1	3	4
przez Gdańsk	1	1	0,4	2	2	1
Surowce włókiennicze i wyroby z nich	26	24	25	87	61	54
przez Gdynię	1	2	5	5	9	21
przez Gdańsk	1	2	2	3	11	3
Drewno, korek, wyroby z nich; wyroby koszykarskie	1 045	1 717	1 985	120	155	180
przez Gdynię	39	207	182	3	21	22
przez Gdańsk	482	752	921	71	89	110
Papier i wyroby z niego[a]	10	11	11	7	6	5
przez Gdynię	0,1	1	6	0,4	1	2
przez Gdańsk	6	5	4	2	2	1
Wyroby kamieniarskie, ceramiczne, szklane	11	7	21	5	4	3
przez Gdynię	0,0	0,1	0,4	0,0	0,2	1
przez Gdańsk	0,2	0,2	1	0,3	0,2	0,2
Metale nieszlachetne i wyroby z nich	240	357	343	100	120	116
przez Gdynię	29	41	114	10	13	30
przez Gdańsk	16	17	23	9	10	11
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	3	3	4	9	9	9
przez Gdynię	0,1	0,1	0,3	0,4	0,3	0,4
przez Gdańsk	0,3	1	1	1	3	3
Środki transportowe	5	3	4	8	5	5
przez Gdynię	1	0,1	0,0	2	0,2	0,0
przez Gdańsk	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,1
Kapelusze, parasole, laski, artykuły mody	0,0	0,0	0,2	0,4	0,2	3
przez Gdynię	0,0	0,0	0,2	0,0	0,0	3
przez Gdańsk	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3

a Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.

TABL. 5. PRZYWÓZ DO POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW W LATACH 1928 — 1934

Towary	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1934 %[a]	1934 Wskaźnik[b]
					w tysiącach tonn				
Ogółem	**5 165**	**5 088**	**3 571**	**2 931**	**1 787**	**2 356**	**2 555**	***100,0***	***49,5***
Bawełna i odpadki	76	66	61	55	51	61	68	*2,6*	*88,5*
Wełna i odpadki	17	21	19	21	18	21	19	*0,7*	*109,7*
Inne surowce włókiennicze	32	31	21	22	13	13	12	*0,5*	*38,7*
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	82	72	38	21	9	9	10	*0,4*	*12,2*
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	687	805	449	220	118	131	140	*5,5*	*20,4*
Skóry surowe	22	15	21	18	16	18	26	*1,0*	*115,7*
Owoce, jagody—jadalne	32	41	50	52	33	45	55	*2,2*	*173,3*
Skóry futrzane	3	3	3	3	3	3	3	*0,1*	*85,5*
Nasiona, ziarna, owoce — oleiste; kopra	31	28	24	26	60	82	101	*4,0*	*329,2*
Żelastwo	531	516	334	367	123	313	308	*12,1*	*58,0*
Przędza, niedoprzęd	7	6	5	5	3	2	2	*0,1*	*26,7*
Tytoń i wyroby tytoniowe	10	17	19	10	9	7	9	*0,3*	*84,0*
Kawa, herbata, kakao	15	16	16	16	15	17	15	*0,6*	*97,8*
Wyroby włókien., odzież	6	5	4	4	2	2	2	*0,1*	*36,7*
Papier i wyroby z niego[c]	71	62	59	40	31	34	36	*1,4*	*51,5*
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	53	72	62	51	46	33	27	*1,0*	*50,9*
Rudy, żużle, popioły	835	1 027	650	562	229	355	356	*13,9*	*42,6*
Śledzie świeże, solone	71	84	88	52	45	42	40	*1,6*	*56,0*
Środki transportowe	19	18	10	4	2	4	2	*0,1*	*10,7*
Inne towary	2 565	2 183	1 638	1 382	961	1 164	1 324	*51,8*	*51,7*
					w miljonach złotych				
Ogółem	**3 362**	**3 111**	**2 246**	**1 468**	**862**	**827**	**799**	***100,0***	***23,8***
Bawełna	326	271	199	124	86	98	113	*14,1*	*34,6*
Wełna i odpadki	181	198	124	97	66	79	82	*10,3*	*45,4*
Inne surowce włókiennicze	51	51	34	25	10	9	8	*1,0*	*14,7*
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny	391	373	225	143	64	58	56	*7,0*	*14,4*
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby	217	227	160	98	71	67	52	*6,5*	*23,9*
Skóry surowe	74	42	47	31	18	22	33	*4,1*	*44,3*
Owoce, jagody—jadalne	36	41	41	36	23	25	28	*3,5*	*76,8*
Skóry futrzane	65	71	56	44	28	24	25	*3,1*	*38,7*
Nasiona, ziarna, owoce — oleiste; kopra	20	19	13	9	17	24	24	*3,0*	*116,9*
Żelastwo	75	76	42	35	8	21	23	*2,9*	*30,8*
Przędza, niedoprzęd	157	140	104	84	41	27	23	*2,9*	*14,6*
Tytoń i wyroby tytoniowe	36	52	61	33	33	22	22	*2,8*	*62,5*
Kawa, herbata, kakao	71	70	55	44	32	28	22	*2,7*	*30,7*
Wyroby włókien., odzież	151	146	120	93	44	25	20	*2,5*	*13,1*
Papier i wyroby z niego[c]	67	67	57	40	24	22	19	*2,4*	*29,0*
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	93	111	88	52	36	22	15	*1,9*	*16,5*
Rudy, żużle, popioły	85	105	72	39	12	17	15	*1,9*	*17,8*
Śledzie świeże, solone	45	49	52	28	19	15	14	*1,7*	*29,9*
Środki transportowe	124	120	71	35	15	16	12	*1,5*	*9,7*
Inne towary	1 097	882	625	378	215	206	193	*24,2*	*17,6*

a Przywóz ogólny w r. 1934 = 100. *b* 1928 = 100. *c* Łącznie z książkami i wytworami graficznemi.

TABL. 6. WYWÓZ Z POLSKI WAŻNIEJSZYCH TOWARÓW W LATACH 1928 — 1934

Towary	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1934 % [a]	1934 Wskaźnik [b]
				w tysiącach tonn					
Ogółem	**20 424**	**21037**	**18 922**	**18 703**	**13 504**	**12 986**	**14 565**	***100,0***	***71,3***
Drewno i wyroby	4 888	3 744	2 801	1 808	1 043	1 713	1 983	*13,6*	*40,6*
Węgiel	12 863	13 934	12 497	13 823	10 223	9 098	9 880	*67,8*	*76,8*
Bekony	1	12	24	53	54	40	23	*0,2*	*2301,0*
Żyto	7	200	383	133	219	366	454	*3,1*	*6429,6*
Jęczmień	111	244	217	138	146	145	265	*1,8*	*238,6*
Wyroby włókiennicze, odzież	9	12	7	8	6	6	7	*0,0*	*80,7*
Cynk i pył cynkowy	133	140	140	116	78	68	67	*0,5*	*50,0*
Nasiona	31	50	30	31	27	30	24	*0,2*	*79,1*
Jaja	55	53	55	48	37	24	21	*0,1*	*38,9*
Rury żelazne i stalowe	58	67	54	43	21	29	36	*0,2*	*61,8*
Żelazo i stal	32	93	252	221	54	146	93	*0,6*	*292,5*
Trzoda chlewna, tys. szt.	1 279	960	721	374	193	107	155	×	*12,1*
Przędza, niedoprzęd	3	6	7	7	5	4	3	*0,0*	*78,0*
Pszenica	2	2	57	49	66	42	79	*0,5*	*3675,1*
Blacha żelazna, stalowa	36	50	90	90	19	54	39	*0,3*	*107,5*
Szyny kolejowe	26	14	21	34	42	44	63	*0,4*	*238,5*
Cukier	186	299	397	345	185	114	101	*0,7*	*54,2*
Koks	163	150	197	246	197	169	363	*2,5*	*222,9*
Mąka pszenna i żytnia	2	5	51	74	30	32	115	*0,8*	*5519,9*
Parafina	33	28	24	22	20	22	19	*0,1*	*56,7*
Nawozy	63	53	80	117	89	83	82	*0,6*	*129,9*
Masło	11	15	12	12	1	2	4	*0,0*	*40,4*
Inne towary	1 711	1 866	1 526	1 285	942	755	844	*6,0*	*49,3*
				w milionach złotych					
Ogółem	**2 508**	**2 813**	**2 433**	**1 879**	**1 084**	**960**	**975**	***100,0***	***38,9***
Drewno i wyroby	589	481	346	223	119	153	177	*18,2*	*30,1*
Węgiel	363	384	335	339	210	167	158	*16,2*	*43,5*
Bekony	2	46	72	103	72	67	47	*4,8*	*2397,5*
Żyto	3	59	71	26	35	39	44	*4,5*	*1422,4*
Jęczmień	46	82	50	29	25	18	36	*3,7*	*77,7*
Wyroby włókiennicze, odzież	70	119	86	87	41	32	29	*3,0*	*41,1*
Cynk i pył cynkowy	144	152	105	61	36	32	27	*2,7*	*18,5*
Nasiona	48	57	37	31	28	27	24	*2,5*	*50,6*
Jaja	145	143	135	98	57	34	23	*2,4*	*16,2*
Rury żelazne i stalowe	35	45	41	30	14	16	22	*2,3*	*64,3*
Żelazo i stal	10	31	78	62	15	34	21	*2,1*	*196,5*
Trzoda chlewna	208	185	139	52	23	12	18	*1,8*	*8,4*
Przędza, niedoprzęd	46	88	85	63	36	22	16	*1,6*	*34,3*
Pszenica	1	1	16	12	15	8	14	*1,5*	*1220,4*
Blacha żelazna, stalowa	22	26	37	37	9	17	14	*1,4*	*63,2*
Szyny kolejowe	8	4	6	10	10	10	13	*1,3*	*168,2*
Cukier	102	134	139	81	34	19	13	*1,3*	*12,4*
Koks	7	6	8	10	8	6	11	*1,1*	*165,3*
Mąka pszenna i żytnia	1	3	16	18	6	4	11	*1,1*	*1181,4*
Parafina	27	27	20	15	13	12	11	*1,1*	*40,4*
Nawozy	8	10	11	15	9	10	11	*1,1*	*139,8*
Masło	66	88	59	56	4	4	9	*0,9*	*13,4*
Inne towary	557	642	541	421	265	217	226	*23,4*	*40,7*

a Wywóz ogólny w r. 1934 = 100. *b* 1928 = 100.

TABL. 7. PRZYWÓZ DO POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW POCHODZENIA W LATACH 1932 — 1934

Towary / Kraje	1932	1933	1934
	w miljonach złotych		
Bawełna i odpadki	86	98	113
Stany Zjedn. Am.	73	80	83
Egipt	8	10	17
Indje Brytyjskie .	2	4	6
Wełna i odpadki .	66	79	82
Australja . . .	13	23	23
Anglja	13	14	13
Belgja	9	9	9
Francja	11	11	9
Argentyna . . .	8	8	8
Austrja	4	6	7
Zw. Płd.-Afr. .	1	2	5
N. Zelandja . .	0	1	4
Inne surowce włókiennicze . . .	10	9	8
Indje Brytyjskie .	7	5	4
Maszyny i aparaty, sprzęt elektrotechniczny . .	64	58	56
Niemcy	28	24	20
Anglja	7	8	9
Szwecja	7	6	7
Francja	4	4	4
Austrja	4	3	4
Czechosłowacja	3	3	3
Przetwory chemiczne i farmaceutyczne; farby .	71	67	52
Niemcy	30	26	15
Szwajcarja . . .	5	6	6
Francja	8	8	5
Anglja	2	3	5
Argentyna . . .	7	5	4
Belgja	4	4	3
Skóry surowe . .	18	22	33
Brazylja	2	3	6
Holandja . . .	2	3	6
Kolumbja . . .	2	2	5
Czechosłowacja	2	3	3
Owoce, jagody—jadalne	23	25	28
Włochy	9	8	9
Stany Zjedn. Am.	6	5	4
Jugosławja . . .	1	3	3
Skóry futrzane .	28	24	25
Anglja	3	5	6
Z.S.R.R.	4	3	4
Rumunja . . .	2	1	3
Stany Zjedn. Am.	2	1	2

Towary / Kraje	1932	1933	1934
	w miljonach złotych		
Nasiona, ziarna, owoce—oleiste; kopra . . .	17	24	24
Indje Holend. .	2	5	10
Rumunja . . .	3	4	3
Chiny	0	0	3
Żelastwo	8	21	23
Stany Zjedn. Am.	0	2	8
Anglja	1	5	4
Francja	0	1	2
Niemcy	1	1	2
Przędza, niedoprzęd	41	27	23
Anglja	6	6	6
Francja . . .	12	3	4
Niemcy	6	4	4
Włochy	6	4	3
Tytoń i wyroby .	33	22	22
Włochy	3	12	11
Jugosławja . . .	5	3	3
Z.S.R.R.	4	2	2
Kawa, herbata, kakao	32	28	22
Brazylja	10	8	6
Kraje Am. Środk.	6	5	4
Afryka	3	4	3
Cejlon	2	3	2
Wyroby włókiennicze, odzież . .	44	25	20
Czechosłowacja	6	4	4
Anglja	4	3	4
Szwajcarja . . .	18	7	3
Austrja	6	4	3
Papier i wyroby .	24	22	19
Niemcy	13	11	10
Szwecja . . .	2	3	3
Tłuszcze i oleje roślinne i zwierzęce	36	22	15
Holandja . . .	13	7	5
Danja	5	4	3
Norwegja . . .	2	2	2
Rudy, żużle, popioły	12	17	15
Niemcy	7	8	7
Z.S.R.R. . . .	1	5	3
Śledzie świeże, solone	19	15	14
Anglja	15	10	10
Środki transport.	15	16	12
Anglja	2	3	3
Włochy	1	5	3
Niemcy	2	3	2

TABL. 8. WYWÓZ Z POLSKI NIEKTÓRYCH TOWARÓW Z UWZGLĘDNIENIEM WAŻNIEJSZYCH KRAJÓW PRZEZNACZENIA W LATACH 1932 — 1934

Towary Kraje	1932	1933	1934
	w miljonach złotych		
Drewno i wyroby	119	153	177
Anglja	35	60	77
Niemcy	13	20	29
Holandja	16	19	18
Belgja	13	15	13
Francja	13	13	9
Palestyna	1	2	4
Węgiel	210	167	158
Szwecja	48	37	31
Austrja	37	28	23
Włochy	15	15	23
Francja	21	19	17
Irlandja W. P.	3	8	13
Czechosłowacja	19	10	10
Bekony	72	67	47
Anglja	72	67	47
Żyto	35	39	44
Kanada	—	0	10
Niemcy	12	17	9
Stany Zjedn. Am.	0	4	7
Belgja	5	5	7
Danja	7	5	5
Jęczmień	25	18	36
Belgja	17	11	18
Anglja	0	1	5
Danja	2	2	4
Wyroby włókiennicze, odzież	41	32	29
Anglja	5	10	7
Chiny	1	2	4
Indje Brytyjskie	0	1	1
Szwajcarja	10	3	1
Cynk i pył cynkowy	36	32	27
Niemcy	20	20	17
Czechosłowacja	2	3	3
Nasiona	28	27	24
Niemcy	11	10	6
Holandja	2	2	3
Danja	3	3	3
Austrja	1	2	2
Stany Zjedn. Am.	1	1	1
Francja	2	1	1
Jaja	57	34	23
Anglja	15	14	11
Włochy	8	4	3
Hiszpanja	2	5	3
Rury żelazne i stalowe	14	16	22
Z.S.R.R.	0	1	8
Indje Brytyjskie	2	3	3
Argentyna	3	5	3
Żelazo i stal	15	34	21
Z.S.R.R.	11	31	11
Niemcy	2	2	4
Chiny	—	—	2
Trzoda chlewna	23	12	18
Austrja	18	8	11
Niemcy	2	3	4
Przędza, niedoprzęd	36	22	16
Rumunja	15	8	6
Austrja	1	2	2
Jugosławja	1	1	1
Pszenica	15	8	14
Niemcy	10	6	12
Anglja	0	0	2
Blacha żelazna, stalowa	9	17	14
Niemcy	3	5	7
Z.S.R.R.	5	12	4
Szyny kolejowe	10	10	13
Brazylja	—	3	6
Holandja	4	2	4
Cukier	34	19	13
Anglja	11	5	2
Niemcy	3	2	2
Finlandja	1	3	2
Francja	1	2	1
Koks	8	6	11
Włochy	2	1	4
Szwecja	1	1	3
Mąka pszenna i żytnia	6	4	11
Anglja	1	0	3
Norwegja	1	1	3
Finlandja	1	1	1
Parafina	13	12	11
Anglja	7	7	5
Jugosławja	1	1	1
Meksyk	—	—	1
Nawozy	9	10	11
Czechosłowacja	2	3	3
Finlandja	1	0	2
Niemcy	2	3	2
Szwecja	1	2	1
Masło	4	4	9
Niemcy	1	4	5
Anglja	0	0	4

TABL. 9. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WYTWORAMI ROLNICZEMI I WYROBAMI PRZEMYSŁU ROLNEGO STREFY UMIARKOWANEJ W LATACH[a] 1928/29, 1930/31, 1932/33 i 1933/34

Grupy towarów	Przywóz 1928-1929	Przywóz 1930-1931	Przywóz 1932-1933	Przywóz 1933-1934	Wywóz 1928-1929	Wywóz 1930-1931	Wywóz 1932-1933	Wywóz 1933-1934
	w miljonach złotych							
Ogółem . . .	**550**	**308**	**178**	**202**	**1 040**	**864**	**378**	**340**
Produkcja roślin.	170	99	71	58	277	180	138	133
Produkcja zwierz.	337	185	100	140	583	535	198	172
Zwierzęta żywe .	3	2	1	1	219	148	31	28
Produkty zwierz.	334	183	99	139	364	387	167	144
Produkty przemysłu rolnego . .	43	24	7	4	180	149	42	35

a Lata gospodarcze od 1.VIII do 31.VII.

TABL. 10. HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI Z POSZCZEGÓLNEMI KRAJAMI W LATACH 1928, 1933 i 1934

Części świata Ważniejsze kraje	Przywóz 1928	Wywóz 1928	Przywóz 1933	Wywóz 1933	Przywóz 1934	Wywóz 1934	Przywóz 1934	Wywóz 1934
	w miljonach złotych						%	
Ogółem . . .	**3 362**	**2 508**	**827**	**960**	**799**	**975**	***100,0***	***100,0***
w tem:								
Europa	2 591	2 434	570	885	511	848	*64,0*	*87,0*
w tem:								
Anglja	313	227	83	185	86	192	*10,8*	*19,7*
Austrja	221	311	35	56	37	57	*4,6*	*5,8*
Belgja	67	57	29	47	25	58	*3,1*	*5,9*
Czechosłowacja	213	296	36	48	32	50	*4,0*	*5,1*
Danja	53	76	11	28	9	31	*1,1*	*3,2*
Finlandja . . .	3	25	1	14	1	12	*0,1*	*1,2*
Francja	249	43	56	53	46	41	*5,8*	*4,2*
Hiszpanja . . .	3	5	3	12	3	9	*0,4*	*0,9*
Holandja . . .	139	78	29	54	29	40	*3,6*	*4,1*
Jugosławja . .	11	25	7	6	7	9	*0,9*	*0,9*
Łotwa	18	60	1	7	1	7	*0,1*	*0,7*
Niemcy . . .	903	859	146	168	108	162	*13,5*	*16,6*
Norwegja . . .	16	21	8	19	7	13	*0,9*	*1,3*
Rumunja . . .	38	54	8	16	9	14	*1,1*	*1,4*
Szwajcarja . . .	89	17	27	14	22	13	*2,8*	*1,3*
Szwecja	70	110	17	48	20	45	*2,5*	*4,6*
Węgry	44	43	6	5	4	5	*0,5*	*0,5*
Włochy	83	49	38	25	34	37	*4,3*	*3,8*
Z.S.R.R. . . .	39	39	18	60	18	25	*2,3*	*2,6*
Azja	123	34	43	21	54	33	*6,8*	*3,4*
w tem:								
Indje Brytyjskie	109	2	24	5	26	8	*3,3*	*0,8*
Palestyna . . .	0	1	1	6	1	9	*0,1*	*0,9*
Ameryka	594	32	160	30	172	60	*21,5*	*6,2*
w tem:								
Argentyna . .	42	6	23	8	17	9	*2,1*	*0,9*
Brazylja . . .	21	3	12	5	14	8	*1,8*	*0,8*
Stany Zjedn. Am.	467	19	110	16	121	23	*15,1*	*2,4*
Afryka	30	8	28	11	34	14	*4,2*	*1,4*
w tem Egipt . .	14	3	10	3	17	4	*2,1*	*0,4*
Oceanja	24	0	26	1	28	1	*3,5*	*0 1*

TABL. 11. HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1928, 1933 i 1934

Kraje	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo	Przywóz	Wywóz	Saldo
	1928			1933			1934		
	w miljardach złotych								
Polska	3,4	2,5	— 0,9	0,8	1,0	+ 0,2	0,8	1,0	+ 0,2
Anglja	46,7	31,4	—15,3	18,5	10,9	— 7,6	18,3	10,6	— 7,7
Belgja	7,9	7,7	— 0,2	3,7	3,5	— 0,2	3,5	3,4	— 0,1
Czechosłowacja	5,1	5,6	+ 0,5	1,5	1,5	+ 0,0	1,4	1,6	+ 0,2
Danja	3,9	3,7	— 0,2	1,6	1,5	— 0,1	1,6	1,4	— 0,2
Francja	18,6	17,9	— 0,7	10,0	6,5	— 3,5	8,1	6,2	— 1,9
Hiszpanja	5,2	3,6	— 1,6	1,4	1,2	— 0,2	1,5	1,1	— 0,4
Holandja	9,6	7,1	— 2,5	4,3	2,6	— 1,7	3,7	2,6	— 1,1
Łotwa	0,5	0,4	— 0,1	0,2	0,1	— 0,1	0,2	0,2	— 0,0
Niemcy	29,7	26,1	— 3,6	8,8	10,3	+ 1,5	9,3	8,6	— 0,7
Rumunja	1,7	1,4	— 0,3	0,6	0,7	+ 0,1	0,7	0,7	+ 0,0
Szwajcarja	4,7	3,7	— 1,0	2,8	1,5	— 1,3	2,5	1,5	— 1,0
Szwecja	4,1	3,8	— 0,3	1,7	1,7	— 0,0	1,8	1,8	— 0,0
Włochy	10,3	6,8	— 3,5	3,4	2,8	— 0,6	3,5	2,4	— 1,1
Z.S.R.R.	4,4	3,7	— 0,7	1,6	2,3	+ 0,7	1,1	1,9	+ 0,8
Indje Brytyjskie	8,1	10,8	+ 2,7	2,6	3,2	+ 0,6	2,5	3,0	+ 0,5
Japonja	8,8	7,9	— 0,9	3,4	3,3	— 0,1	3,6	3,4	— 0,2
Kanada	10,9	12,0	+ 1,1	2,6	3,5	+ 0,9	2,6	3,5	+ 0,9
Stany Zjedn. Am.	36,3	44,8	+ 8,5	10,3	11,9	+ 1,6	8,7	11,2	+ 2,5

TABL. 12. STRUKTURA HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW W 1933 R.

Kraje	Ogółem	Zwierzęta żywe	Artykuły spożywcze i napoje	Surowce i półfabrykaty	Wyroby gotowe	Złoto i srebro (kruszec i monety)
Przywóz w % ogólnej wartości						
Polska	100,0	0,1	11,5	44,5	33,6	10,3
Anglja	100,0	0,9	34,8	18,7	16,1	29,5
Austrja	100,0	8,5	22,6	36,2	29,2	3,5
Belgja	100,0	0,4	21,6	46,1	29,1	2,8
Czechosłowacja	100,0	1,7	18,2	47,5	27,3	5,3
Holandja	100,0	0,1	13,9	21,5	33,8	30,7
Niemcy	100,0	0,7	23,5	52,5	14,5	8,8
Szwajcarja	100,0	0,3	16,6	18,0	31,4	33,7
Szwecja	100,0	0,1	18,2	36,3	41,1	4,3
Wywóz w % ogólnej wartości						
Polska	100,0	2,3	23,5	44,1	21,7	8,4
Anglja	100,0	0,1	5,5	11,6	67,7	15,1
Austrja	100,0	0,7	2,5	23,8	67,7	5,3
Belgja	100,0	0,5	6,9	38,0	52,8	1,8
Czechosłowacja	100,0	0,0	7,7	22,7	68,2	1,4
Holandja	100,0	0,4	17,2	12,4	20,9	49,1
Niemcy	100,0	0,2	3,0	15,8	66,4	14,6
Szwajcarja	100,0	0,3	3,9	4,5	36,2	55,1
Szwecja	100,0	0,2	7,0	48,7	43,6	0,5

TABL. 13. UDZIAŁ PROCENTOWY POLSKI W HANDLU ZAGRANICZNYM NIEKTÓRYCH KRAJÓW[a] W LATACH 1928 i 1930 — 1933

Kraje	Przywóz z Polski					Wywóz do Polski				
	1928	1930	1931	1932	1933	1928	1930	1931	1932	1933
Anglja	0,5	0,8	0,1	0,9	1,0	0,7	0,6	0,5	0,6	0,9
Austrja	9,3	8,0	8,2	7,7	6,4	5,5	4,4	4,0	3,6	3,9
Belgja	0,8	1,1	1,1	1,2	1,4	0,5	0,8	0,6	0,6	0,8
Czechosłowacja	6,6	5,6	5,3	4,6	3,1	4,0	3,7	2,9	2,5	2,8
Danja	1,6	2,4	2,3	2,4	2,0	1,2	1,2	0,5	0,8	0,7
Estonja	4,8	8,5	7,4	3,9	3,1	0,7	1,2	0,9	1,2	1,5
Finlandja	1,2	2,2	3,6	2,8	3,4	0,2	0,1	0,1	0,2	0,2
Francja	0,4	0,7	1,1	0,8	0,7	0,8	1,0	1,0	1,6	0,9
Holandja	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,1	0,7	0,6	0,8	1,0
Jugosławja	2,7	1,6	1,4	1,9	1,7	1,4	0,7	1,0	1,9	1,2
Litwa	8,7	3,3	3,7	2,1	0,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1
Łotwa	7,9	11,5	10,0	6,0	2,3	3,2	1,2	0,8	1,2	1,0
Niemcy	2,6	2,6	2,0	1,8	1,8	4,1	2,8	2,0	1,6	1,7
Norwegja	1,4	2,0	2,5	2,5	2,6	0,6	0,8	0,7	0,4	0,8
Rumunja	4,8	4,3	4,5	4,6	3,1	7,1	1,6	1,9	1,5	1,6
Stany Zjedn. Am.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,3	0,2	0,2	0,4	0,9
Szwajcarja	0,8	1,2	1,3	1,2	1,0	2,3	1,6	2,0	1,5	1,6
Szwecja	1,7	2,4	3,0	3,6	3,4	1,3	0,9	0,7	0,7	0,9
Węgry	4,1	3,6	4,6	2,0	1,4	3,3	1,3	1,1	0,8	0,9
Włochy	0,6	0,6	0,9	1,0	0,8	0,9	0,8	1,0	1,0	1,2
Z.S.R.R.	1,0	3,7	2,8	0,8	3,7	1,8	1,4	0,9	0,8	1,0

a Dane dotyczą wartości według statystyk odnośnych państw.

TABL. 14. WZAJEMNY UDZIAŁ PROCENTOWY NIEKTÓRYCH KRAJÓW W ICH HANDLU ZAGRANICZNYM[a] W 1933 R.

Kraje	Polska	Anglja	Francja	Niemcy	St. Zj. Am.	Włochy	Z.S.R.R.
Przywóz							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
z Polski	×	1,0	0,7	1,8	0,2	0,8	3,7
„ Anglji	10,0	×	7,6	5,7	7,7	9,8	8,8
„ Francji	6,8	5,1	×	4,4	3,4	5,5	1,5
„ Niemiec	17,6	7,0	10,7	×	5,4	14,7	42,5
„ Stanów Zjedn. Am.	13,3	18,0	10,0	11,5	×	15,0	4,8
„ Włoch	4,6	2,2	2,2	4,0	2,7	×	4,9
„ Z.S.R.R.	2,1	4,1	1,8	4,6	0,8	3,0	×
„ innych krajów	45,6	62,6	67,0	68,0	79,8	51,2	33,8
Wywóz							
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
do Polski	×	0,9	0,9	1,7	0,9	1,2	1,0
„ Anglji	19,2	×	9,1	8,3	18,6	11,4	17,5
„ Francji	5,5	10,8	×	8,1	7,3	7,7	4,6
„ Niemiec	17,5	7,3	9,2	×	8,4	12,2	17,3
„ Stanów Zjedn. Am.	1,7	9,7	4,7	5,0	×	8,7	2,8
„ Włoch	2,6	4,5	2,7	4,7	3,7	×	4,5
„ Z.S.R.R.	6,2	1,6	0,2	5,8	0,5	2,1	×
„ innych krajów	47,3	65,2	73,2	66,4	60,6	56,7	52,3

a Zestawienie dotyczy wartości według statystyk krajów wymienionych w nagłówku tablicy.

TABL. 15. WYWÓZ ŚWIATOWY NIEKTÓRYCH TOWARÓW W LATACH 1929, 1931 i 1932

Towary	1929	1931	1932	1929	1931	1932
	w tysiącach tonn			w miljonach złotych		
Ogółem wywóz światowy	.	.	.	**288 692**	**163 460**	**110 352**
w tem:						
Bawełna	3 354	3 053	3 174	12 555	5 470	4 588
Pszenica	19 137	19 929	17 293	7 278	3 584	2 911
Węgiel kamienny	155 000	124 000	101 000	5 987	4 310	2 862
Cukier	12 966	9 754	9 631	6 409	3 508	2 724
Kawa surowa	1 418	1 650	1 330	4 989	2 756	2 190
Benzyna wszelka	12 339	11 980	11 761	4 332	2 387	1 972
Wełna	1 004	946	961	6 159	2 509	1 875
Ryż	6 663	7 085	7 272	3 597	2 258	1 716
Masło	515	568	542	3 569	2 471	1 597
Samochody i części	.	.	.	7 000	2 455	1 426
Tytoń surowy i odpadki	632	579	501	3 056	2 138	1 415
Ropa naftowa	31 039	27 465	27 042	2 132	1 376	1 292
Jedwab naturalny	57	53	45	4 995	2 286	1 288
Papier drukarski	3 771	3 125	2 882	2 359	1 663	1 191
Wino gronowe	1 902	2 126	1 981	1 806	1 346	1 169
Tłuszcze roślinne	1 732	1 560	1 383	2 908	1 627	1 135
Kukurydza	7 649	12 055	10 968	2 217	1 309	1 097
Przędza bawełniana	270	224	212	2 592	1 406	1 066
Drewno iglaste tarte	19 362	13 064	10 913	3 527	1 697	1 027
Zwierzęta żywe	.	.	.	2 974	1 984	1 000
Celuloza	5 248	4 772	4 677	2 016	1 403	926
Bekony	425	541	557	1 812	1 317	900
Herbata	438	411	423	2 170	1 414	885
Miedź	1 276	967	770	4 048	1 583	837
Skóry wyprawione	151	119	94	2 359	1 382	790
Mąka pszenna	3 756	3 110	2 663	2 151	1 066	744
Olej gazowy pędny, opałowy	14 245	15 187	15 824	1 060	827	720
Jaja	503	490	433	1 594	1 070	708
Ser	345	323	301	1 297	878	652
Olej smarowy mineralny	2 154	1 744	1 527	1 236	796	627
Przędza wełniana	95	78	56	1 696	948	553
Pomarańcze i mandarynki	1 309	1 437	1 367	774	637	542
Makuchy	4 394	4 382	3 311	1 513	794	527
Nafta	5 888	4 519	4 176	1 401	671	500
Jedwab sztuczny	61	66	64	886	633	498
Kauczuk	1 139	1 014	875	3 650	1 024	494
Mięso wołowe	823	769	666	1 337	867	485
Maszyny włókiennicze	.	.	.	1 265	574	441
Nasiona lnu	2 042	2 219	2 244	1 325	642	439
Rury żelazne	1 760	929	675	1 350	726	436
Jęczmień	3 910	3 952	2 687	1 170	610	434
Kakao	530	546	559	930	498	411
Koks	18 329	13 972	11 943	1 041	629	400
Szmalec	434	330	307	1 079	574	358
Cyna	169	131	94	1 445	589	352
Kopra	1 030	884	915	807	395	303
Ruda żelazna	50 147	29 318	20 540	1 070	555	280
Ołów	822	784	605	1 024	547	280
Soja	2 751	2 640	1 496	979	458	231
Juta	886	692	519	971	369	225

Źródło: *Statistisches Jahrbuch für das Deutsche Reich, 1934.*

TABL. 16. OBROTY HANDLU ŚWIATOWEGO W LATACH 1929—1934

Części świata	1929	1930	1931	1932	1933	1934
W miljardach złotych						
Ogółem	**611,6**	**495,3**	**353,9**	**239,5**	**215,9**	**208,3**
Europa z Z.S.R.R.	320,9	275,8	204,7	134,5	120,4	114,2
Ameryka Północna	123,3	92,5	60,4	39,9	33,2	32,2
Ameryka Południowa	37,0	25,7	17,1	11,4	11,2	11,4
Afryka	28,4	24,1	18,2	15,0	14,5	13,8
Azja	85,5	65,2	46,6	32,7	30,5	30,9
Oceanja	16,5	12,0	6,9	6,0	6,1	5,8
Wskaźniki wartości obrotu. Rok 1929=100,0						
Ogółem	**100,0**	**81,0**	**57,9**	**39,2**	**35,3**	**34,1**
Europa z Z.S.R.R.	100,0	85,9	63,8	41,9	37,5	35,6
Ameryka Północna	100,0	75,0	49,0	32,4	26,9	26,2
Ameryka Południowa	100,0	69,6	46,2	30,7	30,3	30,8
Afryka	100,0	85,0	64,3	52,9	51,3	48,5
Azja	100,0	76,2	54,4	38,3	35,7	36,2
Oceanja	100,0	72,6	41,8	36,4	37,2	35,2
Wskaźniki objętości obrotu [a]. Rok 1929=100,0						
Ogółem	**100,0**	**92,8**	**85,3**	**73,9**	**74,9**	**75,3**

a Wskaźniki otrzymane po eliminacji wahań cen.

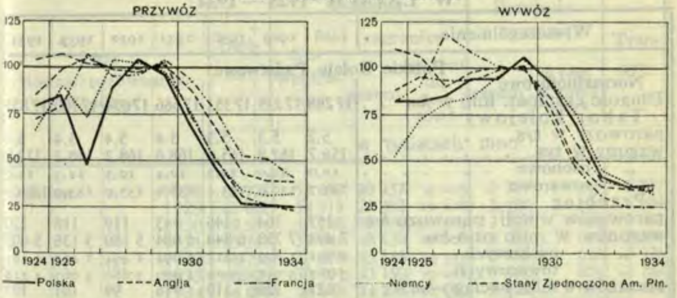
Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique Nr. 4*, Génève 1935.

TABL. 17. OBRÓT HANDLU ZAGRANICZNEGO NIEKTÓRYCH KRAJÓW W ZŁOTYCH NA GŁOWĘ LUDNOŚCI W LATACH 1928 i 1933

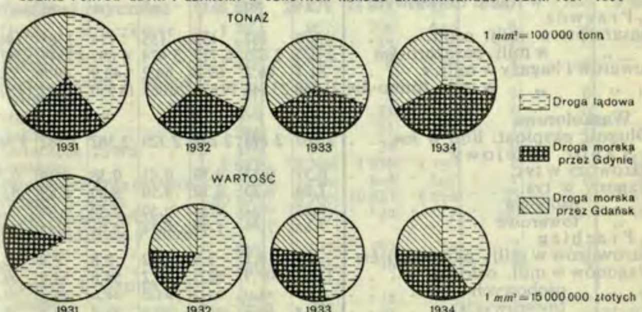
Kraje	1928	1933	Kraje	1928	1933	Kraje	1928	1933
N. Zelandja	2 939	1012	Zw. Płd.-Afr.	698	501	Estonja	552	139
Szwajcarja	2 106	959	Francja	892	392	Węgry	366	126
Belgja	1 855	869	Argentyna	1 604	384	Litwa	215	112
Danja	2 168	866	Finlandja	893	329	Hiszpanja	396	108
Holandja	2 164	844	Niemcy	841	294	Rumunja	183	74
Norwegja	1 424	633	Austrja	1 013	282	Brazylja	209	63
Anglja	1 707	629	Czechosłow.	737	270	Bułgarja	156	54
Kanada	2 409	592	Stany Zj. Am.	677	170	Polska	192	54
Irlandja	1 563	535	Łotwa	516	151	Jugosławja	169	53
Szwecja	1 285	535	Włochy	421	150	Z.S.R.R.	46	24

HANDEL ZAGRANICZNY NIEKTÓRYCH PAŃSTW

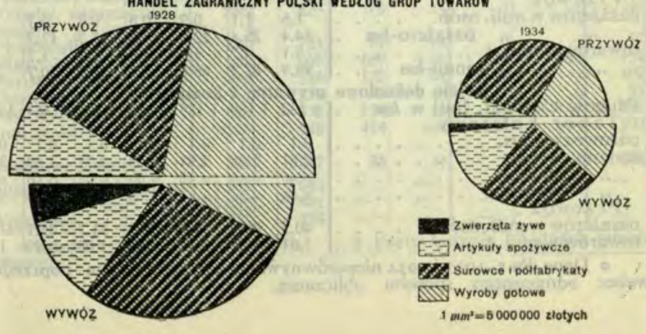
Wskaźnik: Przeciętna lat 1928 — 1929 = 100

UDZIAŁ PORTÓW GDYNI I GDAŃSKA W OBROTACH HANDLU ZAGRANICZNEGO POLSKI 1931 — 1934

HANDEL ZAGRANICZNY POLSKI WEDŁUG GRUP TOWARÓW

DZIAŁ X. KOMUNIKACJA

Wydatki i dochody przedsiębiorstwa P. K. P. ob. dział XXIV, tabl. 10, str. 242

TABL. 1. STAN I PRACA TABORU KOLEJOWEGO W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Polskie Koleje Państwowe							
Normalnotorowe							
Długość eksploat. linij w *km*	17 208	17 239	17 351	17 566	17 634	17 760	17 835
Tabor kolejowy							
parowozy w tys.	5,2	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4	5,4
wagony w tys.	156,7	162,9	165,6	168,6	168,2	168,2	172,2
„ osobowe	12,0	12,0	12,2	12,4	12,3	12,3	12,0
„ towarowe	144,7	150,9	153,4	156,2	155,9	155,9	160,2
Przebieg							
parowozów w milj. parowozo-*km*	157	164	146	143	119	118	120
wagonów w milj. osio-*km*	7 498	7 758	6 844	6 684	5 180	5 138	5 605
„ osobowych	1 731	1 807	1 815	1 694	1 494	1 471	1 487
„ towarowych	5 767	5 951	5 029	4 990	3 686	3 667	4 118
pociągów w milj. pociągo-*km*	121	126	119	116	99	101	103
w tem: w ruchu osobowym	62	65	68	68	64	65	64
w ruchu towarowym	58	60	50	48	34	35	39
Przewóz							
pasażerów w milj. osób	174	167	153	135	114	138[a]	146[a]
„ w milj. pasażero-*km*	7 077	7 073	6 717	5 474	4 695	4 754[a]	5 251[a]
towarów i bagaży w milj. *t*	81,1	86,2	69,8	64,2	48,9	49,0	55,1
„ „ w milj. tonno-*km*	21 968	23 548	19 874	20 065	14 950	15 565	17 929
Wąskotorowe							
Długość eksploat. linij w *km*	2 287	2 294	2 249	2 325	2 382	2 382	2 382
Tabor kolejowy							
parowozy w tys.	0,37	0,37	0,39	0,41	0,38	0,34	0,34
wagony w tys.	7,86	8,20	8,32	8,50	8,00	8,69	8,05
„ osobowe	0,33	0,34	0,34	0,36	0,36	0,36	0,35
„ towarowe	7,53	7,86	7,98	8,14	7,64	8,33	7,70
Przebieg							
parowozów w milj. parowozo-*km*	4,4	4,1	3,5	3,2	2,8	2,9	2,8
wagonów w milj. osio-*km*	112,7	107,9	82,3	73,2	54,8	54,0	60,5
„ osobowych	27,0	24,0	23,3	23,0	22,0	23,3	22,7
„ towarowych	85,7	83,9	59,0	50,2	32,8	30,7	37,8
Przewóz							
pasażerów w milj. osób	1,6	1,1	0,9	0,8	0,7	0,7	.
„ „ pasażero-*km*	34,4	25,4	22,8	19,3	17,3	17,2	.
towarów w milj. *t*	5,1	4,7	3,6	2,8	1,7	1,7	.
„ „ tonno-*km*	98,9	87,2	66,6	52,4	32,3	30,7	.
Koleje dojazdowe prywatne i komunalne							
Długość eksploat. linij w *km*	1 132	1 169	1 185	1 390	1 494	1 464	1 496
Tabor kolejowy							
parowozy w tys.	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
wagony w tys.	2,81	2,88	2,91	3,63	3,75	3,69	3,64
„ osobowe	0,56	0,56	0,58	0,60	0,63	0,59	0,61
„ towarowe	2,25	2,32	2,33	3,03	3,12	3,10	3,03
Przewóz							
pasażerów w milj. osób	40,5	49,9	59,9	59,2	51,7	45,1	47,8
towarów w milj. *t*	1,61	1,61	1,78	1,27	1,08	0,99	1,10

a Dane dla r. 1933 i 1934 nieporównywalne z danemi za lata poprzednie wobec odmiennego sposobu obliczania.

TABL. 2. PRZEWÓZ TOWARÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Lata Rodzaj przewozów Towary	Ogółem	Nadanie			Przyjęcie z zagranicy		Tranzyt
		wewnętrzne[a]	zagranicę				
			razem	w tem do portów[b]	razem	w tem z portów[b]	
	w tysiącach tonn						
Ogółem 1928	80 727	52 052	20 237	9 223	2 581	1 037	5 857
1929	85 862	54 918	21 452	10 108	3 488	1 792	6 004
1930	69 514	43 788	17 936	10 014	2 209	1 050	5 581
1931	63 767	37 641	18 520	12 601	2 018	1 056	5 588
1932	48 716	30 878	13 186	9 745	1 126	616	3 526
1933	48 825	30 491	13 150	10 061	1 417	865	3 767
1934	**54 897**	**34 843**	**14 278**	11 339	**1 450**	1 007	**4 326**
Handlowe zwyczajne .	**46 020**	**26 276**	**14 243**	11 372	**1 447**	1 006	**4 054**
Zboże i strączkowe .	1 705	957	706	639	6	4	36
Ziemniaki	552	448	35	18	1	0	68
Buraki	1 422	1 416	6	0	0	0	—
Siano, słoma i pasza zielona	91	70	5	1	0	0	16
Mąka i kasze	664	587	73	69	0	0	4
Cukier	284	251	31	31	1	1	1
Zwierzęta żywe . . .	174	148	24	3	0	0	2
Drewno	5 622	3 366	1 826	1 158	8	3	422
w tem wyroby z drzewa	370	120	206	191	1	0	43
Węgiel i koks . . .	20 805	8 760	10 383	8 870	25	3	1 637
Ruda, żużle i szlaka .	909	357	24	1	340	190	188
Ropa naftowa i przetwory	865	647	197	66	2	1	19
Sól	391	355	16	11	0	0	20
Wapień i wapno gaszone	522	412	18	3	0	0	92
Kamienie wszelkie .	1 933	1 614	23	19	24	3	272
Wyroby ceramiczne .	896	829	18	15	3	0	46
Cement i wapno hydrauliczne . . .	792	723	19	19	0	0	50
Żelazo i stal	1 576	909	169	60	344	299	154
Wyroby z żelaza i stali	466	228	122	84	7	3	109
Chemikalja	355	279	30	10	11	6	35
Nawozy sztuczne . .	888	372	104	75	119	118	293
Inne towary	5 108	3 548	414	220	556	375	590
Handlowe pośpieszne .	**557**	**247**	**35**	27	**3**	1	**272**
Gospodarcze kolejowe	**7 585**	**7 585**	—	—	—	—	—
w tem węgiel . .	3 492	3 492	—	—	—	—	—
Wojskowe	**735**	**735**	—	—	—	—	—

a Łącznie z W. m. Gdańskiem. *b* Porty Gdynia i Gdańsk (stacje portowe).

TABL. 3. TRANZYT KOLEJOWY PRZEZ OBSZAR POLSKI ŁĄCZNIE Z W. M. GDAŃSKIEM

A. Według towarów i kierunków w latach 1928, 1932—1934

Rodzaj przesyłek	1928	1932	1933 Ogółem	1933 Węgiel i koks	1933 Drewno i wyroby z drzewa	1933 Rudy wszelkie	1933 Nawozy sztuczne	1933 Inne towary	1934
	w tysiącach tonn								
Przesyłki handlowe zwyczajne . . .	**5608**	**3265**	**3 486**	**1 582**	**340**	**167**	**220**	**1 177**	**4 054**
Tranzyt niemiecki uprzywilejowany	4261	2580	2 841	1 581	192	0	170	898	3 357
Przez Pomorze .	1355	773	900	244	70	0	95	491	1 067
Innemi drogami .	2906	1807	1 941	1 337	122	0	75	407	2 290
Tranzyt zwykły . .	1347	685	645	1	148	167	50	279	697
Przez porty [a] . .	200	192	377	0	85	94	50	148	486
Innemi drogami .	1147	493	268	1	63	73	0	131	211
Przesyłki handlowe pośpieszne	**249**	**262**	**281**	.	.	.	.	.	**272**

B. Według krajów w 1934 r.[b]

Wyszczególnienie	Ogółem	Towary przekazane do portów: Gdyni	Gdańska	stacyj granicznych Polski z: Niemcami (bez Prus Wschodnich)	Niemcami (Prusami Wschodniemi)	Z.S.R.R.	Czechosłowacją	Rumunją	Łotwą
	w tysiącach tonn								
Ogółem	**4 054**	**18**	**142**	**593**	**2 928**	**19**	**318**	**36**	0
Towary przyjęte:									
z portów:									
Gdyni	86	×	—	1	0	—	84	1	—
Gdańska . . .	240	0	×	8	19	0	196	17	—
ze stacyj granicznych Polski z:									
Niemcami (bez Prus Wschodnich)	2 927	0	10	×	2 902	3	0	12	0
Niemcami (Prusami Wschodniemi)	457	—	2	455	×	—	—	0	—
Z.S.R.R. . . .	63	0	1	47	2	×	13	—	—
Czechosłowacja	124	15	83	4	0	16	×	6	0
Rumunją . . .	157	3	46	78	5	—	25	×	0
Łotwą	0	—	—	0	—	—	0	0	×

a Gdynia i Gdańsk. *b* Przesyłki handlowe zwyczajne, bez pośpiesznych.

TABL. 4. NAŁADOWANIE, PRZYJĘCIE I TRANZYT WAGONÓW NA KOLEJACH NORMALNOTOROWYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętnie dziennie wagonów 15 tonnowych						
Ogółem	**17 413**	**17 990**	**14 924**	**13 621**	**10 465**	**10 620**	**11 756**
Naładowano w kraju[a]	15 180	15 755	13 098	12 018	9 403	9 514	10 546
Do przewozu w kraju	11 804	12 203	9 911	8 789	7 155	7 268	7 977
Do wywozu zagranicę[a]	3 376	3 552	3 187	3 229	2 248	2 246	2 569
Naładowano w obrębie W. m. Gdańska	459	456	280	201	130	136	151
Przyjęto od kolei zagranicznych[b]	643	604	441	339	174	191	155
Tranzyt	1 131	1 175	1 105	1 063	758	779	904

a Łącznie z nadaniem do portów: Gdyni i Gdańska. *b* Bez towarów przybyłych drogą morską.

TABL. 5. PRZEWÓZ PASAŻERÓW[a] NA P. K. P. W 1933 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Klasy I	Klasy II	Klasy III	Klasy IV
	w tysiącach				
Koleje normalnotorowe					
Pasażerowie	**138 171**	**43**	**6 869**	**110 097**	**21 162**
Pasażero-*km*	**4 753 752**	**9 709**	**343 754**	**3 994 920**	**405 369**
Pociągi zwyczajne					
Pasażerowie	136 365	24	6 531	108 648	21 162
w tem według taryfy normalnej	36 534	5	910	22 132	13 487
Pasażero-*km*	4 377 040	2 768	248 435	3 720 468	405 369
w tem według taryfy normalnej	1 795 090	808	104 690	1 346 899	342 693
Pociągi pośpieszne					
Pasażerowie	1 806	19	338	1 449	—
w tem według taryfy normalnej	1 143	12	212	919	—
Pasażero-*km*	376 712	6 941	95 319	274 452	—
w tem według taryfy normalnej	264 759	4 589	65 228	194 942	—
Koleje wąskotorowe					
Pasażerowie	**693**	—	**19**	**674**	—
Pasażero-*km*	**17 190**	—	**496**	**16 694**	—

a Dane dla r. 1933 są nieporównywalne z danemi za lata poprzednie wobec odmiennego sposobu obliczania.

TABL. 6. KOLEJE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1932 R.

Państwa	Długość eksploatacyjna linij		Wagony		Przewóz pasażerów		Przewóz towarów	
	w tys. *km*	w *km* na 100 *km*² powierzchni	osobowe	towarowe	w miljonach osób	w miljardach pasażero-*km*	w miljonach tonn	w miljardach tonno-*km*
			w tysiącach					
Polska	20,0	5,1	12,7	163,5	114,7	4,7	50,6	15,0
Anglja	32,8	13,4	49,1	668,9	1 557,0	.	253,7	24,4
Austrja	6,7	8,0	6,1	33,8	70,5	2,5	21,5	2,6
Belgja	5,1	16,8	8,5	114,1	190,9	5,2	55,6	4,5
Czechosłowacja .	13,5	9,6	9,3	104,7	243,4	7,0	61,7	7,2
Francja	44,0	8,0	35,5	524,7	725,2	25,7	257,3	36,4
Hiszpanja . . .	9,4	1,9	4,6	68,8	55,9	3,1	29,4	4,6
Jugosławja . .	9,4	3,8	3,6	58,6	35,1	1,8	14,9	3,0
Niemcy	58,4	12,5	69,2	639,1	1 351,8	31,5	307,6	44,8
Rumunja . . .	11,2	3,8	2,7	51,3	24,4	1,9	20,6	4,3
Szwajcarja . .	5,2	12,6	3,6	16,8	116,9	2,8	21,7	1,6
Szwecja	16,5	3,7	4,0	51,5	64,6	2,3	25,8	2,6
Węgry	7,8	8,4	3,7	40,0	54,5	1,8	13,2	1,7
Włochy	16,9	5,5	8,3	148,0	80,3	6,1	37,0	9,2
Z.S.R.R. . . .	83,3	0,4	.	.	967,1	83,7	267,9	169,3
Australja . . .	43,5	0,6	8,0	87,5	314,8	.	27,7	5,7
Indje Brytyjskie .	69,1	1,5	20,9	225,7	501,9	28,3	71,7	28,1
Japonja	.	.	15,2	76,7	.	.	.	.
Kanada	68,3	0,7	5,8	211,0	21,1	2,3	55,2	33,8
Stany Zjedn. Am.	388,7	5,0	50,7	2 229,8	478,8	27,3	586,2	341,6

TABL. 7. DROGI BITE I GRUNTOWE W POLSCE W 1933 R.

Rodzaje dróg	Drogi bite					Drogi gruntowe				
	Polska	Województwa				Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach kilometrów									
Ogółem [a] .	**46,8**	**15,7**	**3,7**	**12,0**	**15,4**	**22,5**	**8,1**	**10,4**	**1,9**	**2,1**
Państwowe .	14,3	5,5	2,5	2,6	3,7	3,7	0,4	3,2	0,0	0,1
Wojewódzkie	10,6	4,4	0,6	2,3	3,3	4,2	1,1	3,1	0,0	0,0
Powiatowe .	21,9	5,8	0,6	7,1	8,4	14,6	6,6	4,1	1,9	2,0

a Dane dotyczą dróg utrzymywanych z budżetów Państwa i związków samorządu terytorjalnego z wyjątkiem samorządu gminnego.

TABL. 8. TRAMWAJE W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Długość ekspl. linij w *km*	239,5	252,5	254,6	264,1	265,0	274,1	273,0
Liczba wozów	1 500	1 538	1 530	1 779	1 778	1 769	1 768
Przebieg wozów w miljonach wozo-*km* .	64,5	71,0	72,5	72,4	68,7	67,0	67,2
Przewóz pasażerów w miljonach	468,1	465,1	440,8	405,2	348,3	317,1	323,7

TABL. 9. SAMOCHODY I INNE POJAZDY MECHANICZNE[a] W POLSCE W LATACH 1928 — 1935
Stan w dn. 1.I

Rodzaj pojazdów	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	w tysiącach							
Ogółem . . .	**25,7**	**34,3**	**43,3**	**47,3**	**36,7**	**34,2**	**35,3**	**34,2**
Samochody ogółem .	21,8	29,4	37,0	38,8	28,0	25,3	26,1	24,8
osobowe	18,3	24,5	30,3	31,4	22,2	19,7	20,6	19,9
ciężarowe . . .	3,5	4,9	6,7	7,4	5,8	5,6	5,5	4,9
Motocykle	3,8	4,6	5,9	7,9	8,0	8,2	8,3	8,3
Inne pojazdy mechan.	0,1	0,3	0,4	0,6	0,7	0,7	0,9	1,1

a Zarejestrowane, bez samochodów wojskowych.

TABL. 10. SAMOCHODY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929, 1931 — 1934
Stan w dn. 1.I

Państwa	1929	1931	1932	1933	1934 Ogółem	1934 w tem ciężarowe	1934 Na 1000 mieszkańców samochodów
	w tysiącach						
Ogółem	**32 029**	**35 806**	**35 263**	**33 568**	**33 300**	5 430	.
Europa	.	**5 272**	**5 588**	**5 735**	**6 200**	1 550	.
w tem: Francja .	1 098	1 460	1 713	1 845	1 890	458	*45,2*
Anglja . .	1 148	1 530	1 570	1 622	1 725	401	*37,0*
Niemcy .	531	679	673	616	866	192	*13,3*
Włochy .	138	292	294	323	347	90	*8,4*
Belgja . .	113	159	171	183	190	69	*23,1*
Hiszpanja	112	190	175	159	173	42	*7,3*
Szwecja .	99	145	149	147	141	39	*22,9*
Holandja .	69	119	126	135	138	48	*17,0*
Danja . .	99	114	123	118	120	34	*33,3*
Czechosłow.	47	79	92	100	112	29	*7,5*
Szwajcarja	66	81	89	94	99	23	*24,1*
Austrja .	17	40	36	35	39	14	*5,8*
Rumunja .	28	37	34	30	28	5	*1,5*
Polska .	29	39	28	25	26	5	*0,8*
Węgry . .	16	19	17	16	12	3	*1,4*
Kraje pozaeurop. .	.	**30 534**	**29 675**	**27 833**	**27 100**	3 880	.
w tem: St. Zj. Am.	24 630	26 697	25 986	24 317	23 827	3 211	*188,3*
Kanada .	820	1 224	1 187	1 106	1 051	151	*97,3*
Australja .	517	564	523	534	561	128	*83,3*
Argentyna	223	366	331	308	267	68	*22,7*
Japonja .	74	96	101	102	106	36	*1,6*

TABL. 11. MIĘDZYMIASTOWA PASAŻERSKA KOMUNIKACJA AUTOBUSOWA W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	
							Ogółem	w tem P.K.P.[a]
Liczba								
linij	2 041	1 607	1 545	1 410	1 193	1 009	868	43
przedsiębiorstw	1 717	2 009	2 112	1 810	1 399	1 140	620	1
autobusów . .	2 121	3 224	3 223	2 652	2 170	1 741	1 408	84
Długość szlaków autob. w tys. *km*	20,3	25,7	26,9	25,0	22,2	21,0	21,0	.
Przebieg autobuso-*km* przeciętnie na dobę w tys. . .	286	431	449	287	236	204	151	10

a Komunikacja autobusowa Polskich Kolei Państwowych.

TABL. 12. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W POLSCE

A. Długość dróg w *km*

Dorzecza Kanały	Ogółem	Rzeki żeglowne	Rzeki spławne
Rzeki . .	**14 177**	**4 949**	**9 228**
Wisła . .	5 536	2 763	2 773
Warta . .	607	442	165
Dniestr .	1 016	361	655
Prut . . .	214	—	214
Prypeć .	2 688	674	2 014
Niemen .	3 521	626	2 895
Dźwina .	595	83	512
Kanały . .	**185**	×	×

B. Przewóz towarów w 1931 i 1932 r.[a]

Wyszczególnienie	1931	1932
	w tysiącach	
Ogółem { **tonn** . . .	**496**	**479**
Ogółem { **sztuk**[b] . .	**94**	**80**
Wyładowano w kraju { tonn .	205	224
Wyładowano w kraju { sztuk[b]	94	80
Wyszło zagran. tonn	291	255
Niektóre towary:		
Zboża tonn	72	175
Cukier ,, ...	170	67
Węgiel ,, ...	81	47

a Bez spławianego drzewa. *b* Zwierząt.

TABL. 13. DROGI WODNE ŚRÓDLĄDOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

A. Długość dróg w tys. *km*

Państwa	Rzeki żeglowne	Kanały
Z.S.R.R. . . .	110,0	2,7
Stany Zjedn. Am.	49,6	2,8
Niemcy	10,0	2,3
Francja	6,8	5,3
Polska	4,9	0,2
Holandja . . .	1,6	3,6
Austrja	0,8	0,0
Czechosłowacja .	0,7	—

B. Przewóz towarów w miljon. tonn

Państwa	1928	1931	1932
Niemcy	107,7	86,9	73,5
Z.S.R.R. . . .	39,9	72,6	71,9
Francja	48,4	52,7	.
Holandja . . .	47,3	40,5	.
Finlandja . . .	5,2	3,3	2,4
Czechosłowacja .	4,2	4,0	3,0
Austrja	2,4	1,9	.
Polska . . .	.	0,5	0,5

TABL. 14. PORTY GDYNIA I GDAŃSK W LATACH 1913, 1932—1934

Wyszczególnienie	Gdynia 1932	Gdynia 1933	Gdynia 1934	Gdańsk 1913	Gdańsk 1932	Gdańsk 1933	Gdańsk 1934
Urządzenia portowe. Stan w dn. 1.I							
Największa głębokość portu, *m*	12	12	12	9,5	10	10	10
Nadbrzeża w eksploat., *km*	7,5	8,5	8,6	22,1	30,8	30,8	30,8
w tem głębokości 8 *m* i więcej, *km*	6,8	7,8	7,8	.	2,0	2,0	2,0
Tory kolejowe, *km*	120	138	148	.	331	331	331
Składy-powierzchnia, 1000 m^2	97	122	152	.	238	398	.
Dźwigi, liczba	42	50	49	21	88	88	87
Ruch statków							
Weszło statków	3 610	4 355	4 592	2 983[a]	4 637	4 278	4 880
Pojemność w tys. tonn rej. netto ogółem	2 831,6	3 425,7	4 142,1	981,9[a]	2 750,2	2 762,6	3 174,9
bandera polska	540,6	521,4	470,6	—	236,5	185,3	169,1
„ angielska	100,4	170,4	346,6	82,2	116,0	145,3	216,2
„ duńska	334,6	372,1	428,8	59,3	498,8	469,3	508,6
„ finlandzka	75,5	156,3	219,6	—	95,6	135,2	167,6
„ grecka	54,0	101,5	164,2	—	85,8	140,4	175,3
„ łotewska	84,3	93,8	49,5	—	105,6	68,6	35,2
„ niemiecka	318,9	512,9	504,5	530,6	531,6	669,2	838,2
„ norweska	221,9	265,8	335,3	133,3	146,4	158,7	225,5
„ Stanów Zjedn. Am.	127,7	179,7	250,2	0,9	—	—	10,9
„ szwedzka	801,5	827,9	894,6	108,9	501,1	419,2	468,6
„ inna	172,2	223,9	478,2	66,7	432,8	371,4	359,7
Ruch pasażerów bez ruchu przybrzeżnego							
Przyjechało osób	10 427	10 638	9 203	.	1 772	1 330	1 239
Wyjechało „	7 805	9 999	9 059	.	354	148	62
Obrót towarowy morski w tys. tonn [b]							
Weszło — ogółem	430	871	992	1 234	428	493	656
Złom żelazny	123	321	314	6	8	14	4
Fosforyty i żużle Thomasa	64	85	100	.	6	27	59
Bawełna i odpadki	27	78	83	1	1	1	1
Rudy i piryty	58	75	94	211	96	112	237
Ryż	42	54	45	14	5	6	6
Śledzie solone	8	21	22	41	50	36	45
Inne towary	108	237	334	961	262	297	304
Wyszło — ogółem	4 761	5 235	6 200	878	5 048	4 660	5 713
Węgiel i koks	4 367	4 665	5 563	.	3 765	3 171	3 604
Drewno i wyroby z drzewa	89	258	213	212	560	801	1 009
Zboża	2	—	1	323	289	397	748
Cukier	88	94	101	227	142	5	1
Bekony i wędliny	60	43	27	.	4	3	2
Nawozy sztuczne	55	32	23	.	38	24	19
Nafta i produkty	0	10	0	.	43	27	41
Inne towary	100	133	272	116	207	232	289

a Dane przeciętne wejścia i wyjścia z r. 1912. *b* Wejście i wyjście towarów łącznie z tranzytem i obrotem wolnoskładowym (waga brutto).

TABL. 15. RUCH STATKÓW HANDLOWYCH W NIEKTÓRYCH PORTACH W LATACH 1913, 1932 — 1934

Tonaż statków przy wejściu

A. Porty światowe

Porty	1913	1932	1933	1934
	w milj. tonn rej. netto			
Nowy Jork .	15,4	26,8	24,6	25,2
Londyn . . .	13,7	20,1	21,1	21,7
Hamburg . .	15,3	18,1	17,7	18,5
Rotterdam .	13,0	14,9	15,3	17,9
Szanghaj . .	9,7	17,0	17,7	17,8
Antwerpja .	12,0	16,7	17,4	17,5
Liverpool . .	12,1	13,0	13,7	14,1
Marsylja . .	8,6	13,4	13,6	12,4
Neapol . . .	9,3	10,5	10,9	12,1
Genua . . .	7,2	9,7	11,0	11,3
Southampton	6,7	9,2	10,4	10,4
Havre . . .	3,9	8,5	8,6	7,4
Kopenhaga .	7,3	4,4	4,7	4,9

B. Porty bałtyckie

Porty	1913	1932	1933	1934
	w tys. tonn rej. netto			
Gdynia . . .	.	2 832	3 426	4 142
Gdańsk . . .	925	2 750	2 763	3 175
Sztokholm .	1 735	2 533	2 527	2 763
Szczecin . . .	2 344	1 753	2 189	2 651
Helsinki . . .	1 472	1 444	1 700	.
Rostok . . .	1 553	1 413	1 428	1 509
Królewiec . .	646	674	921	1 046
Ryga	2 033	786	916	950
Tallin . . .	907	808	904	950
Kłajpeda . .	308	520	601	623
Lubeka . . .	1 003	578	588	789
Leningrad .	2 032	889	433	339
Libawa . . .	1 071	224	254	229

TABL. 16. POLSKA I GDAŃSKA FLOTA HANDLOWA MORSKA I RZECZNA W LATACH 1930 — 1935

Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934	1935
Flota handlowa morska:						
Polska — Liczba statków . . .	25	31	33	39	56	57
Pojemność w tys. tonn rej. brutto	41	65	68	66	65	65
Gdańska — Liczba statków . .	46	53	51	53	52	52
Pojemność w tys. tonn rej. brutto	151	204	213	260	274	276
Flota handlowa rzeczna:						
Polska — Liczba statków . . .	2 048	2 163	2 248	2 364	.	.
Zdolność przewozowa w tys. tonn	122	128	131	135	.	.
Gdańska — Liczba statków . .	573	570	574	.	.	498[a]
Zdolność przewozowa w tys. tonn	73	72	72	.	.	59[a]

a Zmniejszenie się liczby statków spowodowane zostało skreśleniem z rejestru jednostek już nieistniejących lub też niezdolnych do ruchu.

TABL. 17. ŚWIATOWA FLOTA HANDLOWA MORSKA W LATACH 1914, 1928 i 1932 — 1934

Stan w dn. 1.VII

Państwa	1914	1928	1932	1933	1934	1934	1914	1928	1934
	w tys. tonn rej. brutto					% unieruchom. [a]	w odsetkach		
Ogółem	**49 090**	**66 954**	**69 734**	**67 920**	**65 577**	.	***100,0***	***100,0***	***100,0***
w tem: Anglja . .	19 257	19 875	19 672	18 701	17 735	*9,3*	*42,9*	*29,7*	*27,0*
St. Zj. Am.	5 368	14 538	13 442	13 260	13 045	*22,3*	*10,9*	*21,7*	*19,9*
Japonja .	1 708	4 140	4 255	4 258	4 073	*0,4*	*3,5*	*6,2*	*6,2*
Norwegja	2 505	2 967	4 167	4 080	3 981	*9,8*	*5,1*	*4,4*	*6,1*
Niemcy .	5 459	3 777	4 165	3 901	3 691	*7,2*	*11,1*	*5,6*	*5,6*
Francja .	2 319	3 345	3 556	3 512	3 298	*21,7*	*4,7*	*5,0*	*5,0*
Włochy .	1 668	3 429	3 391	3 150	2 928	*10,4*	*3,4*	*5,1*	*4,5*
Holandja .	1 496	2 816	2 964	2 766	2 618	.	*3,0*	*4,2*	*4,0*
Szwecja .	1 118	1 448	1 716	1 675	1 609	*4,8*	*2,3*	*2,2*	*2,5*
Danja . .	820	1 068	1 181	1 168	1 104	*3,7*	*1,7*	*1,6*	*1,7*

a Tonaż statków unieruchomionych w % tonażu statków ogółem.

TABL. 18. PRZEWÓZ PASAŻERÓW I TOWARÓW NA STATKACH POLSKICH TOWARZYSTW OKRĘTOWYCH W LATACH 1931—1934

Pasażerowie Towary	Jednostka	1931	1932	1933	1934 Ogółem	1934 wyszło [a]	1934 weszło [a]	1934 przewóz [b]
		w tysiącach						
Pasażerowie . .	osób	.	.	.	32	23	9	—
w tem emigranci	„	.	.	.	13	13	0	—
Towary	tonn	1 067,5	1 016,4	819,0	959,8	713,1	164,6	82,1
Węgiel	„	757,2	738,0	524,5	589,6	546,8	2,2	40,6
Drewno . . .	„	29,7	79,5	51,5	26,5	26,5	—	—
Bekony i szynki	„	42,8	42,6	30,9	19,4	19,4	—	—
Cukier	„	32,2	12,2	14,1	11,2	11,2	—	—
Ruda i złom . .	„	83,9	21,8	7,8	39,1	—	17,3	21,8
Żużle Thomasa i fosforyty . .	„	26,4	16,4	6,0	18,7	—	18,7	—
Inne	„	95,3	105,9	184,2	255,3	109,2	126,4	19,7

a Przez porty Gdynię i Gdańsk. *b* Między obcemi portami.

TABL. 19. POLSKIE LINJE LOTNICZE „LOT” W LATACH 1929—1934

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba linij	15	15	19	20	19	17
„ samolotów	20	20	27	27	25	32
„ lotów wykonanych . . .	6 584	6 052	5 895	5 474	6 012	6 793
Przebyta droga w tys. *km* . . .	1 422	1 419	1 492	1 316	1 572	1 715
Liczba przewiezionych pasażerów	16 428	13 682	14 687	11 187	15 912	18 301
„ pasażero-*km* w tys. . .	3 841	3 250	3 707	3 013	4 301	5 285
Przewiezione towary, bagaże i gazety w *t*	335	429	370	339	349	384
Liczba tonno-*km* w tys.	398	357	381	308	426	519
Przewieziona poczta w *t*	36	39	36	25	22	30

TABL. 20. LOTNICTWO NA LINJACH PASAŻERSKICH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929, 1932—1934

Państwa	Przebyta droga w tys. *km* 1929	1932	1933	1934	Liczba pasażero-*km* w tys. 1929	1932	1933	1934
Polska	1 422	1 316	1 572	1 715	3 841	3 013	4 301	5 285
Anglja	1 876	3 158	3 497	3 896	11 499	25 700	32 584	.
Austrja	678	522	494	555	1 845	1 742	1 593	1 573
Belgja	570	1 140	1 049	1 116	778	2 616	3 487	3 912
Francja	9 364	9 407	9 969	10 028	.	22 292	29 832	24 703
Niemcy	9 762	8 803	10 141	.	22 946	27 178	37 594	.
Stany Zjedn. Am.	36 017	73 396	78 490	65 911	.	204 450	279 209	302 330
Włochy	3 009	4 652	4 705	4 404	8 506	16 820	17 590	18 737

TABL. 21. POCZTA, TELEGRAF I TELEFON W POLSCE W LATACH 1928, 1930 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1930	1931	1932	1933	1934
Poczta						
Personel w tysiącach	34,8	38,0	35,8	34,5	34,4	33,8
w tem kobiet	8,1	6,0	5,6	5,0	4,8	4,6
Liczba instytucyj pocztowych [a]	3 770	4 017	4 066	4 064	4 021	4 171
„ skrzynek pocztowych [a] .	16 354	17 137	17 160	16 876	17 298	18 159
Przesyłki listowe ogółem w miljonach sztuk	934	978	847	691	677	741
krajowe	760	796	700	577	580	647
z Polski zagranicę	73	82	64	49	40	37
z zagranicy do Polski	101	100	83	65	57	57
Czasopisma w miljon. sztuk . .	162	199	172	181	183	155
Listy wartościowe w miljon. sztuk	4,7	4,3	3,1	2,5	2,2	2,0
Paczki wszelkie „ „ „	12,2	13,1	12,2	10,2	10,2	10,0
Przekazy[b] wpłacone w miljon. zł.	1 867	1 843	1 534	1 142	936	900
w obrocie krajowym	1 863	1 824	1 513	1 125	919	884
„ „ zagranicznym . .	4	19	21	17	17	16
Telegraf						
Liczba stacyj telegraficznych [a] [c]	4 214	4 901	4 972	4 898	4 795	4770
Długość linij w *km*[a]	27 012	25 194	25 085	25 278	25 800	26 767
„ przewodów w *km* [a] . .	82 005	74 862	75 381	74 299	74 780	71 842
Telegramy[d] nadane w miljon. szt.	7,4	5,9	4,8	3,6	3,1	3,1
w obrocie krajowym	5,6	4,3	3,5	2,6	2,2	2,3
„ zagranicznym . .	1,8	1,6	1,3	1,0	0,9	0,8
Telefon						
Liczba sieci miejscowych [a] . .	2 397	2 619	2 759	2 862	2 886	2 589
Długość przewodów pojedyńczych miejscowych w tys. *km* [a] . .	674	809	838	850	864	906
Długość linij telef. międzymiastowych w *km* [a]	27 123	28 850	29 919	30 390	31 170	33 614
Liczba central [a]	2 466	3 045	2 913	3 018	3 307	3 407
„ aparatów w tys. [a] . . .	162	199	194	184	189	207
„ rozmównic publicznych [a]	3 767	4 187	4 408	4 422	4 618	4 586
„ abonentów w tys. [a] . . .	126	146	145	137	138	157
„ rozmów w miljonach						
miejscowych	518	579	537	506	511	503
międzymiastowych .	24	27	26	19	20	22
międzynarodowych .	2	2	2	2	1	1

a Stan w dn. 31.XII. *b* Pocztowe i telegraficzne. *c* Urzędy i kolejowe stacje telegraficzne. *d* Oprócz służbowych.

TABL. 22. PRZESYŁKI LISTOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

Państwa	1928	1932		
		Ogółem	w tem zagraniczne	Liczba przesyłek na 1 mieszk.
	w miljardach			
Anglja	6,2	6,9	0,5	144
Francja	5,9	5,8	0,4	138
Niemcy	7,8	5,5	0,4	84
Japonja	4,9	4,4	0,3	63
Włochy	2,2	2,4	0,2	57
Z.S.R.R.	0,7	1,6	0,0	10
Belgja	1,2	1,4	0,2	171
Kanada	.	1,3	.	123
Indje Bryt.	1,4	1,2	0,1	3
Holandja	1,0	1,1	0,1	132
Czechosł.	1,0	1,0	0,1	69
Chiny	0,8	1,0	0,1	2
Austrja	1,0	0,8	0,2	130
Hiszpanja	1,4	0,8	0,2	33
Szwajcarja	0,6	0,7	0,2	172
Polska	0,9	0,7	0,1	21
Argentyna	.	0,7	0,1	59
Szwecja	0,4	0,5	0,1	80
Rumunja	0,4	0,3	0,1	16

TABL 23. TELEGRAMY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

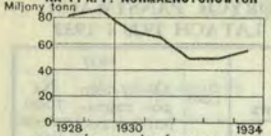
Państwa	1928	1932		
		Ogółem	w tem zagraniczne	Na 1000 mieszkańców
	w miljonach			
Z.S.R.R.	133,2	439,9	.	2 655
Japonja	78,6	67,1	2,6	1 010
Anglja	72,5	57,0	20,9	1 411
Francja	46,3	38,5	9,5	920
Włochy	34,1	29,6	4,9	708
Niemcy	43,6	24,4	10,3	375
Indje Bryt.	20,8	15,5	2,3	43
Turcja	10,6	.	0,7	.
Hiszpanja	14,0	12,0	2,9	449
Belgja	11,3	8,2	3,3	998
Grecja	4,7	4,5	0,7	687
Holandja	8,0	5,5	3,9	671
Rumunja	8,0	4,9	0,9	266
Szwecja	6,6	5,2	2,7	836
Polska	7,4	3,6	1,0	111
Szwajcarja	6,1	4,2	3,3	1 021
Czechosł.	7,7	5,2	0,8	348
Zw.Płd.-Af.	6,6	5,1	0,6	611
Danja	4,6	3,5	2,6	968
Węgry	5,0	2,6	1,0	298
Austrja [a]	5,2	3,1	2,1	465

[a] Bez telegramów tranzytowych.

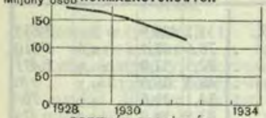
TABL. 24. TELEFONY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928 i 1932

Państwa	Liczba aparatów			Liczba rozmów w miljonach				
	w tysiącach		na 1000 mieszk.	Ogółem		miejscowych	międzymiastowych	międzynarodowych
	1928	1932	1932	1928	1932	1932	1932	1932
Niemcy	2 950	2 960	46	2 429	2 164	1 935	223	6
Anglja	1 767	2 137	46	1 376	1 491	1 360	130	1
Francja	966	1 293	31	738	858	653	201	4
Japonja	808	965	15	3 137	.	3 242	183	.
Z.S.R.R.	300	569	3	.	.	.	.	.
Szwecja	472	563	91	732	829	786	42	1
Australja	477	494	75	405	398	369	29	.
Włochy	293	467	11	.	.	.	29	1
Danja	331	361	100	504	551	472	78	1
Szwajcarja	244	346	84	195	257	169	83	5
Belgja	227	300	37	191	230	195	32	3
Polska	162	184	6	544	527	506	19	2
Czechosłowacja	134	150	10	231	254	231	16	7

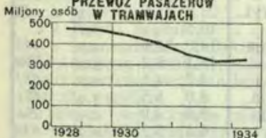
PRZEWÓZ TOWARÓW I BAGAŻY NA P. K. P. NORMALNOTOROWYCH

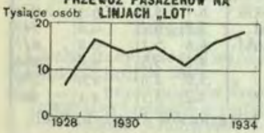
PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA P. K. P. NORMALNOTOROWYCH

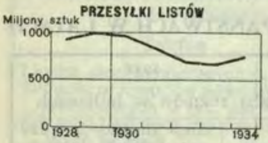
PRZEWÓZ PASAŻERÓW W TRAMWAJACH

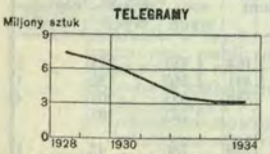
PRZEWÓZ PASAŻERÓW NA LINJACH „LOT"

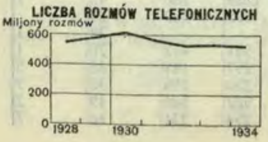
PRZESYŁKI LISTÓW

TELEGRAMY

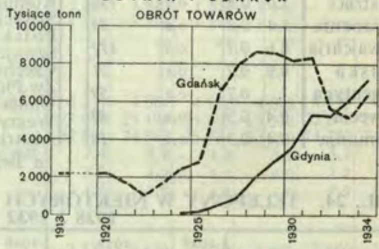
LICZBA ROZMÓW TELEFONICZNYCH

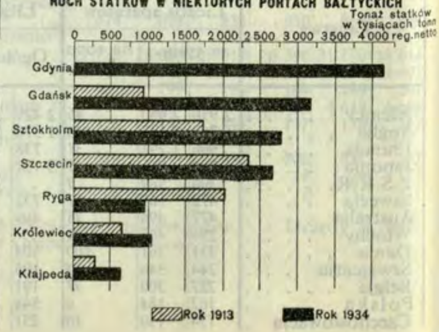
PRZEWÓZ TOWARÓW NA P. K. P. NORMALNOTOROWYCH

GDYNIA I GDAŃSK

RUCH STATKÓW W NIEKTÓRYCH PORTACH BAŁTYCKICH

DZIAŁ XI. PIENIĄDZ I KREDYT

TABL. 1. SIEĆ INSTYTUCYJ KREDYTOWYCH W LATACH 1928 i 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1934						
		Ogółem	Województwa					Zagranica i W. m. Gdańsk
			m. st. Warszawa	centralne (bez m. st. Warszawy)	wschodnie	zachodnie	południowe	
Bank Polski . . .	1	1	1	—	—	—	—	—
oddziały . .	52	53	1	17	6	17	12	—
Banki państwowe	2	2	2	—	—	—	—	—
oddziały . .	31	32	2	7	6	8	9	—
agentury . .	1	—	—	—	—	—	—	—
Banki komunalne	4	3	1	—	—	2	—	—
Bank Akceptacyjny	—	1	1	—	—	—	—	—
Bank Polska Kasa Opieki	—	1	1	—	—	—	—	—
oddziały . .	—	4	—	—	—	—	—	4
agencje i subagencje . .	—	11	—	—	—	—	—	11
Banki akcyjne prywatne	55	35	12	6	2	11	4	—
oddziały . .	162	78	11	15	4	24	21	3
agentury . .		6	—	2	—	1	2	1
Banki zagraniczne	6	4	—	—	—	—	—	4
oddziały . .	14	10	1	1	—	8	—	×
agentury . .		1	—	—	—	1	—	×
Domy bankowe .	31	32	8	10	3	4	7	—
Kantory wymiany	63	51	20	9	5	4	13	—
P. K. O.	1	1	1	—	—	—	—	—
oddziały . .	3	6	—	1	1	2	2	—
ekspozytury	—	3	2	—	—	1	—	—
Kasy oszczędności komunalne . .	314	363	1	95	39	133	95	—
oddziały . .	.	53	2	18	—	28	5	—
niekomunalne	2	2	—	—	—	—	2	—
Gminne kasy pożyczk.-oszczędn.	700	890	—	787	103	—	—	—
Spółdzielnie kredytowe [a]	4 503	5 494[b]	69	1 613	787	944	2 081	—
Tow. kredytowe ziemskie . .	3	3	1	—	—	1	1	—
miejskie . .	11	13	1	9	1	1	1	—
Tow. Kredytowe Przemysłu Polsk.	1	1	1	—	—	—	—	—
Zakłady zastawn.	30	28	3	2	2	4	17	—
oddziały . .	4	4	3	1	—	—	—	—

a Zrzeszone w związkach rewizyjnych. *b* Stan w dniu 31.XII 1933.

Uwaga. Tablica obejmuje instytucje, których zarządy lub oddziały (agencje) znajdują się w Polsce. Przy nazwie instytucji lub grup instytucyj podano liczbę central (zarządów). Jeżeli instytucja posiada oddział główny — włączono go do liczby oddziałów.

TABL. 2. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW BANKU POLSKIEGO W LATACH 1928—1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Bilanse							
Stan czynny							
Złoto	621	701	562	600	502	476	503
Pieniądze zagran. i dewizy .	714	526	413	213	137	88	28
Portfel wekslowy	641	704	672	670	586	688	654
Bilety skarbowe zdyskontow.	—	—	—	—	—	48	48
Pożyczki zabezpiecz. zastaw.	91	77	86	126	114	79	55
Papiery procentowe własne .	4	6	9	12	14	13	12
Papiery funduszu zapasowego	71	77	87	93	92	93	91
Dług Skarbu Państwa . . .	25	25	—	20	90	90	90
Suma bilansowa	**2 263**	**2 256**	**1 969**	**1 948**	**1 727**	**1 764**	**1 666**
Stan bierny							
Kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150	150
Fundusz zapasowy	100	110	114	114	114	114	114
Obieg biletów bankowych .	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004	981
Natychmiast płatne zobowiąz.	524	468	210	213	220	262	241
w tem:							
r-ki żyrowe kas państwow.	268	269	27	6	12	15	29
pozostałe r-ki żyrowe . .	182	177	162	191	196	225	188
Czysty zysk do podziału . .	36	48	33	24	12	12	12
na dywidendę	12	12	12	12	12	12	12
na superdywidendę . .	9	13	8	5	—	—	—
dla Skarbu Państwa . .	15	23	13	7	0	—	0
Rachunki strat i zysków							
Straty							
Koszty handlowe	30	32	36	34	34	30	28
Odpisy	3	2	1	19	16	11	4
Czysty zysk	36	48	33	24	12	12	12
Ogółem	**81**	**98**	**71**	**78**	**62**	**53**	**44**
Zyski							
Odsetki pobrane	77	95	69	55	54	41	34
w tem od dyskonta . . .	44	60	46	46	43	34	29
Dochód z papierów funduszu zapasowego	—	—	—	6	7	5	5
Prowizje i inne dochody . .	2	2	2	1	1	2	2
Różnice kursowe	—	—	—	15	—	5	2
Pokrycie statutowe biletów bankowych w %[a] .	*63,13*	*61,89*	*55,29*	*48,09*	*45,02*	*40,79*	*44,87*

a Do r. 1932 pokrycie kruszcowo-walutowe obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań, od r. 1933 pokrycie złotem obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań, zmniejszonych o kwotę 100 miljonów zł.

TABL. 3. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW BANKÓW BILETOWYCH NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1934 R.

Stan w końcu roku

Państwa	Waluta	Aktywa					Pasywa	
		Złoto	Dewizy	Weksle	Pożyczki zastawowe	Dług Skarbu Państwa	Obieg biletów bankowych	Natychmiast płatne zobowiąz.
		w miljonach jednostek odnośnej waluty						
Polska	zł.	503	28	654	55	90	981	241
Anglja	£	192	—	8		257	405	135
Austrja	szyl.	242	87	236	2	624	964	154
Belgja	fr.	12 524	3 366		635	1 718	17 650	1 169
Czechosłowacja	kč	2 680	229	892	422	2 095	5 640	766
Francja	fr.	82 124	963	3 971	4 656	3 200	83 412	19 077
W. m. Gdańsk .	guld.	24	3	22	0	—	39	4
Niemcy	RM.	79	5[a]	4 021	146	45	3 901	984
Rumunja . . .	leu	10 285	91[a]	5 961	768	5 655	22 307	7 232
Stany Zjedn. Am.	$	5 122[b]	—	15	14	2 430	3 261	4 317
Szwajcarja . .	fr.	1 910	7	32	118	—	1 440	624
Włochy	lir	5 811	72	4 004	2 450	1 091	13 145	690

a Zaliczone do pokrycia. *b* Certyfikaty złote.

TABL. 4. ŚWIATOWE ZAPASY ZŁOTA MONETARNEGO W LATACH 1928—1934

Stan w dn. 31.XII

Państwa	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1928	1934
	w miljonach złotych							w odsetkach	
Zapasy światowe . . .	**89 301**	**92 760**	**93 545**	**101 514**	**106818**	**107 219**	**115482**	***100,0***	***100,0***
Polska . .	621	701	562	600	502	476	503	*0,7*	*0,4*
Anglja[a] . . .	6 650	6 338	6 436	5 259	5 233	8 317	8361	*7,5*	*7,2*
Argentyna .	4 216	3 610	3 664	2 246	2 211	2 122	2122	*4,7*	*1,8*
Austrja . . .	214	214	267	241	187	241	241	*0,2*	*0,2*
Belgja . . .	1 123	1 453	1 703	3 156	3 218	3 387	3102	*1,3*	*2,7*
Czechosłowacja	303	330	410	437	455	455	588	*0,3*	*0,5*
Francja . . .	11 116	14 539	18 711	23 917	29 033	26 876	28686	*12,5*	*24,8*
Hiszpanja . .	4 404	4 412	4 199	3 869	3 887	3 887	3904	*4,9*	*3,4*
Holandja . .	1 560	1 605	1 524	3 182	3 699	3 307	3013	*1,8*	*2,6*
Japonja . . .	4 823	4 831	3 673	2 086	1 890	1 890	2068	*5,4*	*1,8*
Niemcy . . .	5 937	4 992	4 849	2 237	1 863	972	321	*6,6*	*0,3*
Rumunja . .	437	490	490	517	508	526	553	*0,5*	*0,5*
Stany Zj. Am.	33 392	34 765	37 662	36 111	36 058	35 763	43367	*37,4*	*37,6*
Szwajcarja . .	918	1 025	1 230	4 038	4 252	3 441	3280	*1,0*	*2,8*
Szwecja . . .	562	588	579	490	490	882	838	*0,6*	*0,7*
Włochy . . .	2 371	2 434	2 487	2 639	2 737	3 325	2728	*2,7*	*2,4*
Z.S.R.R. .	820	1 310	2 220	2 924	3 111[b]	3 708	3771[b]	*0,9*	*3,3*
Inne	9 834	9 123	7 879	7 565	7 484	7 644	8036	*11,0*	*7,0*

a Z Wolnem Państwem Irlandzkiem. *b* Stan w dniu 30.VI.
Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genève.

TABL. 5. OBIEG PIENIĘŻNY W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Ogółem	**1 539**	**1 600**	**1 569**	**1 459**	**1 325**	**1 346**	**1 365**
Bilety Banku Polskiego	1 295	1 340	1 328	1 218	1 003	1 004	981
Bilety zdawkowe	99	64	3	1	—	—	—
Bilon	145	196	238	240	322	342	384
	w odsetkach						
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Bilety Banku Polskiego	84,2	83,8	84,6	83,5	75,7	74,6	71,9
Bilety zdawkowe	6,4	4,0	0,2	0,1	—	—	—
Bilon	9,4	12,2	15,2	16,4	24,3	25,4	28,1

TABL. 6. STOPA PROCENTOWA OD DYSKONTA I OD WKŁADÓW W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętne roczne						
Odsetki najwyższe ustawowe	12,0	12,7	11,7	11,0	10,8	9,5	9,5
Dyskonto:							
w bankach akcyjnych	.	12,2	11,5	10,9	10,7	9,4	9,0
w Banku Polskim	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0
Wkłady oszczędnościowe:							
w Pocztowej Kasie Oszcz.	6,0	7,0	7,0	7,0	6,3	4,9	4,0
w bankach państwowych	6,0	7,0	7,1	7,0	6,3	5,0	4,0

TABL. 7. STOPY DYSKONTOWE BANKÓW BILETOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1913, 1928 — 1934

Państwa	1913	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934		
	Przeciętne roczne								min.	max.
Polska	.	8,0	8,6	7,2	7,5	7,2	5,8	5,0	5,0	5,0
Anglja	4,8	4,5	5,5	3,4	3,9	3,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Austrja	6,0	6,3	7,3	5,8	7,0	6,8	5,3	4,8	4,5	5,0
Belgja	5,9	4,3	4,4	3,0	2,5	3,5	3,5	2,9	2,5	3,5
Czechosłowacja	6,0	5,0	5,0	4,4	4,8	5,2	3,6	3,5	3,5	3,5
Francja	4,0	3,5	3,5	2,7	2,1	2,5	2,5	2,7	2,5	3,0
W. m. Gdańsk	5,9	5,8	6,5	5,0	5,6	4,5	3,4	3,3	3,0	4,0
Niemcy	5,9	7,0	7,1	4,9	6,9	5,2	4,0	4,0	4,0	4,0
Rumunja	6,0	6,0	8,2	9,0	8,3	7,2	6,3	5,9	4,5	6,0
Stany Zjedn. Am.	3,5	4,5	5,2	3,0	2,1	2,8	2,6	1,5	1,5	2,0
Szwajcarja	4,8	3,5	3,5	2,9	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Włochy	5,5	6,0	6,8	5,9	5,9	5,6	3,9	3,1	3,0	4,0

TABL. 8. OBROTY NA RACHUNKACH ŻYROWYCH BANKU POLSKIEGO W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Obrót ogólny w miljardach zł.	60,5	65,2	62,2	53,9	43,1	43,0	42,5
w tem bezgotówkowy	47,3	50,8	48,8	42,4	33,9	34,5	33,9
Obrót bezgotówkowy w % obrotu ogólnego	*78,2*	*77,9*	*78,5*	*78,7*	*78,7*	*80,2*	*79,8*

TABL. 9. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Izby rozrachunkowe	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba przedstawionych dowodów w tysiącach							
Ogółem	**640**	**1 530**	**1 393**	**1 029**	**905**	**729**	**718**
Warszawa	381	867	688	413	333	301	311
Łódź	—	60	41	30	41	25	32
Poznań	135	314	328	250	212	158	142
Katowice	—	39	52	65	57	55	58
Kraków	—	—	61	152	173	120	110
Lwów	124	250	223	119	89	70	65
Sumy obrotów w miljonach złotych							
Ogółem	**5 019**	**7 267**	**8 741**	**7 743**	**6 418**	**7 483**	**8 267**
Warszawa	4 273	5 681	6 748	5 859	4 877	5 925	6 748
Łódź	—	197	150	133	90	70	81
Poznań	587	702	908	806	690	637	563
Katowice	—	393	516	430	338	462	492
Kraków	—	—	164	259	215	187	183
Lwów	159	294	255	256	208	202	200
Dowody wzajemnie skompensowane w % ogółu obrotów							
Ogółem	**51,0**	**57,2**	**58,8**	**58,5**	**60,1**	**60,1**	**63,9**
Warszawa	49,7	58,7	61,3	61,0	62,1	62,0	66,1
Łódź	—	25,9	27,7	23,7	24,2	22,7	24,2
Poznań	64,5	64,7	60,8	60,8	64,5	63,4	64,0
Katowice	—	43,4	44,6	40,0	37,3	45,4	51,1
Kraków	—	—	33,4	42,4	50,2	48,8	48,2
Lwów	35,8	50,0	47,8	57,6	59,0	51,8	51,5

TABL. 10. OBROTY IZB ROZRACHUNKOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1931 — 1934

Państwa	Waluta	Sumy obrotów						Wskaźniki obrotów		
		1928	1931	1932	1933	1934		1932	1933	1934
		w miljardach jednostek odnośnej waluty					w miljard. zł.	1928 r. = 100		
Polska	zł.	5,0	7,7	6,4	7,5	8,3	8,3	128	150	166
Anglja	£	44,2	36,2	32,1	32,1	35,5	951,4	73	73	80
Austrja	szyl.	3,5	3,1	2,6	2,3	2,0	2,0	74	66	57
Belgja	fr.	431,5	363,4	292,9	251,7	268,2	66,4	68	58	62
Czechosłow.	kč	106,9	76,8	88,6	53,1	48,0	10,8	83	50	45
Francja	fr.	414,6	460,5	332,4	378,5	324,1	113,2	80	91	78
Niemcy	RM	121,0	85,8	55,3	52,2	58,3	122,1	46	43	48
Stany Zj. Am.	$	806,4	481,4	322,4	304,8	331,9	1 762,4	40	38	41
Szwajcarja	fr.	14,7	10,2	5,2	4,8	4,0	6,9	35	33	27
Włochy	lir	780,5	607,9	479,4	455,7	516,6	235,5	61	58	66

TABL. 11. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO W LATACH 1928 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Bilanse							
Stan czynny							
Kasa i sumy do dyspozycji	53	38	44	46	47	44	54
Waluty zagraniczne	3	4	4	7	4	1	1
Papiery procentowe	29	25	39	38	29	22	10
Papiery procent. własn. emisji	94	75	71	41	52	49	43
Udziały i akcje	46	47	34	31	33	34	37
Weksle zdyskontowane	176	183	165	163	131	126	96
Weksle protestowane	1	2	3	6	4	3	2
Akcepty Banku Akceptacyjn.	—	—	—	—	—	—	11
Pożyczki terminowe	40	62	35	30	24	23	32
Należn. z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	—	20
Rachunki bieżące	65	80	114	126	125	117	132
Banki loro	2	1	1	2	1	0	0
Banki nostro	42	33	39	10	7	6	4
Pożyczki długoterminowe	80	69	109	116	119	117	126
Pożyczki w list. zast. i oblig.	584	663	735	792	838	823	807
Pożyczki długoterm. zlecone przez Skarb Państwa [a]	386	413	589	643	618	651	625
Suma bilansowa	**1 665**	**1 778**	**2 102**	**2 154**	**2 133**	**2 130**	**2 178**
Stan bierny							
Kapitały własne	195	201	208	214	219	221	197
kapitał zakładowy	150	150	150	150	150	150	150
rezerwy	45	51	58	64	69	71	47
Fundusz oddłużenia	—	—	—	—	—	—	25
Wkłady	317	247	221	232	256	223	300
terminowe	136	116	104	98	97	67	92
a vista	162	107	82	88	106	101	145
oszczędnościowe	19	24	35	46	53	55	63
Różne salda kredytowe	8	8	23	6	5	13	14
Redyskonto weksli	39	72	78	99	79	60	16
Dysk. akcept. B-ku Akcept.	—	—	—	—	—	—	11
Banki loro	18	65	29	23	25	28	33
Banki nostro	23	15	61	35	16	20	1
Listy zast. i oblig. w obiegu	584	663	735	792	838	823	807
listy zastawne	101	142	196	255	292	289	285
obligacje	483	521	539	537	546	534	522
Lokaty Skarbu Państwa [a]	388	417	509	507	484	532	489
Rachunki specjalne [a]	—	—	114	142	135	119	136
Zysk	7	13	12	7	3	3	3
Rachunki strat i zysków							
Straty							
Odsetki wypłacone	31	37	44	49	34	27	19
Koszty handlowe	19	15	15	15	13	13	13
Czysty zysk	7	13	12	7	3	3	3
Ogółem	**65**	**74**	**89**	**83**	**64**	**53**	**44**
Zyski							
Odsetki pobrane	57	69	82	74	54	42	33
w tem od dyskonta	16	20	19	21	18	14	11
Prowizje pobrane	4	3	3	2	4	3	4

a W dziale operacyj ze Skarbem Państwa.

TABL. 12. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW PAŃSTWOWEGO BANKU ROLNEGO W LATACH 1928 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Bilanse							
Stan czynny							
Kasa i sumy do dyspozycji	11	8	8	7	7	7	5
Papiery procentowe	6	8	18	20	21	19	11
Papiery proc. własnej emisji	43	78	94	96	87	39	37
Udziały i akcje	1	2	8	8	8	9	11
Weksle zdyskontowane	46	70	112	104	116	148	174
Weksle protestowane	0	1	2	5	4	4	2
Akcepty Banku Akceptac.	—	—	—	—	—	1	20
Pożyczki terminowe	89	95	112	98	68	63	67
Pożyczki towarowe	34	45	27	18	8	8	6
Należ. z tyt. układów konwers.	—	—	—	—	—	3	28
Rachunki bieżące	21	34	32	25	18	18	16
Banki nostro	20	24	22	12	5	6	6
Dłużnicy za nabyte grunty	3	5	8	13	15	17	33
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach	155	261	322	338	335	283	284
Majątki własne w parcelacji	10	20	26	26	27	44	37
Dłużnicy z fund. administr.[a]	167	253	343	373	389	450	702
Suma bilansowa	**523**	**744**	**917**	**917**	**820**	**803**	**895**
Stan bierny							
Kapitały własne	140	148	159	166	170	170	137
kapitał zakładowy	130	130	130	130	130	130	100
rezerwy	10	18	29	36	40	40	37
Fundusz oddłużenia	—	—	—	—	—	—	93
Wkłady	50	68	68	60	60	95	110
terminowe	23	25	30	32	32	58	64
a vista	22	41	37	27	27	35	43
oszczędnościowe	5	2	1	1	1	2	3
Redyskonto weksli	5	29	69	88	107	130	151
Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego	—	—	—	—	—	1	19
Banki nostro	11	42	59	45	14	10	8
Listy zastawne i obligacje w obiegu	155	261	322	338	335	282	283
listy zastawne	134	182	219	228	223	171	172
obligacje meljoracyjne	21	79	103	110	112	111	111
Lokaty Skarbu Państwa	50	50	88	88	48	46	2
Zysk	12	14	10	4	1	0	0
Fundusze administrowane[a]	201	302	393	426	479	549	834
Rachunki strat i zysków							
Straty							
Koszty handlowe	14	17	18	15	12	12	9
Czysty zysk	12	14	10	4	1	0	0
Ogółem	**27**	**34**	**30**	**26**	**17**	**16**	**11**
Zyski							
Odsetki i prowizje pobrane	20	28	26	24	15	14	9
Zysk na nawozach sztucznych i przetwórstwie rolniczem	1	1	1	0	0	1	1
Zysk na parcelacji majątków	5	4	2	0	1	—	—

a Pozycja pozabilansowa.

TABL. 13. ŁĄCZNE BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW BANKÓW AKCYJNYCH[a] W LATACH 1928—1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934[b]
	w miljonach złotych						
Liczba instytucyj[a]	65	64	64	62	54	54	51
Bilanse							
Stan czynny							
Kasa i sumy do dyspozycji .	108	107	96	75	66	63	65
Waluty zagraniczne	29	28	29	14	12	8	6
Papiery wartościowe . . .	60	67	72	58	54	60	91
Udziały i akcje	40	43	39	34	31	30	31
Weksle zdyskontowane . .	902	935	852	527	406	366	337
Weksle protestowane . . .	8	16	20	41	52	55	54
Pożyczki terminowe	39	52	57	57	64	65	70
Należn. z tyt. układ. konwers.	—	—	—	—	—	3	27
Rachunki bieżące	765	945	931	650	497	448	431
Banki loro	27	27	50	27	29	25	18
Banki nostro	87	95	92	74	67	65	55
Pożyczki długoterm. hipot.	97	140	154	159	155	148	145
Dłużnicy z tyt. kredytów rembursowych i akceptacyjn.	—	—	34	47	36	29	156
Straty	4	17	4	10	14	13	.
Suma bilansowa	**2 406**	**2 710**	**2 641**	**1 996**	**1 680**	**1 555**	**1 930**
Stan bierny							
Kapitały własne	282	317	330	319	282	280	280
kapitał zakładowy . . .	233	242	258	249	217	217	217
kapitał zapasowy i rezerwy	49	75	72	70	65	63	63
Wkłady	733	832	884	526	465	403	439
terminowe	346	441	462	274	244	190	201
a vista	277	262	241	165	142	145	157
oszczędnościowe . . .	110	129	181	87	79	68	81
Salda kredyt. r-ków bieżąc.	253	267	276	203	168	180	157
Redyskonto weksli . . .	346	355	315	270	201	182	140
Dysk. akcept. B-ku Akcept.	—	—	—	—	—	10	32
Zastaw walorów	16	10	8	19	16	15	12
Banki loro	111	139	149	95	71	58	60
Banki nostro	405	481	371	249	206	192	184
Listy zast. i obligac. w obiegu	96	140	154	159	155	125	118
Zyski	25	27	22	6	4	4	.
Rachunki strat i zysków							
Straty							
Odsetki wypłacone	105	140	118	96	65	48	.
w tem od wkładów i r-ków bież.	.	.	67	51	33	24	.
Prowizje wypłacone	15	8	7	6	3	2	.
Koszty handlowe	85	93	84	73	56	48	.
Podatki	17	20	18	15	7	6	.
Zyski	25	27	22	6	4	4	.
Ogółem	**262**	**309**	**273**	**228**	**165**	**147**	.
Zyski							
Odsetki pobrane	160	209	190	151	103	71	.
w tem:							
od dyskonta	.	.	88	66	41	31	.
od r-ków bież. i poż. term.	.	.	82	69	50	31	.
Prowizje pobrane	63	55	47	36	23	18	.
Straty	4	17	4	10	14	13	.

a Prywatne banki krajowe, oddziały banków zagranicznych czynne na terenie Polski, banki komunalne, Bank Polska Kasa Opieki (od r. 1930), Bank Akceptacyjny (od r. 1934) i większe domy bankowe. *b* Bilans brutto.

TABL. 14. ROZDZIAŁ KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH [a] BANKÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH W POLSCE W LATACH 1931 — 1933

Stan w dn. 31.X

Kategorje dłużników	1931	1932	1933 Ogółem	1933 Banki państwowe i komunalne	1933 Banki prywatne	1933 Ogółem	1933 Banki państwowe i komunalne	1933 Banki prywatne
	w miljonach złotych					w odsetkach		
Ogółem	**1 783**	**1 489**	**1 355**	**574**	**781**	*100,0*	*100.0*	*100.0*
Rolnictwo	286	242	246	108	138	*18,2*	*18,8*	*17.7*
Górnictwo	75	50	47	1	46	*3,4*	*0,2*	*5,9*
Węglowe	50	33	33	0	33	*2,4*	*0,0*	*4,2*
Naftowe	21	15	11	1	10	*0,8*	*0,2*	*1,3*
Inne	4	2	3	0	3	*0,2*	*0,0*	*0,4*
Przemysł	621	528	425	44	381	*31,4*	*7,7*	*48,8*
Mineralny	33	30	23	9	14	*1,7*	*1,6*	*1,8*
Hutniczy	42	58	46	4	42	*3,4*	*0,7*	*5,4*
Metalowy, maszyn., elektrotechniczny	96	78	66	7	59	*4,9*	*1,2*	*7,6*
Chemiczny	40	28	25	3	22	*1,9*	*0,5*	*2,8*
Włókienniczy	57	42	38	4	34	*2,8*	*0,7*	*4,4*
Garbarski	. [b]	13	10	1	9	*0,7*	*0,2*	*1,2*
Papierniczy	27	23	20	1	19	*1,5*	*0,2*	*2,4*
Drzewny	48	39	32	3	29	*2,4*	*0,5*	*3,7*
Spożywczy	212	182	132	9	123	*9,7*	*1,6*	*15,7*
w tem:								
cukrownictwo	131	109	74	2	72	*5,5*	*0,3*	*9,2*
gorzelnictwo	20	16	11	2	9	*0,8*	*0,3*	*1,2*
browary	.	12	7	1	6	*0,5*	*0,2*	*0,8*
młyny	29	26	22	3	19	*1,6*	*0,5*	*2,4*
przetwory mięsne	.	5	3	—	3	*0,2*	—	*0,4*
Inne przemysły	66	35	33	3	30	*2,4*	*0.5*	*3,8*
Handel towarowy i transport	269	238	243	114	129	*17,9*	*19.8*	*16,5*
w tem:								
Handel prywatny	182	163	170	73	97	*12,5*	*12,7*	*12,4*
Spółdzielnie (spożywców, rolniczo-handlowe i t. p.)	87	75	66	40	26	*4,9*	*7,0*	*3,3*
Handel pieniężny	193	164	153	129	24	*11,3*	*22,5*	*3.1*
w tem:								
Kasy oszczędności	46	73	65	64	1	*4,8*	*11,1*	*0,1*
Spółdzielnie kredytowe	147	89	87	65	22	*6,4*	*11,3*	*2,8*
Instytucje publiczne	244	179	171	156	15	*12,6*	*27,2*	*1,9*
Samorządy i przedsięb. samorząd.	125	66	72	59	13	*5,3*	*10,3*	*1,7*
Przedsięb. państw.	119	75	67	66	1	*4.9*	*11,5*	*0,1*
Skarb Państwa	—	38	32	31	1	*2,4*	*5,4*	*0.1*
Różni	95	88	70	22	48	*5,2*	*3,8*	*6,1*

a Bez potrącenia redyskonta. *b* Włączono do pozycji „Inne przemysły".

TABL. 15. UKŁADY KONWERSYJNE ZATWIERDZONE PRZEZ KOMITET KONWERSYJNY PRZY BANKU AKCEPTACYJNYM

Stan w dn. 31.XII 1934

Instytucje wierzycielskie	Liczba układów	Suma w milj. zł.
Ogółem	**89 050**	**140,0**
Państw. Bank Rolny	17 715	31,7
Bank Gospodarstwa Krajowego . . .	981	19,7
Banki prywatne . .	1 035	32,2
w tem:		
Zjednoczony Bank Ziemiański . . .	344	8,1
Bank Związku Spółek Zarobkowych .	444	7,1
Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie	56	3,8
Bank Ziemiański w likwidacji	19	0,4
Komunalne kasy oszczędności . . .	7 201	13,7
Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie	85	1,5
Centralna Kasa Spółek Rolniczych . .	54 239	22,6
Centrale finansowe .	966	1,0
Spółdzielnie kredytowe	6 660	13,5
Centrale gospodarcze	168	4,1

TABL. 16. ZOBOWIĄZANIA ZAGRANICZNE POLSKICH INSTYTUCYJ KREDYTU KRÓTKOTERMINOWEGO[a] W LATACH 1928, 1931 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Siedziba wierzycieli	1928	1931	1932	1933	1934 Ogółem	1934 beztermi-nowe	1934 termino-we	1934 redyskonto dewiz	1934 salda r-ków oddział. zagr.
	w miljonach złotych								
Ogółem . . .	**535**	**400,9**	**292,2**	**247,6**	**259,4**	**76,3**	**89,4**	**3,5**	**90,2**
Anglja . . .	110	94,7	56,1	55,7	56,3	7,6	48,3	0,4	—
Austrja . . .	67	42,7	31,4	19,3	12,2	9,2	2,7	0,3	—
Belgja . . .	11	10,9	10,3	11,5	14,3	5,4	8,6	0,3	—
Czechosłowacja	11	2,6	1,5	1,4	3,4	2,9	0,5	0,0	—
Francja . . .	90	66,1	56,3	51,4	53,0	10,3	8,6	2,3	31,8
W.m.Gdańsk .	19	11,4	8,1	12,1	21,0	11,8	7,7	0,1	1,4
Holandja . .	46	34,4	19,1	10,5	10,5	9,9	0,6	—	—
Niemcy . . .	86	93,3	71,9	58,4	57,9	4,2	0,3	—	53,4
Stany Zj. Am.	61	15,8	11,6	4,6	4,7	3,8	0,9	—	—
Szwajcarja . .	19	16,8	12,7	11,1	10,1	3,9	6,1	0,1	—
Szwecja . . .	3	7,7	5,3	3,9	4,4	0,3	4,1	0,0	—
Włochy . . .	8	3,3	3,4	2,7	0,8	0,5	0,3	—	—
Z.S.R.R. . . } Inne państwa }	4	1,2	4,5	1,2	1,8	1,8	—	—	—
Inne państwa				3,8	9,0	4,7	0,7	—	3,6

a Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, banki komunalne, banki akcyjne, domy bankowe i ważniejsze spółdzielnie kredytowe.

TABL. 17. WIERZYTELNOŚCI ZAGRANICZNE POLSKICH INSTYTUCYJ KREDYTU KRÓTKOTERMINOWEGO[a] W LATACH 1928, 1931 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Siedziba dłużników	1928	1931	1932	1933	1934					
					Ogółem	bezterminowe	terminowe	weksle, czeki i przekazy zagraniczne	banknoty i pieniądze zagr.	salda r-ków oddziałów zagr.
	w miljonach złotych									
Ogółem . . .	**200**	**141,7**	**126,9**	**94.2**	**87.1**	**31.9**	**16.4**	**20.0**	**3,9**	**14,9**
Anglja . . .	39	16,6	7,3	6,9	9,4	5,9	2,7	0,6	0,2	—
Austrja . . .	7	3,0	3,2	2,3	2,1	1,5	0,5	—	0,1	—
Belgja . . .	1	0,4	0,5	1,2	0,4	0,2	0,0	0,2	0,0	—
Czechosłowacja	3	4,1	2.5	1,4	1,4	0,4	0,4	0,1	0,5	—
Francja . . .	3	11,6	11,9	10,0	9,3	3,7	3,4	0,6	0,3	1,3
W. m. Gdańsk	17	10,6	8,9	16,0	13,6	2,1	8,2	0,2	0,1	3,0
Holandja . .	14	4,0	4,3	3,4	2,2	1,0	0,1	1,0	0,1	—
Niemcy . . .	20	18,9	28,3	19,4	17,4	6,4	0,6	0,0	0,4	10,0
Stany Zj. Am.	72	32,0	26,2	11,1	7,3	5,1	—	0,4	1,8	—
Szwajcarja . .	7	5,0	4,9	5,2	3,8	3,5	0,0	0,2	0,1	—
Szwecja . . .	1	10,1	0,3	0,7	0,1	0,0	—	0,1	0,0	—
Włochy . . .	1	0,3	0,4	0,8	0,6	0,6	—	—	0,0	—
Z.S.R.R. . .	} 15	25,1	28,2	11,2	16,5	0,0	—	16,5	0,0	—
Inne państwa				4,6	3,0	1,5	0,5	0,1	0,3	0,6

a Ob. uwagę *a* do tabl. 16, str. 130.

TABL. 18. OBRÓT OSZCZĘDNOŚCIOWY I CZEKOWY W POCZTOWEJ KASIE OSZCZĘDNOŚCI W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Obrót oszczędnościowy							
Liczba książeczek w tys. . .	298	434	606	761	953	1 155	1 479
Wpłaty w miljonach zł. . .	167	209	315	425	503	551	680
Wypłaty w miljonach zł. . .	130	164	236	344	388	487	559
Przewyżka wpłat w milj. zł. [a]	37	45	79	81	115	64	121
Przeciętna przewyżka wpłat na 100 mieszkańców w zł. .	*120*	*146*	*252*	*253*	*356*	*196*	*363*
Obrót czekowy							
Liczba kont w tys.	57	62	65	65	67	72	75
Wpłaty w miljonach zł. . .	10 667	12 013	11 915	11 312	10 896	12 643	13 635
Wypłaty w miljonach zł. . .	10 606	11 995	11 948	11 312	10 895	12 615	13 609
Obrót ogólny w milj. zł. . .	21 273	24 008	23 863	22 624	21 791	25 258	27 244
w tem bezgotówkowy . .	13 009	14 665	14 939	14 642	14 731	18 455	20 220
Obrót bezgotówkowy w % obrotu ogólnego	*61*	*61*	*63*	*65*	*68*	*73*	*74*

a Bez wkładów zwaloryzowanych.

TABL. 19. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW I RACHUNKÓW STRAT I ZYSKÓW POCZTOWEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI W LATACH 1928 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Bilanse							
Stan czynny							
Kasa i sumy do dyspozycji	71	62	61	91	129	157	156
Lokaty w bankach państw.	24	25	17	24	27	40	54
Gotówka w urzędach poczt.	8[a]	50	55	50	47	45	35
Skarb Państwa za waloryzację	30	35	38	32	28	25	22
Skup weksli	—	13	2	4	3	5	8
Pożyczki wekslowe	20	10	7	8	9	9	11
Pożyczki na zastaw papierów wartościowych	13	12	9	7	7	9	12
Papiery wartościowe własne i funduszu zapasowego	179	249	313	361	424	480	615
Dłużnicy	5	5	7	14	10	13	7
Nieruchomości	26	30	33	36	39	42	42
Suma bilansowa	**389**	**505**	**555**	**640**	**746**	**842**	**978**
Stan bierny							
Wkłady czekowe	194	211	178	178	178	207	234
Wkłady oszczędnościowe	122	173	254	332	445	507	624
Przekazy niezrealizowane	34	33	38	41	24	16	15
Różni za obligacje waloryzacyjne i inni wierzyciele	5	2	2	8	10	14	9
Fundusz zapasowy	3	6	9	13	18	21	25
Czysty zysk	4	5	6	7	5	6	6
Rachunki strat i zysków							
Straty							
Odsetki wypłacone	6	9	13	18	22	21	21
od wkładów oszczędnośc.	5	8	12	17	21	21	20
od wkładów czekowych	1	1	1	1	1	0	1
Opłaty na rzecz Min. Poczt i Telegrafów	3	4	5	3	3	4	5
Wydatki administracyjne	11	12	14	13	13	13	15
Czysty zysk	4	5	6	7	5	6	6
Ogółem	**25**	**31**	**39**	**44**	**46**	**47**	**52**
Zyski							
Odsetki pobrane	17	23	28	34	35	36	40
od papierów wart. własn.	14	19	25	30	31	33	35
od pożyczek udzielonych i skupu weksli	3	3	2	2	2	1	2
od lokat w bankach	—	1	1	2	2	2	3
Dochody z obrotu czekowego	5	5	6	5	5	6	7
Prowizje pobrane	1	1	1	1	1	1	1
Dochody z nieruchomości	2	2	3	2	2	2	2

a Liczba z r. 1928 nie jest porównywalna z liczbami z lat następnych wskutek zmian w rachunkowości.

TABL. 20. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW KOMUNALNYCH KAS OSZCZĘDNOŚCI[a] W POLSCE W LATACH 1928—1932

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932
	w miljonach złotych				
Liczba kas czynnych[a]	316	370	376	381	379
Liczba kas uwzględnionych w opracowaniu[a]	316	353	376	381	375
Stan czynny					
Kasa	8	9	10	12	10
Rachunki bieżące w różnych instytucjach	37	39	49	34	54
Papiery wartościowe	37	44	50	55	52
Pożyczki udzielone	387	547	710	728	691
na weksle	214	290	359	343	312
na skrypty dłużne	11	13	16	14	11
w rachunkach bieżących na zastaw	58	70	80	75	65
terminowe na zastaw	9	18	29	38	27
hipoteczne	66	107	145	162	173
komunalne	29	49	81	96	103
Straty	0	0	0	1	2
Suma bilansowa	**492**	**673**	**862**	**881**	**873**
Stan bierny					
Kapitały własne	37	50	62	70	83
kapitał zakładowy	7	12	17	21	20
rezerwy	30	38	45	49	63
Wkłady instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych	54	87	92	88	89
bezterminowe	35	51	48	37	29
terminowe	19	36	44	51	60
Wkłady osób fizycznych i firm prywatnych	269	372	514	531	550
bezterminowe	147	231	304	331	284
terminowe	122	141	210	200	266
Salda kredytowe rachunków bieżących	35	34	33	31	29
instytucyj państwowych, samorządowych i innych prawno-publicznych	18	19	18	15	15
osób fizycznych i firm prywatnych	17	15	15	16	14
Redyskonto weksli	28	46	56	59	49
Kredyty otrzymane	45	59	77	77	55
od banków państw., Banku Polsk. i P.K.O.	0	40	51	53	35
od samorządu i inne	45	19	26	24	20
Czysty zysk	7	8	11	7	4

a Łącznie z Galicyjską Kasą Oszczędności i Ukraińską Szczadnicą.

TABL. 21. ZAKŁADY ZASTAWNICZE W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Zakłady czynne w dn. 31.XII	30	29	29	29	29	27
Zakłady uwzględnione w opracowaniu	27	27	27	25	25	26
Fundusze obrotowe w milj. zł.	23,5	32,0	36,1	38,0	34,8	29,0
kapitały własne	3,2	3,4	3,5	5,2	5,4	4,4
kapitały pożyczone	20,3	28,6	32,6	32,8	29,4	24,6
Pożyczki udzielone w ciągu roku:						
liczba pożyczek w tys.	437	466	517	512	521	569
suma w milj. zł.	43,4	52,9	50,7	41,6	33,7	32,1
Stan bilansowy pożyczek:						
liczba pożyczek w tys.	207	246	288	328	353	375
suma w milj. zł.	22,6	28,9	32,3	32,2	28,6	24,5

TABL. 22. WKŁADY OSZCZĘDNOŚCIOWE W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Wkłady w tysiącach złotych						
Ogółem	**446 748**	**569 810**	**788 941**	**890 734**	**1 027337**	**1 077131**	**1 236230**
Na 1 mieszkańca w zł.	*14,5*	*18,2*	*24,9*	*27,7*	*31,5*	*32,6*	*37,0*
P. K. O.	122 292	172 972	253 703	332 235	444 866	506 526	624 374
Komunalne kasy oszczędności . . .	295 516	362 027	490 629	521 623	544 429	541 024	581 146
miejskie	209 469	255 695	342 151	354 521	372 085	357 295	384 957
powiatowe	86 047	106 332	148 478	167 102	172 344	182 843	195 035
wojewódzka . . .	—	—	—	—	—	886	1 154
Woj. centralne . . .	45 183	44 184	70 137	86 456	94 891	104 021	124 128
„ wschodnie . .	1 775	3 281	6 457	8 029	8 295	8 171	9 151
„ zachodnie . .	112 680	129 086	175 282	187 532	194 005	208 106	227 483
„ południowe . .	135 878	185 476	238 753	239 606	247 238	220 726	220 384
Inne kasy [a]	28 940	34 811	44 609	36 876	38 042	29 581	30 710
	Liczba książeczek oszczędnościowych w tysiącach						
Ogółem	**1 088**	**1 370**	**1 757**	**1 960**	**2 217**	**2 443**	**2 856**
Wkłady na 1 książeczkę w zł.	*411*	*416*	*449*	*454*	*463*	*441*	*433*
P. K. O.	298	434	606	761	953	1 155	1 479
Komunalne kasy oszczędności . . .	666	811	1 028	1 079	1 146	1 178	1 271
Inne kasy [a]	124	125	123	120	118	110	106

a Galicyjska Kasa Oszczędności we Lwowie i Ukraińska Szczadnica w Przemyślu.

TABL. 23. WKŁADY W KASACH OSZCZĘDNOŚCI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1930 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Państwa	Waluta	Stan wkładów							Wskaźnik
		1928	1930	1931	1932	1933	1934		
		w miljonach jednostek odnośnej waluty						w milj. zł.	1928 = = 100
Polska . . .	złoty	447	789	891	1 027	1 077	1 236	1 236	277
Anglja . . .	£	409	423	432	461	498	528	13 834	129
Austrja . . .	szyl.	778	1 012	907	1 004	1 001	1 063	1 060	137
Belgja . . .	fr.	4 267	7 768	9 248	9 813	9 964	10 158	2 518	238
Czechosłowac.	kč	16 891	19 260	21 626	21 819	20 639	20 614	4 560	122
Danja . . .	kor.	2 041	2 202	2 192	2 154	2 170	2 162	2 531	106
Francja . . .	fr.	27 047	38 603	50 861	57 277	59 498	58 528	20 444	216
Japonja . .	jen	2 984	3 890	4 252	4 381	4 623	4 831	7 385	162
Niemcy . . .	RM	7 205	10 752	10 123	10 180	11 110	12 356	26 297	171
Stany Zj. Am.[a]	$	10 390	10 785	11 588	11 811	10 900	10 978	58 074	106
Szwajcarja .	fr.	1 702	2 019	2 386	2 567	2 618	2 687	4 614	158
Szwecja . .	kor.	925	1 048	1 068	1 099	1 083	1 129	1 464	122
Włochy . . .	lir	23 969	27 490	29 755	32 627	36 018	36 468	16 516	152

a Stan w dn. 30.VI.

TABL. 24. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW GMINNYCH KAS POŻYCZKOWO-OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W LATACH 1929—1933
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach złotych				
Liczba kas czynnych	824	870	879	882	890
Liczba kas uwzględnionych w opracowaniu	778	838	854	857	866
Stan czynny					
Kasa	785	1 118	713	333	350
Pożyczki	21 634	25 705	24 205	22 473	22 155
Nieruchomości i ruchomości	50	82	96	130	138
Lokaty	40	60	59	93	137
Towary	352	307	194	139	68
Strata	12	17	75	194	284
Suma bilansowa	**23 056**	**27 571**	**25 644**	**23 701**	**23 632**
Stan bierny					
Kapitał zakładowy	3 460	4 339	5 035	5 472	5 731
Kapitał zasobowy	313	556	973	1 253	1 377
Wkłady	3 925	5 990	7 280	7 487	7 466
Długi	13 892	14 681	10 653	8 106	7 753
Zysk	682	1 123	816	523	508

TABL. 25. GŁÓWNE POZYCJE BILANSÓW SPÓŁDZIELNI KREDYTOWYCH[a] W LATACH 1928—1933
Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Liczba spółdzielni należących do związków	4 503	5 026	5 352	5 442	5 436	5 494
Liczba spółdzielni uwzględnionych w opracowaniu	4 103	4 701	5 033	5 076	5 086	4 967
Stan czynny						
Kasa	17	20	20	15	13	11
Centrale i inne instyt. finansowe	15	28	30	23	28	26
Papiery wartościowe	9	10	15	14	13	13
Udziały własne	4	6	8	8	8	8
Rachunki bieżące	88	109	122	110	109	96
Pożyczki wekslowe i inne	364	468	557	492	434	398
Straty	1	1	4	7	13	9
Suma bilansowa	**648**	**708**	**835**	**743**	**686**	**619**
Stan bierny						
Udziały członków	64	81	99	102	99	88
Fundusz zasobowy	18	23	29	34	36	36
Fundusze specjalne	13	13	16	18	23	23
Wkłady oszczędnościowe	221	300	366	320	289	254
Rachunki bieżące	42	38	40	25	21	23
Redyskonto weksli	66	76	86	81	69	62
Zobowiązania	107	123	141	119	112	106
Czysta nadwyżka	8	9	10	6	4	4

a Zrzeszonych w związkach rewizyjnych.
Uwaga. Spółdzielnie kredytowe (pożyczkowo-oszczędnościowe) ob. także dz. VI, tabl. 8 i 10, str. 58—60.
Źródło: Roczniki związków rewizyjnych.

TABL. 26. EMISJA LISTÓW ZASTAWNYCH I OBLIGACYJ W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Instytucje	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Listy zastawne i obligacje w obiegu. Stan w dn. 31.XII							
Ogółem	**1549,9**	**1835,9**	**2070,0**	**2225,3**	**2267,9**	**2043,6**	**1976,2**
T-wa kredytowe ziemskie	453,4	475,1	503,4	546,8	559,1	445,0	410,8
„ „ miejskie	201,1	229,0	286,9	333,0	332,6	325,6	319,7
T-wo Kredyt. Przem. Polsk.	61,3	68,2	67,7	56,5	48,0	41,8	36,2
Banki hipoteczne prywatne	86,2	127,0	133,9	135,8	131,8	102,2	95,8
„ komunalne	9,5	12,9	20,3	23,0	24,6	24,1	24,0
„ państwowe – listy zast.	235,4	324,0	415,6	483,2	515,3	460,0	456,8
„ państwowe – obligacje	503,0	599,7	642,2	647,0	656,5	644,9	632,9
Pożyczki w listach zastawnych i obligacjach wydane w ciągu roku							
Ogółem	**601,0**	**289,9**	**281,7**	**195,7**	**85,9**	**1,8**	**19,0**
T-wa kredytowe ziemskie	52,5	36,6	36,7	26,4	2,9	0,3	3,3
„ „ miejskie	68,0	32,6	63,7	52,1	10,9	0,1	—
T-wo Kredyt. Przem. Polsk.	21,7	7,9	0,5	0,7	—	—	—
Banki hipoteczne prywatne	29,4	7,6	12,8	8,7	—	—	—
„ komunalne	1,5	3,3	8,2	3,6	2,7	—	—
„ państwowe – listy zast.	128,4	93,8	100,2	80,0	49,8	1,4	2,3
„ państwowe – obligacje	299,5	108,1	59,6	24,2	19,6	—	13,4

TABL. 27. LOKATY DŁUGOTERMINOWE ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W LATACH 1928 — 1933
Stan w dn. 31.XII

Lata Rodzaje lokat	Ogółem	Zakłady ubezpieczeń społecznych	Inne ubezpieczenia		
			Zakłady publiczne	Zakłady prywatne krajowe	Zakłady prywatne zagraniczne
	w miljonach złotych				
Ogółem 1928	.	140	32	47	.
1929	352	218	43	63	28
1930	462	299	47	76	40
1931	544	352	52	86	54
1932	618	413	53	89	63
1933	655	456	58	81	60
Papiery wartościowe	294	221	30	23	20
Pożyczki hipoteczne i pod zastaw hipotek	134	111	5	13	5
Pożyczki pod zastaw własnych polis	21	—	1	9	11
Pożyczki dla gmin i związków samorządowych	4	—	4	—	—
Nieruchomości	202	124	18	36	24

TABL. 28. WKŁADY I KREDYTY KRÓTKOTERMINOWE W INSTYTUCJACH KREDYTOWYCH I OSZCZĘDNOŚCIOWYCH W POLSCE W LATACH 1928—1934

Stan w dn. 31.XII

Instytucje	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach złotych						
Wkłady							
Ogółem	**2 515**	**2 698**	**3 059**	**2 693**	**2 734**	**2 748**	.
Bank Polski	182	177	162	190	196	225	188
Bank Gospodarstwa Krajow.	351	255	243	239	261	237	314
Państwowy Bank Rolny	54	71	62	63	61	97	111
Banki komunalne	45	61	69	63	64	72	79
Banki akcyjne	861	882	1 020	612	527	450	468
Oddziały zagranicznych banków akcyjnych	80	77	72	56	53	51	50
Pocztowa Kasa Oszczędności	316	384	431	510	623	714	858
Kasy oszczędności [a]	359	446	582	603	628	615	664
Gminne kasy pożycz.-oszcz.	2	4	6	7	7	7	.
Spółdzielnie kredytowe [b]	262	338	406	346	310	276	260
Centralna Kasa Spółek Roln.	3	3	6	4	4	4	5
Kredyty krótkoterminowe							
Ogółem	**3 253**	**3 559**	**3 835**	**3 165**	**2 751**	**2 636**	.
Bank Polski	732	781	758	796	700	767	709
Bank Gospodarstwa Krajow.	267	253	236	219	202	206	244
Państwowy Bank Rolny	186	215	214	156	103	106	111
Banki komunalne	39	52	57	56	46	48	43
Banki akcyjne	1 135	1 142	1 287	825	708	605	597
Oddziały zagranicznych banków akcyjnych	178	194	194	118	93	85	101
Pocztowa Kasa Oszczędności	30	33	16	19	18	23	31
Kasy oszczędności [a] [c]	264	345	428	410	366	325	333
Gminne kasy pożycz.-oszcz.	14	22	26	24	22	22	.
Spółdzielnie kredytowe [b]	387	501	593	522	474	432	.
Centralna Kasa Spółek Roln.	21	21	26	20	19	17	12

a Komunalne i dwie niekomunalne. *b* Zrzeszone w związkach rewizyjnych. *c* Bez kredytów krótkoterminowych, udzielonych związkom samorządowym. Kredyty te wynosiły w dn. 31.XII 1933—97 milj. zł., w dn. 31.XII 1934 — 96 milj. zł.

TABL. 29. PROTESTY WEKSLI W POLSCE W LATACH 1929—1934

Wyszczególnienie	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba weksli zaprotest. w tys. sztuk	5 545	5 526	5 115	3 584	1 950	1 495
Suma weksli zaprotestowanych w milj. zł.	1 255	1 366	1 328	838	408	280
Woj. centralne	769	777	753	466	223	151
w tem m. st. Warszawa	316	317	293	168	94	69
„ wschodnie	117	133	131	74	38	25
„ zachodnie	187	237	245	154	77	56
„ południowe	182	219	199	144	70	48
Przeciętna suma weksla zaprotestow. w zł.	226	247	260	234	209	188
Stosunek sumy weksli zaprotestowanych do sumy weksli płatnych w % [a]	*9,5*	*11,7*	*12,9*	*12,3*	*9,0*	*6,9*

a Obliczenia szacunkowe Instytutu Badania Konjunktur Gosp. i Cen. Od r. 1931 nowa metoda.

TABL. 30. KURSY GIEŁDOWE W POLSCE W LATACH 1928—1934

Wyszczególnienie	Parytet. Waluta nominalna	Przeciętne kursy roczne						
		1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Waluty na giełdzie w Warszawie w złotych[a]								
1 dolar Stanów Zj. Am.	8,9[b]	8,9	8,9	8,9	8,9	8,9	7,2	5,3
1 funt szterlingów . . .	43,4	43,4	43,3	43,4	40,5	31,3	29,6	26,8
100 belgów	123,9	124,1	124,0	124,4	124,4	124,2	124.4	123,8
100 franków francuskich .	34,9	35,0	34,9	35,0	35,0	35,0	35,0	34,9
100 franków szwajcarskich	172,0	171,7	171,9	172,9	173,2	173,2	172,6	172,1
100 florenów holenderskich	358,3	358,5	357,9	358,7	359,2	359,7	359,4	358,2
100 guldenów gdańskich .	173,5	173,5	173,2	173,4	173,6	173,9	173,8	172,8
100 koron czechosłowack.	26,4[c]	26,4	26,4	26,4	26,4	26,4	26,5	22,6
100 koron duńskich . .	238,9	238,1	237,6	238,5	224,0	168,2	133,7	119,8
100 koron szwedzkich .	238,9	238,7	238.6	239,4	227,7	164,9	154,8	138,3
100 lei rumuńskich . . .	5,3	5,5	5,3	5,3	5,3	5,3	5,5	5,4
100 lirów włoskich . . .	46,9	46,9	46,7	46,7	46,6	45,8	46,5	45,6
100 marek niemieckich .	212,3	212,4	211,9	212,5	211,1	211,8	211,9	209,4
100 pengö wegierskich .	155,9	155,7	155,4	155,9	155,1	138,2	157,0	157,6
100 szylingów austrjackich	125,4	125,6	125,3	125,7	125,4	125,8	104,5	100,3
Pożyczki państwowe na giełdzie w Warszawie w % wartości nominalnej								
3% premj. budowl. 1930	zł. w zł.	—	—	100,0[d]	78,5	72,3	79,3	88,4
4% premj. dolarowa . .	$[e]	—	—	—	95,6[f]	108,1	114,4	119,0
4% premj. inwestyc. 1928	zł. w zł.	119,7	112,1	112,9	85,3	92,7	103,3	113,0
5% konwersyjna 1924 .	zł.	67,0	57,9	53,3	49,3	38,6	46,2	63,1
5% konwers. kolejowa .	zł.	61,2	52,7	49,1	42,5	32,5	41,0	58,1
6% dolarowa 1919/1920	$	85,6	83,2	76,6	67,8	55,2	55,9	71,2
7% stabilizacyjna 1927 .	$ w zł. i £[g]	92,5	90,8	85,9	71,3	52,7	52,9	65,9
10% kolejowa	fr. w zł.	103,1	102,5	103,0	103,4	100,8	101,8	—
Listy zastawne na giełdzie w Warszawie w % wartości nominalnej								
4 ½ % Tow. Kred. Ziemsk. w Warszawie . . .	zł.	53,1	48,5	53,9	48,6	37,9	40,8	50,6
4 ½ % Tow. Kred. m. st. Warszawy	zł.	54,1	46,9	53,6	50,5	45,0	49.2	62,6
5% (8%) Tow. Kredyt. m. st. Warszawy[h] .	zł.	75,0	67,6	74,3	69,3	58,1	43,3	57,2
5% (8%) Tow. Kred. m. Łodzi[h]	zł.	68,6	60,6	68,3	65,4	56,4	40,3	50,7
8% Banku Gosp. Krajow.	zł. w zł.[i]	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0
8% Państw. Banku Roln.	zł. w zł.[i]	93,9	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0	94,0
Listy zastawne na giełdzie w Poznaniu w % wartości nominalnej								
4% konwers. Poznańsk. Ziemstwa Kredytow.	zł.	53,3	43,7	41,1	33,3	28,2	35,6	43,0
4 ½ % (8%) dolar. Pozn. Ziemstwa Kredytow.[h]	$	95,5	92,9	93,9	86,3	60,1	37,3	46,6

a Dla walut nienotowanych na giełdzie w Warszawie podano odmiennym drukiem kursy arbitrażowe na Nowy York lub Zurych. *b* Dawny parytet; od 31.I 1934 — 5,3. *c* Dawny parytet; od 17.II 1934 — 22,0. *d* Przeciętna z 3 miesięcy. *e* Według parytetu 1 dol. = 8,914 zł. *f* Przeciętna z 2 miesięcy. *g* Obligacje w dolarach płatne będą również w funtach szt., fr. szwajc., fr. franc., flor. holend., kor. szwedzk., obligacje w funtach szt. płatne będą również w dol. St. Zjedn. w złocie. *h* Oprocentowanie obniżono ustawą z dn. 29.XII 1932. W nawiasach oprocentowanie dawne. *i* Według parytetu z r. 1924.

TABL. 31. PARYTETY I KURSY WALUT NIEKTÓRYCH PAŃSTW W KOŃCU MARCA 1935 R.[a]

Państwa	Waluta	Parytet (w złotych)	Kurs (w złotych)	Państwa	Waluta	Parytet (w złotych)	Kurs (w złotych)
Anglja	1 £	43,38	25,53	Japonja	1 jen	4,44	1,49
Argentyna	1 peso	8,60	1,35	Jugosławja	100 dina-		
Austrja	100 szyl	125,43	97,55		rów	15,70	12,06
Belgja	100 belg	123,95	102,00	Kanada	1 dolar	8,91	5,28
Brazylja	100 milrejs.	106,64	42,87	Litwa	100 litów	89,14	89.19
Bułgarja	100 lew	6,44	6,38	Łotwa	100 łatów	172,00	173,08
Chile	100 peso	108,45	27,63	Meksyk	1 peso	4,44	1,48
Czechosłow.	100 kč	22,01	22,15	Niemcy	100 RM	212,34	213,00
Danja	100 koron	238,89	113,90	Norwegja	100 koron	238,89	129,40
Egipt	1 £ egipski	44,06	26,18	Peru	100 sol-or	249,58	124,84
Estonja	100 koron	238,89	139,89	Portugalja	100escudo	39,44	23,20
Finlandja	100 marek	22,45	11,23	Rumunja	100 lei	5,33	5,24
Francja	100 fr.	34,93	34,99	Szwajcarja	100 fr.	172,00	171,74
W. m.				Szwecja	100 koron	238,89	131,40
Gdańsk	100 guld.	173,52	173,14	StanyZj.Am.	1 $	5,26	5,31
Grecja	100 drachm	11,57	4,98	Turcja	1 £ tur.	39,19	4,26
Hiszpanja	100 peset.	172,00	72,50	Urugwaj	1 peso	9,22	4,27
Holandja	100 floren.	358,31	358,15	Węgry	100 pengö	155,91	158,05
Indje Bryt.	100 rupij	325,36	193,11	Włochy	100 lir	46,92	44,25

a Dla walut nienotowanych na giełdzie w Warszawie podano kursy arbitrażowe.

TABL. 32. OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Ogółem							
Liczba tranzakcyj w tys.	**87**	**69**	**56**	**53**	**50**	**46**	**52**
Obroty w miljonach złotych	**917**	**584**	**747**	**1 007**	**685**	**596**	**510**
Giełda w Warszawie							
Liczba tranzakcyj w tys.	**64**	**49**	**41**	**43**	**42**	**39**	**43**
Obroty w miljonach złotych	**876**	**550**	**713**	**986**	**672**	**586**	**495**
Waluty	725	455	604	892	587	508	392
w tem dewizy	710	438	562	741	571	507	392
Papiery wartościowe	151	95	109	94	85	78	103
akcje	65	26	20	15	9	7	11
papiery procentowe	86	69	89	79	76	71	92
Giełdy prowincjonalne							
Liczba tranzakcyj w tys.	**23**	**20**	**15**	**10**	**8**	**7**	**9**
Obroty w miljonach złotych	**41**	**34**	**34**	**21**	**13**	**10**	**15**
Kraków	4	3	2	1	1	1	1
Lwów	4	4	3	1	0	0	0
Łódź	6	10	14	5	3	3	7
Poznań	26	15	13	13	8	6	7
Wilno	1	2	2	1	1	0	0
Waluty	7	11	15	5	3	2	4
w tem dewizy	1	2	3	0	—	—	0
Papiery wartościowe	34	23	19	16	10	8	11
akcje	9	6	4	2	1	0	1
papiery procentowe	25	17	15	14	9	8	10

TABL. 33. KURSY POLSKICH POŻYCZEK NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH W LATACH 1928 — 1934

Pożyczki	Giełda	Przeciętne kursy roczne						
		1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
		w odsetkach wartości nominalnej						
7% stabilizacyjna 1927 r.	Londyn	91,4	86,8	86,0	73,4	69,7	77,8	89,8
	Zurych	91,5	86,4	84,7	67,5	51,3	53,3	67,6
	N.York	89,7	84,1	82,4	68,0	51,0	66,0	110,3
8% dolarowa 1925 r. . .	"	100,0	95,0	91,6	73,3	55,7	66,9	83,2
6% dolarowa 1920 r. . .	"	83,9	78,1	73,4	63,7	53,5	58,1	71,0
7% m. st. Warszawy 1928	"	87,5	78,9	72,3	52,7	38,0	42,7	62,9
7% woj. śląskiego 1928 r.	"	87,6	77,6	70,5	52,3	38,6	44,9	64,4

TABL. 34. KURSY POŻYCZEK NIEKTÓRYCH PAŃSTW NA GIEŁDZIE W NOWYM YORKU W LATACH 1928 — 1934

Państwa	Oprocentowanie	Rok		Przeciętne kursy roczne						
		zaciągn.	spłaty	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	pożyczki			w odsetkach wartości nominalnej						
Polska	7	1927	1947	89,7	84,1	82,4	68,0	51,0	66,0	110,3
Anglja	5½	1917	1937	105,1	102,9	104,7	103,4	101,7	111,2	117,1
Belgja	6	1924	1955	100,5	100,1	103,1	98,7	90,3	93,5	100,0
Czechosłowacja	8	1922	1951	109,7	109,5	110,1	106,5	92,7	91,6	97,7
Finlandja . .	6	1923	1945	97,7	92,2	92,9	76,3	55,8	70,4	98,1
Francja . . .	7	1924	1949	107,6	108,6	118,2	117,2	114,6	135,1	179,3
Jugosławja . .	8	1922	1962	99,1	88,7	93,6	75,2	33,5	20,3	26,0
Niemcy . .	5½	1930	1965	—	—	81,2	61,0	42,0	47,4	39,2
	7	1924	1949	106,9	105,9	105,7	86,4	63,5	70,8	56,6
Stany Zj. Am.	3¾	1926	1956	105,3	101,3	105,4	104,8	99,5	103,4	105,1
Węgry	7½	1924	1944	101,9	100,3	100,9	79,3	38,8	37,2	38,8
Włochy . . .	7	1925	1951	98,2	95,6	97,4	96,0	91,3	97,3	96,4

TABL. 35. WAHANIA WSKAŹNIKÓW KURSÓW AKCYJ PRZEMYSŁOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1927 — 1934

Państwa	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %							
Polska [a]	+142	+ 6	— 34	— 29	— 43	— 30	+ 5	— 3
Anglja	+ 8	+ 15	— 2	— 19	— 22	— 3	+ 23	+ 21
Austrja	+ 22	— 3	— 9	— 16	— 24	— 15	— 17	+ 10
Francja	+ 21	+ 51	+ 27	— 15	— 31	— 19	— 5	— 21
Niemcy	+ 46	— 8	— 11	— 20	— 24	— 33	+ 28	+ 16
Stany Zj. Am. .	+ 18	+ 31	+ 23	— 26	— 38	— 47	+ 43	+ 23
Szwajcarja . .	+ 21	+ 23	— 5	— 9	— 23	— 25	+ 21	+ 4
Włochy	— 20	+ 19	— 0	— 24	— 30	— 26	+ 16	+ 11

a Wskaźnik Instytutu Badania Konjunktur Gospodarczych i Cen.
Źródło: *Bulletin Mensuel de Statistique*, Genève.

TABL. 36. BILANS PŁATNICZY (OBROTY PŁATNICZE) POLSKI W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie		1928	1929	1930	1931	1932	1933
		w milionach złotych					
Ogółem	**Przychód**	**5 163**	**5 228**	**5 142**	**4 509**	**2 992**	**2 318**
	Rozchód	**5 163**	**5 228**	**5 142**	**4 509**	**2 992**	**2 318**
I. Obroty kredytowe	Przychód	1 897	1 643	1 316	1 988	1 176	757
	Rozchód	787	1 049	1 732	1 992	1 208	838
A. Długoterminowe	Przychód	327	244	167	464	182	92
	Rozchód	108	202	136	350	147	101
w tem:							
długi Państwa i samorządu terytorjalnego	Przychód	167	7	4	237	9	4
	Rozchód	94	124	100	73	65	54
udziały w przedsiębiorstwach	Przychód	101	130	145	116	122	51
	Rozchód	—	41	11	189	30	25
kredyty przedsiębiorstw w obligacjach i listach zastawnych	Przychód	56	59	13	96	35	20
	Rozchód	11	5	12	22	21	12
B. Krótkoterminowe	Przychód	1 570	1 399	1 149	1 524	994	665
	Rozchód	679	847	1 596	1 642	1 061	737
w tem:							
kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	Przychód	786	916	766	901	552	443
	Rozchód	561	647	729	868	700	528
kredyty bankowe	Przychód	283	373	221	461	187	188
	Rozchód	59	—	136	460	205	151
II. Korzyści majątkowe (procenty, dywidendy it.p.)	Przychód	32	31	30	26	15	14
	Rozchód	316	411	481	443	300	226
III. Usługi i jednostronne świadczenia	Przychód	749	840	832	678	523	445
	Rozchód	473	520	616	438	317	250
w tem:							
migracja zarobkowa	Przychód	271	278	292	274	207	152
	Rozchód	61	69	52	18	8	18
turystyka	Przychód	98	167	158	56	47	31
	Rozchód	169	165	245	147	89	70
usługi komunikacyjne	Przychód	247	269	266	216	165	157
	Rozchód	87	75	78	69	64	57
IV. Obroty towarowe	Przychód	2 485	2 705	2 522	1 817	1 277	1 053
	Rozchód	3 580	3 248	2 313	1 628	1 167	1 004
w tem:							
złoto	Przychód	0	0	181	0	224	105
	Rozchód	107	82	40	61	237	154
V. Pozycje statystycznie nieuchwytne (wynik błędów i opuszczeń)	Przychód	—	9	442	—	1	49
	Rozchód	7	—	—	8	—	—

Uwaga. Metodę opracowania bilansu płatniczego Polski (tabl. 36 i 37) ob. Statystyka Polski, serja C, zeszyt 19 *Bilans płatniczy Polski 1931 i 1932*. Warszawa 1935.

TABL. 37. STAN NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZAŃ ZAGRANICZNYCH POLSKI W LATACH 1930 — 1933
Stan w dn. 31.XII

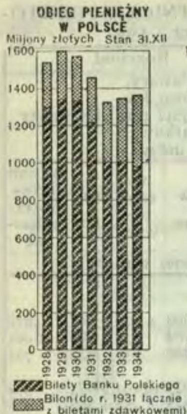
Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych			
Należności ogółem	**1 488**	**866**	**590**	**498**
I. Kredyty	1 104	633	423	389
A. Długoterminowe	125	176	145	135
Należności Państwa	61	71	81	73
Udziały polskie w kapitałach własnych przedsiębiorstw zagranicznych	64	105	64	62
B. Krótkoterminowe	979	457	278	254
Kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	59	14	12	10
Kredyty bankowe	596	142	127	94
Kredyty towarowe z tytułu handlu zagranicznego	324	301	139	150
II. Różne należności	384	233	167	109
Zobowiązania ogółem	**10 115**	**10 229**	**9 872**	**8 559**
I. Kredyty	10 068	10 176	9 812	8 521
A. Długoterminowe	6 990	7 593	7 578	6 549
Zadłużenie Państwa	3 993	4 570	4 514	3 544
Zadłużenie samorządu terytorjalnego[a]	222	267	261	217
Kredyty przedsiębiorstw w obligacjach i listach zastawnych	327	449	451	428
Udziały zagraniczne w kapitałach własnych przedsiębiorstw polskich	1 978	1 985	2 051	2 054
Kapitały i kredyty oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych przeznaczone na działalność w Polsce	470	322	301	306
B. Krótkoterminowe	3 078	2 583	2 234	1 972
Kredyty gotówkowe przedsiębiorstw polskich	1 830	1 884	1 730	1 540
Kredyty gotówkowe oddziałów przedsiębiorstw zagranicznych, otrzymane poza centralą	79	54	61	52
Kredyty bankowe	643	401	292	247
Kredyty towarowe z tytułu handlu zagranicznego	526	244	151	133
II. Różne zobowiązania	47	53	60	38

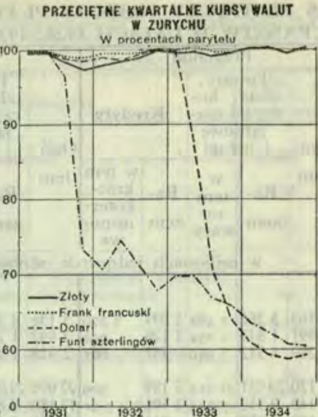
a Łącznie z długami Skarbu Śląskiego.

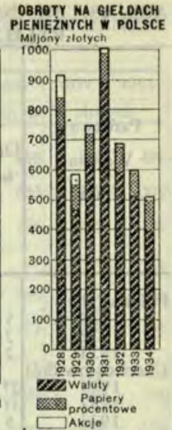
TABL. 38. BILANS PŁATNICZY (OBROTY PŁATNICZE) NIEKTÓRYCH PAŃSTW W LATACH 1928, 1932 i 1933

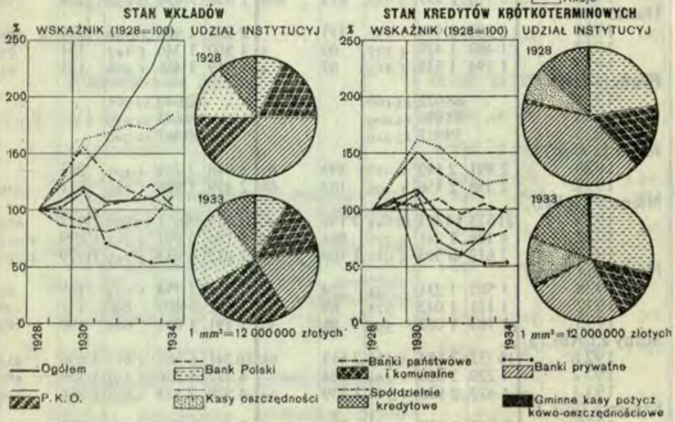
Państwa / Waluta / Lata	Przychód					Rozchód				
	Ogółem	Towary, złoto, korzyści majątkowe i usługi		Kredyty		Ogółem	Towary, złoto, korzyści majątkowe i usługi		Kredyty	
		Razem	w tem towary	Razem	w tem krótkoterminowe		Razem	w tem towary	Razem	w tem krótkoterminowe
	w miljonach jednostek odnośnej waluty									
Polska (zł.)										
1928	5 163	3 266	2 485	1 897	1 570	5 156	4 369	3 473	787	679
1932	2 991	1 815	1 054	1 176	994	2 992	1 784	930	1 208	1 061
1933	2 269	1 512	949	757	665	2 318	1 480	850	838	737
Czechosłow. (kč)										
1928	27 170	24 031	21 215	3 139	309	27 095	21 973	19 192	5 122	574
1932	11 148	9 552	7 343	1 596	91	11 180	9 878	7 487	1 302	916
1933	8 190	7 377	5 853	813	222	7 958	7 434	5 832	524	116
Danja (kor.)										
1928	2 289	1 954	1 657	335	—	2 285	1 950	1 736	335	155
1932	1 489	1 429	1 137	60	5	1 500	1 346	1 142	154	62
1933	1 594	1 534	1 213	60	4	1 619	1 486	1 266	133	21
Francja (fr.)										
1928	.	68 072	44 466	.	.	.	62 040	47 765	.	.
1932	.	23 696	14 009	.	.	.	49 643	24 039	.	.
1933	.	39 917	13 329	.	.	.	40 867	22 329	.	.
Japonja (jen)										
1928	2 991	2 592	2 078	399	63	3 048	2 765	2 401	283	—
1932	2 338	2 156	1 492	182	68	2 499	1 988	1 549	511	229
Niemcy (RM.)										
1928	21 573	14 423	12 644	7 150	2 170	21 573	18 651	13 868	2 922	905
1932	8 106	7 241	5 778	865	329	8 106	6 807	4 724	1 299	1 013
1933	7 612	6 503	4 910	1 109	909	7 612	6 033	4 249	1 579	1 250
Norwegja (kor.)										
1928	1 505	1 231	744	274	12	1 503	1 354	1 024	149	59
1932	1 111	1 042	575	69	4	1 141	1 004	690	137	76
1933	1 183	1 087	594	96	33	1 191	1 001	665	190	84
Stany Zj. Am. ($)										
1928	10 237	7 684	5 380	2 553	68	10 241	6 585	4 615	3 656	454
1932	4 220	3 326	1 744	894	—	4 372	3 236	1 594	1 136	489
1933	4 477	2 938	1 780	1 539	34	4 520	2 554	1 697	1 966	509
Szwecja (kor.)										
1928	2 087	1 857	1 576	230	38	2 163	1 788	1 711	375	—
1932	1 834	1 484	964	350	126	1 858	1 385	1 169	473	353
1933	1 896	1 538	1 096	358	183	1 933	1 366	1 109	567	432
Węgry (pengö)										
1928	1 628	995	826	633	187	1 648	1 517	1 212	131	—
1932	415	397	343	18	8	433	421	352	12	3

Uwaga. Przychody i rozchody w większości państw nie równoważą się wobec niedokładności szacunków bilansu płatniczego.

OBIEG PIENIĘŻNY W POLSCE
Miljony złotych Stan 31.XII
1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934
Bilety Banku Polskiego
Bilon (do r. 1931 łącznie z biletami zdawkowemi)

PRZECIĘTNE KWARTALNE KURSY WALUT W ZURYCHU
W procentach parytetu
Złoty
Frank francuski
Dolar
Funt szterlingów
1931 1932 1933 1934

OBROTY NA GIEŁDACH PIENIĘŻNYCH W POLSCE
Miljony złotych
1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934
Waluty
Papiery procentowe
Akcje

STAN WKŁADÓW
WSKAŹNIK (1928=100)
UDZIAŁ INSTYTUCYJ
1928
1933
1 mm² = 12 000 000 złotych
STAN KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH
WSKAŹNIK (1928=100)
UDZIAŁ INSTYTUCYJ
1928
1933
1 mm² = 12 000 000 złotych
Ogółem
P. K. O.
Bank Polski
Kasy oszczędności
Banki państwowe i komunalne
Spółdzielnie kredytowe
Banki prywatne
Gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe

ROZDZIAŁ KREDYTÓW KRÓTKOTERMINOWYCH BANKÓW PAŃSTWOWYCH, KOMUNALNYCH I PRYWATNYCH 1933
BANKI PRYWATNE
BANKI PAŃSTWOWE I KOMUNALNE
Rolnictwo
Górnictwo
Przemysł
Handel towarowy i transport
Handel pieniężny
Państwo i samorządy
Różne
1 mm² = 2 000 000 złotych

DZIAŁ XII. CENY

Ceny ziemi ob. dział IV, tabl. 12, str. 38

TABL. 1. RUCH CEN W POLSCE W LATACH 1929 — 1934
1928 r. = 100

Wskaźniki	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętne roczne					
Wskaźnik cen hurtowych: ogólny	96	86	75	66	59	56
żywność i używki	94	81	72	63	57	52
artykuły rolne krajowe . .	93	78	68	59	52	47
artykuły przemysłowe . .	99	90	77	68	61	59
surowce i półfabrykaty przemysłowe	97	86	73	64	59	57
w tem skartelizowane . .	108	109	108	104	93	89
materjały budowlane . . .	98	92	81	71	59	51
artykuły nabywane przez rolników	101	99	91	81	73	71
Wskaźnik cen płaconych producentom za ziemiopłody . . .	76	49	55	49	40	34
Wskaźnik kosztów utrzymania rodzin robotniczych w Warszawie: ogólny	102	94	86	78	71	67
żywność	97	84	74	65	58	52
pozostałe	110	116	110	105	98	95
Wskaźnik kosztów utrzymania rodzin pracowników umysłowych w Warszawie: ogólny . .	105	101	92	82	76	72
żywność	101	88	75	62	56	51
pozostałe	109	113	107	100	93	90

TABL. 2. WAHANIA CEN W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1925 — 1934

Państwa	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku w %									
Wskaźnik cen hurtowych										
Polska	+ 3	− 16	+ 13	+ 1	− 4	− 11	− 13	− 12	− 10	− 6
Anglja	− 4	− 7	− 4	− 1	− 3	− 13	− 13	− 2	− 1	+ 3
Austrja	0	− 10	+ 8	− 2	− 0	− 10	− 7	+ 3	− 4	+ 2
Czechosłowacja	+ 1	− 5	+ 3	+ 0	− 6	− 11	− 9	− 8	− 4	+ 3
Francja	.	.	− 8	+ 0	− 3	− 12	− 9	− 15	− 7	− 6
W. m. Gdańsk .	+ 6	− 3	− 0	− 3	− 4	− 10	− 13	− 14	− 2	− 2
Niemcy	+ 3	− 5	+ 2	+ 2	− 2	− 9	− 11	− 13	− 3	+ 5
Stany Zjedn. Am.	+ 6	− 3	− 5	+ 1	− 1	− 9	− 16	− 11	+ 2	+ 14
Szwecja	− 1	− 7	− 2	+ 1	− 5	− 13	− 9	− 2	− 2	+ 7
Włochy	+ 17	+ 1	− 19	− 7	− 2	− 15	− 17	− 9	− 9	− 2
Wskaźnik kosztów utrzymania										
Polska	+ 6	− 23	+ 13	+ 1	+ 2	− 8	− 9	− 9	− 9	− 6
Anglja	+ 1	− 2	− 3	− 1	− 1	− 4	− 7	− 2	− 1	− 1
Austrja	+ 9	+ 7	+ 3	+ 2	+ 3	− 0	− 5	+ 2	− 3	− 0
Czechosłowacja	+ 4	− 1	+ 4	+ 0	− 1	+ 0	− 4	− 2	− 1	− 1
Francja	+ 8	+ 26	+ 2	+ 1	+ 7	+ 5	− 2	− 8	− 1	− 1
W. m. Gdańsk .	+ 14	− 5	+ 4	+ 1	+ 1	− 5	− 8	− 9	− 3	− 1
Niemcy	+ 10	+ 1	+ 5	+ 3	+ 2	− 4	− 8	− 11	− 2	+ 3
Stany Zjedn. Am.	+ 2	0	− 2	− 1	− 0	− 4	− 10	− 10	− 4	+ 6
Szwecja	+ 1	− 2	− 1	+ 1	− 1	− 3	− 4	− 1	− 2	+ 0
Włochy	+ 16	+ 7	− 10	− 10	+ 3	− 3	− 9	− 4	− 4	− 4

TABL. 3. CENY HURTOWE ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1931 — 1934

Artykuły	Jednostka	1928	1931	1932	1933	1934
		Przeciętne roczne ceny w złotych				
Dłużyce sosnowe	1 m^3	70,0	33,0	28,5	21,5	26,4
Drzewo opałowe	1 *t*	43,6	49,5	44,0	43,3	40,0
Deski stolarskie	1 m^3	178,1	131,0	85,6	78,5	92,3
Bawełna amerykańska	10 *kg*	47,0	22,1	17,8	17,4	18,3
Wełna merinos myta	"	226,5	97,8	72,4	97,3	86,6
Juta surowa	100 *kg*	146,8	64,5	50,3	43,8	37,6
Len	"	.	110,1	107,5	124,9	135,6
Konopie czesane	"	29,9	18,3	15,7	15,1	16,2
Przędza bawełniana 1/16	10 *kg*	67,0	36,9	32,3	31,8	30,8
Przędza wełniana 2/40	1 *kg*	30,2	16,0	13,1	13,8	12,8
Madapolam	10 *m*	16,9	17,2	16,0	12,3	11,1
Oksford	"	13,9	12,7	12,3	10,2	8,9
Kamgarn	1 *m*	34,0	24,6	20,6	19,6	19,6
Szewiot	"	24,4	17,4	14,3	13,9	15,0
Węgiel Dąbr. gruby kl. II-a	1 *t*	34,4	34,7[a]	34,7[a]	28,9[a]	27,2[a]
Węgiel Górnośl. gruby kl. I-a	"	35,4	36,9[a]	36,9[a]	30,7[a]	28,9[a]
Koks gruby i kostka	"	43,6	38,4[a]	39,0[a]	39,0[a]	39,0[a]
Surówka odlewnicza	100 *kg*	21,0	20,5	18,4	15,0	13,3
Żelazo sztabowe handlowe	"	35,0	34,6	32,0	28,0	27,1
Drut walcowany	"	39,8	39,4	36,5	32,4	31,4
Blacha żelazna	"	43,3	42,9	39,6	35.1	33,9
Blacha ocynkowana	"	120,5	118,8	98,9	86,3	84,2
Cynk surowy	"	109,6	61,2	68,3	66,7	55,0
Ołów hutniczy	"	91,8	61,1	55,0	54,0	56,0
Cyna	10 *kg*	119,2	60,0	53,5	67,8	68,4
Miedź	"	33,3	19,5	13,1	12,7	10,7
Blacha cynkowa	100 *kg*	143.8	99,9	97,6	85,9	80,8
Skóry surowe bydlęce	10 *kg*	34,7	13,5	9,7	11,7	12,5
Skóry surowe cielęce	"	48,9	23,5	11,7	17,8	19,3
Skóry surowe końskie	1 szt.	49,8	22,2	11,6	17,9	19,8
Skóry podeszwowe	10 *kg*	96,4	52,6	42,0	38,5	37,0
Skóry cielęce (ssaki)	1 m^2	35,0	21,2	15,1	17,8	16,9
Juchty	"	40.1	22,5	19,7	19,0	20,3
Papier rotacyjny [b]	100 *kg*	68,0	61,0	53,0	49,8[c]	47,0[c]
Cegła	1000 szt.	117,8	85,7	72,2	58,3	59,6
Wapno	1 *t*	57,0	55,5	46.1	41,0	37,3
Cement	"	71,3	77,0	77,0	52,3	18,0
Szkło	10 m^2	56,2	42,7	28,5	30,0	30,7
Nafta rafinowana	100 *kg*	45,9	48,7	46,9	42,6	40.1
Benzyna	"	74.6	76,5	72,3	66,6	69,2
Olej maszynowy	"	39,1	52,1	52,1	45,2	47,5
Parafina	"	127,9	136,0[a]	122,7[a]	104,6[a]	106,7[a]
Kauczuk biały [b]	10 *kg*	54,0	20,7	12,4	13,6[c]	20,0[c]
Sól potasowa 25% K_2O	1 *t*	100,8	137,5	132,5	110,1	112,2
Superfosfat 1% P_2O_2	100 *kg*	86,0	76,0	55,0[a]	62,0[a]	61,0[a]
Azotniak 1% N	10 *kg*	17,9	16,8	15,7	15.1	14,0
Soda amonjakalna	100 *kg*	26,2	25,0	25,0	25,0	22,7
Kwas siarkowy 60° Bé	1 *t*	55,2	73,4	73,6	61,1	60,0
Benzol motorowy	100 *kg*	82,5	85,4	78,5	73,0	72,0
Terpentyna surowa biała	10 *kg*	14,6	12,1	11,1	8,8	8,0

a Cena po potrąceniu rabatu. *b* Loco fabryka. *c* Loco wagon Warszawa.

TABL. 4. CENY HURTOWE ŻYWNOŚCI W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Artykuły	Jednostka	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
		Przeciętne roczne ceny w złotych						
Pszenica[a]	100 kg	47,4	42,1	32,8	24,9	24,7	27,2	17,8
Żyto[a]	„	40,8	27,9	18,8	23,2	20,3	16,3	15,4
Jęczmień browarny[a]	„	41,4	31,3	24,6	25,2	20,5	15,9	18,9
Owies[a]	„	37,2	26,6	18,3	23,3	17,7	13,1	14,3
Ziemniaki jadalne[b]	1000 kg	96,9	71,3	46,3	60,8	42,1	37,1	35,4
Mąka pszenna 65%[a]	100 kg	68,6	63,8	54,2	40,2	38,9	44,3	27,0
Mąka żytnia 65%[a]	„	57,7[c]	41,4[c]	31,4[c]	35,6[c]	31,5	25,0	20,9
Kasza jęczmienna[d]	„	62,8	48,3	39,4	41,5	35,3	28,6	25,5
Groch polny[b]	„	52,1	44,3	27,1	25,2	22,0	19,2	19,2
Otręby żytnie[a]	„	29,7	20,6	12,3	16,4	12,5	9,7	10,9
Cukier kryształ[e]	„	134,8	141,4	146,2	146,2	141,8	128,7	126,2
Sól biała	„	27,5	27,5	27,2	28,7	29,9	30,2	30,3
Wół żywej wagi[d]	„	139,3	137,8	118,7	83,6	72,2	65,1	66,7
Wieprz żywej wagi[d]	„	212,3	239,3	196,8	129,1	108,8	109,4	79,1
Mięso wołowe[d]	„	247,4	281,3	222,5	161,8	115,9	111,0	124,8
Mleko[d]	100 l	41,7	40,1	33,5	27,9	22,4	17,9	15,7
Masło[d]	10 kg	68,8	63,7	51,3	43,6	35,6	31,2	28,0
Jaja świeże[d]	1 skrz. f	255,0	289,4	208,6	171,2	140,2	122,0	103,3
Ryż[d]	100 kg	80,0	82,4	84,4	71,4	66,0	55,1	49,3
Herbata[d]	10 „	154,0	156,9	160,0	146,1	129,6	125,1	125,8
Kawa[d]	„	61,8	65,1	51,1	43,2	42,8	39,3	34,3
Pieprz[d]	„	95,5	98,5	75,7	53,0	47,3	44,8	46,6

a Giełda poznańska. *b* Ceny płacone producentom przeciętnie w Polsce. *c* 70%. *d* Loco Warszawa. *e* Parytet Poznań. *f* 1440 szt.

TABL. 5. CENY MIEJSCOWE PŁACONE PRODUCENTOM W POLSCE W LATACH 1928, 1932 — 1934

Artykuły	Jednostka	Lata gospodarcze[a]				Lata kalendarzowe			
		1927-1928	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1928	1932	1933	1934
		Przeciętne roczne ceny w złotych							
Pszenica	100 kg	51,65	24,60	26,70	18,84	50,67	24,65	25,29	17,83
Żyto	„	42,50	22,69	16,43	13,02	41,61	20,14	15,68	13,14
Jęczmień na kaszę	„	39,66	19,83	14,38	12,38	38,96	17,77	13,71	12,90
Owies	„	38,52	20,25	13,24	11,26	38,45	17,76	12,33	11,75
Gryka	„	40,76	20,55	15,15	15,19	41,24	18,25	15,10	15,40
Groch	„	51,74	23,59	19,46	18,29	52,08	22,04	19,19	19,15
Ziemniaki jadalne	„	9,34	4,69	3,62	3,83	9,69	4,21	3,71	3,54
Ziemniaki fabryczne	„	7,30	3,70	2,84	3,06	7,58	3,35	2,96	2,84
Siano koniczyny	„	11,34	10,05	6,91	5,41	15,03	9,12	6,22	5,55
Siano łąkowe	„	8,74	7,95	5,44	4,28	11,60	7,22	4,84	4,35
Słoma	„	5,33	5,48	3,75	2,53	6,56	5,17	3,20	2,49
Wieprz żywej wagi	1 kg	2,04	0,91	0,85	0,79	1,92	0,84	0,87	0,68
Mleko	1 l	0,30	0,21	0,17	0,15	0,31	0,19	0,16	0,15
Jaja	10 szt.	1,58	0,84	0,71	0,60	1,58	0,76	0,66	0,55
Koń roboczy	1 szt.	419	170	138	157	409	147	144	162
Krowa dojna	„	478	156	131	155	456	133	142	155

a Od 1.VIII do 31.VII.

TABL. 6. CENY GIEŁDOWE ZBÓŻ W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926 — 1934

Giełda	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętne roczne ceny w złotych za 100 *kg*								
Pszenica									
Warszawa	46,3	54,3	52,6	45,3	35,8	27,6	27,4	29,5	19,9
Poznań	44,4	50,4	47,4	42,8	33,5	24,9	24,6	27,2	17,8
Lwów	43,4	51,1	.	45,3	34,0	24,7	26,2	27,2	18,3
Berlin	56,7	56,0	49,7	48,2	54,6	52,8	48,7	39,7	.
Hamburg	.	.	48,3	44,7	34,8[a]	24,6[a]	21,5[a]	18,5[a]	18,2[a]
Praga	58,7	63,5	57,3	48,5	44,3	41,4	41,7	41,8	36,8[b]
Paryż	53,9	57,4	56,3	52,8	52,1	60,5	51,7	38,7	42,4
Liverpool	57,3	52,7	48,5	45,0	35,7	22,6	20,1	17,3	15,0
Chicago	51,2	45,5	43,3	40,5	31,9	22,1	17,5	19,3	17,3
Nowy York	56,2	50,5	47,9	44,1	34,1	25,7	21,2	22,5	20,6
Buenos Aires	46,4	43,7	40,7	36,8	29,9	14,9	14,9	12,1	11,2
Winnipeg	.	.	.	.	30,1	17,3	15,1	13,9	13,9
Żyto									
Warszawa	31,4	43,7	42,6	29,6	19,4	23,9	21,9	17,2	14,8
Poznań	30,1	42,5	40,9	28,4	19,1	23,3	20,7	16,3	15,4
Berlin	40,8	52,8	50,7	40,8	34,5	38,7	37,8	32,0	.
Hamburg	.	.	45,6	38,7	26,2[a]	16,9[a]	16,3[a]	11,8[a]	11,4[a]
Praga	42,2	60,2	55,7	38,6	26,0	36,0	33,0	22,9	27,1[b]
Paryż	39,8	48,6	46,9	40,2	28,1	30,7	31,2	23,9	.
Chicago	34,1	37,4	39,9	36,4	23,3	13,7	13,0	15,5	.
Nowy York	37,0	41,8	44,1	40,0	24,2	16,4	17,7	15,2	13,5
Jęczmień									
Warszawa	30,3	41,4	43,2	31,7	25,5	25,1	21,0	16,2	18,5
Poznań	29,6	39,5	40,3	31,5	25,0	25,4	21,1	15,9	18,9
Berlin	44,1	51,1	52,2	44,1	41,2	40,4	37,9	37,3	.
Praga	43,3	50,7	55,4	42,3	36,1	37,4	26,2	24,2	26,3[b]
Paryż	.	45,5	48,2	42,7	28,5	31,4	30,9	26,4	.
Owies									
Warszawa	30,3	38,3	42,2	29,5	20,6	25,1	20,9	15,1	14,1
Poznań	28,3	35,5	37,1	27,1	18,4	23,2	17,9	13,1	14,3
Berlin	39,2	64,2	48,0	39,0	32,5	33,1	31,3	28,2	.
Praga	37,7	46,1	48,8	38,5	27,5	33,7	24,9	19,0	22,9[b]
Paryż	33,0	39,0	42,5	39,0	25,6	30,2	35,2	21,5	17,3
Liverpool	39,0	40,5	46,3	39,2	26,7	23,2	21,9	17,5	17,7
Chicago	27,9	33,4	38,9	29,9	24,8	17,4	12,9	14,3	17,2
Buenos Aires	24,8	27,8	33,6	27,1	15,0	11,4	12,1	9,2	8,5
Ryż									
Londyn	66,3	62,5	58,8	56,4	47,2	31,5	25,9	19,3	17,6
Nowy York	.	73,7	76,5	86,1	88,0	73,7	68,8	48,4	43,4
Bombaj	57,1	54,3	48,5	46,3	40,0	23,7	22,1	19,6	.

a Bez cła c. i f. Hamburg. *b* Z powodu zmiany gatunków ceny z poprzednim rokiem nieporównywalne.

Uwaga. Gatunki zbóż w różnych państwach nie zawsze są identyczne.

TABL. 7. RUCH CEN HURTOWYCH NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NA RYNKACH ŚWIATOWYCH W LATACH 1913, 1928, 1930 i 1932—1934

Artykuły, miejsce notowań	1913	1928	1930	1932	1933	1934	XII 1934
	Przeciętne ceny w złotych za 100 *kg*						
Pszenica, Buenos Aires	33	41	30	15	12	11	11
Ryż, Londyn	35	59	47	26	19	18	18
Masło, Londyn . . .	517	799	634	364	302	256	321
Kawa, Nowy York .	214	452	259	209	145	129	130
Cukier, Londyn . . .	68	117	90	60	56	23	21
Wełna, Havre . . .	335	636	296	162	186	188	153
Bawełna, Liverpool .	277	415	297	151	150	162	171
Juta, Londyn . . .	130	140	90	52	45	40	43
Skóry bydlęce, Chicago	352	469	272	123	146	117	135
Węgiel, Newcastle . .	2,3	2,6	2,8	1,9	1,8	1,8	1,7
Surówka odlewnicza, Middlesborough . .	12,6	14,0	14,3	9,1	9,1	8,7	8,7
Miedź, Londyn . . .	313	296	268	113	107	85	81
Cynk, Londyn . . .	98	108	71	42	46	36	30
Ropa naftowa[a], Pensyl.	14	17	14	10	7	7	6
Kauczuk, Londyn .	1 444	426	234	83	98	151	153

a Za 100 *l*.

TABL. 8. CENY HURTOWE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W GRUDNIU 1934 R.

Artykuły	Jednostka	Polska	Niemcy	Francja	Anglja	Czechosłowacja	Austrja	Stany Zjedn. Am.
		Ceny w złotych						
Mąka pszenna . .	100 *kg*	25,0	60,0	55,2	27,8	55,7	64,9	48,9
Ziemniaki . . .	,, ,,	.	10,2	21,0	12,9	8,9	10,5	.
Wół żywa waga .	10 ,,	5,9	16,8	11,1	.	8,3	11,8	11,9
Wieprz żywa waga	,, ,,	6,8	20,0	13,3	.	10,4	12,0	7,1
Mięso wołowe . .	,, ,,	10,8	28,1	18,5	19,0	18,2	22,0	16,0
Mięso wieprzowe	,, ,,	9,6	28,5	18,9	19,2	16,7	16,0	20,7
Masło	,, ,,	29,0	54,1	47,5	32,5	34,3	40,9	.
Jaja świeże . . .	120szt.	11,7	28,1	27,9	20,6	16,2	15,3	.
Cukier	100 *kg*	121,1	134,1	128,5	44,5	125,4	118,8	50,1
Ryż	,, ,,	49,0	40,4	16,4	17,0	33,6	38,9	.
Kawa	10 *kg*	33,5	14,9	10,7	11,8	49,2	79,4	13,0
Bawełna	100 ,,	182,0	170,3	181,6	170,2	182,2	150,8	149,1
Przędza bawełniana	10 ,,	36,5	40,7	27,9	24,9	43,0	.	.
Wełna myta . . .	100 ,,	620,0	1 400,8	586,8	.	641,4	788,9	801,3
Skóry bydlęce . .	10 ,,	11,5	10,2	6,8	10,9	11,8	.	14,0
Skóry podeszwowe	,, ,,	36,0	55,3	76,8	35,5	64,1	57,4	33,8
Surówka odlewn.	100 ,,	132,5	134,1	73,4	87,0	90,7	.	93,1
Żelazo handlowe .	,, ,,	258,0	234,2	.	248,0	258,8	445,9	.
Cynk	,, ,,	53,2	37,3	51,5	30,4	49,0	42,9	43,4
Miedź elektrolit. .	,, ,,	100,0	85,2	89,4	81,2	94,0	87,9	104,7
Węgiel	1000 ,,	25,9	29,8	39,5	22,2	39,7	85,5	.
Nafta	100 ,,	43,3	70,3	76,3	33,4	28,6	21,0	.
Cement	,, ,,	4,6	7,4	6,1	5,2	4,8	8,6	6,8
Papier gazetowy .	,, ,,	46,0	44,7	44,0	.	56,4	39,9	20,6

Uwaga. Gatunki artykułów w różnych państwach nie zawsze są identyczne.

TABL. 9. CENY ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W HANDLU DETALICZNYM W POLSCE W LATACH 1928, 1933 i 1934

Artykuły	Lata	Warszawa	Łódź	Wilno	Poznań	Gdynia	Katowice	Kraków	Lwów
		Przeciętne roczne ceny w złotych							
Chleb żytni pytlowy za 1 *kg*	1928	0,62	0,61	0,65	0,62	.	0,63	0,62	0,61
	1933	0,35	0,31	0,34	0,32	.	0,33	0,34	0,36
	1934	0,31	0,26	0,30	0,30	0,29	0,31	0,30	0,29
Mąka pszenna za 1 *kg*	1928	0,98	0,87	1,07	0,91	.	0,96	0,92	0,94
	1933	0,65	0,59	0,60	0,60	.	0,59	0,61	0,51
	1934	0,47	0,42	0,45	0,41	0,40	0,43	0,43	0,37
Ziemniaki za 1 *kg*	1928	0,19	0,20	0,19	0,16	.	0,15	0,17	0,16
	1933	0,09	0,08	0,09	0,06	.	0,08	0,08	0,09
	1934	0,08	0,06	0,07	0,08	0,12	0,08	0,08	0,09
Mięso wołowe za 1 *kg*	1928	3,19	2,84	2,61	3,27	.	3,14	2,73	2,55
	1933	1,44	1,22	1,07	1,55	.	1,66	1,40	1,00
	1934	1,49	1,25	1,01	1,59	1,19	1,46	1,42	1,04
Mięso wieprzowe za 1 *kg*	1928	3,17	2,63	3,30	2,93	.	2,98	2,97	3,19
	1933	1,63	1,65	1,45	1,45	.	1,80	1,73	1,58
	1934	1,38	1,28	1,25	1,13	1,33	1,47	1,43	1,33
Słonina za 1 *kg*	1928	3,47	3,47	4,20	3,17	.	3,47	3,56	3,38
	1933	1,94	1,94	2,14	1,79	.	2,00	2,13	1,85
	1934	1,54	1,56	1,93	1,38	1,69	1,57	1,75	1,78
Mleko za 1 *l*	1928	0,53	0,46	0,42	0,40	.	0,48	0,46	0,44
	1933	0,28	0,24	0,22	0,21	.	0,27	0,21	0,21
	1934	0,25	0,21	0,18	0,21	0,25	0,27	0,19	0,22
Masło za 1 *kg*	1928	7,62	7,04	6,79	7,55	.	7,83	6,36	6,89
	1933	3,57	3,80	3,24	3,62	.	3,58	3,37	3,29
	1934	3,15	3,38	3,03	3,23	3,10	3,18	2,95	2,92
Jaja za 1 sztukę	1928	0,21	0,23	0,20	0,21	.	0,21	0,20	0,19
	1933	0,10	0,10	0,09	0,10	.	0,09	0,09	0,08
	1934	0,09	0,09	0,08	0,08	0,09	0,07	0,07	0,07
Cukier za 1 *kg*	1928	1,56	1,49	1,58	1,42	.	1,51	1,57	1,58
	1933	1,45	1,40	1,48	1,40	.	1,44	1,45	1,50
	1934	1,39	1,35	1,39	1,37	1,40	1,37	1,40	1,43
Węgiel za 10 *kg*	1928	0,69	0,68	0,57	0,65	.	0,36	0,49	0,67
	1933	0,66	0,62	0,65	0,59	.	0,52	0,44	0,65
	1934	0,61	0,59	0,49	0,51	0,57	0,47	0,40	0,63
Nafta za 1 *l*	1928	0,57	0,58	0,58	0,58	.	0,68	0,70	0,54
	1933	0,56	0,55	0,61	0,62	.	0,70	0,52	0,52
	1934	0,51	0,51	0,52	0,56	0,59	0,65	0,47	0,48
Mydło za 1 *kg*	1928	2,20	2,11	2,40	2,46	.	2,03	2,20	2,00
	1933	1,55	1,36	1,23	1,84	.	1,60	1,40	1,17
	1934	1,33	1,14	1,04	1,54	1,15	1,45	1,21	1,17

TABL. 10. CENY DETALICZNE ARTYKUŁÓW PIERWSZEJ POTRZEBY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W GRUDNIU 1934 R.

Artykuły	Jednostka	Warszawa	Anglja[a]	Berlin	Paryż	Praga	Wiedeń
		Przeciętne ceny w złotych					
Chleb żytni	1 *kg*	0,30	.	0,70	.	0,46	0,60
Chleb pszenny	"	0,65	0,45	1,43	0,66	0,52	1,64
Mąka pszenna	"	0,44	0,43	1,04	1,00	0,60	0,69
Ryż	"	0,90	.	1,00	1,15	0,58	0,55
Ziemniaki	"	0,07	0,20	0,17	0,34	0,17	0,18
Mleko	1 *l*	0,25	0,62	0,51	0,49	0,39	0,46
Jaja	1 szt.	0,11	0,22	0,26	0,34	0,17	0,17
Masło	1 *kg*	3,20	3,28	6,60	7,20	3,98	4,32
Mięso wołowe	"	1,42	2,51	3,21	4,69	2,65	2,75
Mięso wieprzowe	"	1,17	.	3,41	3,27	2,43	2,95
Słonina	"	1,07	.	4,81	2,46	2,32	2,36
Cukier	"	1,25	0,54	1,58	1,24	1,33	1,30
Kawa	"	7,20	.	.	6,78	9,29	12,57
Herbata	"	26,69	5,67	.	.	17,70	24,75
Węgiel	10 *kg*	0,58	.	0,84	1,59	0,71	1,08
Gaz	m^3	0,27	.	0,34[b]	0,35	0,33	0,23
Elektryczność	*kWh*	0,52	0,72[b]	0,42[b]	0,61	0,60	0,69

a Przeciętne ceny w Anglji. *b* Ceny w końcu 1933 r.

TABL. 11. PORÓWNANIE KOSZTÓW ŻYWNOŚCI W NIEKTÓRYCH MIASTACH W POLSCE W LATACH 1914, 1928 i 1934

Wskaźniki. Koszty żywności w Warszawie = 100

Miasta	1914	1928	1934	Miasta	1914	1928	1934
Warszawa	100	100	100	Dąbrowa Górnicza	98	90	90
Bielsko	125	91	99	Łódź	94	93	89
Gdynia	.	.	99	Zawiercie	89	86	89
Katowice	118	95	99	Białystok	88	85	88
Borysław	103	95	99	Brzeżany	.	77	87
Chorzów	109	97	97	Częstochowa	94	84	86
Kraków	123	90	96	Kołomyja	112	78	86
Bydgoszcz	119	89	95	Lublin	86	85	86
Lwów	130	89	95	Pińsk	94	85	86
Drohobycz	90	86	95	Radom	84	85	86
Poznań	110	90	95	Stanisławów	117	84	86
Sosnowiec	98	91	94	Tarnopol	117	85	85
Będzin	95	88	92	Brześć n/B.	92	79	81
Grudziądz	103	88	91	Horodenka	.	78	80
Wilno	84	92	91	Równe	82	79	79
Toruń	97	90	90	Nieśwież	.	83	75

Uwaga. Obliczenie według norm typowego budżetu rodziny robotniczej.

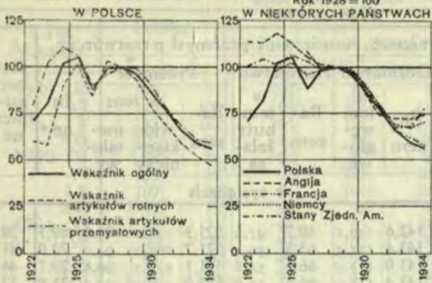
TABL. 12. CENY DETALICZNE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW PRZEMYSŁOWYCH W POLSCE[a] WYRAŻONE W KILOGRAMACH ŻYTA, KILOGRAMACH WIEPRZA I W DNIACH PRACY ROBOTNIKA ROLNEGO

Artykuły	1914 lub 1913	Lata gospodarcze 1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	Luty 1935
w kilogramach żyta[b]									
Pług, 1 szt.	134	100	130	220	239	191	237	276	271
Superfosfat *c*, 10 *kg*	35	20	26	44	43	27	40	51	50
Garnek emalj., 10 szt.	61	51	64	118	141	127	158	182	173
Kamasze, 1 para	78	99	127	220	233	150	171	197	179
Madapolam, 10 *m*	61	53	67	108	103	75	93	108	98
Nici Nr. 50, 10 szp.	17	20	25	42	45	33	41	49	46
Cukier, 10 *kg*	46	36	47	83	88	72	90	111	94
Sól, 10 *kg*	6	8	10	17	19	16	22	28	27
Wódka, 1 *l*	11	14	18	30	35	29	32	39	31
Tytoń, 1 *kg*	115	141	190	375	404	335	460	580	569
Mydło, 10 *kg*	51	52	64	107	109	79	99	109	90
Węgiel, 100 *kg*	23	15	23	40	44	35	43	48	44
Nafta, 10 *l*	13	13	18	32	35	27	35	42	32
w kilogramach wieprza żywej wagi[b]									
Pług, 1 szt.	23,0	20,8	22,1	21,2	35,7	47,6	45,8	45,6	72,0
Superfosfat *c*, 10 *kg*	6,1	4,2	4,5	4,2	6,4	6,8	7,9	8,5	13,4
Garnek emalj., 10 szt.	10,5	10,6	10,9	11,4	21,1	31,6	30,6	30,0	46,0
Kamasze, 1 para	13,4	20,7	21,6	21,2	34,7	37,3	33,1	32,5	47,6
Madapolam, 10 *m*	10,5	11,1	11,4	10,4	15,4	18,7	17,9	17,8	26,0
Nici Nr. 50, 10 szp.	2,9	4,2	4,3	4,0	6,7	8,4	8,1	8,1	12,2
Cukier, 10 *kg*	7,8	7,4	7,9	8,0	13,1	17,9	17,4	18,4	25,0
Sól, 10 *kg*	1,0	1,7	1,7	1,7	2,9	4,0	4,2	4,6	7,2
Wódka, 1 *l*	1,8	2,9	3,0	2,9	5,2	7,2	6,1	6,5	8,2
Tytoń, 1 *kg*	19,7	29,4	32,2	36,2	60,3	83,5	89,0	95,6	151,1
Mydło, 10 *kg*	8,7	10,9	10,9	10,3	16,3	19,7	19,2	18,0	24,0
Węgiel, 100 *kg*	3,9	3,1	3,9	3,9	6,5	8,8	8,2	8,0	11,6
Nafta, 10 *l*	2,2	2,6	3,1	3,1	5,2	6,7	6,8	7,0	8,4
w dniach pracy robotnika rolnego (ordynarjusza)[d]									
Pług, 1 szt.	.	6,8	8,0	11,4	13,1	12,5	13,0	12,6	.
Superfosfat *c*, 10 *kg*	.	1,4	1,6	2,3	2,4	1,8	2,2	2,4	.
Garnek emalj., 10 szt.	.	3,5	3,9	6,1	7,8	8,3	8,7	8,3	.
Kamasze, 1 para	.	6,8	7,8	11,4	12,8	9,8	9,4	9,0	.
Madapolam, 10 *m*	.	3,6	4,1	5,6	5,7	4,9	5,1	4,9	.
Nici Nr. 50, 10 szp.	.	1,4	1,5	2,2	2,5	2,2	2,3	2,2	.
Cukier, 10 *kg*	.	2,4	2,9	4,3	4,8	4,7	4,9	5,1	.
Sól, 10 *kg*	.	0,6	0,6	0,9	1,0	1,0	1,2	1,3	.
Wódka 1 *l*	.	1,0	1,1	1,6	1,9	1,9	1,7	1,8	.
Tytoń, 1 *kg*	.	9,7	11,6	19,5	22,2	21,9	25,2	26,5	.
Mydło, 10 *kg*	.	3,6	3,9	5,5	6,0	5,2	5,4	5,0	.
Węgiel, 100 *kg*	.	1,0	1,4	2,1	2,4	2,3	2,3	2,2	.
Nafta, 10 *l*	.	0,9	1,1	1,7	1,9	1,8	1,9	1,9	.

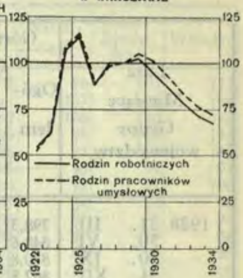
a Według notowań w Warszawie. *b* Według cen płaconych producentom przeciętnie w Polsce. *c* Według cen hurtowych. *d* Według przeciętnych płac na podstawie umów zbiorowych.

WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH

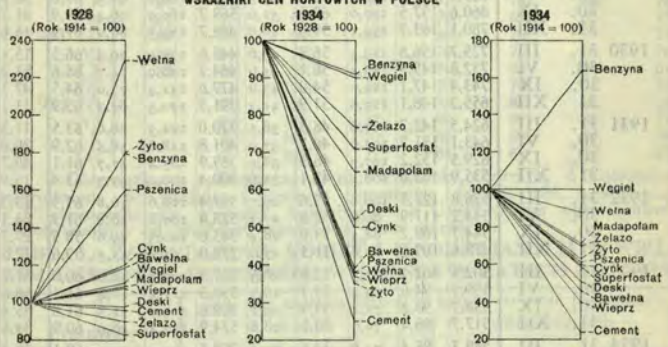
Rok 1928 = 100

WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA W WARSZAWIE

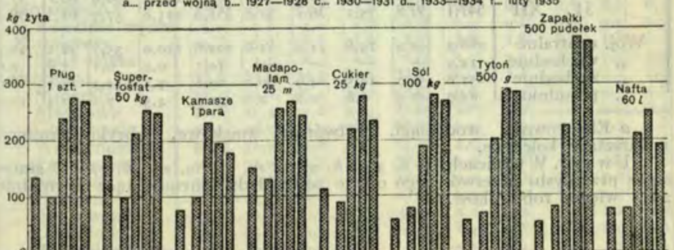

WSKAŹNIKI CEN HURTOWYCH W POLSCE

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW NABYWANYCH PRZEZ ROLNIKA WYRAŻONE W *kg* ŻYTA

a... przed wojną b... 1927—1928 c... 1930—1931 d... 1933—1934 f... luty 1935

DZIAŁ XIII. PRACA

TABL. 1. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE, W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM ORAZ NA ROBOTACH PUBLICZNYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Lata Miesiące Grupy województw	Górnictwo, hutnictwo i przemysł przetwórczy									Roboty publiczne
	Ogółem	Górnictwo		Hutnictwo		Przemysł			Inne a	
		Razem	w tem węglowe	Razem	w tem huty żelaza	Razem	w tem włókienniczy	w tem metalowy		
	w tysiącach									
1928 31. III	798,3	142,6	112,1	60,7	47,9	525,3	171,2	89,8	69,7	20,8
30. VI	848,6	143,4	111,4	63,5	50,4	571,7	167,0	94,2	70,0	41,5
30. IX	870,8	143,0	112,0	66,0	52,8	591,1	177,7	99,8	70,7	46,5
31. XII	862,8	147,4	117,0	66,6	53,8	577,0	178,0	97,7	71,8	17,3
1929 31. III	818,5	149,7	120,1	65,5	53,0	533,8	175,7	97,9	69,5	10,7
30. VI	865,1	153,0	122,4	65,8	53,3	576,7	160,0	98,5	69,6	36,9
30. IX	860,6	157,5	127,6	63,5	51,0	569,7	160,9	96,4	69,9	41,7
31. XII	780,1	163,7	134,1	59,8	48,0	488,7	123,5	86,2	67,9	16,6
1930 31. III	725,7	156,8	123,4	56,8	45,6	445,6	125,9	79,9	66,5	15,1
30. VI	732,8	145,9	113,5	56,1	45,6	464,2	126,9	74,7	66,6	51,2
30. IX	743,4	147,1	114,0	54,2	43,2	477,6	141,3	77,0	64,5	47,1
31. XII	655,2	148,1	117,6	51,9	41,3	391,3	120,5	62,3	63,9	11,1
1931 31. III	624,5	142,7	111,6	48,3	38,5	370,0	122,3	58,6	63,5	11,3
30. VI	643,1	131,7	105,6	46,7	37,9	401,8	128,6	58,5	62,9	39,0
30. IX	629,5	132,2	107,3	46,3	38,5	389,9	125,4	57,7	61,1	40,7
31. XII	535,9	132,0	108,5	42,1	35,6	300,4	100,0	47,3	61,4	13,9
1932 31. III	526,8	122,5	100,0	35,6	29,7	307,4	110,6	46,8	61,3	13,3
30. VI	534,2	111,9	90,6	32,6	27,3	328,4	107,6	46,8	61,3	34,3
30. IX	544,7	109,2	88,3	33,0	28,4	343,0	120,3	49,6	59,5	27,7
31. XII	478,6	109,5	87,8	31,5	27,0	278,0	91,4	45,5	59,6	17,5
1933 31. III	502,5	102,2	81,3	32,9	28,3	307,4	105,5	48,0	60,0	31,2
30. VI	539,5	94,6	73,4	33,3	28,7	350,5	117,4	48,4	61,1	58,8
30. IX	558,7	93,2	71,1	33,9	29,1	369,8	129,0	51,5	61,8	85,4
31. XII	517,7	98,4	76,6	33,5	28,8	324,9	117,4	46,9	60,9	34,6
1934 31. III	548,7	95,4	73,8	34,6	29,7	358,6	127,9	51,9	60,1	38,8
30. VI	580,2	93,9	71,3	36,6	31,6	389,2	124,4	54,7	60,5	95,6
30. IX	596,9	96,0	73,3	36,6	31,7	403,6	133,5	60,9	60,7	97,7
31. XII	547,1	97,8	75,1	36,7	31,8	351,3	121,8	57,3	61,3	39,3
Woj. centralne	288,5	22,2	19,8	11,6	11,6	222,6	110,0	35,7	32,1	16,1
„ wschodnie	14,9	—	—	—	—	12,1	0,2	0,1	2,8	2,9
„ zachodnie	157,8	52,7	48,5	24,9	20,2	65,1	7,1	14,3	15,1	8,8
„ południowe	85,9	22,9	6,8	0,2	0,0	51,5	4,5	7,2	11,3	11,5

a Elektrownie, wodociągi, wytwórnie wojskowe, fabryki amunicji i warsztaty kolejowe.

Uwaga. W tablicach: 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10, 14, 15, 19, 25, 26, 27 i 28 statystyką przemysłu przetwórczego objęte są zakłady zatrudniające normalnie 20 i więcej robotników.

TABL. 2. WSKAŹNIKI STANU ZATRUDNIENIA W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1929 — 1934

Rok 1928 = 100

Lata Miesiące	Polska a	Polska b	Anglja [c]	Czechosłowacja [d]	Kanada	Niemcy [a]	Stany Zjedn. Am.	Włochy
1929 III	100	97	102	89	99	96	105	110
VI	110	103	103	108	111	107	107	104
IX	112	102	103	107	112	106	110	112
XII	102	93	102	99	99	95	101	111
1930 III	98	86	100	92	96	93	98	108
VI	105	87	98	105	106	98	94	97
IX	107	88	96	101	104	95	91	100
XII	97	78	94	92	91	84	83	98
1931 III	93	74	94	85	89	81	82	94
VI	98	76	94	102	93	87	79	84
IX	97	75	93	98	93	82	78	90
XII	87	64	96	85	82	71	72	86
1932 III	85	63	95	76	78	69	69	79
VI	88	64	93	91	79	73	62	74
IX	89	65	93	86	77	74	64	78
XII	82	57	94	75	70	69	63	77
1933 III	81	60	94	69	68	70	59	79
VI	85	64	97	82	76	76	68	76
IX	88	66	99	80	81	84	81	81
XII	.	62	100	70	79	76	75	78
1934 III	.	65	100	69	82	88	82	78
VI	.	69	102	82	90	89	82	77
IX	.	71	102	79	89	89	77	80
XII	.	65	102	71	84	85	79	85

a Obowiązkowo ubezpieczeni na wypadek choroby. *b* Robotnicy zatrudnieni w wielkim i średnim przemyśle (obacz tabl. 1, str. 154). *c* Ubezpieczeni na wypadek bezrobocia. *d* Ubezpieczeni obowiązkowo i dobrowolnie od choroby, wypadków i na starość.

TABL. 3. ZATRUDNIENIE KOBIET I MŁODOCIANYCH W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE W POLSCE W LATACH 1931—1935

Przemysły	Na 100 zatrudnionych w końcu stycznia przypada									
	kobiet					młodocianych				
	1931	1932	1933	1934	1935	1931	1932	1933	1934	1935
Ogółem	**23,8**	**23,8**	**25,0**	**27,6**	**27,0**	**4,4**	**3,6**	**2,3**	**1,7**	**2,2**
Górnictwo [a]	3,9	3,4	3,2	2,9	2,5	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1
Kopalnie węgla	3,4	3,2	3,2	2,7	2,5	0,2	0,1	0,0	0,1	0,1
Hutnictwo	6,2	5,4	3,5	3,6	3,5	2,9	1,8	1,1	1,3	1,7
Huty żelaza	4,3	4,1	2,3	2,5	2,5	3,1	2,0	1,2	1,5	1,9
Przemysł	32,8	33,6	34,6	36,1	34,9	6,0	5,1	3,2	2,2	2,7
Mineralny	18,4	20,8	22,4	20,2	18,9	9,9	9,4	6,3	4,2	4,8
Metalowy	10,6	11,3	14,6	14,3	15,9	13,2	9,9	5,2	5,5	6,3
Chemiczny	28,5	27,7	28,9	28,8	28,4	2,9	1,9	1,5	0,7	1,6
Włókienniczy	53,5	52,9	52,6	54,8	55,0	3,0	3,2	3,2	0,9	1,5
Papierniczy	36,7	34,0	35,7	37,8	36,0	5,2	4,5	4,0	1,4	2,5
Skórzany	17,4	16,4	14,9	15,4	15,9	3,4	2,3	2,0	0,6	1,0
Drzewny	12,0	13,4	13,6	13,3	13,9	6,3	6,0	3,6	2,5	2,0
Spożywczy	36,6	35,8	37,8	38,6	37,1	2,3	3,5	1,4	1,2	0,9
Odzieżowy	62,4	65,4	60,2	66,4	60,0	8,4	4,8	5,6	2,9	3,1
Budowlany	2,7	2,3	2,0	1,8	1,6	5,2	4,4	2,5	3,2	4,2
Poligraficzny	31,4	28,9	28,7	31,1	31,7	12,7	11,5	9,7	6,3	6,7

a Bez kopalń ropy naftowej i soli.

TABL. 4. ROBOTNICY ZATRUDNIENI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE WEDŁUG WIEKU W STYCZNIU 1934 R.

Wyszczególnienie	Liczba objętych badaniem	Odsetek robotników liczących lat						Wiek środkowy[a]
		poniżej 21	21-30	31-40	41-50	51-60	ponad 60	
Ogółem								
Ogółem	**311 373**	**7,0**	**36,5**	**28,1**	**16,3**	**8,6**	**3,5**	**32,0**
Mężczyźni	197 393	6,8	32,0	29,8	17,2	9,8	4,4	33,3
Kobiety	113 980	7,4	45,0	24,9	14,6	6,2	1,9	29,4
według wielkości zakładów								
Zakłady zatrudniające:								
do 49 robotników	43 379	10,0	38,4	26,1	14,2	7,7	3,6	30,5
50—199 robotników	84 682	8,4	38,6	26,7	15,0	7,8	3,5	31,0
200 i więcej robotn.	183 312	5,8	35,4	29,1	17,2	9,0	3,5	32,7
według przemysłów								
Mineralny	19 969	12,5	41,2	25,5	12,1	6,0	2,7	29,1
Metalowy	45 214	13,0	39,1	25,7	13,1	6,8	2,3	29,5
Chemiczny	28 924	3,8	37,1	33,5	15,7	7,4	2,5	32,3
Włókienniczy	113 732	4,3	32,8	27,2	19,5	11,3	4,9	34,5
Papierniczy	10 920	5,6	38,5	27,8	16,1	8,6	3,4	34,7
Skórzany	4 185	4,3	31,7	30,4	19,2	10,0	4,4	33,9
Drzewny	31 411	9,4	42,0	27,9	12,9	5,7	2,1	29,7
Spożywczy	36 000	4,5	31,9	32,4	18,3	8,6	4,3	33,6
Odzieżowy	9 517	10,2	54,4	23,2	8,2	2,9	1,1	27,0
Budowlany	3 703	4,7	29,3	35,7	18,0	9,9	2,4	33,8
Poligraficzny	7 798	12,7	45,0	21,4	13,0	5,5	2,4	28,1
według grup województw								
Centralne	199 509	6,1	35,0	27,6	17,5	9,7	4,1	32,9
Wschodnie	9 622	10,5	44,7	25,4	12,0	5,7	1,7	28,9
Zachodnie	56 633	9,8	37,6	28,8	13,8	7,1	2,9	30,8
Południowe	45 609	7,3	40,5	29,4	14,6	6,1	2,1	30,6

a Wiek, który połowa robotników już przekroczyła, połowa jeszcze nie osiągnęła.

TABL. 5. SZACUNEK SKŁADU LUDNOŚCI ROBOTNICZEJ POLSKI WEDŁUG WIEKU W 1931 R.

Gałęzie pracy Płeć	Odsetek robotników liczących lat							Wiek środkowy[a]
	Ogółem	poniżej 21	21—30	31—40	41—50	51—60	ponad 60	
Ogółem	**100,0**	**23,8**	**35,1**	**17 3**	**11,4**	**7,6**	**4,8**	**27,0**
Mężczyźni	100,0	20,9	35,3	18,5	11,9	8,2	5,2	28,1
Kobiety	100,0	29,2	34,7	15,0	10,4	6,4	4,3	24,8
Rolnictwo	100,0	29,9	31,3	14,7	10,4	7,8	5,9	25,8
Mężczyźni	100,0	27,5	32,1	15,3	10,3	8,2	6,6	26,7
Kobiety	100,0	34,6	29,4	13,0	10,6	7,1	5,3	24,2
Górnictwo i hutnictwo	100,0	11,1	33,5	26,8	17,7	8,9	2,0	31,8
Mężczyźni	100,0	9,9	34,0	27,0	18,2	9,1	1,8	32,0
Kobiety	100,0	25,3	29,2	24,8	10,8	6,6	3,3	28,2
Pozostałe gałęzie[b]	100,0	21,1	37,8	18,0	11,3	7,3	4,5	27,2
Mężczyźni	100,0	17,9	37,7	19,3	12,0	8,1	5,0	28,4
Kobiety	100,0	26,3	37,7	15,8	10,7	5,9	3,6	25,0

a Wiek, który połowa robotników już przekroczyła, połowa jeszcze nie osiągnęła. *b* Przemysł, handel, komunikacja, służba.

Źródło: J. Piekałkiewicz: *Sprawozdanie z badań składu ludności robotniczej w Polsce*, Warszawa 1934.

TABL. 6. SZACUNEK ZATRUDNIENIA PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W 1931 R.

Gałęzie pracy	Liczba zatrudnionych	
	w tysiącach	w odsetkach
Ogółem	**460**	***100***
Rolnictwo	18	*4*
Górnictwo i przemysł	94	*20*
Handel i ubezpieczenia	76	*17*
Komunikacja i transport	97	*21*
Służba publiczna (państwowa i samorządowa)	160	*35*
administracja	81	*18*
szkolnictwo	79	*17*
Inne gałęzie pracy	15	*3*

Źródło: T. Czajkowski i J. Derengowski: *Bezrobocie pracowników umysłowych w Polsce 1927—1932.* Warszawa, 1933 r.

TABL. 7. LICZBA PRZEPRACOWANYCH ROBOTNIKO-DNI W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Gałęzie pracy Okręgi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach						
Kopalnie węgla kamien.	32104,7	36590,4	29943,7	27940,8	20451,8	17460,1	17491,1
Zagłębie górnośląskie .	22614,6	25730,1	21055,4	19260,5	13580,9	11312,4	11636,6
„ dąbrowskie . .	7209,4	8285,9	6840,3	6682,2	5213,1	4664,1	4382,8
„ krakowskie . .	2280,7	2574,4	2048,0	1998,1	1657,8	1483,6	1471,7
Kopalnie rudy żelaznej	1735,0	1601,2	1077,0	630,8	188,3	300,1	418,0
Kopalnie rudy cynku i ołowiu	2123,5	2078,5	1773,4	926,2	323,5	391,8	450,0
Huty żelaza	15202,7	15241,8	12156,6	9381,9	6010,5	6932,3	7946,5
w tem: woj. śląskie .	8482,2	9303,7	8026,3	6111,5	3449,4	4343,1	5027,0
„ kieleckie	6651,9	5869,5	4085,4	3240,3	2555,8	2576,4	2906,4
Huty cynku	.	3629,9	3247,0	2392,3	1434,5	1283,3	1379,7

TABL. 8. LICZBA PRZEPRACOWANYCH ROBOTNIKO-GODZIN W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928—1934

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w miljonach						
Ogółem	**1 190,5**	**1 165,0**	**945,8**	**780,8**	**628,3**	**637,1**	**737,7**
Mineralny	139,1	137,0	103,0	77,5	57,2	63,2	81,0
Metalowy	200,7	201,7	153,1	114,4	88,7	90,5	109,8
Chemiczny	77,2	80,2	78,0	69,5	58,1	56,5	63,0
Włókienniczy . . .	345,0	316,2	246,8	234,1	200,7	207,5	232,3
Papierniczy	27,0	27,0	26,3	23,4	21,7	21,3	23,9
Skórzany	11,8	10,4	9,8	8,6	8,6	9,2	10,4
Drzewny	117,7	113,7	95,7	70,0	53,5	61,1	72,7
Spożywczy	129,6	135,9	125,6	105,7	88,2	76,4	82,1
Odzieżowy	30,4	32,4	27,5	22,2	16,4	18,7	23,2
Budowlany	89,0	86,4	56,7	34,6	18,2	15,7	21,0
Poligraficzny . . .	23,0	24,1	23,3	20,8	17,0	17,0	18,3

TABL. 9. ROBOTNICY PRACUJĄCY CAŁY TYDZIEŃ ORAZ CZĘŚCIOWO ZATRUDNIENI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Lata Kwartały	Ogółem zatrudnieni przy produkcji w tys.	Pracujący pełny tydzień	Częściowo zatrudnieni			Przec. liczba godzin pracy w tygodniu na 1 robotnika
			ogółem	pracujący dni w tygodniu 4—5	pracujący dni w tygodniu 1—3	
		w odsetkach ogółu robotników				
1928	528	87,0	13,0	11,7	1,3	45,4
1929	522	83,7	16,3	13,6	2,7	44,7
1930	432	77,2	22,8	17,4	5,4	43,7
1931	359	74,4	25,6	19,4	6,2	43,0
1932	305	61,2	38,8	26,8	12,0	40,7
1 kwartał	285	57,1	42,9	27,9	15,0	39,3
2 „	302	62,5	37,5	26,3	11,2	41,0
3 „	307	66,0	34,0	24,4	9,6	41,6
4 „	325	59,4	40,6	28,6	12,0	40,7
1933	310	64,0	36,0	25,6	10,4	40,9
1 kwartał	253	56,7	43,3	27,5	15,8	39,2
2 „	307	62,9	37,1	27,6	9,5	40,9
3 „	329	70,4	29,6	22,3	7,3	42,1
4 „	351	66,4	33,6	24,6	9,0	41,4
1934	355	66,9	33,1	23,8	9,3	41,8
1 kwartał	315	66,8	33,2	24,7	8,5	41,9
2 „	355	67,2	32,8	23,1	9,7	41,9
3 „	358	66,5	33,5	23,8	9,7	41,7
4 „	392	67,2	32,8	23,5	9,3	41,6

TABL. 10. ODSETEK ROBOTNIKÓW CZĘŚCIOWO ZATRUDNIONYCH [a] W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Ogółem	**13,0**	**16,3**	**22,8**	**25,6**	**38,8**	**36,0**	**33,1**
Mineralny	6,3	6,5	11,3	11,8	25,1	24,8	22,1
Metalowy	6,4	10,5	23,6	28,7	39,2	35,1	24,9
Chemiczny	3,9	4,2	8,2	15,8	26,9	27,8	21,0
Włókienniczy	26,8	38,5	45,7	40,9	51,5	44,0	46,5
Papierniczy	5,2	5,9	8,4	19,1	34,9	32,0	25,2
Skórzany	7,4	10,7	14,9	25,8	30,3	28,5	26,8
Drzewny	9,4	9,4	16,0	19,5	29,8	31,1	27,0
Spożywczy	6,2	3,4	6,4	18,1	38,3	43,4	38,2
Odzieżowy	7,9	10,8	31,0	18,4	41,8	35,4	37,3
Budowlany	7,5	3,4	4,2	4,7	24,0	26,6	25,4
Poligraficzny	2,5	3,8	4,2	6,5	13,4	14,5	12,7

a Pracujący mniej niż 6 dni w tygodniu w % ogółu zatrudnionych.

TABL. 11. DZIAŁALNOŚĆ BIUR POŚREDNICTWA PRACY PRZY FUNDUSZU BEZROBOCIA W POLSCE W LATACH 1926—1934

Wyszczególnienie	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach								
Zarejestrowani poszukujący pracy (stan w końcu miesiąca lub roku)									
Ogółem									
Marzec	295,5	205,8	167,0	170,4	289,5	372,5	360,0	279,8	388,3
Czerwiec	243,3	159,4	116,7	105,1	205,0	274,9	264,1	224,6	306,4
Wrzesień	185,2	116,8	79,9	81,8	170,5	246,4	150,4	202,1	289,2
Grudzień	**190,1**	**165,3**	**126,4**	**185,3**	**299,8**	**312,5**	**220,2**	**342,6**	**413,7**
według województw i okręgów biur pośrednictwa pracy									
Woj. centralne	98,8	77,6	64,3	109,3	159,2	148,8	97,1	133,8	185,6
w tem:									
okr. Warszawa m.	11,4	9,9	6,8	13,8	17,8	16,4	16,0	26,0	33,6
„ Łódź	43,7	22,8	19,0	40,5	62,9	51,4	33,4	34,9	48,8
„ Sosnowiec	11,5	12,8	7,4	10,8	15,7	21,5	16,6	15,9	26,1
Woj. wschodnie	6,9	6,2	5,6	7,1	9,0	12,1	4,7	15,2	17,2
„ zachodnie	62,7	57,1	38,3	42,9	89,2	114,4	101,1	147,2	165,4
w tem śląskie	42,1	42,1	23,1	17,0	52,1	72,9	75,5	89,6	106,4
„ południowe	21,7	24,4	18,2	26,0	42,4	37,2	17,3	46,4	45,5
według gałęzi pracy									
Górnicy	16,2	18,3	7,4	2,3	7,9	13,8	21,1	30,1	28,4
Hutnicy	5,0	2,7	1,3	1,0	4,1	5,7	7,2	8,4	7,6
Robotnicy:									
przem. metalowego	13,9	10,6	6,7	11,2	22,4	29,5	27,3	35,2	30,6
„ włókienniczego	24,0	13,5	10,3	25,9	38,4	39,1	21,1	22,9	22,9
„ budowlanego	11,5	13,7	12,3	22,3	31,8	35,2	23,1	34,0	26,9
niewykwalifikowani	74,6	72,1	65,4	93,5	150,3	109,9	35,5	113,6	214,7
rolni	2,4	2,2	2,0	1,8	1,1	2,4	1,5	6,8	2,7
młodociani	5,4	3,8	1,6	0,9	1,4	2,3	1,4	1,9	1,2
Pracownicy umysłowi	21,4	15,5	9,9	13,4	21,3	41,1	42,7	52,3	43,5
Inni	15,7	12,9	9,5	13,0	21,1	33,5	39,3	37,4	35,2
Zapośredniczeni w ciągu roku									
Ogółem	**224,2**	**207,9**	**229,8**	**241,3**	**232,4**	**258,9**	**264,0**	**424,6**	**447,3**
Górnicy	20,3	11,4	13,8	13,3	5,6	5,5	11,3	33,7	31,0
Hutnicy	6,3	4,1	4,6	3,3	1,9	1,7	10,4	11,1	8,4
Robotnicy:									
przem. metalowego	9,9	10,7	10,3	9,0	7,5	9,7	13,9	19,8	19,5
„ włókienniczego	7,2	3,9	3,4	2,1	3,0	4,2	5,0	6,6	27,4
„ budowlanego	10,5	9,0	10,2	11,8	16,3	16,7	14,1	23,4	23,9
niewykwalifikowani	108,6	107,5	117,4	132,9	138,0	169,9	165,4	272,4	289,2
rolni	22,6	24,4	32,6	36,6	29,1	17,2	13,1	12,2	13,4
młodociani	9,2	9,9	12,0	8,7	5,0	4,3	3,4	2,4	2,7
Pracownicy umysłowi	3,9	4,9	4,1	4,1	3,9	4,0	5,5	6,7	8,6
Inni	25,7	22,1	21,4	19,5	22,1	25,7	21,9	36,3	23,2

TABL. 12. WSKAŹNIKI BEZROBOCIA ŚWIATOWEGO W LATACH 1929 — 1934
Rok 1929 = 100

Państwa	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Bezrobocie światowe .	100	164	235	291	274	221
Polska	100	180	257	241	243	333
Anglja	100	154	205	213	191	162
Niemcy	100	164	239	304	260	146
Stany Zjedn. Am. .	100	177	233	290	296	255
Włochy	100	141	244	335	339	320

Źródło: *Revue International du Travail N-o 4*, Genewa 1935. Wskaźniki obliczone są zasadniczo na podstawie odsetka bezrobotnych.

TABL. 13. BEZROBOCIE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1926 — 1934
Stan w dn. 31.XII

Państwa	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Bezrobotni zarejestrowani w tysiącach									
Polska	190	165	126	185	300	313	220	343	414
Anglja	1 432	1 194	1 334	1 344	2 500	2 671	2 776	2 263	2 086
Czechosłowacja . .	71	46	39	53	240	486	746	780	752
Estonja	4	4	8	6	6	9	14	9	3
Finlandja	2	2	3	9	9	17	20	17	11
Francja	24	27	9	10	27	176	307	335	440
Irlandja	27	29	28	26	26	31	103	79	128
Łotwa	5	6	14	8	10	22	17	11	8
Niemcy	2 390	1 926	2 545	2 851	4 384	5 668	5 773	4 059	2 605
Norwegja	31	29	24	22	27	35	40	42	40
Rumunja	.	.	7	8	35	49	39	26	14
Stany Zjedn. Am. . .	.	.	.	.	5 541	8 908	12 124	10 769	11 500
Szwecja[a]	48	51	50	54	83	110	129	110	115
Węgry	13	14	13	17	53	65	75	55	53
Włochy	181	414	364	409	642	982	1 130	1 132	962
Bezrobotni otrzymujący zasiłki w tysiącach									
Polska	97	74	44	80	104	150	82	51	67
Austrja	205	207	203	227	295	330	368	336	308
Belgja	16	23	12	16	64	129	171	194	213
Danja	89	87	78	63	73	97	138	132	114
Francja	17	13	1	1	13	147	277	313	419
Holandja	36	45	38	49	81	147	209	237	215
Niemcy	1 749	1 360	1 830	1 985	2 833	3 148	2 073	1 729	1 300
Odsetek bezrobotnych									
Anglja[b]	11,9	9,8	11,1	11,0	19,9	20,7	21,6	17,5	16,1
Czechosłowacja[c] . .	2,5	1,3	1,7	2,8	8,3	11,3	16,9	17,1	19,0
Danja[a]	32,2	31,6	28,4	22,4	25,1	32,2	42,8	37,5	30,3
Holandja[b]	12,1	14,9	11,5	12,3	18,2	27,8	34,5	40,0	38,0
Niemcy[a]	16,7	12,9	16,7	20,1	31,7	42,2	45,1	24,7	.
Norwegja	24,6	28,0	22,1	18,9	25,5	27,2	42,4	39,2	32,8
Szwajcarja[b]	5,6	4,5	4,0	4,2	6,6	10,1	13,6	16,0	13,9
Szwecja[a]	19,1	18,6	17,3	16,9	23,3	27,1	31,5	27,7	25,0

a Wśród zorganizowanych w związkach zawodowych. *b* Zarejestrowani w stosunku do ubezpieczonych na wypadek bezrobocia. *c* Zarejestrowani w stosunku do zatrudnionych.

TABL. 14. OBRÓT ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Przemysły	Liczba przyjętych na 100 zatrudnion. 1933	1934	Liczba zwolnionych na 100 zatrudnion. 1933	1934	Przemysły	Liczba przyjętych na 100 zatrudnion. 1933	1934	Liczba zwolnionych na 100 zatrudnion. 1933	1934
Ogółem . .	**95**	**87**	**83**	**80**	Skórzany . .	65	76	71	64
Mineralny .	145	137	135	122	Drzewny . .	122	106	112	108
Metalowy . .	75	70	72	57	Spożywczy .	157	168	156	168
Chemiczny .	44	35	35	26	Odzieżowy .	127	94	85	94
Włókienniczy	67	54	47	46	Budowlany .	269	235	244	230
Papierniczy .	50	38	41	30	Poligraficzny .	50	56	46	53

TABL. 15. URLOPY ROBOTNIKÓW ZATRUDNIONYCH W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Przemysły	Liczba zatrudnionych w tysiącach 1933	1934	Liczba dni urlopowych w tysiącach 1933	1934	Przemysły	Liczba zatrudnionych w tysiącach 1933	1934	Liczba dni urlopowych w tysiącach 1933	1934
Ogółem . .	**340**	**382**	**1 759**	**1 910**	Skórzany . .	5	5	26	20
Mineralny .	30	39	45	57	Drzewny . .	30	35	69	66
Metalowy . .	49	56	260	281	Spożywczy .	45	46	277	279
Chemiczny .	29	31	229	272	Odzieżowy .	10	12	34	50
Włókienniczy	115	127	659	724	Budowlany .	8	10	18	16
Papierniczy .	11	12	89	94	Poligraficzny .	8	9	53	51

TABL. 16. SZACUNEK KOSZTÓW URLOPÓW ROBOTNIKÓW I PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W LATACH 1930—1933

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933
Przeciętna liczba zatrudnionych w tysiącach				
Ogółem	**945**	**834**	**737**	**725**
Robotnicy [a]	752	642	548	541
Pracownicy umysłowi [b] . . .	193	192	189	184
Liczba dniówek urlopowych w tysiącach				
Ogółem	**9 360**	**8 819**	**8 192**	**8 007**
Robotnicy [a]	4 310	3 818	3 248	3 211
Pracownicy umysłowi [b] . . .	5 050	5 001	4 944	4 796
Koszty urlopów w milionach złotych				
Ogółem	**90,7**	**81,2**	**68,5**	**62,7**
Robotnicy [a]	31,5	26,0	18,4	17,1
Pracownicy umysłowi [b] . . .	59,2	55,2	50,1	45,6

a Zakłady zatrudniające 5 i więcej robotników. *b* Ubezpieczeni w Z. U. P. U. z wyłączeniem pracowników państwowych i zatrudnionych w rolnictwie.

TABL. 17. WYDAJNOŚĆ PRACY W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO W POLSCE W LATACH 1913, 1923 — 1934

Lata	Wydobycie węgla na 1 robotniko-dniówkę w *kg*		
	Cała załoga	Załoga na dole	Górnicy
1913	1 143	1 710	5 576
1923	577	912	4 106
1924	693	1 085	4 700
1925	938	1 473	6 035
1926	1 120	1 724	6 902
1927	1 191	1 814	7 414
1928	1 267	1 914	6 991
1929	1 264	1 874	7 057
1930	1 253	1 888	6 929
1931	1 370	2 063	7 506
1932	1 410	2 182	8 053
1933	1 589	2 463	8 971
1934	1 703	2 611	9 336

TABL. 18. WYDAJNOŚĆ PRACY W KOPALNIACH WĘGLA KAMIENNEGO W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1933 R.

Państwa Zagłębia	Wydobycie węgla na 1 robotniko-dniówkę w *kg*	
	Cała załoga	Górnicy
Polska	1 589	8 971
Górny Śląsk . .	1 795	8 895
Dąbrowa . . .	1 211	10 262
Kraków	1 230	6 940
Anglja	1 140	.
Belgja	664	5 002
Czechosłowacja .	1 172	.
Francja	832	.
Niemcy:		
Ruhr	1 675	3 434
Górny Śląsk . .	1 754	9 883
Dolny Śląsk . .	985	2 360

TABL. 19. UMOWY ZBIOROWE W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W 1933 R.

Grupy województw Przemysły	Objętych badaniem		Liczba umów zbiorowych	Objętych umowami			
				zakładów		robotników	
	zakładów	robotników w tys.		liczba	%[a]	w tys.	%[b]
Ogółem	**3 916**	**357,2**	**329**	**1 174**	***30***	**181,6**	***51***
Woj. centralne	1 908	222,7	159	682	*36*	131,2	*59*
„ wschodnie	148	11,4	15	24	*16*	1,2	*11*
„ zachodnie	1 189	70,6	143	347	*29*	32,1	*45*
„ południowe . . .	671	52,5	69	121	*18*	17,1	*33*
Przemysł mineralny . . .	599	42,8	95	127	*21*	9,2	*21*
„ metalowy . .	633	49,0	41	87	*14*	14,8	*30*
„ chemiczny . .	228	28,4	27	53	*23*	15,1	*53*
„ włókienniczy . .	696	122,1	41	529	*76*	110,2	*90*
„ papierniczy . .	100	10,8	17	22	*22*	3,2	*30*
„ skórzany . . .	89	4,7	13	16	*18*	1,3	*28*
„ drzewny . . .	513	31,1	31	46	*9*	1,8	*6*
„ spożywczy . .	554	40,1	46	128	*23*	14,3	*36*
„ odzieżowy . .	111	9,4	14	16	*14*	2,8	*29*
„ budowlany . .	200	10,7	18	56	*28*	4,3	*40*
„ poligraficzny .	193	8,1	17	94	*49*	4,6	*57*

a W stosunku do ogólnej liczby zakładów objętych badaniem. *b* W stosunku do ogólnej liczby robotników objętych badaniem.

TABL. 20. PŁACE UMOWNE STAŁYCH ROBOTNIKÓW ROLNYCH W POLSCE W LATACH 1927/28 — 1933/34[a]

Grupy województw Kategorje robotników	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34
	Całkowita wartość rocznego wynagrodzenia						
	wyrażona w złotych						
Woj. centralne							
Rzemieślnicy . . .	2 433	2 339	.	.	.	.	.
Ordynarjusze . .	1 937	1 860	1 238	991	1 169	908	855
Woj. wschodnie							
Rzemieślnicy . . .	2 104	2 240	1 381	945	1 194	1 018	949
Ordynarjusze . .	1 633	1 765	1 182	830	1 004	842	779
Woj. zachodnie							
Rzemieślnicy . . .	2 814	2 740	2 008	1 629	1 759	1 389	1 322
Ordynarjusze . .	2 280	2 263	1 679	1 343	1 443	1 094	1 083
Woj. południowe							
Rzemieślnicy . . .	2 143	2 138	1 367	1 119	1 184	993	905
Ordynarjusze . .	1 647	1 619	1 074	878	928	764	731
	wyrażona w kwintalach żyta						
Woj. centralne							
Rzemieślnicy . . .	58	60	.	.	.	.	.
Ordynarjusze . .	46	47	53	62	51	51	59
Woj. wschodnie							
Rzemieślnicy . . .	54	55	57	66	56	55	64
Ordynarjusze . .	42	43	49	57	47	46	53
Woj. zachodnie							
Rzemieślnicy . . .	65	68	78	87	72	73	84
Ordynarjusze . .	53	56	65	72	59	58	69
Woj. południowe							
Rzemieślnicy . . .	50	52	53	64	53	53	59
Ordynarjusze . .	39	40	42	51	42	41	47

a Lata służbowe od 1.IV do 31.III.

TABL. 21. WSKAŹNIK UMOWNYCH PŁAC ORDYNARJUSZÓW W POLSCE W LATACH 1927/28 — 1933/34[a]

Rok 1928/29 = 100

Grupy województw	1927/28	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34
	według wartości wynagrodzenia wyrażonej w złotych						
Polska	**102**	**100**	**70**	**56**	**62**	**48**	**47**
Woj. centralne . . .	104	100	67	53	63	49	46
„ wschodnie . .	93	100	67	47	57	48	44
„ zachodnie . . .	101	100	74	59	64	48	48
„ południowe . .	102	100	66	54	57	47	45
	według wartości wynagrodzenia wyrażonej w kwintalach żyta						
Polska	**96**	**100**	**112**	**131**	**106**	**105**	**123**
Woj. centralne . . .	98	100	113	132	109	109	126
„ wschodnie . .	98	100	114	133	109	107	123
„ zachodnie . . .	95	100	116	129	105	104	123
„ południowe . .	98	100	105	128	105	103	118

a Lata służbowe od 1.IV do 31.III.

TABL. 22. PŁACE DNIÓWKOWYCH ROBOTNIKÓW ROLNYCH W POLSCE W LATACH 1928 i 1933

Wyszczególnienie	Robotnicy na wyżywieniu			
	własnem		pracodawcy	
	1928	1933	1928	1933
	Płaca dzienna w złotych			
Sezon wiosenny				
Mężczyźni	3,9	1,7	2,7	1,3
Kobiety	2,6	1,3	1,8	1,0
Młodociani	2,4	1,1	1,6	0,8
Mężczyzna z parą koni	16,9	8,3	12,6	6,7
Sezon letni				
Mężczyźni	5,6	2,5	4,1	1,9
Kobiety	3,5	1,9	2,5	1,4
Młodociani	2,9	1,5	2,0	1,2
Mężczyzna z parą koni	17,3	8,5	13,3	6,9
Sezon jesienny				
Mężczyźni	3,9	1,6	2,8	1,3
Kobiety	2,9	1,3	2,1	1,1
Młodociani	2,4	1,0	1,7	0,9
Mężczyzna z parą koni	16,3	7,3	12,6	5,7

TABL. 23. SZACUNEK PODZIAŁU ROBOTNIKÓW WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W POLSCE W 1933 R.

Gałęzie pracy	Zarobek tygodniowy w złotych	Ogólna liczba robotników w tys.	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych								
			poniżej 10	10--20	20--30	30--40	40--50	50--60	60--70	70--80	80 i więcej
Ogółem	**24,3**	**1 217**	**22,7**	**29,7**	**20,0**	**11,6**	**6,7**	**3,8**	**2,2**	**1,3**	**2,0**
Górnictwo	37,7	97	5,4	16,4	20,6	19,5	14,5	11,3	6,2	3,0	3,1
Hutnictwo	46,2	33	4,3	13,3	17,6	17,5	14,2	9,6	7,1	6,1	10,3
Przemysł przetwórczy wielki i średni	27,4	340	11,8	28,3	26,6	15,3	8,1	4,2	2,3	1,3	2,1
Przemysł przetwórczy drobny	22,8	142	21,9	30,6	23,6	11,7	5,8	2,8	1,5	0,8	1,3
Rzemiosło	18,4	179	32,9	35,2	16,9	7,5	3,6	1,7	0,9	0,5	0,8
Chałupnictwo	14,0	200	44,7	37,7	10,6	3,6	1,7	0,7	0,4	0,2	0,4
Handel, ubezpieczenia, transport	22,5	113	20,8	32,7	23,4	11,3	5,6	2,7	1,4	0,8	1,3
Inne[a]	40,9	61	3,9	13,2	20,1	19,8	14,4	8,7	6,3	5,2	8,4
Roboty publiczne	14,1	52	47,2	37,1	6,7	3,7	2,9	1,0	0,4	0,5	0,5

a Elektrownie, wodociągi, warsztaty kolejowe i wytwórnie wojskowe.

Źródło: T. Czajkowski: *Próba szacunkowego obliczenia skali zarobków robotniczych w Polsce*, Statystyka Pracy, Rocznik XIII, zesz. 4, 1934.

TABL. 24. PRZECIĘTNE ZAROBKI ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE I HUTNICTWIE W POLSCE W LATACH 1928—1934

Kopalnie, huty Okręgi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętnie rocznie w złotych za dniówkę						
Kopalnie węgla kamiennego	8,45	9,42	9,98	9,88	9,14	8,56	8,14
Zagłębie górnośląskie . .	8,83	9,87	10,47	10,41	9,77	9,26	8,84
„ dąbrowskie . . .	7,81	8,59	9,02	8,86	8,03	7,49	6,95
„ krakowskie . . .	6,89	7,66	8,21	8,21	7,54	6,77	6,25
Kopalnie rudy żelaznej . .	5,10	5,46	5,58	5,56	4,88	4,12	3,86
Kopalnie rudy cynku i ołowiu	7,23	7,86	8,89	8,80	8,97	8,23	8,14
Huty żelaza	8,93	9,81	10,15	10,40	9,36	9,44	9,34
Woj. kieleckie	6,89	7,41	7,34	7,36	6,96	6,80	6,53
„ śląskie	10,62	11,40	11,68	12,00	11,20	11,04	10,98
Huty cynku	7,86	8,89	9,74	9,39	9,09	9,09	9,02

TABL. 25. PRZECIĘTNE ZAROBKI ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1928—1934

Przemysły	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętnie rocznie w złotych za godzinę						
Ogółem	**0,94**	**1,02**	**1,01**	**0,95**	**0,87**	**0,80**	**0,75**
Wskaźnik (1928 r.=100) .	*100*	*109*	*107*	*101*	*93*	*85*	*80*
Kopalnie węgla i rud . . .	1,06	1,18	1,25	1,24	1,14	1,06	1,01
Hutnictwo	1,09	1,23	1,29	1,31	1,21	1,17	1,16
Przemysł mineralny	0,70	0,75	0,73	0,60	0,56	0,48	0,45
„ metalowy	0,97	1,03	1,01	0,96	0,92	0,81	0,75
„ chemiczny . . .	1,09	1,17	1,13	0,93	0,87	0,84	0,80
„ włókienniczy . .	0,83	0,87	0,81	0,75	0,70	0,66	0,66
„ papierniczy . . .	0,92	1,00	0,96	0,79	0,74	0,71	0,68
„ skórzany	1,15	1,17	1,13	0,93	0,87	0,80	0,78
„ drzewny	0,62	0,65	0,63	0,52	0,49	0,41	0,38
„ spożywczy . . .	0,98	1,00	0,96	0,84	0,77	0,71	0,69
„ odzieżowy . . .	0,72	0,76	0,71	0,65	0,61	0,57	0,53
„ budowlany . . .	1,13	1,29	1,25	1,19	0,97	0,82	0,76
„ poligraficzny . .	1,41	1,43	1,36	1,26	1,19	1,08	1,01

TABL. 26. WSKAŹNIKI SUM WYPŁACONYCH ROBOTNIKOM W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE ORAZ W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W LATACH 1930—1934

Rok 1928 = 100

Przemysły	Wskaźniki wartości nominalnej					Wskaźniki wartości realnej				
	1930	1931	1932	1933	1934	1930	1931	1932	1933	1934
Ogółem	**89**	**69**	**49**	**44**	**47**	**94**	**81**	**63**	**62**	**71**
Kopalnie węgla i rud . . .	111	103	70	53	51	117	119	89	75	77
Hutnictwo	99	75	43	48	52	105	87	55	67	78
Przemysł przetwórczy . . .	81	60	45	41	45	86	70	57	58	68
w tem: metalowy	80	57	42	38	42	84	66	54	53	64
włókienniczy . .	70	61	49	48	53	74	72	63	68	80

TABL. 27. ZAROBKI TYGODNIOWE I GODZINNE ROBOTNIKÓW W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W SIERPNIU 1934 R.

Wyszczególnienie	Robotnicy objęci badaniem w tys.	Przeciętne zarobki w złotych					
		tygodniowe ogółu robotników	godzinne				
			ogółu robotników	mężczyzn	kobiet	młodocianych	
						chłopców	dziewcząt
Ogółem we wszystkich zakładach objętych badaniem							
1932 Maj	304,5	28,90	0,77	0,88	0,59	0,28	
Sierpień	317,3	29,60	0,72	0,81	0,56	0,27	0,31
1933 Luty	279,9	26,86	0,70	0,79	0,52	0,24	0,32
Maj	323,6	28,37	0,68	0,77	0,53	0,24	0,28
Sierpień	357,8	28,01	0,66	0,74	0,52	0,22	0,27
Listopad	402,5	26,43	0,64	0,72	0,50	0,22	0,26
1934 Luty	341,1	27,58	0,66	0 74	0,52	0,21	0,27
Maj	379,9	25,16	0,64	0,72	0,51	0,21	0,26
Sierpień	386,4	26,74	0,64	0,71	0,50	0,21	0,27
według wielkości zakładów							
Zakłady zatrudniające:							
do 49 robotników	55,8	23,79	0,56	0,61	0,38	0,15	0,20
50—199 robotn.	116,6	25,24	0,59	0,67	0,42	0,21	0,23
200 i więcej robotn.	214,0	28,33	0,68	0,77	0,55	0,24	0,30
według przemysłów							
Mineralny	48,4	20,09	0,46	0,51	0,28	0,22	0,19
Metalowy	57,1	31,83	0,75	0,84	0,44	0,19	0,27
Chemiczny	30,9	36,94	0,80	0,93	0,48	0,28	0,29
Włókienniczy	124,9	25,82	0,65	0,76	0,55	0,38	0,38
Papierniczy	11,3	29,69	0,64	0,77	0,42	0,20	0,26
Skórzany	5,5	34,15	0,75	0,82	0,43	0,20	0,26
Drzewny	36,0	16,02	0,38	0,40	0,26	0,18	0,20
Spożywczy	40,3	27,21	0,68	0,70	0,65	0,22	0,22
Odzieżowy	10,3	22,03	0,52	0,73	0,41	0,23	0,24
Budowlany	13,3	30,04	0,71	0,72	0,29	0,25	—
Poligraficzny	8,4	41,95	0,96	1,30	0,47	0,20	0,18
według województw							
M. st. Warszawa	37,1	38,14	0,90	1,08	0,56	0,25	0,26
Warszawskie	25,0	29,32	0,67	0,75	0,45	0,25	0,23
Łódzkie	111,5	26,83	0,66	0,74	0,56	0,28	0,37
Kieleckie	45,6	21,23	0,53	0,57	0,44	0,18	0,23
Lubelskie	6,6	22,01	0,51	0,56	0,27	0,20	0,17
Białostockie	11,8	25,52	0,59	0,63	0,51	0,30	0,19
Wileńskie	2,8	22,86	0,55	0,60	0,38	0,13	0,09
Nowogródzkie	2,7	12,05	0,28	0,34	0,18	0,15	0,13
Poleskie	2,7	17,79	0,42	0,44	0,38	.	—
Wołyńskie	6,7	14,79	0,37	0,39	0,19	0,18	0,13
Poznańskie	31,0	24,27	0,58	0,65	0,45	0,22	0,27
Pomorskie	9,8	25,96	0,59	0,65	0,36	0,18	0,23
Śląskie	34,1	32,38	0,72	0,86	0,44	0,20	0,25
Krakowskie	33,4	26,35	0,64	0,70	0,46	0,16	0,24
Lwowskie	15,5	24,85	0,57	0,62	0,43	0,16	0,17
Stanisławowskie	8,0	14,38	0,35	0,35	0,27	0,20	0,15
Tarnopolskie	2,1	20,64	0,49	0,46	.	0,12	0,13

TABL. 28. ROBOTNICY WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU TYGODNIOWEGO W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W POLSCE W SIERPNIU 1934 R.

Wyszczególnienie	Odsetek robotników, których zarobek tygodniowy wynosił złotych								
	poniżej 10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80 i więcej
Ogółem we wszystkich zakładach objętych badaniem									
1932 Maj	11,0	27,8	24,9	15,9	8,7	4,5	2,7	1,6	2,9
Sierpień	9,3	25,5	26,1	18,1	9,4	4,8	2,7	1,6	2,5
1933 Luty	12,1	30,3	25,0	14,3	8,3	4,2	2,3	1,3	2,2
Maj	10,6	26,9	26,9	16,5	8,6	4,3	2,4	1,4	2,4
Sierpień	11,1	26,8	27,0	16,6	8,4	4,3	2,4	1,3	2,1
Listopad	13,1	29,4	27,3	13,8	7,3	4,0	2,1	1,2	1,8
1934 Luty	11,3	26,6	27,7	16,5	8,3	4,2	2,2	1,3	1,9
Maj	14,2	32,7	25,2	13,0	6,6	3,6	2,0	1,1	1,6
Sierpień	12,2	29,3	26,3	15,4	7,8	3,7	2,2	1,2	1,9
według płci									
Mężczyźni	9,3	23,5	24,5	18,8	10,6	5,4	3,2	1,9	2,8
Kobiety	15,0	40,7	31,5	9,4	2,7	0,5	0,2	0,0	0,0
według przemysłów									
Mineralny	21,8	38,7	20,5	11,1	4,8	1,8	0,8	0,2	0,3
Metalowy	11,9	24,2	20,8	15,9	10,4	6,2	3,8	2,6	4,2
Chemiczny	3,4	17,7	24,1	18,7	13,1	9,2	6,6	3,3	3,9
Włókienniczy	5,8	29,5	36,3	17,2	6,6	2,1	1,1	0,6	0,8
Papierniczy	14,0	22,0	19,9	18,7	11,5	7,0	3,5	1,4	2,0
Skórzany	3,7	19,7	23,8	24,1	12,9	5,6	5,1	2,1	3,0
Drzewny	32,9	40,2	17,3	6,7	1,9	0,6	0,2	0,1	0,1
Spożywczy	11,5	26,9	24,5	17,7	11,2	4,1	2,0	1,0	1,1
Odzieżowy	10,8	43,9	25,9	9,6	5,6	1,6	1,2	0,6	0,8
Budowlany	7,9	23,3	27,2	20,5	9,6	5,5	2,0	1,7	2,3
Poligraficzny	11,4	22,4	15,8	12,0	7,5	6,0	6,5	4,5	13,9

TABL. 29. WAHANIA NOMINALNYCH PŁAC ROBOTNICZYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1927 — 1934

Państwa	Przeciętna roczna mniejsza (—) lub większa (+) niż w poprzednim roku o %							
	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Polska	+ 15	+ 10	+ 9	— 2	— 6	— 8	— 9	— 6
Anglja	— 0	— 1	— 0	— 1	— 1	— 2	— 1	+ 1
Czechosłowacja: Praga	+ 0	+ 4	+ 3	+ 2	+ 1	0	— 1	— 2
Danja	— 4	— 1	+ 0	+ 2	0	0	0	0
Estonja	+ 4	+ 7	+ 3	+ 1	— 2	— 6	— 3	.
Francja: Paryż	+ 0	+ 3	+ 16	+ 9	— 0	— 4	0	0
Japonja	— 0	+ 3	— 1	— 5	— 8	— 4	+ 2	.
Niemcy	+ 6	+ 9	+ 5	+ 2	— 5	— 16	— 4	— 1
Stany Zjedn. Am.	+ 0	+ 1	+ 3	— 9	— 13	— 24	+ 4	+ 14
Włochy	.	.	+ 2	— 2	— 9	— 4	— 2	— 2

Uwaga. Wahania obliczono według przeciętnych rocznych wskaźników, opartych na stawkach lub zarobkach, wyrażonych w walucie obiegowej.

TABL. 30. UPOSAŻENIE FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH W ADMINISTRACJI I SZKOLNICTWIE ORAZ SĘDZIÓW I PROKURATORÓW W POLSCE W 1935 R.

Grupa uposażenia	Uposażenie zasadnicze miesięcznie złotych	Liczba etatów[a]
Administracja, szkolnictwo [b]		
I	3 000	1
II	2 000	12
III	1 500	36
IV	1 000	718
V	700	1 009
VI	450	5 288
VII	335	11 488
VIII	260	19 212
IX	210	40 174
X	160	41 949
XI	130	11 963
XII	100	4 557
Sędziowie i prokuratorzy		
I	1 100	153
II	800	481
III	575	1 346
IV	425	1 618

Dodatki funkcyjne i służbowe: Do niektórych stanowisk w służbie państwowej przywiązane są dodatki funkcyjne i służbowe, zależne od faktycznie pełnionych czynności, niezależne od grupy uposażenia w granicach: w **administracji ogólnej** od zł. 50 do zł. 3000, np. minister zł. 2000, wojewoda zł. 1500, dyrektor departamentu zł. 600, naczelnik wydziału w ministerstwach zł. 300, naczelnik wydziału w województwach zł. 200, starosta zł. 100, naczelnik więzienia III kl.—zł. 50; w **sądownictwie** od zł. 50 do zł. 2000, np. prezes Sądu Najwyższego zł. 800, prokurator sądu apelacyjnego zł. 600, prezes sądu okręgowego zł. 400, sędzia-kierownik sądu grodzkiego zł. 50—100; w **szkolnictwie** od zł. 5 do zł. 500, np. rektor uniwersytetu zł. 500, dziekan wydziału uniwersytetu zł. 250, wizytator szkół zł. 150, dyrektor szkoły średniej zł. 100—150, kierownik szkoły powszechnej zł. 5—50 miesięcznie.

a Według preliminarza budżetowego na r. 1935/36. *b* Urzędnicy, nauczyciele, funkcjonarjusze straży więziennej oraz funkcjonarjusze niżsi bez uwzględnienia 10 351 pracowników o nieoznaczonej grupie uposażenia.

TABL. 31. UPOSAŻENIE WOJSKA W POLSCE W 1935 R.

Niektóre stopnie	Uposażenie zasadnicze: samotny	Uposażenie zasadnicze: utrzymuj. rodzinę	Dodatek służbowy
	miesięcznie złotych		
Generał bryg.	1 000	1 000	500
Pułkownik .	632	713	350
Major . . .	435	490	155
Kapitan . .	345	400	105
Porucznik .	265	324	75
Podporucznik	206	266	75
Sierżant . .	171	241	—
Kapral . .	137	167	—

TABL. 32. UPOSAŻENIE POLICJI PAŃSTW. W POLSCE W 1935 R.

Niektóre stopnie	Uposażenie zasadnicze	Dodatek służbowy w służbie zwykłej	Dodatek służbowy w służbie śledczej	Liczba etatów[a]
	miesięcznie złotych			
Inspektor	700	350	440	19
Komisarz .	335	165	210	232
Aspirant .	240	120	150	163
Przodownik	180	60	90	4473
Posterunkowy . .	150	40	60	11306

a Według preliminarza budżetowego na r. 1935/36.

Dodatki lokalne: Wszystkim funkcjonarjuszom państwowym przysługują dodatki lokalne w wysokości około 15% w Warszawie i około 10% (z wyjątkiem wojska) na obszarze półwyspu Hel oraz w miastach: Gdyni, Katowicach, Chorzowie, Tarnowskich Górach, Mysłowicach, Cieszynie i Bielsku-Białej.

TABL. 33. UPOSAŻENIE ZASADNICZE PRACOWNIKÓW POLSKICH KOLEI PAŃSTW. W 1935 R.

Grupa uposażenia	Miesięcznie złotych [a]	Liczba etatów [b]
1	1 000	8
2	700	40
3	550	121
4	450	269
5	390	562
6	335	822
7	295	2 080
8	260	4 895
9	225	8 701
10	200	12 639
11	175	22 201
12	150	45 706
13	125	30 765
14	100	9 843

TABL. 34. UPOSAŻENIE ZASADNICZE PRACOWNIKÓW POLSKIEJ POCZTY, TELEGRAFU I TELEFONU W 1935 R.

Grupa uposażenia	Miesięcznie złotych [a]	Liczba etatów [b]
1	1 000	9
2	700	27
3	450	242
4	350	907
5	280	984
6	240	1 008
7	205	5 883
8	175	8 600
9	145	6 164
10	120	3 399
11	100	737

a Do niektórych stanowisk kierowniczych przywiązane są dodatki funkcyjne, wynoszące w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" od zł. 25 do zł. 600, w przedsiębiorstwie „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" od zł. 30 do zł. 500 miesięcznie. *b* Według preliminarza budżetowego na r. 1935/36.

Dodatki lokalne: obacz uwagę pod tabl. 31, str. 168.

TABL. 35. PRACOWNICY UMYSŁOWI UBEZPIECZENI W Z.U.P.U. W POLSCE WEDŁUG WYSOKOŚCI ZAROBKU MIESIĘCZNEGO W LATACH 1930 — 1933[a]

Wiek Płeć	Liczba ubezpieczonych w tys.	Odsetek pracowników umysłowych, których zarobek miesięczny wynosił złotych: poniżej 120	120—180	180—260	260—360	360—480	480—640	640 i więcej
Ogółem 1930	247,2	10,2	13,8	20,1	18,0	12,9	10,1	14,9
1931	246,1	11,8	15,7	21,6	17,2	11,6	9,1	13,0
1932	239,5	14,3	18,3	22,3	16,1	10,7	8,2	10,1
1933	**232,3**	**16,6**	**20,0**	**22,8**	**15,1**	**9,6**	**7,2**	**8,7**
w wieku: [b]								
poniżej 25 lat	35,1	49,1	32,3	14,4	3,1	0,7	0,3	0,1
25 — 40 „	129,7	12,4	21,4	27,5	17,5	9,8	6,2	5,2
powyżej 40 „	65,2	7,3	10,3	17,9	16,9	14,0	13,2	20,4
Mężczyźni . . .	163,6	12,1	17,1	22,1	16,3	11,3	9,3	11,8
w wieku: [b]								
poniżej 25 lat	17,8	43,9	34,9	15,9	3,9	1,0	0,3	0,1
25—40 „ .	89,1	9,2	18,6	27,0	18,7	11,5	7,9	7,1
powyżej 40 „ .	55,0	6,4	8,6	16,2	16,5	14,4	14,5	23,4
Kobiety	68,7	27,4	26,9	24,4	12,3	5,5	2,3	1,2
w wieku: [b] . .								
poniżej 25 lat .	17,3	54,5	29,6	12,8	2,3	0,5	0,2	0,1
25—40 „ .	40,6	19,4	27,5	28,8	14,9	6,1	2,3	1,0
powyżej 40 „ .	10,2	12,9	19,8	26,8	18,9	11,6	6,2	3,8

a Stan w końcu roku. *b* Pominięto pracowników o niepodanym wieku.

TABL. 36. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNICZYCH W POLSCE[a] W LATACH 1927 i 1928

Wyszczególnienie	Wszystkie grupy	I do 599 zł.	II 600—899 zł.	III 900—1199 zł.	IV 1200 zł. i więcej
	1927	1928			
Liczba zbadanych rodzin	69	7	32	21	9
Ogólna suma rocznych przychodów i rozchodów na rodzinę czteroosobową [b] w złotych					
Przychody netto ogółem	2 601	2 744	1 527	2 386	3 230	4 995
Rozchody netto ogółem	2 575	2 746	1 561	2 377	3 227	5 027
Przychody w odsetkach						
Przychody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny	78,5	79,7	87,1	80,0	77,8	77,3
Zarobki członków rodziny	9,2	11,1	6,7	8,3	12,3	17,3
Pozostałe pozycje przychodów	12,3	9,2	6,2	11,7	9,9	5,4
Rozchody w odsetkach						
Rozchody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	58,8	56,5	66,1	60,1	54,9	44,6
Alkohol i tytoń	4,1	4,0	2,2	3,0	4,6	6,3
Komorne	4,8	4,7	5,3	5,1	3,8	4,7
Urządzenie mieszkania	2,0	2,4	0,6	2,0	3,3	2,5
Opał i światło	4,3	4,4	4,9	4,8	4,1	3,8
Higjena i zdrowie	2,0	1,8	1,4	1,8	1,8	2,2
Odzież, obuwie, bielizna	13,5	15,2	12,1	13,3	15,3	19,9
Kultura i oświata	2,9	3,0	0,6	2,7	3,9	2,9
Ubezpieczenia i podatki	4,5	5,1	3,8	4,9	5,2	6,0
Inne wydatki	2,2	2,4	0,5	1,9	3,1	3,1
Rozchód na majątek i długi	0,9	0,5	2,5	0,4	0,0	4,0
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną						
Chleb . . . *kg*	154,0	150,4	177,2	146,6	156,0	122,3
Bułki i ciasto . . . *kg*	11,8	14,2	4,0	9,6	19,4	36,9
Mąka . . . *kg*	46,4	41,6	24,4	46,6	42,7	33,6
Kasza i ryż . . . *kg*	10,4	10,2	9,0	10,0	11,6	8,7
Groch i fasola . . . *kg*	5,9	5,6	9,1	4,1	7,0	4,7
Kartofle . . . *kg*	225,6	198,9	169,7	204,0	204,7	193,6
Inne jarzyny . . . *kg*	55,7	58,2	32,9	58,3	59,7	86,3
Mleko . . . *l*	80,6	81,5	38,7	77,4	93,4	125,0
Masło . . . *kg*	2,0	2,0	1,0	1,7	2,4	3,6
Ser . . . *kg*	1,0	1,1	0,5	0,8	1,7	1,8
Śmietana . . . *l*	1,2	1,4	0,9	1,3	1,5	2,5
Jaja . . . *kg*	2,4	2,8	0,7	2,2	3,5	7,0
Mięso, wędliny, ryby . . . *kg*	35,6	39,5	19,7	32,6	50,9	69,2
Tłuszcze prócz masła . . . *kg*	13,1	13,5	8,1	13,6	15,7	14,0
Cukier i słodycze . . . *kg*	19,7	21,0	11,7	20,6	22,8	29,6
Owoce i przetwory owoc. *kg*	6,1	10,0	2,1	8,3	10,3	28,5

a Do porównania wzięto wyłącznie rodziny, które prowadziły rachunki domowe przez cały okres dwóch lat sprawozdawczych. *b* Głowa rodziny (1,00 jedn. konsumc.), żona głowy rodziny (0,85 jedn. konsumc.), dziecko w wieku 14—17 lat (0,80 jedn. konsumc.) oraz dziecko w wieku 3—7 (0,50 jedn. konsumc.) czyli razem cztery osoby = 3,15 jednostkom konsumcyjnym.

TABL. 37. BUDŻETY DOMOWE RODZIN ROBOTNIKÓW BEZROBOTNYCH W WARSZAWIE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Grupy według rocznej sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
	Wszystkie grupy	I do 263 zł.	II 264—359 zł.	III 360 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin	80	34	24	22
Ogólna suma rocznych przychodów i rozchodów na rodzinę czteroosobową [a] w złotych				
Przychody netto ogółem	936	623	967	1 500
Rozchody netto ogółem	921	620	945	1 475
Przychody w odsetkach				
Przychody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Dochód z pracy i zajęć stałych	13,3	6,8	14,1	17,8
Dochód z pracy i zajęć ubocznych	23,3	22,9	23,5	23,9
Dochód za wykonanie usług osobistych	7,6	9,5	6,8	6,7
Świadczenia społeczne ustawowe	6,6	1,3	5,2	11,7
Świadczenia społeczne nieustawowe oraz pomoc społeczna	24,6	38,1	28,3	10,7
Inne przychody	24,6	21,4	22,1	29,2
Rozchody w odsetkach				
Rozchody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	75,0	82,6	76,0	67,6
Alkohol i tytoń	2,2	1,6	2,4	2,5
Komorne	2,7	0,6	1,3	5,7
Urządzenie mieszkania	0,2	0,2	0,1	0,3
Opał i światło	10,4	10,3	10,3	10,8
Higjena i zdrowie	2,3	1,4	2,3	3,1
Odzież, obuwie, bielizna	5,1	2,6	5,2	7,2
Kultura i oświata	0,9	0,4	1,0	1,2
Ubezpieczenia	0,0	—	—	0,1
Podatki	0,1	0,0	0,1	0,1
Przejazdy	1,0	0,3	1,1	1,4
Pozostałe	0,1	0,0	0,2	0,0
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb . . . *kg*	115,6	98,8	124,8	135,6
Bułki i ciasto . . . *kg*	5,6	4,2	6,1	7,7
Mąka pszenna i żytnia . . . *kg*	15,5	10,9	15,6	24,4
Inna mąka, kasza, ryż . . . *kg*	12,4	11,2	14,3	14,2
Groch i fasola . . . *kg*	9,5	8,8	10,3	9,5
Kartofle . . . *kg*	243,8	205,3	264,2	291,2
Inne jarzyny . . . *kg*	25,9	18,2	28,8	36,8
Mleko . . . *l*	39,0	24,6	36,8	70,0
Masło . . . *kg*	0,7	0,3	0,7	1,4
Ser . . . *kg*	0,2	0,0	0,1	0,6
Śmietana . . . *l*	1,4	1,2	1,4	1,8
Jaja . . . *kg*	0,9	0,4	0,9	2,0
Mięso, wędliny, ryby . . . *kg*	26,6	19,1	27,1	40,9
Tłuszcze prócz masła . . . *kg*	8,3	6,0	9,0	11,9
Cukier i słodycze . . . *kg*	13,0	9,5	12,6	20,3
Owoce i przetwory owocowe . . . *kg*	0,1	0,0	0,3	1,0

a Obacz uwagę *b* na str. 170.

Źródło: A. Minkowska: *Rodzina bezrobotna*, Warszawa 1935.

TABL. 38. BUDŻETY DOMOWE RODZIN PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W WARSZAWIE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Grupy według rocznej[a] sumy wydatków na jednostkę konsumcyjną			
	Wszystkie grupy	I do 1799 zł.	II 1800—2999 zł.	III 3000 zł. i więcej
Liczba zbadanych rodzin	71	19	33	19
Ogólna suma rocznych przychodów i rozchodów na rodzinę czteroosobową[b] w złotych				
Przychody netto ogółem	10 135	6 120	9 454	16 554
Rozchody netto ogółem	10 128	6 158	9 480	16 534
Przychody w odsetkach				
Przychody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Zarobki głowy rodziny	79,4	79,7	82,4	74,0
Zarobki członków rodziny	10,5	7,1	8,1	14,3
Pozostałe pozycje przychodów	10,1	13,2	9,5	11,7
Rozchody w odsetkach				
Rozchody netto ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Żywność	28,2	33,6	31,4	21,6
Alkohol i tytoń	2,1	2,6	2,2	1,6
Komorne	13,5	14,3	12,8	13,7
Urządzenie mieszkania	4,6	1,9	3,6	6,8
Opał i światło	4,6	5,6	4,8	3,8
Higiena i zdrowie	3,5	2,7	3,7	3,4
Odzież, obuwie, bielizna	12,5	12,1	12,8	12,1
Kultura i oświata	6,4	4,8	5,8	7,8
Ubezpieczenie i podatki	9,3	7,1	8,9	10,5
Inne wydatki	11,6	8,3	10,4	14,1
Rozchód na majątek i długi	3,7	7,0	3,6	4,6
Przeciętne roczne spożycie niektórych artykułów na jednostkę konsumcyjną				
Chleb . . . *kg*	88,9	94,9	88,7	82,2
Bułki i ciasto . . . *kg*	33,5	25,0	33,7	43,4
Mąka . . . *kg*	24,2	27,0	24,1	21,1
Kasza i ryż . . . *kg*	12,2	11,0	12,6	12,8
Groch i fasola . . . *kg*	2,5	2,5	2,8	1,9
Kartofle . . . *kg*	162,7	202,3	147,4	142,7
Inne jarzyny . . . *kg*	63,8	47,5	67,2	77,4
Mleko . . . *l*	149,8	141,2	143,6	171,5
Masło . . . *kg*	15,7	9,6	16,1	22,7
Ser . . . *kg*	4,4	2,9	4,7	5,9
Śmietana . . . *l*	7,8	4,5	8,9	10,0
Jaja . . . *kg*	12,6	10,2	13,9	13,3
Mięso, wędliny, ryby . . . *kg*	82,3	58,1	88,8	100,0
Tłuszcze prócz masła . . . *kg*	10,7	11,7	10,8	8,8
Cukier i słodycze . . . *kg*	33,5	27,6	37,4	33,2
Owoce i przetwory owocowe . . . *kg*	28,3	9,4	31,0	46,6

a Roczne sumy wydatków oszacowano na podstawie danych z maja 1932 r. *b* Obacz uwagę *b* na str. 170.

TABL. 39. WARTOŚĆ ODŻYWCZA I CIEPLNA DZIENNYCH NORM SPOŻYCIA NA JEDNOSTKĘ KONSUMCYJNĄ W POLSCE

Grupy	Liczba zbadanych rodzin	Wartość odżywcza w gramach			Wartość cieplna w kaloriach		
		Białko	Tłuszcze	Węglowodany	Ogółem	z artykułów roślinnych	z artykułów zwierzęcych
Rodziny robotnicze (1928 r.)							
Ogółem	**93**	**64**	**53**	**476**	**2 714**	2 097	617
Grupa [a] I	14	49	35	414	2 225	1 830	395
II	44	61	51	480	2 706	2 110	596
III	25	75	64	515	3 035	2 270	765
IV	10	82	76	487	3 047	2 123	924
Rodziny robotników bezrobotnych (1932 r.)							
Ogółem	**80**	**48**	**33**	**384**	**2 078**	1 711	367
Grupa [b] I	34	37	23	315	1 660	1 407	253
II	24	50	34	409	2 209	1 832	377
III	22	68	49	482	2 701	2 138	563
Rodziny pracowników umysłowych (maj 1932 r.)							
Ogółem	**71**	**84**	**98**	**416**	**2 970**	1 780	1 190
Grupa [c] I	19	72	77	405	2 676	1 745	931
II	33	86	101	422	3 036	1 808	1 228
III	19	94	117	416	3 185	1 769	1 416

a Ob. tabl. 36, str. 170. *b* Ob. tabl. 37, str. 171. *c* Ob. tabl. 38, str. 172.

TABL. 40. STRUKTURA BUDŻETÓW RODZIN ROBOTNICZYCH I URZĘDNICZYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH

Państwa	Lata	Rozchody					
		Ogółem	Żywność i używki	Komorne	Opał i oświetlenie	Odzież, obuwie, bielizna i t. d.	Inne
		w odsetkach ogółu rozchodów					
Rodziny robotnicze							
Polska	1928	100,0	60,5	4,7	4,4	15,2	15,2
Grupa [a] I	„	100,0	68,3	5,3	4,9	12,1	9,4
II	„	100,0	63,1	5,1	4,8	13,3	13,7
III	„	100,0	59,5	3,8	4,1	15,3	17,3
IV	„	100,0	50,9	4,7	3,8	19,9	20,7
Czechosłowacja	1927	100,0	56,3	3,8	4,7	13,2	22,0
Danja	1927	100,0	40,4	10,3	6,2	12,0	31,1
Holandja	1923—24	100,0	42,2	12,9	6,2	9,1	29,6
Niemcy	1927—28	100,0	45,3	10,0	3,6	12,7	28,4
Norwegja	1927—28	100,0	44,2	10,9	4,4	14,2	26,3
Z.S.R.R.	1928	100,0	49,2	7,2	5,1	19,5	19,0
Rodziny urzędnicze							
Polska [b]	1932	100,0	30,3	13,5	4,6	12,5	39,1
Czechosłowacja	1927	100,0	39,2	5,7	4,7	14,1	36,3
Danja	1922	100,0	26,0	10,2	5,1	10,5	48,2
Holandja	1923—24	100,0	37,9	11,1	5,1	10,7	35,2
Niemcy	1927—28	100,0	33,2	12,0	3,7	13,9	37,2
Norwegja	1927—28	100,0	42,4	11,7	4,5	16,3	25,1

a Ob. tabl. 36, str. 170. *b* Ob. tabl. 38, str. 172.

TABL. 41. STRAJKI W POLSCE W LATACH 1923 — 1934

Lata	Liczba strajków	Zakłady objęte przez strajki	Strajkujący	Stracone dni robocze	Strajki o wiadomym wyniku			
					wygrane[a]		przegrane	
			w tysiącach		liczba strajków	strajkujący w tys.	liczba strajków	strajkujący w tys.
1923	1 263	7 451	849	6 379	952	537	267	288
1924	915	5 400	564	6 545	586	210	295	338
1925	532	1 910	148	1 285	352	84	166	51
1926	590	2 827	145	1 423	397	84	179	49
1927	616	3 838	235	2 455	457	196	146	29
1928	769	5 230	354	2 788	571	278	178	37
1929	494	4 036	217	994	352	63	132	32
1930	312	1 185	48	368	207	26	96	18
1931	357	1 154	107	592	252	82	95	24
1932	504	6 219	314	2 094	349	108	134	80
1933	631	7 282	343	3 813	468	198	102	25
1934	946	9 717	370	2 366	643	117	167	29

a Całkowicie lub częściowo.

TABL. 42. STRAJKUJĄCY W WAŻNIEJSZYCH GAŁĘZIACH PRACY W POLSCE W LATACH 1923 — 1934

Gałęzie pracy	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach											
Rolnictwo . . .	5	9	18	1	1	2	1	2	2	27	2	3
Górnictwo . . .	120	135	23	20	13	45	20	12	29	80	71	11
Przemysły:												
mineralny . .	17	11	9	14	15	13	12	8	6	6	11	16
hutniczy i metal.	43	18	53	20	31	31	17	4	9	27	16	20
chemiczny . .	8	8	1	4	4	3	2	0	10	1	8	6
włókienniczy .	300	155	23	46	116	203	16	6	23	44	130	63
drzewny . . .	28	17	8	10	10	14	7	4	3	5	8	6
spożywczy . .	9	7	2	3	2	4	2	2	6	3	1	5
odzieżowy . .	15	8	0	7	7	11	9	2	4	11	20	24
budowlany . .	12	10	7	4	27	15	2	2	3	3	20	26
Strajki powszech.	218	163	—	2	—	4	116	3	—	88	41	180

TABL. 43. LOKAUTY W POLSCE W LATACH 1923 — 1934

Lata	Liczba lokautów	Zakłady objęte przez lokauty	Zlokautowani	Stracone dni robocze	Lata	Liczba lokautów	Zakłady objęte przez lokauty	Zlokautowani	Stracone dni robocze
			w tysiącach					w tysiącach	
1923	2	.	0,4	2,8	1929	5	29	3,2	78,1
1924	14	.	17,6	592,5	1930	7	39	2,7	59,4
1925	6	.	1,0	37,6	1931	4	34	2,1	44,8
1926	—	—	—	—	1932	8	9	1,2	40,2
1927	2	6	0,9	27,9	1933	7	13	2,5	30,7
1928	—	—	—	—	1934	4	45	2,4	46,5

TABL. 44. ZATARGI PRACY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1928, 1930 — 1933

Państwa	Strajkujący i zlokautowani					Dni stracone				
	1928	1930	1931	1932	1933	1928	1930	1931	1932	1933
	w tysiącach									
Polska	354	51	109	315	346	2 788	427	637	2 134	3 844
Anglja	124	307	490	379	136	1 388	4 399	6 983	6 490	1 070
Austrja	38	7	10	7	.	658	49	133	190	.
Belgja	75	54	20	161	34	2 254	782	399	581	669
Czechosłowacja	99	28	46	99	35	1 728	423	499	1 256	393
Estonja	1	0	0	0	0	49	0	20	2	0
Finlandja . . .	27	2	0	0	1	502	12	0	2	10
Francja	204	324	36	54	85	6 377	2 765	.	.	.
Holandja . . .	15	10	27	31	13	638	273	856	1 773	534
Kanada	18	14	11	23	27	224	92	204	255	318
Niemcy	723	214	173	127	.	20 288	3 936	2 002	1 112	.
Norwegja . . .	8	5	60	6	.	364	240	7 586	394	.
Rumunja . . .	11	17	14	19	12	110	180	185	104	57
Stany Zjedn. Am.	357	158	279	243	812	31 557	2 730	6 386	6 463	14 819
Szwajcarja . .	5	6	5	5	3	98	266	74	159	69
Szwecja	71	21	41	50	32	4 835	1 021	2 627	3 095	.
Węgry	10	6	11	5	10	131	80	190	33	124

TABL. 45. ZWIĄZKI ZAWODOWE W POLSCE W 1933 R.

Lata Centrale związkowe	Liczba		Liczba członków		Dochody	Wydatki	Nakłady roczne czasopism związk. w tys. egzemplarzy
	związków	oddziałów	zarejestrowanych	płacących składki			
			w tysiącach		w tys. złotych		
Ogółem 1932	287	7 777	913	658	17 129	17 067	14 110
1933	**277**	**9 281**	**897**	**660**	**15 289**	**15 109**	**12 286**
w tem:							
Zjedn. Zawod. Polskie	11	2 179	156	130	3 792	3 778	3 178
Zw. Związków Zawod.	30	1 014	155	130	998	778	1 296
Związek Stow. Zawod.	26	1 185	214	128	4 041	4 095	2 597
Centr. Zjedn. Klasow. Związk. Zawod. . .	20	193	45	28	172	148	1 152
Chrześc. Zjedn. Zawod.	14	213	53	25	103	101	117
Zjedn. Zawod. „Praca”	3	20	34	4	22	21	—
Zj. Zaw. „Praca Polska”	8	21	5	2	18	32	—
Unja Zw. Zaw. Pracow. Umysłowych . . .	27	471	35	31	1 072	1 078	227
Związki robotnicze .	124	3 957	544	328	3 618	3 522	3 719
Związki prac. umysł. prywatnych	109	775	76	59	1 433	1 492	467
Związki prac. państw. i samorządowych .	44	4 549	277	273	10 238	10 095	8 100

Źródło: *Rocznik Pracowniczych Związków Zawod.* za lata 1932 i 1933.

TABL. 46. ROBOTNICY I PRACOWNICY UMYSŁOWI ZORGANIZOWANI W ZWIĄZKACH ZAWODOWYCH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1932 R.

Stan w dn. 1.I

Państwa	Robotnicy i pracownicy w tys.	Państwa	Robotnicy i pracownicy w tys.	Państwa	Robotnicy i pracownicy w tys.
Z.S.R.R. . . .	16 504	Holandja . .	724	Grecja . . .	72
Niemcy . . .	7 684	Austrja . . .	719	Indje Brytyjskie	66
Anglja . . .	3 892	Szwecja . . .	661	Jugosławja .	45
Włochy . . .	3 647	Danja . . .	337	Nowa Zelandja	44
Stany Zj. Am.	2 988	Japonja . . .	333	Indje Holend.	32
Hiszpanja . .	1 791	Szwajcarja .	265	Rumunja . .	30
Czechosłowacja	1 512	Argentyna .	255	Łotwa . . .	24
Francja . . .	1 244	Irlandja . .	146	Zw. Płd.-Afr.	20
Belgja . . .	805	Norwegja . .	145	Finlandja . .	20
Polska . . .	746	Węgry . . .	141	Luxemburg .	18

Źródło: *L'Année Sociale 1933*, Genewa.

TABL. 47. INSPEKCJA PRACY W POLSCE W LATACH 1928 — 1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Zakłady i robotnicy w ewidencji inspekcji pracy						
Zakłady pracy ogółem	48 056	52 073	52 992	51 812	52 548	54 460
w tem w rolnictwie	19 646	19 841	20 434	20 232	20 485	20 370
Robotnicy ogółem .	1 319 941	1 563 891	1 425 891	1 290 524	1 222 607	1 248 889
w tem w rolnictwie	416 790	453 643	445 419	438 056	435 783	431 945
Stan osobowy inspekcji pracy						
Inspektorzy okręgowi	12	12	12	12	12	12
Inspektorzy obwodowi	56	68	66	62	62	58
Podinspektorzy:						
do spraw ogólnych	28	31	30	27	28	25
do spraw kobiet i młodocianych .	8	9	8	7	7	6
Lekarze inspekcyjni .	2	2	2	2	1	1
Czynności inspekcji pracy						
Wizytowane zakłady .	11 259	13 058	14 752	13 630	15 369	15 863
w tem w rolnictwie	175	166	105	63	76	84
Robotnicy w wizytowanych zakładach . .	640 978	803 706	739 741	634 788	599 565	653 889
w tem w rolnictwie	9 209	7 126	6 483	4 222	3 887	5 589
Wizytacje i komisje .	14 951	17 262	19 601	19 509	21 892	22 177
Zlecenia z zakresu ochrony pracy i inne	79 918	84 844	107 237	77 037	90 822	97 385
Wykroczenia kier. zakładów przeciw przepisom ochron.	40 876	45 367	53 182	38 911	51 406	65 519
Stwierdzone nieszczęśliwe wypadki przy pracy	36 762	47 697	40 387	33 623	24 274	26 083
Zatargi poszczególnych robotników . . .	31 440	25 334	23 390	24 512	22 143	19 890
Zatargi zbiorowe . .	2 763	2 287	1 760	1 893	2 331	2 334
Sprawy w komisjach rozjemczych . . .	5 431	4 252	4 367	6 222	8 270	8 251
Umowy zbiorowe . .	565	336	160	189	197	240

TABL. 48. DOCHODY I WYDATKI FUNDUSZU PRACY W LATACH 1933/34 i 1934/35

Wyszczególnienie	1933-1934 (w miljon. złotych)	1934-1935 (w miljon. złotych)
Dochody ogółem . . .	**88,3**	**109,0**
Obciążenie dochodów prywatnych . . .	51,7	57,6
w tem pracowników i warsztatów pracy	51,1	56,6
Obciążenie spożycia .	8,7	10,1
w tem: widowisk .	2,9	3,1
cukru . . .	1,4	1,5
Obciążenie dochodów samorządu . . .	5,7	5,3
w tem powiatowego	3,4	3,1
Dotacje Skarbu Państwa	19,2	30,0
w tem na Fundusz Inwestycyjny . . .	—	20,0
Zaległe podatki uiszczone w naturze .	0,9	1,4
Różne	2,1	4,6

Wyszczególnienie	1933-1934 (w miljon. złotych)	1934-1935 (w miljon. złotych)
Wydatki ogółem . .	**85,7**	**104,4**
Roboty publiczne . .	49,9	78,3
Zatrudnienie bezrobotnych pracowników umysłowych .	0,7	1,2
Pomoc bezrobotnym w tworzeniu samodzielnych warsztatów pracy	—	1,7
Pomoc doraźna [a] . .	32,1	20,7
Pomoc społeczno-wychowawcza	0,7	0,6
Administracja . . .	0,3	0,4
Koszty poboru opłat .	1,2	1,1
Różne	0,8	0,4

a Obacz dział XV, tabl. 13, str. 186.

TABL. 49. PODZIAŁ WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY NA INWESTYCJE PUBLICZNE W LATACH 1933/34 i 1934/35

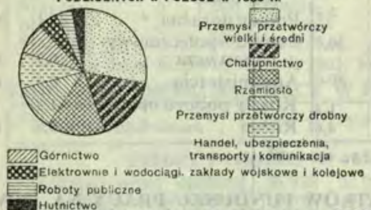
Grupy województw Rodzaje robót	1933/34 (w miljonach złotych)	1934/35 (w miljonach złotych)	1933/34 (%)	1934/35 (%)
Wydatki na inwestycje ogółem	**49,9**	**78,3**	***100,0***	***100,0***
Woj. centralne	24,4	41,7	*49,1*	*53,3*
w tem m. st. Warszawa	4,1	7,3	*8,2*	*9,3*
„ wschodnie	2,4	6,1	*4,8*	*7,8*
„ zachodnie	14,1	16,7	*28,1*	*21,3*
„ południowe	9,0	13,8	*18,0*	*17,6*
Koleje	3,6	4,6	*7,3*	*5,9*
Drogi wodne	2,4	6,0	*4,7*	*7,7*
Drogi bite, nawierzchnie ulic i mosty .	15,4	27,6	*30,9*	*35,2*
Komunikacja miejska	1,0	0,3	*2,0*	*0,4*
Regulacja i obwałowania rzek niespławnych	8,1	8,2	*16,1*	*10,5*
Wodociągi, kanalizacja, elektryfikacja i gazyfikacja	10,9	14,1	*21,8*	*18,0*
Chłodnie, rzeźnie, targowiska	0,4	0,7	*0,8*	*0,9*
Urządzenia zdrowotne	0,7	1,4	*1,5*	*1,8*
Budowle publiczne	4,5	6,2	*9,0*	*7,9*
Budownictwo mieszkaniowe	2,6	6,8	*5,3*	*8,7*
Inne	0,3	2,4	*0,6*	*3,0*

WSKAŹNIKI STANU ZATRUDNIENIA Rok 1928 = 100

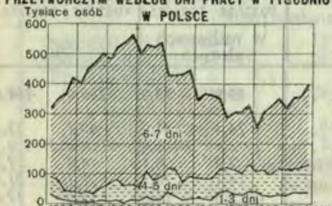
ROBOTNICY ZATRUDNIENI W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE, PRZEMYŚLE, HANDLU I KOMUNIKACJI ORAZ NA ROBOTACH PUBLICZNYCH W POLSCE W 1933 R.

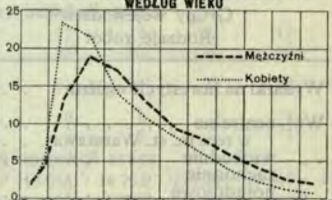
PRACOWNICY UMYSŁOWI W POLSCE 1931

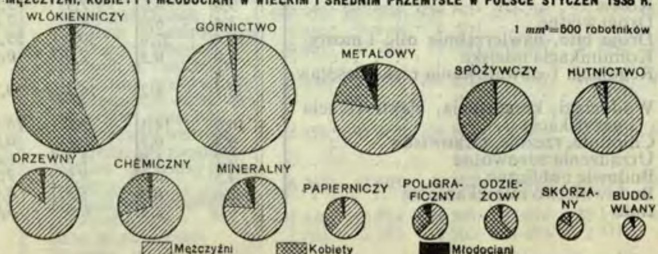
ROBOTNICY ZATRUDNIENI W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM WEDŁUG DNI PRACY W TYGODNIU W POLSCE

ROBOTNICY W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM W STYCZNIU 1934 WEDŁUG WIEKU

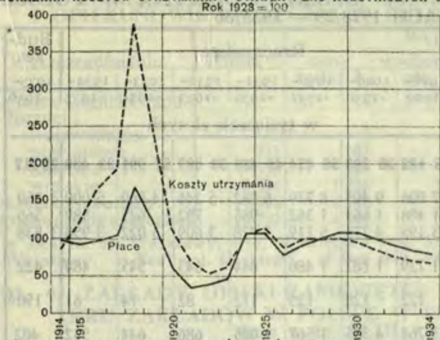

MĘŻCZYŹNI, KOBIETY I MŁODOCIANI W WIELKIM I ŚREDNIM PRZEMYŚLE W POLSCE STYCZEŃ 1935 R.

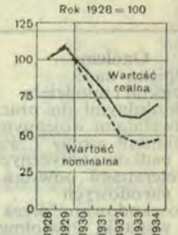
WSKAŹNIKI KOSZTÓW UTRZYMANIA I STAWEK PŁAC ROBOTNICZYCH W ZŁOCIE

Rok 1928 = 100

WSKAŹNIKI NOMINALNEJ I REALNEJ WARTOŚCI WYPŁAT ROBOTNICZYCH

Rok 1928 = 100

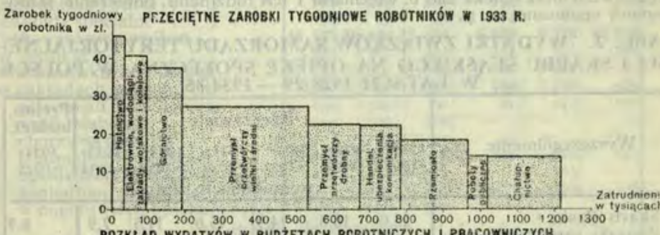
ZAROBKI TYGODNIOWE ROBOTNIKÓW W GÓRNICTWIE, HUTNICTWIE, PRZEMYŚLE, HANDLU I KOMUNIKACJI ORAZ NA ROBOTACH PUBLICZNYCH W POLSCE W 1933 R.

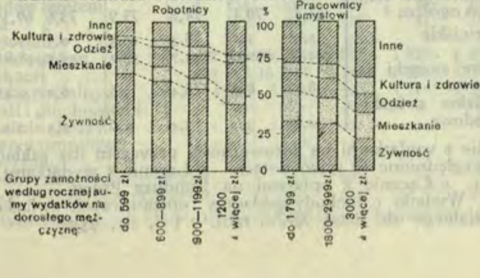
ZAROBKI MIESIĘCZNE PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH W POLSCE W 1933 R.

PRZECIĘTNE ZAROBKI TYGODNIOWE ROBOTNIKÓW W 1933 R.

ROZKŁAD WYDATKÓW W BUDŻETACH ROBOTNICZYCH I PRACOWNICZYCH

DZIAŁ XIV. OPIEKA SPOŁECZNA

TABL. 1. WAŻNIEJSZE WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W POLSCE W LATACH 1928/29 — 1935/36

Rodzaje wydatków	Rzeczywiste							Budżet
	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936
	w tysiącach złotych							
Ogółem [a]	**26 132**	**36 298**	**56 474**	**49 481**	**53 587**	**57 991**	**33 489**	**28 117**
Opieka nad:								
dziećmi i młodzieżą	7 096	9 405	8 739	6 282	5 246	4 869	5 000	4 850
niezdolnymi do pracy	1 488	1 663	1 362	985	752	625	589	565
inwalidami wojennymi	3 195	4 775	5 119	3 778	3 609	3 022	3 958	3 838
ofiarami wojny i wypadków politycznych	1 729	1 887	1 486	844	643	545	484	422
weteranami powstań narodowych	122	128	125	112	82	74	61	150 [b]
poszkodowan. przez wypadki żywiołowe	3 760	4 305	1 567	1 085	686	644	532	402
ruchem migracyjnym	2 070	3 206	3 688	2 592	1 249	868	625	625
rodzinami bezrobotn.	6 263	10 048	33 648	33 409	40 986	46 978	22 000	17 000
w kraju	6 263	10 048	33 645	33 357	40 872	46 832	21 680	16 600
zagranicą	—	—	3	52	114	146	320	400
Różne [c]	409	881	740	394	334	366	240	265

a Bez wydatków na opiekę i leczenie umysłowo chorych, które poprzednio były uwzględnione w odpowiedniej tablicy Małego Rocznika Statystycznego 1934. *b* Łącznie z opieką nad osobami, zasłużonemi w walce o niepodległość. *c* Walka z nierządem, żebractwem, włóczęgostwem oraz opieka nad b. więźniami i ich rodzinami, popieranie samopomocy społecznej i t. p.

TABL. 2. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO I SKARBU ŚLĄSKIEGO NA OPIEKĘ SPOŁECZNĄ W POLSCE W LATACH 1928/29 — 1934/35

Wyszczególnienie	Rzeczywiste						Prelim. budżet.
	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach złotych						
Skarb Śląski [a]	12,0	16,8	14,9	15,0	11,5	7,9	8,9
Związki samorządu terytorjalnego ogółem [b]	61,7	70,4	74,8	73,9	73,6	69,3 [c]	62,5
Gminy wiejskie	5,5	7,4	8,3	10,5	9,5	7,2	6,7
Miasta	44,9	50,9	54,7	53,2	55,5	48,8 [c]	42,5
Powiatowe związki samorządowe	8,7	8,9	8,4	7,6	6,2	9,4 [c]	8,4
Wojewódzkie związki samorządowe	2,6	3,2	3,4	2,6	2,4	3,9	4,9

a Łącznie z wydatkami na zdrowotność, przyczem dla zakładów opiekuńczych uwzględnione są tylko dotacje. *b* Łącznie z wydatkami zakładów opiekuńczych. *c* Łącznie z opłatami na Fundusz Pracy.

Uwaga. Wydatki i dochody zakładów opiekuńczych związków samorządu terytorjalnego ob. dział XXV, tabl. 7 i 8, str. 252.

TABL. 3. KOMISJE OPIEKI SPOŁECZNEJ, OKRĘGI OPIEKUŃCZE I OPIEKUNOWIE SPOŁECZNI W POLSCE W 1932 R.

Wyszczególnienie	Polska [a]	Województwa			
		centralne [b]	wschodnie	zachodnie [c]	południowe [d]
Komisje opieki społecznej:					
wojewódzkie . .	15	5	4	2	4
powiatowe . . .	255	82	36	58	79
miejskie	558	209	61	152	136
wiejskie	6 304	1 236	365	3 025	1 678
Okręgi opiekuńcze .	14 916	4 148	893	2 733	7 142
Opiekunowie społeczni	20 797	4 861	1 526	5 526	8 884

a Bez m. st. Warszawy, woj. śląskiego i woj. krakowskiego. *b* Bez m. st. Warszawy. *c* Bez woj. śląskiego. *d* Bez woj. krakowskiego.

TABL. 4. ZAKŁADY OPIEKI ZAMKNIĘTEJ WEDŁUG CHARAKTERU ZAKŁADÓW W POLSCE W 1932 i 1934 R.
Stan w dn. 31.III

Zakłady Wychowankowie, pensjonarjusze	1932	1934 [a]				
		Polska	Województwa			
			centralne	wschodnie	zachodnie [b]	południowe [b]
Zakłady dla dzieci i młodzieży						
Liczba zakładów ogółem	**887**	**830**	**287**	**121**	**113**	**309**
Żłobki	47	37	11	5	11	10
Schroniska i bursy	784	740	251	112	87	290
Zakłady specjalne	56	53	25	4	15	9
Wychowankowie ogółem	**44 177**	**38 924**	**15 624**	**5 529**	**5 223**	**12 548**
w żłobkach	3 033	1 515	464	224	321	506
w schroniskach i bursach . . .	37 503	33 901	13 506	5 141	3 705	11 549
w zakładach specjalnych . . .	3 641	3 508	1 654	164	1 197	493
ociemniali i głuchoniemi . .	630	527	62	21	244	200
wątli i słabowici	410	520	488	—	—	32
chorzy na gruźlicę	—	92	51	41	—	—
trudni do prowadzenia . . .	2 079	1 428	438	102	663	225
upośledzeni umysłowo . . .	433	542	377	—	165	—
zaniedbani moralnie	.	299	138	—	125	36
w pogotowiach opiekuńczych	89	100	100	—	—	—
Zakłady dla dorosłych						
Liczba zakładów ogółem	**616**	**617**	**239**	**45**	**251**	**82**
Schroniska	572	569	218	41	237	73
Zakłady specjalne	44	48	21	4	14	9
Pensjonarjusze ogółem	**22 119**	**20 778**	**9 134**	**1 820**	**6 265**	**3 559**
w schroniskach	18 023	16 932	7 188	1 706	5 039	2 999
w zakładach specjalnych . . .	4 096	3 846	1 946	114	1 226	560
ociemniali i głuchoniemi . .	191	197	86	21	90	—
nieuleczalnie chorzy	1 397	1 455	778	54	127	496
upośledzeni umysłowo . . .	1 102	212	99	—	49	64
ofiary nierządu	303	236	96	—	140	—
w domach pracy dobrowolnej	1 103	819	705	39	75	—
w domach pracy przymusowej		927	182	—	745	—

a Dane tymczasowe. *b* Dane dla woj. śląskiego i krakowskiego dotyczą 1932 r.

TABL. 5. ZAKŁADY OPIEKI ZAMKNIĘTEJ WEDŁUG WŁAŚCICIELI W POLSCE W 1934 R.
Stan w dn. 31.III

Właściciele	Liczba zakładów						Liczba wychowanków, pensjonarjuszy	
	1932	1934[a]						
		Polska	Województwa					
			centralne	wschodnie	zachodnie[b]	połudnowe[b]	1932	1934[a]
Zakłady dla dzieci i młodzieży								
Ogółem	**887**	**830**	**287**	**121**	**113**	**309**	**44 177**	**38 924**
Samorząd terytorjalny[c]	148	108	55	15	21	17	9 926	7 278
Organizacje społeczne	471	470	167	80	30	193	19 786	19 640
Zgromadzenia zakonne	128	112	25	16	11	60	6 971	5 499
Związki wyznaniowe	48	51	20	3	21	7	1 899	1 690
Fundacje	68	52	8	1	12	31	4 588	2 927
Osoby prywatne	12	10	5	1	3	1	525	414
Właściciele niepodani	12	27	7	5	15	—	482	1 476
Zakłady dla dorosłych								
Ogółem	**616**	**616**	**238**	**45**	**251**	**82**	**22 119**	**20 311**
Samorząd terytorjalny[c]	256	215	81	9	92	33	11 489	9 379
Organizacje społeczne	92	92	43	22	13	14	4 508	4 303
Zgromadzenia zakonne	19	16	6	1	5	4	974	766
Związki wyznaniowe	64	122	34	13	66	9	1 674	2 494
Fundacje	89	128	71	—	35	22	2 373	2 822
Osoby prywatne	4	3	1	—	2	—	76	37
Właściciele niepodani	92	40	2	—	38	—	1 025	510

a, b Obacz uwagi do tabl. 4, str. 181. *c* Łącznie z zakładami utrzymywanemi przez Skarb Śląski.

TABL. 6. ORGANIZACJE I STOWARZYSZENIA SPOŁECZNO-OPIEKUŃCZE W POLSCE W 1934 R.
Stan w dn. 31.III

Rodzaje instytucyj	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	połudnowe
Liczba instytucyj					
Ogółem 1932	1 064	538	333	38	155
1934	961	485	270	59	147
Instytucje opiekujące się:					
dziećmi i młodzieżą	224	99	47	11	67
dorosłymi	281	155	54	40	32
o celach specjalnych	456	231	169	8	48
Liczba członków w tysiącach					
Ogółem 1932	210,8	99,9	69,6	3,3	38,0
1934	170,2	98,3	46,8	4,6	20,5
W instytuc. opiekujących się:					
dziećmi i młodzieżą	36,8	21,9	5,9	1,4	7,6
dorosłymi	42,0	25,8	7,7	2,7	5,8
o celach specjalnych	91,4	50,6	33,2	0,5	7,1

TABL. 7. FUNDACJE OPIEKUŃCZE I LECZNICZE W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 31.III

Wyszczególnienie	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Liczba fundacyj ogółem . . .	**1 350**	**256**	**4**	**459**	**631**
Fundacje opiekuńcze	1 186	210	4	420	552
„ opiekuńczo-lecznicze	52	7	—	11	34
„ lecznicze	112	39	—	28	45
Liczba fundacyj o wiadomej wartości majątku ogółem .	**1 226**	**231**	**4**	**407**	**584**
do 1 tys. zł.	521	20	—	188	313
od 1 „ do 10 tys. zł. .	312	60	—	109	143
„ 10 „ „ 100 „ „	242	90	—	77	75
powyżej 100 tys. zł. . .	151	61	4	33	53

TABL. 8. PRZYFABRYCZNE INSTYTUCJE OCHRONY MACIERZYŃSTWA[a] W POLSCE W LATACH 1932—1935
Stan w dn. 1.I

Lata Grupy województw	Liczba fabryk		Liczba zatrudnionych kobiet	Żłobki		Stacje lotne	
				Liczba			
	państwowych	prywatnych		żłobków	dzieci	stacyj	dzieci
Polska 1932	40	34	20 799	34	525	60	3 430
1933	37	37	19 830	34	550	56	3 676
1934	37	38	20 279	35	577	56	3 380
1935	37	44	28 968	35	610	56	3 290
Woj. centralne . . .	17	30	21 029	19	323	33	1 841
„ wschodnie . . .	3	3	644	—	—	6	513
„ zachodnie . . .	11	9	5 060	11	190	13	731
„ południowe . .	6	2	2 235	5	97	4	205

a Istniejące na zasadzie ustawodawstwa pracy.

TABL. 9. SIEĆ STACYJ OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM W POLSCE W 1934 R.
Stan w dn. 1.I

Grupy województw	Stacje		Stacje stanowiące własność						
				samorządu				ubezpieczalni społecznych	organizacyj społecznych
					gminnego				
	Ogółem	w tem przy ośr. zdrowia	państwa	powiatowego	miejskiego	wiejskiego	wspólną z innemi instyt.		
Polska 1933	396	161	7	79	124	16	13	23	134
1934	377	142	6	80	81	14	50	22	124
Woj. centralne .	139	59	—	29	29	1	13	—	67
„ wschodnie	64	24	5	12	7	2	4	1	33
„ zachodnie .	110	12	—	11	38	11	20	19	11
„ południowe	64	47	1	28	7	—	13	2	13

TABL. 10. DZIAŁALNOŚĆ STACYJ OPIEKI NAD MATKĄ I DZIECKIEM W POLSCE W 1933 R.

Grupy województw	Stacje uwzględnione [a]	Dzieci pod opieką stacyj: Liczba dzieci	Dzieci pod opieką stacyj: Liczba porad	Kobiety pod opieką stacyj: Liczba kobiet	Kobiety pod opieką stacyj: Liczba porad	Dokonane wywiady	Wydane mleko
		w tysiącach					w tys. l
Polska	**358**	**121,5**	**476,6**	**16,7**	**42,8**	**295,2**	**3 403**
Woj. centralne . .	132	43,7	202,9	10,4	28,4	125,2	1 602
„ wschodnie . .	59	22,8	61,0	1,9	3,1	38,6	480
„ zachodnie . .	105	35,2	145,7	2,6	6,6	94,8	1 202
„ południowe .	62	19,8	67,0	1,8	4,7	36,6	119

a Pozostałe stacje nie nadesłały sprawozdań.

TABL. 11. KOLONJE I PÓŁKOLONJE DZIECIĘCE W POLSCE W LATACH 1929 — 1933

A. Letnie

Lata Grupy województw		Kolonje: Liczba kolonij	Kolonje: Dzieci na kolonjach: ogółem	Kolonje: Dzieci na kolonjach: wypoczynkowych	Kolonje: Dzieci na kolonjach: leczniczych	Półkolonje: Liczba półkolonij	Półkolonje: Dzieci na półkolonjach w tys.	Sumy wydatkowane w tys. złotych
			w tysiącach					
Polska [a]	1929	1 029	79,1	62,6	16,5	136	45,7	8 634
	1930	1 016	85,3	74,9	10,4	145	44,1	11 448
	1931	1 077	85,9	76,0	9,9	165	48,9	7 836
	1932	1 013	80,4	69,5	10,9	234	57,6	5 569
	1933	1 026	100,6	94,2	6,4	295	60,1	5 336 [b]
Woj. centralne .		368	46,8	42,1	4,7	127	42,2	3 015
„ wschodnie .		90	7,6	7,4	0,2	64	6,3	392
„ zachodnie [a] .		245	17,6	17,3	0,3	36	3,6	691
„ południowe .		323	28,6	27,4	1,2	68	8,0	1 238

a Bez woj. śląskiego. *b* W tem fundusze: państwowe 9,6%, samorządowe 12,2%, fundusz pracy 27,2%, subsydja społeczne i inne 18,5%, opłaty od dzieci 22,4%, ubezpieczalnie społeczne 6,1%, niedobór 4,0%.

B. Zimowe

W 1933 roku zorganizowano pierwszy raz w Polsce zimowe kolonje i półkolonje dla 21,4 tysięcy dzieci—kosztem 569 tysięcy złotych.

TABL. 12. OŚRODKI PRACY STOWARZYSZENIA OPIEKI NAD MŁODZIEŻĄ NIEZATRUDNIONĄ W POLSCE W 1935 R.

Stan liczebny uczestników w dn. 1.I

Wyszczególnienie	Ogółem	Młodzież pochodząca			Pochodzenie niepodane
		z miast	w tem z miast powyżej 100 tys. mieszk.	ze wsi	
Ogółem	**7 022**	**3 563**	1 468	**3 383**	**76**
Mężczyźni	6 351	3 116	1 121	3 161	74
Kobiety	671	447	347	222	2
Wiek					
poniżej 17 lat	555	299	146	252	4
od 17 — 20 „	3 988	1 970	741	1 995	23
„ 21 — 23 „	1 543	803	347	716	24
24 i więcej „	887	470	225	395	22
niepodany	49	21	9	25	3
Wykształcenie					
Analfabeci	124	48	19	76	—
Szkoła powszechna nieukończona	3 809	1 643	564	2 166	—
„ powszechna ukończona	1 154	607	278	547	—
„ średnia ogólnokształcąca	394	254	123	134	6
„ zawodowa	408	288	152	115	5
„ zawodowo-dokształcająca	876	642	287	226	8
Studja wyższe	20	13	8	7	—
Wykształcenie niepodane	237	68	37	112	57

Uwaga. Od listopada 1933 r., t. j. od czasu powstania Ośrodków Pracy S. O. M., przeszło przez Ośrodki Pracy około 12 500 młodzieży.

TABL. 13. POMOC DORAŹNA FUNDUSZU PRACY DLA BEZROBOTNYCH W 1933/34 R.[a]

Rodzaj świadczeń	Polska	Województwa			
		centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Wartość udzielonych świadczeń w tysiącach złotych					
Świadczenia w gotówce	17 972	9 045	798	6 312	1 817
„ w naturze	13 850	5 748	272	6 350	1 480
Mąka	8 745	3 564	89	4 101	991
Węgiel	1 210	645	2	465	98
Ziemniaki	2 110	765	44	1 140	161
Mieszanka cukrowo-kaw.	973	429	67	376	101
Cukier	812	345	70	268	129
Ilość niektórych produktów wydanych jako świadczenia w naturze w tonnach					
Mąka	38 600	15 761	380	18 054	4 405
Węgiel	60 873	32 760	135	22 517	5 461
Ziemniaki	64 259	23 240	2 341	32 960	5 718
Mieszanka cukrowo-kaw.	1 628	686	105	665	172
Cukier	1 394	528	256	427	183

a Od 1.IV 1933 do 31.III 1934.

TABL. 14. DZIAŁALNOŚĆ OGÓLNO-POLSKIEGO KOMITETU POMOCY OFIAROM POWODZI W POLSCE W OKRESIE OD 20.VII 1934 DO 31.I 1935 R.

Wyszczególnienie	Sumy w tys. zł.	Wyszczególnienie	Sumy w tys. zł.	Wyszczególnienie	Sumy w tys. zł.
Zebrano w gotówce		Zebrano zagranicą . . .	1 252	Kasza i mąka	173
Ogółem . .	**9 614**[a]	w tem wychodztwo polskie	874	Ziemniaki .	1 120
Zebrano w Polsce	8 238	**Zebrano w naturze** (wartość)		Słonina, mięso, tłuszcze . .	116
m. st. Warszawa	2 350	**Ogółem** . . .	**4 051**	Inne produkty	153
woj. centralne [b]	1 776	Produkty spożywcze . .	29	Odzież i materjały odzież.	286
,, wschodnie	531	Zboże . . .	1 829	Sprzęty domowe	34
,, zachodnie	2 456			Opał	46
,, południowe	1 125			Inne	265

a W tem 124 tys. zł. nie rozbitych na województwa. *b* Bez m. st. Warszawy.

TABL. 15. WYDATKI Z BUDŻETU SKARBU PAŃSTWA NA RENTY INWALIDÓW WOJENNYCH I WOJSKOWYCH W POLSCE[a] W LATACH 1929/30 — 1935/36

Wyszczególnienie	Rzeczywiste					Budżet	
	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935[b]	1935-1936[b]
Ogółem	**151 157**	**156 610**	**159 755**	**127 614**	**121 821**	**97 260**	**97 400**
Renty inwalidów:							
wojen. i wojskowych	148 215	153 477	156 846	125 589	120 083	95 550	95 800
wojennych z przed 1914	1 532	1 471	1 484	1 269	1 124	1 210	1 100
Kapitalizacja rent . . .	1 410	1 662	1 425	756	614	500	500

a Wydatki na leczenie, protezowanie i opiekę nad inwalidami ob. tabl. 1, str. 180. *b* Obacz uwagę *b* do tabl. 17, str. 187.

TABL. 16. OSOBY POBIERAJĄCE RENTY INWALIDZKIE W POLSCE W LATACH 1932—1934

Wyszczególnienie	1932	1933	1934		
			Ogółem	Renty inwalidów wojennych i wojskowych	Renty inwalidów wojennych z przed 1914 r.
Ogółem	**256 030**	**243 340**	**180 982**	**175 147**	**5 835**
Inwalidzi	112 404	119 592	77 756[a]	72 350[b]	5 406
Wdowy	65 748	66 318	53 078	52 649	429
Sieroty	62 462	41 830	29 546	29 546	—
Rodzice [c]	15 416	15 600	20 602	20 602	—

a Obacz uwagę *b* do tabl. 17. *b* W tem 5 998 inwalidów wojskowych. *c* Liczba rent wypłacanych rodzicom.

TABL. 17. ZAREJESTROWANI INWALIDZI WOJENNI I WOJSKOWI W POLSCE WEDŁUG STOPNIA UTRATY ZDOLNOŚCI ZAROBKOWEJ W 1934 R.

Grupy województw Przyczyny inwalidztwa	Ogółem	Inwalidzi nieuprawnieni do zasiłków[a]	Inwalidzi uprawnieni do zasiłków według odsetka utraty zdolności do pracy		
			15—44[b]	45—84	85—100
Inwalidzi, których uprawnienia określono na stale					
Według województw					
Stan w dn. 30.IX					
Polska	**151 914**	**35 278**	**89 776**	**24 827**	**2 033**
Woj. centralne	26 821	6 170	15 352	4 859	440
„ wschodnie	10 988	1 929	6 572	2 312	175
„ zachodnie	58 014	16 121	32 187	9 007	699
„ południowe	56 091	11 058	35 665	8 649	719
Według przyczyn inwalidztwa					
Stan w dn. 31.III					
Ogółem	**152 529**	**35 061**	**90 420**	**24 951**	**2 097**
Uszkodzenia kończyn	92 371	17 352	54 657	19 537	825
Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p.	22 098	6 199	13 345	2 270	284
Schorzenia pochodzenia gruźliczego	4 387	1 425	2 508	394	60
Schorzenia psychiczne i nerwowe	6 374	2 032	3 351	744	247
Schorzenia uszu	2 708	674	1 790	234	10
Ociemniali	5 935	17	4 477	888	553
Inne schorzenia	18 656	7 362	10 292	884	118
Inwalidzi, których uprawnienia określono tymczasowo					
Według województw					
Stan w dn. 30.IX					
Polska	**19 717**	**3 647**	**13 520**	**2 250**	**300**
Woj. centralne	4 113	1 074	2 353	598	88
„ wschodnie	1 216	315	708	175	18
„ zachodnie	11 039	1 693	8 105	1 080	161
„ południowe	3 349	565	2 354	397	33
Według przyczyn inwalidztwa					
Stan w dn. 31.III					
Ogółem	**20 475**	**3 525**	**14 208**	**2 398**	**344**
Uszkodzenia kończyn	2 602	360	1 850	372	20
Uszkodzenia głowy, kręgosłupa i t. p.	1 758	312	1 209	218	19
Schorzenia pochodzenia gruźliczego	4 570	429	3 054	929	158
Schorzenia psychiczne i nerwowe	2 374	332	1 657	291	94
Schorzenia uszu	358	45	281	30	2
Ociemniali	71	1	40	27	3
Inne schorzenia	8 742	2 046	6 117	531	48

a Stopień utraty zdolności do pracy mniej niż 15%. *b* Z dniem 31.III 1934 r. zostało zawieszone prawo do pobierania renty przez inwalidów z armij zaborczych i inwalidów z formacyj obcych sprzymierzonych z Armją Polską z utratą zdolności do zarobkowania poniżej 25%.

DZIAŁ XV. ZDROWOTNOŚĆ PUBLICZNA

TABL. 1. PERSONEL LEKARSKI W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1.I

Grupy województw	Liczba: lekarzy 1933	Liczba: lekarzy dentystów 1933	Liczba: akuszerek 1931	Liczba: felczerów 1931	Na 10 000 mieszkańców: lekarzy 1933	Na 10 000 mieszkańców: lekarzy dentystów 1933	Na 10 000 mieszkańców: akuszerek 1931	Na 10 000 mieszkańców: felczerów 1931
Polska	**10 644**	**3 157**	**9 554**	**1 923**	***3,3***	***1,0***	***3,0***	.
M. st. Warszawa	2 335	1 137	1 301	311	*19,8*	*9,6*	*11,7*	*2,8*
Woj. centralne[a] .	2 589	1 192	3 392	1 202	*2,1*	*0,9*	*2,8*	*1,0*
„ wschodnie .	1 160	473	883	410	*2,0*	*0,8*	*1,6*	*0,7*
„ zachodnie .	1 493	198	1 118	—	*3,3*	*0,4*	*2,5*	—
„ południowe	3 067	157	2 860	—	*3,5*	*0,2*	*3,4*	—

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 2. LEKARZE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.
Liczba lekarzy na 10 000 mieszkańców

Stany Zj. Am. .	12,4	Estonja	8,1	Francja . . .	5,9
Szkocja . . .	12,3	Danja	7,6	Holandja . . .	5,6[a]
Austrja	12,0[a]	Włochy	7,4[a]	Szwecja	3,8
Węgry	9,0	Belgja	6,8	Polska . . .	3,1
Szwajcarja . . .	8,2	Łotwa	6,8	Finlandja . . .	2,7
Japonja . . .	7,7[a]	Czechosłowacja	6,5	Litwa	2,1
Niemcy	7,4	Norwegja . . .	6,1[a]	Egipt	1,6

a 1928 r.
Źródło: *Annuaire Sanitaire International*, 1930

TABL. 3. SZPITALE I ŁÓŻKA W SZPITALACH W POLSCE W LATACH 1928, 1932 — 1934
Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1928	1932	1933	1934: Polska	1934: M. st. Warszawa	1934: Województwa: centralne[a]	1934: Województwa: wschodnie	1934: Województwa: zachodnie	1934: Województwa: południowe
Liczba szpitali .	672	726	710	676	60	233	96	176	111
Liczba łóżek w szpitalach . .	58 836	70 937	70 763	69 083	7 202	18 452	4 671	24 065	14 693
Łóżek na 10 000 mieszkańców .	*19,6*	*22,0*	*21,7*	*20,9*	*60,0*	*14,6*	*8,1*	*51,8*	*16,7*

a Bez m. st. Warszawy.
Uwaga. Tablice 3, 5, 6 nie obejmują szpitali i sanatorjów wojskowych.

TABL. 4. ŁÓŻKA W SZPITALACH W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.[a]

Liczba łóżek na 10 000 mieszkańców

Szwajcarja	106,0	Austrja	67,1	Czechosłowacja	35,7
Danja	92,4	Holandja	61,4	Japonja	28,7
Szwecja	89,7	Łotwa	54,1	Polska	20,0
Niemcy	87,2	Finlandja	41,1	Grecja	16,5
Norwegja	78,3	Węgry	38,1	Litwa	12,6
Stany Zj. Am.	74,5	Francja	37,2	Egipt	5,5

a Dla niektórych państw 1928 lub 1927.
Źródło: *Annuaire Sanitaire International, 1930.*

TABL. 5. ŁÓŻKA DLA CHORYCH NA GRUŹLICĘ W SZPITALACH OGÓLNYCH I SANATORJACH W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Stan w dn. 1.I

Grupy województw	Liczba zakładów				Liczba łóżek			
	szpitale ogólne		sanatorja		w szpitalach ogólnych		w sanatorjach	
	1933	1934	1933	1934	1933	1934	1933	1934
Polska	**153**	**143**	**43**	**40**	**3 102**	**2 817**	**4 894**	**4 567**
M. st. Warszawa	7	5	—	—	394	388	—	—
Woj. centralne[a]	57	55	17	18	847	882	1 877	1 736
„ wschodnie	7	6	2	1	105	134	100	60
„ zachodnie	66	62	6	6	1 156	874	1 036	1 245
„ południowe	16	15	18	15	600	539	1 881	1 526

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 6. ZAKŁADY DLA UMYSŁOWO CHORYCH W POLSCE W 1934 R.

Stan w dn. 1.I

Grupy województw	Liczba zakładów		Liczba łóżek		Liczba chorych
	zakładów specjalnych	oddziałów szpitali ogólnych	w zakładach specjalnych	w oddziałach szpitali ogólnych	
Polska	**33**	**7**	**14 782**	**370**	**14 956**
M. st. Warszawa	3	1	409	140	528
Woj. centralne[a]	14	2	3 788	82	3 968
„ wschodnie	1	1	150	35	197
„ zachodnie	10	1	7 788	23	7 097
„ południowe	5	2	2 647	90	3 166

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 7. OŚRODKI ZDROWIA W POLSCE[a] W LATACH 1930—1933

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933 Polska	1933 Województwa centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Stan w dn. 31.XII								
Liczba ośrodków zdrowia	180	205	231	224	93	32	17	82
Liczba działów, znajdujących się w ośrodkach zdrowia:								
przeciwgruźlicze	171	193	216	213	88	28	17	80
przeciwjaglicze	170	186	210	209	88	32	12	77
przeciwweneryczne	85	105	112	102	53	16	3	30
opieka nad matką	93	107	101	106	55	16	6	29
opieka nad dzieckiem	108	135	146	150	66	22	13	49
inne	203	189	226	187	99	31	6	51
Personel:								
lekarze	450	488	474	544	265	80	28	171
higjenistki	325	355	382	368	183	51	33	101
kontrolerzy sanitarni	81	78	70	55	41	5	—	9
inni funkcjonarjusze	278	287	180	315	165	42	22	86
Liczba osób pod stałą opieką w tysiącach	314	435	441	453	257	67	15	114
W ciągu roku sprawozdawczego								
Liczba udzielonych porad w tysiącach	775	981	1134	1180	577	236	66	301
Liczba przeprowadzonych wywiadów domowych w tysiącach	155	203	217	218	110	27	22	59

a Bez woj. śląskiego.

TABL. 8. WYDATKI NA URZĄDZENIE I PROWADZENIE OŚRODKÓW ZDROWIA W POLSCE[a] W LATACH 1930/31 — 1933/34

Wyszczególnienie	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34 Polska	1933/34 Województwa centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach złotych							
Ogółem	**4 321**	**4 084**	**3 699**	**3 234**	**1 954**	**413**	**208**	**659**
Skarb Państwa	366	368	359	371	141	96	10	124
Związki samorządu terytorjalnego	3 394	2 963	2 579	2 358	1 587	240	143	388
Ubezpieczalnie społeczne	175	317	229	203	52	19	46	86
Z opłat za korzystanie	175	197	210	159	115	27	4	13
Fundacja Rockefellera	102	70	—	18	—	11	—	7
Inne	109	169	322	125	59	20	5	41

a Bez woj. śląskiego.

TABL. 9. SZCZEPIENIA OCHRONNE W POLSCE W LATACH 1926 — 1933

Lata	Szczepienia przeciwko				
	ospie	durowi brzusznemu	czerwonce	płonicy	błonicy
	w tysiącach				
1926	1 789	92	7	197	.
1927	1 737	87	24	257	.
1928	1 753	85	7	211	.
1929	1 954	182	15	136	.
1930	2 124	149	17	161	109
1931	2 176	189	13	111	118
1932	2 250	220	38	146	153
1933	2 211	162	7	114	162

TABL. 10. WAŻNIEJSZE CHOROBY ZAKAŹNE W POLSCE ZAREJESTROWANE W LATACH 1926 — 1934

Choroby	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba zachorowań									
Dur brzuszny	15 933	19 035	14 080	15 429	11 962	12 104	20 349	12 523	18 560
Dur osutkowy	3 568	2 950	2 401	1 988	1 640	2 154	2 424	3 454	5 127
Dur powrotny	15	13	10	3	3	2	6	2	2
Ospa	69	36	21	12	21	9	3	5	5
Odra	65 614	34 041	37 063	25 481	59 567	19 427	24 877	38 170	38 256
Płonica . . .	37 693	36 300	28 898	20 909	29 991	19 115	22 015	21 961	20 968
Krztusiec . .	6 536	9 638	11 865	9 082	10 206	5 852	8 723	8 813	9 295
Błonica . .	6 826	8 640	10 460	11 977	17 074	14 917	18 757	17 324	23 370
Czerwonka .	4 805	5 011	1 784	2 750	1 910	1 293	7 244	675	16 717
Zimnica . .	961	646	745	315	199	134	151	222	255
Liczba zgonów									
Dur brzuszny	1 259	1 507	1 169	1 052	910	916	1 408	920	1 334
Dur osutkowy	266	265	161	146	112	144	185	200	303
Dur powrotny	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Ospa	5	5	2	1	—	2	2	1	—
Odra	1 522	901	493	249	584	235	206	309	344
Płonica . . .	3 600	3 288	2 159	1 164	1 135	693	729	607	508
Krztusiec . .	534	706	666	488	458	322	371	261	215
Błonica . . .	622	824	863	733	963	858	1 059	877	1 088
Czerwonka .	611	644	206	197	306	137	852	42	1 753
Zimnica . .	4	5	3	1	1	1	1	1	—

TABL. 11. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W MIASTACH LICZĄCYCH PONAD 100 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 1933 i 1934

Przyczyna zgonu	Ogólna liczba zgonów		Na 10 000 mieszkańców zgonów	
	1933	1934	1933	1934
Ogółem	**37 545**	**38 196**	***110,9***	***111,5***
Dur brzuszny i rzekomy	242	365	*0,7*	*1,1*
Dur osutkowy	5	16	*0,0*	*0,0*
Odra	121	122	*0,4*	*0,4*
Płonica	158	181	*0,5*	*0,5*
Krztusiec	148	166	*0,4*	*0,5*
Błonica i dławiec	329	367	*1,0*	*1,1*
Grypa	283	226	*0,8*	*0,7*
Czerwonka	8	28	*0,0*	*0,1*
Inne choroby nagminne	427	393	*1,3*	*1,1*
Gruźlica narządów oddechowych	5 004	5 111	*14,8*	*14,9*
Pozostałe postacie gruźlicy	820	690	*2,4*	*2,0*
Rak i inne nowotwory złośliwe	3 348	3 464	*9,9*	*10,1*
Zapalenie opon mózgowych	466	466	*1,4*	*1,4*
Udar i rozmiękczenie mózgu	1 714	1 663	*5,1*	*4,9*
Choroby serca	6 620	6 497	*19,6*	*19,0*
Choroby narządów oddechowych	902	925	*2,7*	*2,7*
Zapalenie płuc	3 840	3 863	*11,3*	*11,3*
Choroby przewodu pokarmowego z wyłączeniem raka	1 906	2 264	*5,6*	*6,6*
w tem u dzieci do lat 2	1 102	1 406	*3,3*	*4,1*
Marskość wątroby	66	74	*0,2*	*0,2*
Zapalenie nerek	618	627	*1,8*	*1,8*
Choroby ciąży i porodu	297	285	*0,9*	*0,8*
Wątłość wrodzona i wady rozwoju	1 862	1 827	*5,5*	*5,3*
Uwiąd starczy	2 181	2 088	*6,4*	*6,1*
Śmierć gwałtowna	851	905	*2,5*	*2,6*
Samobójstwo	812	850	*2,4*	*2,5*
Inne choroby	3 892	3 998	*11,5*	*11,7*
Choroba niewiadoma	625	735	*1,8*	*2,1*

TABL. 12. ZAMACHY SAMOBÓJCZE W POLSCE[a] W LATACH 1926—1934

Grupy województw	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Polska	**3 903**	**4 186**	**4 313**	**3 929**	**4 111**	**4 293**	**4 744**	**4 655**	**4 865**
M. st. Warszawa	1 195	1 285	1 417	1 256	1 208	1 204	1 244	1 315	1 300
Woj. centralne[b]	1 217	1 267	1 223	1 208	1 367	1 283	1 484	1 350	1 455
„ wschodnie	405	535	523	465	498	475	533	614	636
„ zachodnie	390	413	456	405	413	583	677	586	621
„ południowe	696	686	694	595	625	748	806	790	853

a Usiłowania oraz wypadki śmiertelne stwierdzone dochodzeniem policyjnem. *b* Bez m. st. Warszawy.

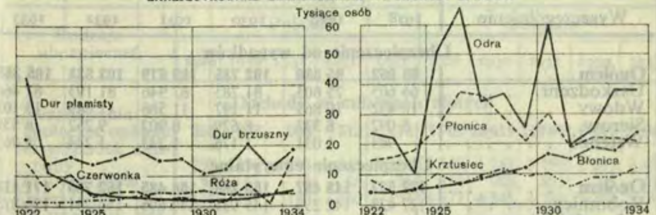
TABL. 13. ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1929 R.

Liczba zgonów na 10 000 mieszkańców

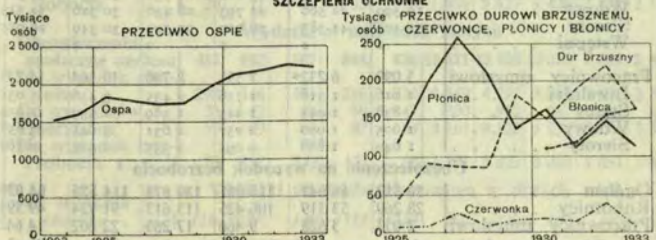
Państwa	Ogółem	W tem zgony, których przyczyną były: choroby nagminne	gruźlica narz. oddechow.	rak i inne nowotwory złośl.	choroby serca	zapalenie płuc	śmierć gwałtowna	samobójstwo
Francja	182,0	4,1	14,1	9,7	15,2	.	5,0	1,9
Węgry	177,0	7,6	19,0	10,0	19,4	19,5	3,7	2,9
Czechosłowacja	154,6	6,2	16,1	11,1	17,0	15,9	4,2	2,8
Belgja	149,8	5,5	6,7	9,1	18,3	9,6	3,5	1,6
Austrja	144,0	4,1	15,9[a]	15,5	.	12,2	4,4	3,7
Anglja	134,0	11,7	7,9	14,4	24,4	11,1	4,3	1,3
Niemcy	126,0	2,6	7,3	12,9	.	9,3	4,4	2,5
Polska[b] . . .	125,9	7,8	17,7	7,8	17,5	12,8	3,6	1,9
Szwecja	122,0	3,5	13,1[a]	12,0	14,2	8,2	3,7	1,5
Holandja . . .	107,0	7,5	6,4	12,1	12,0	11,4	3,0	0,6

a Wszystkie postacie gruźlicy. *b* Miasta liczące powyżej 25 000 mieszkańców.

ZAREJESTROWANE ZACHOROWANIA NA CHOROBY ZAKAŹNE

SZCZEPIENIA OCHRONNE

DZIAŁ XVI. UBEZPIECZENIA

Lokaty zakładów ubezpieczeń ob. dział XI, tabl. 27, str. 136

A. Ubezpieczenia społeczne

TABL. 1. OSOBY PODLEGAJĄCE UBEZPIECZENIOM SPOŁECZNYM W POLSCE W LATACH 1928—1934

Rodzaje ubezpieczeń	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	Przeciętna roczna liczba ubezpieczonych w tys.						
Na wypadek choroby	2518,5	2662,4	2579,9	2390,7	2149,8	2068,6	1818,9
Bez Górnego Śląska	2251,2	2381,7	2308,3	2153,2	1957,8	1896,5	1637,5
Górny Śląsk	267,3	280,7	271,6	237,5	192,0	172,1	181,4
Od wypadków	3677,6	3832,6	3722,0	3472,7	3218,7	3115,8	.
Emerytalne	1143,6	1180,6	1142,9	1032,4	933,9	902,0	.
Robotników	918,5	931,9	879,9	776,5	693,9	670,5	.
Pracown. umysłowych	225,1[a]	248,7	263,0	255,9	240,0	231,5	267,6
Na wypadek bezrobocia	1157,7	1253,6	1195,0	1083,4	952,1	927,5	1042,4
Robotników	932,6	1004,9	932,0	827,5	712,1	696,0	774,8
Pracown. umysłowych	225,1[a]	248,7	263,0	255,9	240,0	231,5	267,6

a Stan w dn. 31.XII.

TABL. 2. OSOBY POBIERAJĄCE RENTY LUB ZASIŁKI Z ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928—1933

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Ubezpieczenie od wypadków						
Ogółem	**86 052**	**95 830**	**102 785**	**109 679**	**103 538**	**105 365**
Uszkodzeni	66 605	75 603	81 783	87 946	81 193	82 466
Wdowy	10 452	10 863	11 197	11 588	11 849	13 103
Sieroty	8 092	8 333	8 629	8 902	9 252	8 531
Wstępni	903	1 031	1 176	1 243	1 244	1 265
Ubezpieczenie emerytalne						
Ogółem	**132 527**	**148 487**	**153 266**	**158 485**	**162 795**	**171 113**
Robotnicy	127 428	142 255	145 931	149 695	152 231	156 878
Inwalidzi i starcy	75 420	78 303	83 226	87 754	91 552	95 309
Wdowy	19 599	22 566	25 793	28 436	30 326	32 515
Sieroty	32 408	41 385	36 910	33 503	30 349	29 054
Wstępni	1	1	2	2	4	—
Pracownicy umysłowi	5 099	6 232[a]	7 335	8 790	10 564	14 235
Inwalidzi	1 016	1 318	1 758	2 435	3 456	5 034
Starcy	838	1 044	1 225	1 389	1 539	2 954
Wdowy	1 605	1 970	2 257	2 631	3 045	3 658
Sieroty	1 640	1 888	2 095	2 335	2 524	2 589
Ubezpieczenie na wypadek bezrobocia [b]						
Ogółem	**30 313**	**56 947**	**115 891**	**130 878**	**114 526**	**64 036**
Robotnicy	28 260	53 319	106 425	113 613	91 924	49 394
Pracownicy umysłowi	2 053	3 628	9 466	17 265	22 602	14 642

a Dla 12 rent brak podziału na rodzaje. *b* Przeciętne roczne liczby osób pobierających zasiłki.

TABL. 3. DOCHODY I WYDATKI INSTYTUCYJ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928 — 1933

Lata Rodzaje ubezpieczeń	Dochody		Wydatki		
	Ogółem	w tem składki	Ogółem	w tem świadczenia	w tem koszty administracji
	w miljonach złotych				
Ogółem 1928	558,1	517,8	418,4	322,5	41,6
1929	649,7	596,3	526,3	418,5	49,1
1930	647,0	579,5	601,7	494,2	54,7
1931	603,1	523,7	586,9	476,6	53,8
1932	512,2	436,4	503,7	407,8	46,6
1933	**474,1**	403,1	**428,3**	322,2	42,5
Na wypadek choroby	214,4	192,8	233,8	159,8	23,1
Od wypadków . . .	50,7	44,4	47,6	35,1	6,3
Emerytalne	152,9	111,8	89,1	78,5	6,9
robotników . . .	54,0	43,3	58,1	53,7	3,3
prac. umysłowych .	98,9	68,5	31,0	24,8	3,6
Na wypadek bezrobocia	56,1	54,1	57,8	48,8	6,2
robotników . . .	33,9	32,6	32,6	26,4	4,7
prac. umysłowych .	22,2	21,5	25,2	22,4	1,5

TABL. 4. DOCHODY I WYDATKI INSTYTUCYJ UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE I W NIEMCZECH W LATACH 1928, 1930 — 1933

Rodzaje ubezpieczeń	Polska					Niemcy				
	1928	1930	1931	1932	1933	1928	1930	1931	1932	1933
	Dochody w miljonach złotych									
Ubezpieczenia społeczne ogółem	**558**	**647**	**603**	**512**	**474**	**11 769**	**13 819**	**11995**	**9 300**	**9 047**
Na wypadek choroby	297	336	293	243	214	4 547	4 547	3 399	2 615	2 458
Od wypadków .	54	61	61	56	51	839	900	821	701	634
Emerytalne . .	137	179	182	160	153	4 577	4 845	4 346	3 708	3 801
Na wypadek bezrobocia . . .	70	71	67	53	56	1 806	3 527	3 429	2 276	2 154
	Wydatki w miljonach złotych									
Ubezpieczenia społeczne ogółem	**418**	**602**	**587**	**504**	**428**	**10 031**	**13 132**	**11 873**	**8 852**	**8 982**
Na wypadek choroby	298	346	311	246	234	4 349	4 271	3 517	2 580	2 384
Od wypadków .	33	45	48	50	47	800	912	887	705	646
Emerytalne . .	59	79	86	87	89	3 161	4 124	4 239	3 714	3 516
Na wypadek bezrobocia . . .	28	132	142	121	58	1 721	3 825	3 230	1 853	2 436
	Wydatki na 1 ubezpieczonego w złotych									
Na wypadek choroby . . .	*118*	*134*	*130*	*113*	*113*	*209*	*210*	*182*	*145*	*134*

TABL. 5. RACHUNEK DZIAŁALNOŚCI KAS CHORYCH W POLSCE[a] ZA LATA 1928 — 1933

Lata Grupy województw	Dochody		Wydatki				Na 1 ubezpieczonego przypada	
	Ogółem	w tem składki	Ogółem[b]	w tem świadczenia	w tem koszty administracji	w tem odpisy[c]	składek	świadczeń
	w miljonach złotych						złotych	
Polska[a] 1928	262,7	250,9	266,8	194,0	22,8	38,3	*111,5*	*86,2*
1929	299,9	285,0	312,3	233,1	26,6	39,2	*119,7*	*97,9*
1930	295,6	272,8	306,8	234,0	27,1	35,1	*118,2*	*101,4*
1931	258,2	236,3	276,3	201,7	26,4	28,1	*109,7*	*93,7*
1932	214,8	194,0	219,5	158,9	22,5	24,1	*99,1*	*81,1*
1933	191,9	173,1	209,9	138,2	21,3	20,4	*91,3*	*72,9*
Woj. centralne .	103,7	95,0	114,3	76,8	10,4	10,5	*110,5*	*89,3*
„ wschodnie	10,5	9,5	11,9	7,3	1,4	1,1	*82,7*	*63,9*
„ zachodnie[a]	37,6	33,4	41,7	26,6	4,7	3,9	*69,9*	*55,6*
„ południowe	40,1	35,2	42,0	27,5	4,8	4,9	*79,4*	*62,0*

a Bez Górnego Śląska. *b* Łącznie z nadwyżką, zaliczaną do funduszu zapasowego w rubryce „odpisy". *c* Na fundusz amortyzacyjny i zapasowy.

TABL. 6. PRZYPIS SKŁADEK I SKŁADKI ZALEGŁE W INSTYTUCJACH UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH W POLSCE W LATACH 1928, 1930 — 1933

Rodzaje ubezpieczeń	Przypis składek w ciągu roku		Składki zaległe w końcu roku[a]				
	1928	1933	1928	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych						
Ogółem	**517 8**	**403,1**	**129,2[b]**	**200,7[b]**	**232,9[b]**	**260,3**	**264,2**
Na wypadek choroby .	282,5	192,8	66,3	99,5	108,4	120,0	117,0
Bez Górnego Śląska .	250,9	173,1	65,8	98,2	106,6	118,6	115,6
Górny Śląsk	31,6	19,7	0,5	1,3	1,8	1,4	1,4
Od wypadków	48,4	44,4	32,1[b]	39,4[b]	43,6[b]	51,2	48,4
Emerytalne	124,2	111,8	19,8	42,8	56,8	62,2	69,6
Robotników	60,4	43,3	0,2	0,5	0,5	0,6	0,6
Pracown. umysłowych	63,8	68,5	19,6	42,3	56,3	61,6	69,0
Na wypadek bezrobocia	62,7	54,1	11,0	19,0	24,1	26,9	29,2
Robotników	48,1	32,6	7,4	9,2	11,0	12,1	12,6
Pracown. umysłowych	14,6	21,5	3,6	9,8	13,1	14,8	16,6

a Łącznie z zaległościami z lat poprzednich. *b* Bez Zakładu Ubezpieczeń od Wypadków w Rolnictwie w Poznaniu.

TABL. 7. WYPADKI W ZATRUDNIENIU, ODSZKODOWANE PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ OD WYPADKÓW W POLSCE W LATACH 1926 — 1932

Lata Działy pracy	Przeciętna liczba ubezp. w tys.	Ogólna liczba wypadków	Następstwa wypadków: Śmierć	Następstwa wypadków: Niezdolność do pracy[a]
Ogółem 1926	2 769	12 747	913	11 834
1927	3 287	15 790	926	14 864
1928	3 678	19 202	1 098	18 104
1929	3 833	21 881	1 214	20 667
1930	3 722	18 943	963	17 980
1931	3 473	18 076	844	17 232
1932	3 219	13 117	759	12 358
Gospodarstwa rolne, leśne i młyny . .	2 110	5 280	359	4 921
Kopalnie i huty oraz ich zakłady uboczne	92	2 631	173	2 458
Wyroby z metali	51	438	8	430
Maszyny, narzędzia, instrum., przyrządy	72	474	7	467
Przemysł włókienniczy	146	566	10	556
Materjały drzewne	62	757	33	724
Budownictwo	103	762	51	711
Pozostałe działy	583	2 209	118	2 091

a Trwała i przejściowa.

TABL. 8. PRZYCZYNY WYPADKÓW W ZATRUDNIENIU, ODSZKODOWANYCH PRZEZ ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ OD WYPADKÓW W POLSCE W LATACH 1928 — 1932

Przyczyny wypadków	1928	1929	1930	1931	1932
	Liczba wypadków				
Ogółem	**19 202**	**21 881**	**18 943**	**18 076**	**13 117**
Silniki, pędnie, maszyny . .	4 105	4 338	3 554	3 085	2 392
Windy, żórawie, dźwigi i t. p.	363	387	300	348	241
Kotły, przewody parowe, parniki i t. p.	47	27	65	37	24
Materjały wybuchowe . . .	147	170	141	192	112
Materjały zapalne, żrące i t. p.	1 052	1 264	785	561	339
Zasypanie, załamanie się rusztowań i t. p.	3 702	2 969	2 335	2 686	2 041
Upadek z drabin, rusztowań, schodów i t. p.	2 472	3 977	2 445	2 469	1 791
Załadowanie, wyładowanie, dźwiganie ciężarów i t. p. . .	1 769	1 954	2 288	1 876	1 120
Przewóz wozami, przejechanie, uderzenie, ukąszenie i t. p.	1 844	2 178	2 648	2 671	2 113
Ruch kolejowy	1 421	1 968	1 851	1 663	1 057
Przewóz wodą	47	42	55	23	19
Użycie narzędzi ręcznych . .	878	1 113	1 189	869	624
Prąd elektryczny	98	128	84	95	70
Inne przyczyny	1 257	1 366	1 203	1 501	1 174

B. Inne ubezpieczenia

TABL. 9. ZAKŁADY UBEZPIECZEŃ I ICH DZIAŁALNOŚĆ W POLSCE W LATACH 1928 — 1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Liczba zakładów ubezpieczeń [a]						
Polska ogółem	**141**	**91**	**84**	**83**	**74**	**71**
Polska bez mniejszych zakładów wzajemnych	50	51	48	50	46	40
Publiczne	8	8	8	8	8	6
Wzajemne większe	10	11	11	13	12	8
Wzajemne mniejsze	91	40	36	33	28	31
Akcyjne krajowe	21	21	18	18	17	16
Zakłady zagraniczne	11	11	11	11	9	10
Stan ubezpieczeń w końcu roku [b]						
Liczba polis w tys.						
W dziale życiowym	98	129	164	170	151	170
Ogółem w działach rzeczowych	4 839	7 765	7 353	7 141	6 863	6 724
w dziale ogniowym	4 608	4 928	4 882	4 898	4 901	4 955
,, ,, od kradzieży	61	81	66	64	53	55
,, ,, transportowym	91	2 674	2 344	2 128	1 863	1 671
,, ,, od gradobicia	63	61	44	34	31	28
w działach innych	16	21	17	17	15	15
Suma ubezpieczeń w milj. zł.						
W dziale życiowym	803	1 097	1 165	1 077	928	708
Ogółem w działach rzeczowych	44 344	57 961	62 399	56 857	49 262	42 467 [c]
w dziale ogniowym	40 451	52 765	57 734	52 467	45 458	38 854
,, ,, od kradzieży	1 158	1 259	1 251	1 475	1 105	996
,, ,, transportowym	1 666	2 941	2 697	2 321	2 212	2 232
,, ,, od gradobicia	904	822	521	378	287	223
w działach innych	165	174	196	216	200	162 [c]
Zbiór składek [b] w miljonach złotych						
Z akwizycji własnej (ubezpieczenia bezpośrednie)	184	234	232	208	170	148
w dziale życiowym	37	52	52	49	43	36
,, ,, ogniowym	114	148	148	133	105	94
,, ,, od kradzieży	4	5	5	5	4	4
,, ,, transportowym	3	3	3	3	3	3
,, ,, od gradobicia	14	13	11	8	6	4
w działach innych [d]	12	13	13	10	9	7
Składki reasekuracyjne (ubezpieczenia pośrednie)	35	38	34	28	19	14
Szkody do pokrycia [b] w miljonach złotych						
Z ubezpieczeń bezpośrednich	94	151	126	112	94	77
w dziale życiowym	4	8	11	16	19	20
,, ,, ogniowym	66	110	99	82	60	49
,, ,, od kradzieży	3	4	3	3	2	2
,, ,, transportowym	2	2	1	1	2	1
,, ,, od gradobicia	12	19	4	4	5	2
w działach innych [d]	7	8	8	6	6	3
Z ubezpieczeń pośrednich	25	29	24	19	13	8

a Zakłady pozostające w ewidencji Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń (łącznie z zakładami w likwidacji). *b* Bez zakładów wzajemnych mniejszych. *c* Bez ubezpieczeń szyb; w 1932 r. suma tych ubezpieczeń wynosiła 11 milj. zł. *d* Rzeczowe oraz ubezpieczenia od wypadków i odpowiedzialności prawnej, dla których nie ustala się liczby polis i sumy ubezpieczeń.

TABL. 10. BILANSE I RACHUNKI STRAT I ZYSKÓW ZAKŁADÓW UBEZPIECZEŃ W POLSCE W LATACH 1928 — 1933[a]

Wyszczególnienie	1928[b]	1929	1930	1931	1932	1933
	w miljonach złotych					
Bilanse						
Stan czynny						
Kasa i sumy do dyspozycji	29	27	27	24	24	34
Papiery procentowe własne	34	56	67	72	75	73
Pożyczki hipoteczne	12	16	19	24	25	22
Dłużnicy	66	102	119	131	140	133
Nieruchomości	29	52	61	73	76	78
Inne aktywa	41	57	68	72	81	68
Strata	2	13	7	19	5	5
Suma bilansowa	**213**	**323**	**368**	**415**	**426**	**413**
Stan bierny						
Kapitał zakładowy	19	27	28	28	30	34
Inne kapitały własne	52	65	75	89	100	115
Fundusz ubezpieczeniowy	59	78	104	124	138	123
Fundusze techniczne		35	41	47	38	32
Długi hipoteczne	4	5	4	4	3	3
Wierzyciele	30	36	42	42	37	30
Inne pasywa	36	70	67	74	74	70
Zysk	13	7	7	7	6	6
Rachunki strat i zysków						
Zyski						
Zysk (nadwyżka) w działach:						
życiowym	0,0	0,3	0,8	1,4	1,9	1,8
ogniowym	12,3	3,0	3,7	4,4	13,9	14,9
innych	1,1	1,1	2,9	1,8	1,2	0,9
Czysty dochód z majątku	5,7	6,4	6,4	6,5	6,0	5,1
Zysk na kursie walut obcych i papierów wartościowych	4,9	0,3	0,3	0,3	1,0	9,9
Inne zyski		9,9	6,8	7,8	10,0	16,9
Strata (niedobór bilansowy)	2,3	13,2	7,3	18,7	4,9	5,0
Ogółem	**26,3**	**34,2**	**28,2**	**40,9**	**38,9**	**54,5**
Straty						
Strata (niedobór) w działach:						
życiowym	1,3	5,1	2,7	1,5	0,2	4,7
ogniowym	1,1	6,4	2,2	3,0	1,2	2,0
innych	1,7	4,4	1,5	1,6	1,8	0,9
Strata na kursie walut obcych i papierów wartościowych	9,3	1,6	1,5	4,6	1,2	13,6
Rezerwa (odpisy) na należności wątpliwe		4,5	3,7	13,2	16,6	14,3
Inne straty i odpisy		5,1	9,2	10,1	12,1	12,6
Zysk (nadwyżka bilansowa)	12,9	7,1	7,4	6,9	5,8	6,4

a Nie uwzględniono mniejszych zakładów wzajemnych. *b* Nie uwzględniono zakładów zagranicznych.

TABL. 11. POŻARY BUDYNKÓW W POLSCE W LATACH 1932 i 1933[a]

Lata Grupy województw	Liczba pożarów		Dotknięte pożarem		Wartość budynków dotkniętych pożarem	Szkody pogorzelowe w budynkach	
	ogółem	w tem na wsi	nieruchomości zabudowane	budynki			
	w tysiącach				w miljon. zł.		%[b]
Polska [c] 1932	**18,1**	16,3	**28.9**	**51,9**	**118.7**	**35,2**	*29,7*
Woj. centralne . . .	7,1	6,5	11.8	23.2	46.7	16.5	*35,3*
„ wschodnie . .	4.0	3,8	6.8	11.0	16.4	5.6	*34,1*
„ pozn. i pomorsk.	1.7	1,4	1.9	3.6	14.9	5,5	*36,9*
„ południowe . .	5,3	4,6	8,4	14.1	40.7	7.6	*18,7*
Polska [c] 1933	**16,7**	14,8	**27.0**	**49,3**	**116,5**	**28,6**	*24,5*
Woj. centralne . . .	6,9	6,2	11,7	23.7	45,2	14,0	*31,0*
„ wschodnie . .	3.7	3,5	6.6	10.7	18,4	4.7	*25,5*
„ pozn. i pomorsk.	1,6	1,3	1,8	3,6	10,4	4,6	*44,4*
„ południowe . .	4,5	3,8	6.9	11,3	42,5	5,3	*12,5*

a Pożary zarejestrowane przez Powsz. Zakł. Ubezp. Wzajemnych, a w woj. poznańskiem i pomorskiem przez Zakł. Ubezp. Wzajemn. w Poznaniu. *b* Stosunek szkód do wartości. *c* Bez m. st. Warszawy i woj. śląskiego.

TABL. 12. STRAŻE POŻARNE W POLSCE W LATACH 1930 — 1934
Stan w dn. 31.XII

Lata Grupy województw	Straże ochotnicze (niezawodowe)		Straże zawodowe (miejskie i przemysłowe)		Zasadniczy sprzęt strażacki[a]			Na 1 straż przypada km^2
	liczba straży	liczba członków	liczba straży	liczba członków	samochody	motopompy	sikawki ręczne	
Polska 1930	8 786	215 358	.	.	276	397	10 556	44,2
1931	9 520	236 000	.	.	345	537	11 401	40,8
1932	10 789	255 903	.	.	415	669	12 276	36,0
1933	10 856	275 619	.	.	480	805	12 937	35,8
1934	11 696	299 083	67	2 959	592	940	13 635	33,0
M. st. Warszawa	1	32	1	500	33	4	—	.
Woj. centralne[b] .	5 051	140 047	9	216	303	456	5 934	27,2
„ wschodnie .	1 566	53 625	6	152	57	93	1 752	79,1
„ zachodnie .	1 853	48 453	32	1 470	105	161	2 214	25,0
„ południowe	3 225	56 926	19	621	94	226	3 735	24,4

a Do r. 1933 włącznie tylko sprzęt straży ochotniczych. *b* Bez m. st. Warszawy.

U w a g a. Dane o Ogólnopolskim Związku Straży Pożarnych ob. dz. XVIII, tabl. 30, str. 225.

Źródło: Dane Związku Straży Pożarnych R. P.

DZIAŁ XVII. SZKOLNICTWO

TABL. 1. WYDATKI NA OŚWIATĘ Z BUDŻETU PAŃSTWA, SKARBU ŚLĄSKIEGO I ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W LATACH 1927/28 — 1934/35

Wyszczególnienie	Rzeczywiste							Preliminowane
	1927-1928	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935
	w miljonach złotych							
Ogółem	**456,8**	**572,4**	**626,1**	**595,2**	**477,2**	**422,7**	**415,2**	**411,2**
Wydatki zwyczajne .	424,5	493,6	535,6	544,2	459,2	413,2	402,8	400,2
Państwo	335,2	380,3	416,3	426,7	352,7	321,2	317,9	314,1
Skarb Śląski . .	27,8	38,1	39,7	41,5	34,9	26,6	24,6	23,0
Samorząd terytorj.	61,5	75,2	79,6	76,0	71,6	65,4	60,3	63,1
Wydatki nadzwyczajne	32,3	78,8	90,5	51,0	18,0	9,5	12,4	11,0
Państwo	8,9	35,8	33,9	10,5	3,0	0,5	4,3	2,3
Skarb Śląski . .	0,1	1,0	4,3	8,8	0,4	0,1	0,1	0,1
Samorząd terytorj.	23,3	42,0	52,3	31,7	14,6	8,9	8,0	8,6

TABL. 2. SIEĆ SZKOLNA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1930/31

Grupy województw	Przedszkola	Szkoły: powszechne [a]	średnie	nauczycielskie	zawodowe [b]	wyższe
Przeciętna liczba szkół na 100 000 mieszkańców						
Polska	**5,8**	**86,3**	**2,4**	**0,7**	**2,5**	**0,1**
Woj. centralne	5,9	82,3	2,6	0,6	2,6	×
„ wschodnie	1,9	97,5	1,6	0,5	2,0	×
„ poznańskie i pomorskie	9,4	116,0	3,0	0,9	3,4	×
„ śląskie	20,4	56,2	2,8	0,8	1,9	×
„ południowe	4,4	80,1	2,2	1,0	2,3	×
Promień obwodu przypadającego przeciętnie na 1 ośrodek szkolny [c] w *km*						
Polska	**10,9**	**2,3**	**21,2**	**30,6**	**23,6**	**132,9**
Woj. centralne	10,4	2,2	20,8	29,3	23,0	×
„ wschodnie	29,0	3,0	36,3	55,2	32,7	×
„ poznańskie i pomorskie	8,1	2,0	16,5	26,1	21,0	×
„ śląskie	3,1	1,8	8,6	13,9	12,2	×
„ południowe	10,3	2,1	18,3	24,8	20,7	×

a Dane za rok szkolny 1929/30. *b* Łącznie z kursami. *c* Miejscowość, w której znajduje się przynajmniej jedna szkoła danego typu.

Uwaga. W tabl. 2, 10, 13 i 14 w latach szk. 1930/31 i wcześniejszych seminarja naucz. rzemiosł podano łącznie ze szkołami zawodowemi; dane dla szkół i kursów zawodowych za lata 1929/30 i wcześniejsze w tabl. 5, 9, 10, 13, 14 i 19 nie obejmują szkół służby zdrowia.

TABL. 3. REALIZACJA NAUCZANIA POWSZECHNEGO W POLSCE[a] W LATACH SZKOLNYCH 1925/26, 1932/33 i 1933/34

Lata szkolne	Polska	Województwa: centralne	wschodnie	poznańskie i pomorskie	śląskie	południowe
Dzieci w wieku obowiązku szkolnego w tysiącach						
1925/26	3 729	1 701	640	412	187	789
1932/33	4 809	2 113	878	487	230	1 101
1933/34	4 945	2 184	939	499	207	1 116
Uczniowie w wieku obowiązku szkolnego (bez względu na poziom nauki) w tysiącach						
1925/26	2 959	1 345	337	404	187	686
1932/33	4 351	1 927	680	486	230	1 028
1933/34	4 461	1 998	723	495	206	1 039
Uczniów na 100 dzieci w wieku obowiązku szkolnego						
1925/26	79,4	79,1	52,7	98,0	100,0	87,0
1932/33	90,5	91,2	77,5	99,8	100,0	93,3
1933/34	90,2	91,5	77,0	99,2	99,7	93,2

a Zasady obliczania realizacji nauczania powszechnego obacz w zeszycie 21 Statystyki Polski, serja C, p. t. Statystyka szkolnictwa 1933/34.

TABL. 4. DZIECI I UCZNIOWIE W WIEKU LAT 6 — 13 W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1925/26, 1932/33 i 1933/34

Wiek	1925/26 Dzieci (w tysiącach)	Uczniowie[a] (w tysiącach)	Uczniowie[a] %	1932/33 Dzieci (w tysiącach)	Uczniowie[a] (w tysiącach)	Uczniowie[a] %	1933/34 Dzieci (w tysiącach)	Uczniowie[a] (w tysiącach)	Uczniowie[a] %
6-13 lat[b]	**3 898**	**3 021**	***78***	**5 038**	**4 475**	***89***	**5 196**	**4 572**	***88***
6 lat[b]	23	22	*92*	27	27	*98*	—	—	—
7 „	453	330	*73*	833	730	*88*	775	671	*86*
8 „	412	363	*88*	780	734	*94*	829	777	*94*
9 „	454	390	*86*	778	751	*97*	776	735	*95*
10 „	499	434	*87*	741	707	*95*	775	741	*96*
11 „	653	528	*81*	673	601	*89*	739	683	*93*
12 „	694	507	*73*	633	527	*83*	671	544	*81*
13 „	710	447	*63*	573	398	*69*	631	421	*67*

a Bez względu na poziom nauki. *b* Dzieci i uczniów w wieku lat 6 uwzględniono tylko w woj. śląskiem w latach szk. 1925/26 i 1932/33.

TABL. 5. SZKOŁY, NAUCZYCIELE, UCZNIOWIE W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29, 1933/34 i 1934/35

Typy szkół	Szkoły	Nauczyciele [a]	Uczniowie w tys.	Szkoły	Nauczyciele [a]	Uczniowie w tys.	Szkoły	Uczniowie w tys.
	1928/29			1933/34			1934/35 [b]	
Przedszkola	1 557	2 180	92,9	1 752	2 277	93,7	1 859	97,2
publiczne	603	.	.	556	749	37,5	565	38,7
prywatne	954	.	.	1 196	1 528	56,2	1 294	58,5
Szkoły powszechne	26 592	73 073	3 474,6	27 270	81 495	4628,4	27 786	4 654,8
publiczne	25 170	67 819	3 359,3	25 882	74 033	4491,4	26 365	4 514,7
w miastach	2 045	20 330	820,8	2 021	22 805	1156,0	2 056	1 170,5
na wsi	23 125	47 489	2 538,5	23 861	51 228	3335,4	24 309	3 344,2
prywatne	1 422	5 254	115,3	1 388	7 462	137,0	1 421	140,1
w miastach	891	4 346	89,9	953	6 548	110,5	953	111,2
na wsi	531	908	25,4	435	914	26,5	468	28,9
Szkoły ćwiczeń	131	.	15,9	122	.	22,5	106	20,8
publiczne	108	.	13,2	93	.	18,5	87	18,1
prywatne	23	.	2,7	29	.	4,0	19	2,7
Szkoły specjalne	63	439	6,2	88	568	8,3	.	.
publiczne	42	291	4,3	76	500	7,7	.	.
prywatne	21	148	1,9	12	68	0,6	.	.
Szkoły średnie ogólnokształcące	777	14 704	203,9	783	13 218	160,8	770	166,1
państwowe	271	5 404	98,6	303	5 530	86,9	301	90,8
samorządowe	65	979	13,4	55	800	9,7	50	9,4
prywatne	441	8 321	91,9	425	6 888	64,2	419	65,9
Seminarja nauczyciel.	209	3 041	36,8	170	2 233	16,1	156	10,2
państwowe	119	1 519	21,2	104	1 333	10,5	99	7,0
samorządowe	16	280	2,9	12	145	1,0	9	0,5
prywatne	74	1 242	12,7	54	755	4,6	48	2,7
Pedagogja [c]	12	119	0,8	3	50	0,3	3	0,3
państwowe	9	87	0,6	3	50	0,3	3	0,3
prywatne	3	32	0,2	—	—	—	—	—
Seminarja ochroniarsk.	16	.	0,8	18	206	1,1	21	1,1
państwowe	8	.	0,4	8	89	0,7	8	0,7
prywatne	8	.	0,4	10	117	0,4	13	0,4
Semin. naucz. rzemiosł	7	128	0,4	7	135	0,5	6	0,3
państwowe	3	78	0,3	3	76	0,3	3	0,2
prywatne	4	50	0,1	4	59	0,2	3	0,1
Szkoły i kursy zawod.	720	6 691	67,0	743	7 983	65,7	698	69,4
państwowe	94	1 987	20,1	120	2 516	22,5	117	23,9
samorządowe	28	448	5,5	29	522	5,0	27	4,7
prywatne	598	4 256	41,4	594	4 945	38,2	554	40,8
Szkoły zawod. dokszt.	573 [d]	.	90,4 [d]	642	5 498	79,8	631	83,5
publiczne	.	.	.	594	5 064	74,1	590	78,6
prywatne	.	.	.	48	434	5,7	41	4,9
Ludowe szk. rolnicze	127	.	5,3	141	534	4,5	.	.
państwowe	22	.	0,9	40	160	1,2	.	.
samorządowe	76	.	3,3	78	294	2,6	.	.
prywatne	29	.	1,1	23	80	0,7	.	.
Szkoły wyższe	21	.	43,6	24	4 031	49,6	.	.
państwowe	13	.	37,9	13	3 406	43,0	.	.
prywatne	8	.	5,7	11	625	6,6	.	.

a Nauczyciel, uczący w 2 lub więcej szkołach, liczony jest parokrotnie. *b* Dane tymczasowe. *c* W r. szk. 1928/29 wliczono kursy nauczycielskie, które istniały do r. szk. 1931/32. *d* Dane z r. szk. 1927/28.

TABL. 6. TYPY SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1928/29 i 1933/34

Typy szkół	Liczba szkół lub wydziałów		Liczba uczniów w tysiącach			
	1928-1929	1933-1934	1928-1929	1933/34		
				Ogółem	Chłopcy	Dziewczęta
Przedszkola	1 557	1 752	92,9	93,7	43,5	50,2
Szkoły powszechne	26 592	27 270	3474,6	4 628,4	2 375,0	2 253,4
Szkoły ćwiczeń	131	122	15,9	22,5	11,8	10,7
Szkoły specjalne	63	88	6,2	8,3	4,9	3,4
dla ociemniałych	5	6	0,3	0,3	0,2	0,1
„ głuchoniemych	15	15	1,0	1,2	0,7	0,5
„ niedorozwiniętych	29	53	3,2	5,7	3,0	2,7
„ moralnie zaniedbanych	14	14	1,7	1,1	1,0	0,1
Szkoły średnie ogólnokształc.	777	783	203,9	160,8	95,8	65,0
w tem kl. I według nowego ustroju	—	751	—	37,8	22,4	15,4
Wydziały gimnazjum wyższego	850	810	128,5	119,0	71,0	48,0
w tem typu: matem.-przyr.	127	95	18,3	13,3	10,9	2,4
humanist.	586	604	88,6	89,0	44,8	44,2
klasycznego	122	111	20,7	16,7	15,3	1,4
Szkoły nauczycielskie	244	198	38,8	18,0	7,4	10,6
Seminarja nauczycielskie	209	170	36,8	16,1	7,3	8,8
Pedagogja [a]	12	3	0,8	0,3	0,1	0,2
Seminarja ochroniarskie	16	18	0,8	1,1	—	1,1
Seminarja naucz. rzemiosł	7	7	0,4	0,5	—	0,5
Wydziały szkół i kursów zawodowych	1 093	1 184	67,0	65,7	36,2	29,5
Rolnictwo	29	31	1,9	1,8	1,5	0,3
Przemysł i rzemiosło	660	665	33,5	32,4	18,5	13,9
w tem: metalowy i mech.	125	154	11,5	10,4	10,4	0,0
włókienniczy	57	46	1,6	1,5	0,9	0,6
drzewny	78	65	2,4	1,8	1,8	0,0
odzieżowy	300	309	11,3	13,0	0,6	12,4
budowlany	25	32	3,0	1,8	1,7	0,1
Handel i administracja	292	323	24,2	22,3	10,9	11,4
Komunikacja	41	48	4,3	4,5	4,4	0,1
Miernictwo i meljoracje	14	12	0,8	0,8	0,8	0,0
Gosp. dom. i usługi osob.	57	93	2,3	2,8	0,1	2,7
Służba zdrowia	.	12	.	1,1	—	1,1
Szkoły zawodowe dokształc.	573 [b]	642	90,4 [b]	79,8	65,2	14,6
Ludowe szkoły rolnicze	127	141	5,3	4,5	2,9	1,6
Wydziały szkół wyższych	82	88	43,6	49,6	35,5	14,1
Teologja i prawo kanon.	8	8	1,0	1,0	1,0	0,0
Prawo i nauki polityczne	12	13	11,0	15,3	12,7	2,6
Medycyna	5	5	3,8	4,2	3,4	0,8
Farmaceutyka	4	5	0,8	1,3	0,6	0,7
Weterynarja	2	2	0,7	0,9	0,9	0,0
Dentystyka	1	1	0,4	0,5	0,1	0,4
Filozofja	15	18	13,6	12,6	5,3	7,3
Rolnictwo	7	7	1,8	2,6	2,1	0,5
Technika	14	11	6,3	7,2	6,8	0,4
Sztuki piękne	9	10	0,7	0,6	0,3	0,3
Nauki handlowe	4	5	3,4	2,9	2,1	0,8
Wychowanie fizyczne	1	2	0,1	0,3	0,1	0,2
Dziennikarstwo	—	1	—	0,2	0,1	0,1

a Obacz uwagę *c* do tabl. 5. *b* Dane za rok szkolny 1927/28.

TABL. 7. PUBLICZNE SZKOŁY POWSZECHNE W POLSCE WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W LATACH SZKOLNYCH 1925/26, 1932/33 i 1933/34

Szkoły o liczbie nauczycieli	Szkoły			Uczniowie					
	1925-1926	1932-1933	1933-1934	1925-1926	1932-1933	1933-1934	1925-1926	1932-1933	1933-1934
				w tysiącach			w odsetkach		
Ogółem	**26 048**	**25 465**	**25 882**	**3 137,6**	**4 385,2**	**4 491,4**	***100,0***	***100,0***	***100,0***
1	14 342	11 648	12 169	863,5	857,9	911,9	*27,5*	*19,6*	*20,3*
2	5 773	6 260	6 113	625,4	831,8	832,0	*19,9*	*19,0*	*18,5*
3	1 868	2 569	2 540	291,0	488,6	488,9	*9,3*	*11,1*	*10,9*
4	975	1 263	1 178	187,3	309,8	289,8	*6,0*	*7,1*	*6,5*
5	508	655	706	118,4	195,6	206,8	*3,8*	*4,4*	*4,6*
6	348	456	472	94,8	157,3	161,1	*3,0*	*3,6*	*3,6*
7 i więcej	2 234	2 614	2 704	957,2	1 544,2	1 600,9	*30,5*	*35,2*	*35,6*

TABL. 8. JĘZYK NAUCZANIA W SZKOŁACH W POLSCE [a]

Język nauczania [a]	Przedszkola	Szkoły				
		powszechne	średnie	nauczycielskie	zawodowe [b]	wyższe
	1934/35	1934/35	1934/35	1934/35	1933/34	1933/34
		Liczba szkół				
Ogółem	**1 859**	**27 786**	**770**	**186**	**743**	**24**
Polski	1 713	23 328 [c]	698	169	714	24
Polski i ukraiński	1	2 754 [d]	2	1	—	—
Polski i inny	23	384 [d]	5	2	7	—
Ukraiński	31	457	26	7	4	—
Białoruski	—	16	1	—	—	—
Niemiecki	50	490	20	4	4	—
Żydowski	12	87	2	—	14	—
Hebrajski	29	172	9	3	—	—
Litewski	—	72	2	—	—	—
Czeski	—	18	—	—	—	—
Rosyjski	—	8	5	—	—	—
		Liczba uczniów w tysiącach				
Ogółem	**97,2**	**4 654,8**	**166,1**	**11,9**	**65,7**	**49,6**
Polski	92,2	4 051,6 [c]	152,9	11,1	63,0	49,6
Polski i ukraiński	0.1	408.4 [d]	1,0	0,1	—	—
Polski i inny	0,8	36,7 [d]	1,8	0,1	0,5	—
Ukraiński	1,3	57,9	4,3	0,3	0,3	—
Białoruski	—	2,1	0,2	—	—	—
Niemiecki	1,7	55,7	3,1	0,1	0,1	—
Żydowski	0,3	12,3	0,2	—	1,8	—
Hebrajski	0,8	24,4	1,6	0,2	—	—
Litewski	—	3,6	0,4	—	—	—
Czeski	—	1,0	—	—	—	—
Rosyjski	—	1,1	0,6	—	—	—

a Bez uwzględnienia języków mniejszości, nauczanych jako przedmioty. *b* Łącznie z kursami. *c* W tem szkoły, w których naucza się jako przedmiotu języka: ukraińskiego—2 182 szkół z 364,6 tys. uczniów; niemieckiego—57 szkół z 9,3 tys. uczniów; litewskiego — 73 szkoły z 6,5 tys. uczniów; innego — 12 szkół z 1,6 tys. uczniów. *d* Łącznie ze szkołami prowadzącemi odrębne komplety nauczania w języku polskim i w języku ukraińskim lub innym. Komplety te poprzednio były liczone jako odrębne szkoły.

TABL. 9. SZKOŁY MĘSKIE, ŻEŃSKIE I KOEDUKACYJNE W POLSCE

Typy szkół Lata	Liczba szkół				Uczniowie szkół			
	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych	ogółem	męskich	żeńskich	koedukacyjnych
					w tysiącach			
Przedszkola (1932/33)	1 724	9	13	1 702	87,2	0,3	0,5	86,4
Szkoły powszechne (1929/30)	26 539	899	670	24 970	3 691,7	265,1	266,2	3 160,4
publiczne . . .	25 119	496	567	24 056	3 570,4	228,3	253,8	3 088,3
w miastach . .	2 058	454	529	1 075	872,5	208,4	234,6	429,5
na wsi	23 061	42	38	22 981	2 697,9	19,9	19,2	2 658,8
prywatne . . .	1 420	403	103	914	121,3	36,8	12,4	72,1
w miastach . .	901	381	93	427	95,6	35,3	11,6	48,7
na wsi	519	22	10	487	25,7	1,5	0,8	23,4
Szkoły średnie ogólnokształcące (1933/34)	783	250	259	274	160,8	66,7	43,8	50,3
państwowe . . .	303	153	48	102	86,9	48,8	13,6	24,5
niepaństwowe .	480	97	211	172	73,9	17,9	30,2	25,8
Szkoły nauczycielskie (1933/34)	198	69	116	13	18,0	6,8	10,0	1,2
państwowe . . .	118	68	45	5	11,8	6,6	4,7	0,5
niepaństwowe .	80	1	71	8	6,2	0,2	5,3	0,7
Szkoły zawodowe [a] (1933/34)	1 184[b]	382	474	328	65,7	25,0	20,5	20,2
państwowe . . .	277	172	72	33	22,5	14,6	4,8	3,1
niepaństwowe .	907	210	402	295	43,2	10,4	15,7	17,1
Szkoły specjalne (1932/33)	87	14	—	73	7,3	1,0	—	6,3

a Łącznie z kursami. *b* Liczba wydziałów.

TABL. 10. NAUCZYCIELE SZKÓŁ W POLSCE WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Płeć Wiek	Przedszkola 1930/31	Szkoły: powszechne[a] 1930/31	średnie 1927/28	nauczycielskie 1927/28	zawodowe[b] 1928/29	wyższe 1928/29
Liczba nauczycieli						
Ogółem	**2 398**	**74 329**	**10 762**	**1 938**	**5 500**	**1 476**
Mężczyźni	—	31 679	6 857	1 154	3 794	1 419
Kobiety	2 398	42 650	3 905	784	1 706	57
Nauczyciele w odsetkach według grup wieku						
19 i mniej lat	.	0,8	0,0	0,1	0,4	—
20—29 „	.	51,4	19,2	20,8	26,3	4,3
30—39 „	.	28,9	36,8	38,1	32,8	20,0
40—49 „	.	13,6	30,0	26,2	25,4	37,5
50—59 „	.	4,8	10,6	10,7	11,1	25,2
60—69 „	.	0,5	3,0	3,7	3,6	10,5
70 i więcej lat . . .	.	0,0	0,4	0,4	0,4	2,5

a Tylko szkoły publiczne. *b* Łącznie z kursami.

TABL. 11. UCZNIOWIE WEDŁUG POZIOMU NAUKI W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1933/34

Kolejny rok nauki	Szkoły				
	powszechne[a]	średnie	nauczycielskie	zawodowe	wyższe
	Liczba uczniów w tysiącach				
Ogółem	**4 491,4**	**160,8**	**18,0**	**53,4**	**49,6**
Poziom początkowy					
Rok nauki 1	971,8	—	—	—	—
2	875,5	—	—	—	—
3	956,1	—	—	—	—
4	839,9	—	—	0.0	—
5	455,9	0,0	—	1,0	—
6	252,0	3,9	—	2,4	—
7	131,8	37,9	—	3,7	—
Poziom średni					
Rok nauki 8	8,4	33,7	0,4	17,7	—
9	—	26,2	0,4	12,3	—
10	—	21,3	5,5	8,8	—
11	—	19,5	5,4	4,3	—
12	—	18,3	5,8	1,7	—
Poziom wyższy					
Rok nauki 13	—	—	0,4	1,3	49.6
14	—	—	0,1	0,2	
15 i nast. .	—	—	—	0,0	

a Tylko szkoły publiczne (podział według oddziałów).

TABL. 12. UCZNIOWIE WEDŁUG WIEKU W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1932/33

Wiek	Przedszkola	Szkoły				
		powszechne	średnie	nauczycielskie	zawodowe[a]	wyższe[b]
	Liczba uczniów w tysiącach					
Ogółem zbadani . .	**87,2**	**4 510,5**	**186,8**	**24,6**	**66,1**	**42,4**
w wieku:						
6 i mniej lat	85,0	70,8	0,5	—	—	—
7—11 lat	2,2	3 472,1	30,4	—	—	—
12—13 „	—	874,6	45,5	—	1,1	—
14—15 „	—	93,0	39,6	1,6	10,7	—
16—18 „	—	—	52,4	12,7	28,4	2,7
19 i więcej lat	—	—	18,4	10,3	25,9	39,7

a Łącznie z kursami. *b* Dane za rok szkolny 1928/29.

TABL. 13. UCZNIOWIE WEDŁUG ZAWODU RODZICÓW W POLSCE

Zawód i stanowisko w zawodzie rodziców	Uczniowie w szkołach						
	średnich		nauczycielskich		zawodowych[a]		wyższych
	1925-1926	1930-1931	1925-1926	1930-1931	1927-1928	1930-1931	1928-1929
	w tysiącach						
Ogółem	**216,6**	**205,0**	**37,3**	**35,7**	**50,7**	**73,0**	**43,6**
Rolnictwo	36.0	29.1	11.6	10.0	7.9	11.4	5.3
w tem: rolnicy więksi [b]	5,8	5,1	0,2	0,2	7,0	0,9	1,4
rolnicy mniejsi [c]	26,2	20,9	10,2	9,0		9,0	3,1
Przemysł	44,8	40,5	8.2	7.7	13,5	16.8	4,1
w tem: przedsiębiorcy	10,2	9,1	0,6	0,6	1,3	1,7	1,2
rzemieślnicy	19,6	16,8	5,1	4,7	5,5	9,0	1,7
urzędnicy	8,6	9,1	0,6	0,6	1,0	1,7	0,8
robotnicy	6,2	5,5	1,9	1,8	5,7	4,4	0,4
Handel	43,3	45,0	1,9	2,5	9.6[d]	8,4	5,6
w tem kupcy i przedsiębiorcy	35,3	35,0	1,5	2,0	4,8	6,0	4,0
Komunikacja	23,1	22,5	5.0	5,6	. [d]	10.5	2,6
Wolne zawody	10,7	11,6	0.4	0,5	1,7	0,9	2,3
Służba publiczna	41,9	42,2	7,2	6,5	9,8	8,4	8,2
Inne zawody	16,4	14,0	3,0	2,8	7,0	6,7	3,5
Niepodane	0,4	0,1	0,0	0,1	1,2	9,9	12,0
	w odsetkach						
Ogółem	**100.0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
w tem:							
rolnicy więksi [b]	2,7	2,5	0,6	0,7	14,2	1,4	4,3
rolnicy mniejsi [c]	12,1	10,3	27,3	25,1		14,3	9,8
przemysłowcy i kupcy	21,0	21,6	5,5	7,2	12,2	12,1	16,5
rzemieślnicy	9,0	8,2	13,8	13,1	11,0	14,3	5,3
robotnicy	11,7	10,9	20,7	22,1	31,3	26,6	8,1
wolne zawody	5,0	5,7	1,1	1,4	3,5	1,5	7,4
urzędnicy, nauczyciele, oficer.	31,7	34,8	24,7	24,4	21,4	22,5	38,3

a Łącznie z kursami. *b* Posiadający ponad 50 *ha* gruntu. *c* Posiadający poniżej 50 *ha* gruntu. *d* Komunikację podano łącznie z handlem.

TABL. 14. UCZNIOWIE WEDŁUG WYZNANIA W POLSCE

Wyznanie	Uczniowie w szkołach				
	powszechnych 1932/33	średnich 1929/30	nauczycielskich 1925/26	zawodowych[a] 1928/29	wyższych 1933/34
	w odsetkach				
Ogółem	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Rzymsko-katol.	68,4	68,0	87.9	79,2	73,9
Grecko-katolickie	10,1	3,8	7,1	2,2	3,6
Prawosławne	9,9	2,4	1,1	3,1	2,5
Ewangelickie	2,2	4,0	2,0	1,6	2,7
Mojżeszowe	9,1	21,7	1,8	13,8	17,0
Inne	0,3	0,1	0,1	0,1	0,3

a Łącznie z kursami.

TABL. 15. STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKU STUDJÓW I WYZNANIA W POLSCE W LATACH AKADEMICKICH 1928/29, 1932/33 i 1933/34

Kierunek studjów	Lata akademickie	Studenci i wolni słuchacze wyznania[a]					
		rzymsko-katolickiego	grecko-katolickiego	prawosławnego	ewangelickiego	mojżeszowego	innego
		w tysiącach					
Ogółem	1928/29	30,0	2,0	1,1	0,8	8,7	0,2
	1932/33	37,1	2,0	1,4	1,2	9,7	0,2
	1933/34	36,6	1,8	1,3	1,2	8,4	0,2
		w odsetkach liczb ogólnych					
Ogółem	1928/29	70,1	4,6	2,5	1,9	20,4	0,5
	1932/33	72,0	4,0	2,6	2,3	18,8	0,3
	1933/34	73,9	3,6	2,7	2,5	17,0	0,3
w tem:							
Prawo i nauki polityczne	1928/29	64,3	5,2	1,3	1,0	27,7	0,5
	1932/33	65,2	5,1	1,5	1,7	26,2	0,3
	1933/34	70,2	4,7	1,6	1,7	21,5	0,3
Medycyna	1928/29	70,7	6,0	2,5	2,3	17,9	0,6
	1932/33	71,1	4,0	2,6	3,5	18,4	0,4
	1933/34	72,6	3,2	2,5	4,2	17,0	0,5
Filozofja	1928/29	63,9	5,3	2,5	1,3	26,4	0,6
	1932/33	68,6	3,5	3,3	1,9	22,3	0,4
	1933/34	70,2	3,1	3,2	2,1	21,1	0,3
Technika	1928/29	78,9	3,5	3,1	2,5	11,6	0,4
	1932/33	79,2	2,9	2,6	3,0	12,1	0,2
	1933/34	78,6	3,0	2,7	3,1	12,4	0,2
Nauki handlowe	1928/29	78,2	2,1	3,2	0,9	15,4	0,2
	1932/33	82,3	3,3	4,1	0,9	9,1	0,3
	1933/34	83,2	3,9	4,5	1,1	7,0	0,3

a Bez uwzględnienia osób, dla których brak danych o podziale według wyznania: w 1928/29—0,8, w 1932/33—0,2, w 1933/34—0,1 tys.

TABL. 16. PROMOCJE W SZKOŁACH NIEKTÓRYCH TYPÓW W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1924/25, 1930/31 i 1931/32

Typy szkół Poziom nauki	Liczba uczniów klasyfikowanych	z tego promowano	Odsetek uczniów promowanych		
	1931/32 w tysiącach		1924/25	1930/31	1931/32
Szkoły średnie ogólnokształcące	**193,7**	167,2	*82,9*	***84,6***	***86,3***
w tem: klasa III	22,4	19,9	*82,5*	*85,7*	*88,7*
„ IV	25,5	20,7	*78,5*	*79,4*	*81,2*
„ V	23,3	19,4	*81,8*	*81,9*	*83,3*
„ VI	23,0	18,8	*84,1*	*82,1*	*81,7*
„ VII	21,4	17,3	*84,6*	*82,3*	*81,3*
„ VIII	19,3	17,8	*89,1*	*92,5*	*92,3*
Seminarja nauczycielskie . .	**28,3**	25,4	.	***86,3***	***89,8***
Szkoły zawodowe	**50 2**	42,7	.	***84,6***	***85,0***
Poziom niższy	1,9	1,6	.	*83,0*	*85,3*
„ średni I stopnia . .	32,4	27,7	.	*85,4*	*85,5*
„ „ II „ . . .	13,6	11,5	.	*83,3*	*84,3*
„ wyższy	2,3	1,9	.	*81,8*	*82,1*

TABL. 17. STUDENCI PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WEDŁUG KIERUNKU I STANU STUDJÓW W ROKU AKADEMICKIM 1933/34

Kierunek studjów	Studenci odbywający studja				
	bez opóźnienia [a]	z opóźnieniem [a]			
		1-rocznem	2-letniem	3-letniem	4-letniem i większem
	w % ogólnej liczby studentów				
Ogółem [b] [c]	**60,0**	**20,4**	**8,6**	**4,1**	**6,9**
Teologja [c]	95,3	3,5	0,6	0,2	0,4
Prawo	60,4	24,2	8,6	3,5	3,3
Medycyna	81,0	14,6	2,4	0,7	1,3
Farmaceutyka	80,2	14,0	3,7	0,9	1,2
Weterynarja	83,1	12,7	2,5	0,3	1,4
Dentystyka	83,3	10,7	3,1	1,2	1,7
Rolnictwo	65,8	17,5	6,9	4,3	5,5
Technika	30,1	24,5	16,2	8,9	20,3
Sztuki piękne	80,0	7,1	5,8	3,1	4,0
Wychowanie fizyczne	88,8	10,0	0,4	0,4	0,4

a W stosunku do terminów, przewidzianych regulaminami studjów. *b* Bez filozofji. *c* Bez wydziałów teologji katolickiej i teologji ewangelickiej Uniwersytetu Warszawskiego.

TABL. 18. DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH W POLSCE WYDANE W ROKU AKADEMICKIM 1932/33 [a]

Kierunek studjów	Dyplomy wydane po					
	3 i 4	5	6	7	8	9 i więcej
	latach studjów w % ogólnej liczby wydanych dyplomów					
1931/32	20,0	21,1	17,6	13,5	8,3	19,5
Ogółem . . . 1932/33	**19,5**	**17,8**	**17,4**	**14,4**	**9,6**	**21,3**
w tem:						
teologja i prawo kanoniczne	22,0	33,9	13,6	11,9	5,9	12,7
prawo i nauki politycz.	32,4	22,5	15,0	9,2	4,5	16,4
medycyna	—	—	17,4	37,1	22,8	22,7
farmaceutyka	48,2	28,5	15,5	3,6	2,1	2,1
weterynarja	—	16,9	43,0	19,7	12,0	8,4
dentystyka	86,0	11,4	2,6	—	—	—
filozofja	10,4	16,8	18,7	15,4	13,1	25,6
rolnictwo	4,9	25,9	27,5	14,4	12,1	15,2
technika	1,0	8,5	17,9	16,9	10,2	45,5
nauki handlowe . . .	45,6	24,1	9,6	6,8	3,6	10,3

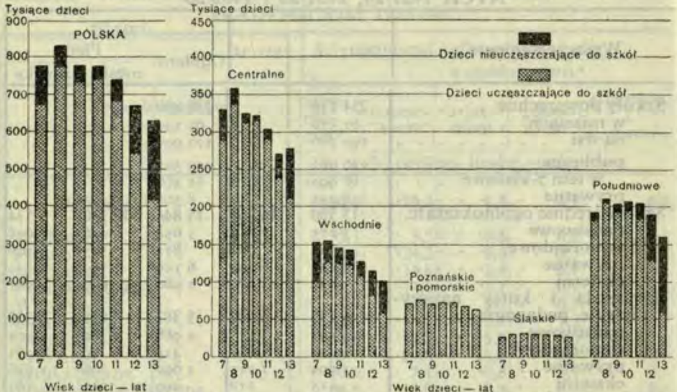
a Dyplomy niższych stopni naukowych i dyplomy doktorskie, wydane według dawnych przepisów.

TABL. 19. ABSOLWENCI SZKÓŁ W POLSCE W LATACH SZKOLNYCH 1927/28, 1931/32 i 1932/33

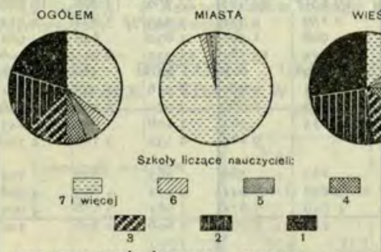
Wyszczególnienie	1927/28	1931/32	1932/33 Ogółem	1932/33 Płeć męska	1932/33 Płeć żeńska
Szkoły powszechne	254 736	.	238 030	.	.
w miastach	62 576	.	65 130	.	.
na wsi	192 160	.	172 900	.	.
publiczne	246 683	.	229 521	.	.
w tem 7-klasowe	68 992	.	81 566	.	.
prywatne	8 053	.	8 509	.	.
Szkoły średnie ogólnokształc.	13 530	16 761	15 844	10 310	5 534
państwowe	7 275	7 916	7 654	6 026	1 628
samorządowe	570	824	811	505	306
prywatne	4 854	6 332	6 119	2 780	3 339
eksterni	831	1 689	1 260	999	261
Seminarja i kursy nauczycielskie, pedagogja	6 170	6 009	5 387	2 028	3 359
państwowe	3 597	3 378	2 988	1 787	1 201
samorządowe	459	402	414	49	365
prywatne	1 699	1 711	1 692	66	1 626
eksterni	415	518	293	126	167
Seminarja ochroniarskie	204	283	254	—	254
Semin. nauczycielek rzemiosł	113	170	174	—	174
Szkoły i kursy zawodowe	10 331[a]	22 513	22 306	11 408	10 898
państwowe	3 159	5 334	5 345	3 834	1 511
samorządowe	998	1 595	1 630	649	981
prywatne	6 174	15 584	15 331	6 925	8 406
Poziom: niższy	1 359	617	578	370	208
średni I stopnia	7 504	9 080	8 716	4 295	4 421
„ II „	1 353	2 969	3 372	2 296	1 076
wyższy	115	563	1 108	665	443
Kursy	.	9 284	8 532	3 782	4 750
Ważniejsze kierunki wykształc.:					
rolnictwo	283	580	483	359	124
przemysł i rzemiosło	5 136	8 941	9 471	4 873	4 598
handel i administracja	4 619	7 874	7 281	3 278	4 003
komunikacja	182	2 701	2 606	2 506	100
Szkoły wyższe—dyplomy niższych stopni i dypl. doktorskie według dawnych przepisów	.	5 220	6 482	4 630	1 852
państwowe	3 205	4 664	5 792	4 105	1 687
prywatne	.	556	690	525	165
Ważniejsze kierunki studjów:					
prawo i nauki polityczne	1 347	1 552	1 824	1 617	207
medycyna	590	325	552	446	106
farmaceutyka	119	174	193	70	123
weterynarja	64	115	142	141	1
dentystyka	73	107	114	27	87
filozofja	120	1 405	1 826	761	1 065
rolnictwo	274	260	389	317	72
technika	531	289	727	690	37
nauki handlowe	.	403	498	393	105
Dyplomy doktorskie wydane według nowych przepisów	249	127	107	96	11
w tem: prawo i nauki polit.	10	25	30	30	—
filozofja	192	73	32	22	10

a Bez kursów.

DZIECI W WIEKU LAT 7–13 W ROKU SZKOLNYM 1933/34

UCZNIOWIE PUBLICZNYCH SZKÓŁ POWSZECHNYCH WEDŁUG LICZBY NAUCZYCIELI W SZKOLE 1933/34

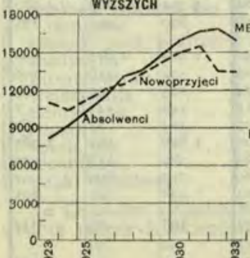

UCZNIOWIE SZKÓŁ I KURSÓW ZAWODOWYCH WEDŁUG KIERUNKU WYKSZTAŁCENIA 1933/34

*) Łącznie z ludowemi szkołami rolniczemi

ABSOLWENCI SZKÓŁ ŚREDNICH I NOWOPRZYJĘCI W SZKOŁACH WYŻSZYCH

STUDENCI I WOLNI SŁUCHACZE SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKU STUDJÓW 1933/34

DYPLOMY UKOŃCZENIA SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG KIERUNKU STUDJÓW 1932/33*)

*) Dyplomy niższych stopni naukowych oraz dyplomy doktorskie wydane według dawnych przepisów.

DZIAŁ XVIII. OŚWIATA POZASZKOLNA, ŻYCIE UMYSŁOWE I KULTURALNE, SPORT, STOWARZYSZENIA

A. Oświata pozaszkolna

TABL. 1. OŚWIATA POZASZKOLNA W POLSCE W ROKU SZKOLNYM 1933/34

Okręgi szkolne	Instruktorzy oświaty pozaszkolnej	Powiatowe komisje oświaty pozaszkolnej	Kursy instruktorskie dla pracowników oświatowych	Kursy dla dorosłych		Świetlice	Zespoły chóralne
				zespoły	słuchacze		
Polska	**124**	**140**	**209**	**5 688**	**121 709**	**13 887**	**4 675**
Okrąg warszawski .	14	14	7	306	6 967	1 661	341
„ lubelski . .	11	10	14	222	7 680	724	197
„ wileński . .	17	17	22	347	9 233	1 713	358
„ brzeski . .	12	—	12	755	16 533	1 262	158
„ łucki . . .	10	10	9	602	11 916	445	138
„ poznański .	17	5	30	1 112	24 152	1 304	634
Woj. śląskie . . .	8	12	21	88	2 018	416	317
Okrąg krakowski .	14	18	8	518	9 686	2 454	883
„ lwowski . .	21	54	86	1 738	33 524	3 908	1 649

TABL. 2. PRACA OŚWIATOWA W WOJSKU W POLSCE W LATACH 1925—1932

Wyszczególnienie	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932
Liczba kompletów .	6 030	6 042	4 933	4 178	4 774	3 653	4 733	4 551
Uczniowie w tys. .	101,9	95,1	91,8	102,8	94,8	90,6	70,1	62,8
w tem nauczeni czytać i pisać po polsku w tys. . .	.	.	41,5	38,7	34,5	33,2	25,0	21,2
Liczba bibljotek . .	1 038	1 127	1 144	1 001	1 026	1 056	1 132	1 009
Tomy w tys. . . .	379,2	391,8	407,9	441,2	487,2	520,3	618,2	685,5

TABL. 3. DOMY LUDOWE W POLSCE W 1933 R.

Stan w dn. 1.I

Grupy województw	Ogółem	w tem mające specjalne budynki	W miastach	Na wsi	Założone w latach			
					1919	1920-1928	1929-1932	w tem w stadjum organizacji
Polska	**773**	569	**84**	**689**	**155**	**226**	**392**	70
Woj. centralne .	233	188	22	211	32	61	140	22
„ wschodnie	83	55	2	81	1	24	58	5
„ zachodnie	51	34	15	36	17	16	18	6
„ południowe	406	292	45	361	105	125	176	37

TABL. 4. TEATRY LUDOWE W POLSCE W LATACH 1931 — 1934

Lata	Liczba zespołów teatralnych[a]	Liczba tomów w bibljotekach instruktorskich	Wartość rekwizytów teatralnych	Dochody	Wydatki
			w tysiącach złotych		
1931	1 966	8 880	397	141,0	154,0
1932	1 719	9 534	402	146,2	145,0
1933	1 364	9 906	368	129,3	129,1
1934	1 485	10 367	367	156,2	153,0

a Dane dotyczą tylko zespołów teatralnych zrzeszonych w związkach teatrów ludowych; liczba zespołów niezrzeszonych wynosiła w 1934 r. 5 739.

B. Życie umysłowe i kulturalne

TABL. 5. ZASIŁKI Z BUDŻETU PAŃSTWA NA POPIERANIE NAUKI I SZTUKI W 1931/32 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Zasiłki na popieranie nauki	Zasiłki na popieranie sztuki
	w tysiącach złotych		
Ogółem	**8 232**	**6 827**	**1 405**
Instytucje	2 183	1 802	381
Pracownicy	1 131	529	602
Badania	1 390	1 390	—
Wydawnictwa	792	713	79
Udział w związkach międzynarod.	157	146	11
Zjazdy i kongresy	219	214	5
Polskie tow. dla zbliżenia międzyn.	1 507	1 507	—
Propaganda artystyczna i wystawy	304	—	304
Inne	549	526	23

TABL. 6. DZIAŁALNOŚĆ FUNDUSZU KULTURY NARODOWEJ W LATACH 1928/29 — 1934/35

Wyszczególnienie	1928/29	1929/30	1930/31	1931/32	1932/33	1933/34	1934/35
Wydatki w tysiącach zł.							
Ogółem		**7 729**		**1 109**	**1 089**	**1 118**	**1 069**
Wydatki na popieranie:							
nauki		5 304		729	746	807	760
w tem stypendja		2 108		351	287	271	298
sztuki		2 129		346	311	275	279
w tem stypendja		734		90	85	63	64
kultury polsk. zagranicą		250		—	—	—	—
Wydatki administracyjne		46		34	32	36	30
Liczba osób, które otrzymały stypendja							
Ogółem	**242**	**318**	**281**	**228**	**218**	**216**	**247**
Na studja:							
w kraju	160	209	166	153	145	149	168
zagranicą	82	109	115	75	73	67	79
Matemat.-przyrodnicze	53	86	57	47	48	51	58
Humanistyczne	83	100	78	64	56	65	72
Nauk stosowanych	30	49	34	23	31	20	27
Sztuk pięknych	76	83	112	94	83	80	90

Uwaga. Wydatki Funduszu Kultury Narodowej w 1931/32 r. zostały również uwzględnione w tabl. 5.

TABL. 7. BIBLJOTEKI OŚWIATOWE[a] W POLSCE W 1929 R.

Grupy województw	Liczba bibljotek			Liczba tomów w tys.			Czytelnicy w tys.	Wypożyczenia w tys. tomów
	ogółem	w miastach	na wsi	ogółem	w miastach	na wsi		
Polska . . .	**8 526**	**3 412**	**5 114**	**6 164**	**5 024**	**1 140**	**674,7**	**12 925**
%	*100,0*	*40,0*	*60,0*	*100,0*	*81,5*	*18,5*	×	×
Woj. centralne .	2 526	1 253	1 273	2 701	2 335	366	254,1	5 727
„ wschodnie .	933	314	619	703	539	164	77,4	1 355
„ zachodnie	1 996	779	1 217	1 063	810	253	143,9	2 098
„ południowe	3 071	1 066	2 005	1 697	1 340	357	199,3	3 745

a Dane nie obejmują bibljotek szkolnych, naukowych i wojskowych.

TABL. 8. BIBLJOTEKI SZKOLNE W POLSCE W LATACH 1929—1931

Typy szkół	Liczba bibljotek			Liczba tomów w tys.		
	1929	1930	1931	1929	1930	1931
Powszechne publiczne . . .	23 084	.	23 604	3 442	.	3 883
Średnie ogólnokształcące . .	1 322	1 357	.	2 531	2 603	.
Nauczycielskie	348	346	.	583	632	.
Zawodowe	662	.	625[a]	472	.	490[a]
Wyższe	20	21	21	2 647	2 761	2 842

a Bez bibljotek kursów zawodowych.

TABL. 9. WIELKIE BIBLJOTEKI W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1930 R.

Bibljoteki zawierające 100 000 i więcej tomów

Państwa	Liczba bibljotek	Liczba tomów w milj.	Państwa	Liczba bibljotek	Liczba tomów w milj.
Stany Zjedn. Am.[a]	160	46,7	Belgja	12	4,4
Z.S.R.R. . . .	106	37,4	Holandja	11	4,5
Niemcy	101	34,7	Czechosłowacja .	9	2,2
Francja	73	23,4	Hiszpanja . . .	9	2,5
Włochy	69	19,1	Japonja	9	3,7
Anglja[a]	51	15,7	Szwecja	8	2,2
Polska	27	5,9	Węgry	8	1,7
Austrja	22	5,5	Norwegja . . .	5	1,5
Szwajcarja . . .	21	5,1	Rumunja	5	1,3
Kanada	13	3,0	Danja	3	1,8

a 1924 r.

TABL. 10. DRUKI NIEPERJODYCZNE[a] W POLSCE WYDANE W LATACH 1931 — 1934

Typy wydawnictw	Liczba druków				Nakład w tys.		
	1931	1932	1933	1934	1931	1932	1933
Ogółem	**11 313**	**9 695**	**10 086**	**11 349**	**37 142**	**24 654**	**32 034**
Prace naukowe	2 097	2 383	2 732	3 400	1 973	1 952	2 904
Literatura piękna	1 239	1 185	1 203	1 299	3 932	2 483	3 120
Wydawnictwa popularne	1 744	1 295	1 396	1 625	7 771	5 781	7 947
Podręczniki	577	536	361	360	3 683	2 564	3 342
Dokumenty życia społecznego [b]	5 656	4 296	4 394	4 665	19 783	11 874	14 721
w tem odezwy	1 640	.	1 348	.	8 231	.	7 475

a Bez nut, map i rycin. *b* Odezwy, kalendarze, sprawozdania, cenniki i t.p.

TABL. 11. CZASOPISMA WEDŁUG TREŚCI W POLSCE W 1933 R.

Treść czasopism	Stan rejestru 31.XII 1932	Wciągnięto do rejestru czasopisma założone		Usunięto z rejestru czasopisma, które		Stan rejestru 31.XII 1933
		przed 1933	w 1933	w 1933 nie wyszły	przestały wychodzić w 1933	
Ogółem	**1 831**	**278**	**588**	**125**	**717**	**1 855**
Naukowe	254	52	39	19	64	262
Religijne	195	10	33	3	26	209
Urzędowe, samorządowe	128	10	7	7	13	125
Gospodarcze	252	47	75	20	86	268
w tem: technika i przemysł	68	10	16	7	22	65
rolnictwo i leśnictwo	64	8	12	3	19	62
Organy zrzeszeń zawodowych	114	13	13	10	38	92
Ogólnoinformacyjne, literackie i artystyczne	596	78	311	40	309	636
Ilustracyjne, rozrywkowe, humorystyczne	41	7	26	5	38	31
Wydawane przez młodzież	162	40	52	14	103	137
Sportowe	37	11	23	5	25	41
Inne	52	10	9	2	15	54

TABL. 12. CZASOPISMA W POLSCE WEDŁUG CZĘSTOŚCI WYCHODZENIA W LATACH 1932 i 1933

Grupy województw	Ogółem	Czasopisma wychodzące					
		codziennie	raz tygodniowo	2-3 razy na mies.	raz na miesiąc	raz na 3 miesiące	w in. odstępach czasu
Polska 1932	1 831	168	334	221	691	124	293
1933	**1 855**	**156**	**353**	**218**	**724**	**109**	**295**
M. st. Warszawa	666	35	93	103	282	56	97
Woj. centralne [a]	244	34	63	21	85	10	31
„ wschodnie	111	16	21	13	42	2	17
„ zachodnie	466	54	100	41	144	17	110
„ południowe	368	17	76	40	171	24	40

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 13. DRUKI I CZASOPISMA W POLSCE WEDŁUG JĘZYKA W 1933 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Wydawnictwa w języku						
		polskim	ukraińskim	białoruskim	niemieckim	żyd. i hebrajskim	rosyjskim	innym[a]
Druki nieperjodyczne								
Ogółem 1932	9 695	8 114	288	32	153	697	78	333
1933	**10 086**	**8 228**	**319**	**27**	**156**	**780**	**89**	**487**
Prace naukowe	2 732	2 339	56	9	67	72	11	178
Literatura piękna . . .	1 203	1 027	79	8	6	69	1	13
Wydawn. popularne . .	1 396	1 032	82	4	15	170	62	31
Podręczniki	361	289	3	1	4	39	1	24
Dokumenty życia społecznego	4 394	3 541	99	5	64	430	14	241
Czasopisma								
Ogółem 1932	1 831	1 544	64	6	94	93	8	22
1933	**1 855**	**1 567**	**67**	**7**	**95**	**80**	**9**	**30**
Naukowe	262	234	6	1	3	4	1	13
Religijne	209	168	10	2	21	1	5	2
Urzędowe, samorządowe	125	125	—	—	—	—	—	—
Gospodarcze	268	237	7	1	10	6	—	7
w tem: technika i przemysł	65	62	—	—	—	2	—	1
roln. i leśnictwo	62	54	2	—	6	—	—	—
Organy zrzeszeń zawodowych	92	87	—	—	5	—	—	—
Ogólno-informacyjne, literackie i artystyczne	636	472	36	2	52	66	3	5
Ilustracyjne, rozrywkowe, humorystyczne . . .	31	26	3	—	2	—	—	—
Wydawane przez młodzież	137	128	3	1	1	2	—	2
Sportowe	41	39	—	—	1	1	—	—
Inne	54	51	2	—	—	—	—	1

a Łącznie z dwujęzycznemi.

TABL. 14. DRUKI NIEPERJODYCZNE W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH[a] W LATACH 1932 i 1933

Państwa	1932	1933	Państwa	1932	1933
	w tysiącach			w tysiącach	
Z.S.R.R.[b]	35,1	.	Czechosłowacja . .	8,2	.
Niemcy, Austrja, Szwajcarja niemiecka	21,5	21,6	Holandja	5,6	5,5
			Rumunja	4,6	4,1
Anglja	14,8	15,0	Danja	3,1	3,3
Francja	12,3	13,0	Hiszpanja	2,4	3,2
Włochy	10,4	10,6	Węgry	2,8	2,6
Polska	9,7	10,1	Szwecja	2,5	2,6

a Dane niezupełnie porównywalne wskutek niejednolitości podstaw obliczeń. *b* Dane dotyczą tylko Rosyjskiej Socjalistycznej Republiki Rad.

Źródło: *Le droit d'auteur* — Nr. 12, 1934 i N-ry 1 — 3, 1935.

TABL. 15. MUZEA I ZBIORY MUZEALNE[a] W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1.I

Właściciel Specjalność	Muzea i zbiory ogółem	o charakterze ogólnoświatowym	ogólnopolskim	regjonalnym	Okazy w tys.[b]
Ogółem	**146**	**50**	**39**	**57**	**1 417**
Właściciel:					
Państwo	25	12	7	6	289
Związki samorządu terytorjalnego	35	10	8	17	505
Towarzystwa i instytucje naukowe i społeczne	54	15	11	28	340
Gminy wyznaniowe	10	3	4	3	36
Osoby prywatne	22	10	9	3	247
Specjalność:					
Ogólne wielodziałowe . . .	42	6	7	29	340
Historyczno-kulturalne . .	32	9	9	14	210
Historyczno-artystyczne . .	49	24	18	7	728
Przyrodnicze	17	8	2	7	128
Techniczne	6	3	3	—	11

a Bez zbiorów muzealnych przy szkołach wyższych. *b* Brak danych o liczbie okazów dla 30 muzeów (przeważnie mniejszych).

TABL. 16. ZBIORY MUZEALNE PRZY SZKOŁACH WYŻSZYCH W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 1.I

Kierunek studjów	Liczba zbiorów	Kierunek studjów	Liczba zbiorów
Ogółem	**63**	Humanistyka	4
Medycyna	19	Sztuki piękne	3
Farmacja	2	Mechanika	2
Weterynarja	5	Matematyka-przyroda .	28

TABL. 17. TEATRY STAŁE I OBJAZDOWE W POLSCE W 1933 R.
Stan w dn. 15.XI

Grupy województw Język przedstawień	Ogółem	Stałe	Objazdowe	Opera i operetka	Dramat i komedja	Rewja	Mieszane i inne
Polska	**88**	**57**	**31**	**3**	**31**	**15**	**39**
M. st. Warszawa . .	25	25	—	1	13	6	5
Woj. centralne[a] . .	21	8	13	—	6	3	12
„ wschodnie . .	10	6	4	—	2	2	6
„ zachodnie . . .	13	12	1	1	5	1	6
„ południowe . .	19	6	13	1	5	3	10
Język polski	55	44	11	2	29	14	10
„ polski i inny .	6	2	4	1	—	—	5
„ niemiecki . . .	3	3	—	—	—	—	3
„ żydowski . . .	15	8	7	—	2	—	13
„ ukraiński . . .	9	—	9	—	—	1	8

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 18. KINEMATOGRAFY W POLSCE W LATACH 1929, 1933 i 1934
Stan w dn. 31.XII

Grupy województw	Kinematografy					Miejsca w tys.		Dni widowiskowe w tys.	
	1929	1933 Ogółem	1933 w tem dźwiękowe	1934 Ogółem	1934 w tem dźwiękowe	1933	1934	1933	1934
Polska	**727**	**728**	421	**705**	509	**252,7**	**250,3**	**166,4**	**167,8**
M. st. Warszawa	57	53	51	60	60	34,6	34,7	18,3	21,6
Woj. centralne [a]	250	272	146	247	160	85,0	82,7	57,8	56,5
„ wschodnie	59	65	38	64	43	18,4	18,5	16,0	16,1
„ zachodnie	201	171	107	170	136	62,1	60,7	42,6	40,3
„ południowe	160	167	79	164	110	52,6	53,7	31,7	33,3

a Bez m. st. Warszawy.

TABL. 19. KINEMATOGRAFY W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W 1931 R.

Państwa	Liczba kinem.	Państwa	Liczba kinem.	Państwa	Liczba kinem.
Stany Zj. Am.	22 731	Japonja	1 485	Szwajcarja	310
Niemcy	5 360	Czechosłowacja	1 250	Finlandja	300
Anglja	5 041	Szwecja	1 190	Rumunja	279
Francja	3 113 [a]	Polska	757	Norwegja	245
Hiszpanja	3 100	Austrja	745	Holandja	215
Włochy	2 500	Belgja	710	Turcja	108
Z.S.R.R.	2 131 [a]	Węgry	524	Litwa	45 [a]

a 1929 r.

TABL. 20. FILMY WEDŁUG POCHODZENIA OCENZUROWANE W POLSCE W LATACH 1929, 1932—1934

Wyszczególnienie	Liczba filmów				Długość w tys. *m*			
	1929	1932	1933	1934	1929	1932	1933	1934
Filmy ocenzurowane	**1 472**	**842**	**858**	**780**	**1 753**	**849**	**879**	**793**
w tem dozwolone	1 425	838	849	769	1 742	842	861	774
Wytwórnie:								
Polskie	308	146	157	150	174	93	84	70
Angielskie	50	15	13	17	106	31	29	40
Austrjackie	42	8	9	26	92	20	15	54
Czechosłowackie	10	12	10	9	9	25	25	24
Francuskie	83	68	52	29	103	127	102	65
Niemieckie	157	80	34	6	258	66	29	14
Stanów Zjedn. Am.	766	490	552	483	908	437	544	464
Z.S.R.R.	9	3	11	16	19	7	21	28
Inne	47	20	20	44	84	43	30	34

TABL. 21. LICZBA SPRZEDANYCH BILETÓW W KINEMATOGRAFACH MIAST POWYŻEJ 100 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Miasta	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
	w tysiącach						
Ogółem	**27 907**[a]	**31 646**[a]	**34 917**	**29 973**	**27 503**	**29 666**[b]	**27 019**[c]
w tem: Warszawa	12 608	13 215	12 592	10 837	9 733	10 272	9 739
Łódź	6 192	7 318	7 176	6 343	5 610	5 079	5 474
Lwów	1 801	2 795	3 702	2 999	2 900	2 386[b]	.
Poznań	2 114	2 459	2 629	1 852	1 850	1 930	2 267
Kraków	1 755	1 816	1 798	1 672	1 411	1 692	1 757
Wilno	.	.	1 802	2 019	1 716	1 874	1 944

a Bez m. Wilna. *b* Brak danych za miesiąc XI i XII dla m. Lwowa. *c* Bez m. Lwowa, z m. Chorzowem (998 tys. bil.) nieuwzględnionem w latach poprzednich.

TABL. 22. BILETY SPRZEDANE W TEATRACH, KINEMATOGRAFACH, MUZEACH i t. p. W MIASTACH POWYŻEJ 25 000 MIESZKAŃCÓW W POLSCE W 1934 R.

Wyszczególnienie	Liczba biletów w tysiącach					Łączna cena biletów w tys. zł.[a]
	Ogółem	w m. st. Warszawie	w miastach o 100-1 000 tys. mieszkańców	50-100 tys. mieszkańców	25-50 tys. mieszkańców	
Liczba miast ogółem	51	1	11	10	29	×
Uwzględnionych w opracow.	41	1	10	10	20	
Bilety sprzedane:						×
Teatry i teatrzyki	3 151	1 397	1 087	422	245	3 314
Kinematografy	32 926	9 739	17 280	3 226	2 681	21 279
Koncerty i recytacje	386	109	102	56	119	358
Wystawy	549	433	60	26	30	179
Muzea	49	15	13	4	17	17
Cyrki i menażerje	831	306	230	144	151	966
Imprezy sportowe	1 283	799	225	73	186	1 107

a Dane przybliżone. Z miast uwzględnionych w opracowaniu brak danych dla m. Łodzi.

TABL. 23. AUDYCJE RADJOWE W POLSCE W LATACH 1929—1934

Lata	Ogółem	Muzyka		Odczyty	Audycje literackie	Komunikaty	Audycje różne	
		Razem	w tem z płyt				Razem	w tem transmisje międzynarod.
	Czas trwania audycyj w godzinach							
1929	9 908	4 357	1 611	2 422	525	1 908	696	.
1930	10 148	4 915	2 473	1 936	520	1 866	911	.
1931/32[a]	22 703	12 305	3 539	4 346	1 278	3 349	1 425	235
1932/33[a]	22 677	13 462	4 058	3 755	1 173	2 968	1 319	397
1933/34[a]	23 847	13 409	4 244	3 576	1 127	3 236	2 499	358

a Od 1.IV do 31.III następnego roku.

TABL. 24. RADJOABONENCI W POLSCE WEDŁUG ZAWODÓW, TYPU APARATÓW I DYREKCYJ POCZTOWYCH W LATACH 1928, 1934 i 1935

Wyszczególnienie	Polska	Dyrekcje pocztowe							
		Warszawa	Lublin	Wilno	Poznań	Bydgoszcz	Katowice	Kraków	Lwów
Radjoabonenci w tysiącach									
1928 1. I	119,9	63,3	3,9	2,9	14,8	3,7	11,0	16,4	3,9
1934 1. I	311,3	121,1	24,4	19,2	23,3	20,2	29,5	29,7	43,9
1934[a] 1.V	324,8	123,5	26,2	20,2	24,4	22,5	32,7	31,9	43,4
1935 1. I	374,0	143,8	31,2	23,8	28,5	25,4	38,4	36,2	46,7
Radjoabonenci według grup zawodowych w dn. 1.V 1934 r. w odsetkach [a]									
Ogółem . . .	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Urzędnicy i nauczyciele	39,8	41,0	45,5	42,1	32,2	29,5	37,8	43,2	40,6
Zawody wolne i kupcy	19,6	22,3	14,6	14,0	22,7	22,3	13,5	19,1	19,2
Rzemieślnicy i robotnicy	13,1	13,8	6,3	3,6	12,1	10,5	32,2	10,0	9,5
Rolnicy	7,6	5,9	11,4	9,1	14,3	12,9	1,9	6,2	6,5
Szkoły, szpitale, świetlice	1,2	0,9	1,9	2,2	1,0	1,1	0,6	1,4	1,6
Inni	18,7	16,1	20,3	29,0	17,7	23,7	14,0	20,1	22,6
Radjoabonenci według typu posiadanego aparatu w dn. 1.V 1934 r. w odsetkach [a]									
Ogółem . . .	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**	**100,0**
Aparaty lampowe .	63,8	56,5	62,6	53,1	86,1	88,9	79,1	62,1	54,6
„ detektorowe	36,2	43,5	37,4	46,9	13,9	11,1	20,9	37,9	45,4

a Dane według ankiety Sp. Akc. Polskie Radjo.

TABL. 25. LICZBA RADJOABONENTÓW W NIEKTÓRYCH PAŃSTWACH W LATACH 1933 i 1934

Stan w dn. 31.XII

Państwa	1933	1934 Ogółem	1934 Na 1 000 mieszkańców	Państwa	1933	1934 Ogółem	1934 Na 1 000 mieszkańców
	w tysiącach				w tysiącach		
Stany Zjedn. Am.	.	21 456	*169*	Węgry . . .	322	340	*38*
Danja	497	568	*155*	Łotwa . . .	45	65	*33*
Anglja . . .	5 263	6 781	*145*	Japonja . .	1 348	1 897	*28*
Szwecja . .	609	733	*118*	Polska . .	311	374	*11*
Niemcy . . .	4 308	6 143	*94*	Włochy . .	305	430	*10*
Szwajcarja . .	231	357	*86*	Hiszpanja .	100	213	*9*
Austrja . . .	493	527	*78*	Litwa . . .	14	20	*8*
Belgja	340	604	*73*	Rumunja .	100	101	*5*
Norwegja . .	123	157	*55*	Jugosławja .	51	67	*5*
Czechosłowacja	472	689	*46*				

Źródło: Dane Międzynarodowej Unji Radjofonicznej.

C. Sport i wychowanie fizyczne

TABL. 26. URZĄDZENIA SPORTOWE W POLSCE[a] W LATACH 1931, 1934 i 1935

Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1931	1934	1935
Sale i hale gimnastyczne	238	999	1 046
Boiska do piłki nożnej	380	950	976
Boiska do gier sportowych	570	4 258	4 415
Boiska lekkoatletyczne z bieżnią okrężną	302	423	496
Pływalnie otwarte	51	63	203
Pływalnie kryte	7	13	14
Przystanie wioślarskie	40	171	192
Ogrody dziecięce jordanowskie	46	67	110

a Urządzenia będące w ewidencji Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego.

TABL. 27. SPORT W POLSCE W LATACH 1930 — 1934

Wyszczególnienie	1930	1931	1932	1933	1934
Zrzeszeni w stowarzyszeniach sportowych ogółem w tysiącach	352,0	508,5	615,7	662,6	735,8
Mężczyźni „ „	305,0	454,5	542,0	550,0	600,0
Kobiety „ „	47,0	54,0	73,7	112,6	135,8
Męskie kursy wychowania fizycznego	156	267	456	470	516
Uczestnicy kursów w tysiącach	3,5	4,5	14,7	15,0	18,0
Żeńskie kursy wyszkoleniowe	51	78	42	48	65
Uczestniczki kursów w tysiącach	1,4	1,9	1,3	1,2	1,3
Męskie obozy letnie	72	84	72	87	97
Uczestnicy obozów w tysiącach	7,3	12,5	15,4	15,6	18,5
Żeńskie obozy letnie	232	275	330	483	556
Uczestniczki obozów w tysiącach	7,2	8,1	9,5	15,6	24,6

TABL. 28. LICZBA OSÓB[a], KTÓRE ZDOBYŁY PAŃSTWOWĄ ODZNAKĘ SPORTOWĄ W POLSCE W LATACH 1931 — 1934

Rok	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety	Grupy województw: centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
	w tysiącach						
1931	17,6	16,5	1,1	6,2	3,7	4,4	3,3
1932	170,6	160,2	10,4	64,2	29,2	45,3	31,9
1933	174,0	154,7	19,3	57,4	14,6	70,8	31,2
1934	225,3	200,9	24,4	71,4	27,1	85,2	41,6

a Tylko z pośród ludności cywilnej.

Źródło tabl. 26, 27 i 28: Dane Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego.

D. Stowarzyszenia

TABL. 29. STOWARZYSZENIA OŚWIATOWO-KULTURALNE W POLSCE

I. Polska Macierz Szkolna, Tow. Szkoły Ludowej i Tow. Czytelń Ludowych w latach 1933, 1934

Nazwa stowarzyszenia	Rok	Koła	Członkowie	Bibljoteki i czytelnie		
				Liczba	Tomy w tys.	Czytelnicy w tys.
Polska Macierz Szkolna[a]	1934	248	19 448	773	428	29
Tow. Szkoły Ludowej .	1933	419	32 257	2 951	509	47
Tow. Czytelń Ludowych	1934	240	12 054	1 311	345	66

a Polska Macierz Szkolna prowadziła w 1934 r. 118 szkół dla 7 178 uczniów.

II. Związki młodzieży wiejskiej w latach 1933, 1934

Nazwa związku	Rok	Koła	Członkowie	Bibljoteki	Zespoły przysposobienia rolniczego
Centralny Zw. Młodz. Wiejskiej	1934	2 166	60 810	1 200	1 114
Związek Młodzieży Ludowej	1934	2 163	63 033	958	978
Zw. Młodzieży Wiejskiej R. P.	1933	2 500	87 500	.	.
Katolicki Zw. Młodz. Męskiej[a]	1933	4 309	134 166	1 877	877
Katolicki Zw. Młodz. Żeńskiej[a]	1933	4 538	139 128	1 926	747

a Katolickie związki młodzieży prowadzą pracę oświatową również wśród młodzieży miejskiej.

III. Związek Strzelecki w latach 1932/33 i 1933/34

Lata[a]	Domy strzeleckie	Świetlice	Bibljoteki i czytelnie		Instruktorzy	Kursy instruktorskie	
			Liczba	Tomy w tys.		Liczba	Uczestnicy
1932/33	44	2 810	5 651	106	7 754	362	5 592
1933/34	88	3 596	3 349	137	10 051	433	5 287

a Od 1.IX do 31.VIII następnego roku.

IV. Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego w latach 1925 i 1934

Lata	Oddziały	Członkowie	Bibljoteki i czytelnie		Odczyty	Kursy i koła samokształceniowe
			Liczba	Tomy w tys.		
1925	69	3 439	52	33	548	14
1934	180	7 550	217	.	1 233	32

V. Związek Harcerstwa Polskiego w latach 1932 — 1934

Lata	Organizacja harcerzy				Organizacja harcerek			
	Miejscowości (środowiska)	Harcerze w tys.	Obozy i kursy		Miejscowości (środowiska)	Harcerki w tys.	Obozy i kursy	
			Liczba	Uczestnicy w tys.			Liczba	Uczestniczki w tys.
1932	705	55,9	711	20,5	506	37,1	264	6,4
1933	956	59,3	904	25,9	691	38,8	333	7,6
1934	1 120	73,8	1 108	36,8	.	43,7	435	10,6

TABL. 30. STOWARZYSZENIA WYŻSZEJ UŻYTECZNOŚCI W POLSCE

I. Polski Czerwony Krzyż w latach 1932 — 1934

Lata	Oddziały	Koła Ogółem	Koła w tem młodzieży szkoln.	Członkowie Ogółem (w tysiącach)	w tem rzeczywiści (w tysiącach)	w tem wspierający (w tysiącach)	w tem młodzież szkolna (w tysiącach)	Wpływy w tys. zł.
1932	306	1 312	1 259	114,4	22,1	4,7	50,4	3 076
1933	318	2 171	1 998	186,6	44,6	9,8	98,4	3 345
1934	316	3 284	2 678	225,0	89,6	11,3	119,1	5 362

II. Ogólnopolski Związek Straży Pożarnych w latach 1932 — 1934

Lata	Straże pożarne Ogółem	Straże pożarne w tem zawodowe	Członkowie w tys.	Bibljoteki i czytelnie	Świetlice	Zespoły teatralne	Chóry i orkiestry
1932	10 789	.	255,9	779	1 914	1 824	1 303
1933	10 856	.	275,6	961	2 563	2 128	1 436
1934	11 763	67	299,1	.	.	.	.

Uwaga. Dane o sprzęcie strażackim, ob. dział XVI, tabl. 12, str. 200.

III. Towarzystwo Budowy Szkół Powszechnych w latach 1933 i 1934

Lata	Koła	Członkowie w tysiącach	Liczba wykończonych izb lekcyjnych	Liczba uczniów, którzy znaleźli pomieszczenie	Wpływy w tys. zł.
1933	12 318	235,5	—	—	1 088
1934	14 036	260,4	1 698	101 880	3 359

IV. Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej w latach 1932 — 1934

Lata	Obwody	Koła Ogółem	Koła w tem szkolne	Członkowie Ogółem (w tysiącach)	w tem rzeczywiści (w tysiącach)	w tem popierający[a] (w tysiącach)	Wpływy w tys. zł.
1932	298	12 571	7 484	880,4	404,3	475,5	2 943
1933	307	14 972	8 992	1 061,9	479,3	582,0	3 847
1934	311	13 761	—	1 250,7	624,9	624,8	6 067

a Głównie młodzież szkolna.

V. Towarzystwo Przyjaciół Młodzieży Akademickiej w 1934 r.

Rok	Domy Akademickie (liczba miejsc)	Sanatorja (liczba miejsc)	Kolonje letnie (liczba miejsc)	Wpływy w tys. zł.
1934	210	100	120	1 451

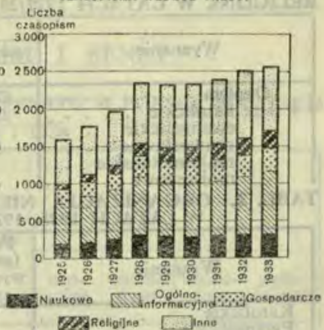
TABL. 31. LIGA MORSKA I KOLONJALNA W LATACH 1932 — 1934

Lata	Oddziały	Koła szkolne	Członkowie w tys.	Wpływy w tys. zł.
1932	434	250	41,0	397
1933	790	600	85,0	1 071
1934	1 185	1 052	253,0	3 810

DRUKI NIEPERJODYCZNE WEDŁUG TYPÓW WYDAWNICTW

CZASOPISMA WEDŁUG TREŚCI

DRUKI NIEPERJODYCZNE WEDŁUG JĘZYKA W 1933 R.

CZASOPISMA WEDŁUG CZĘSTOŚCI WYCHODZENIA W 1933 R.

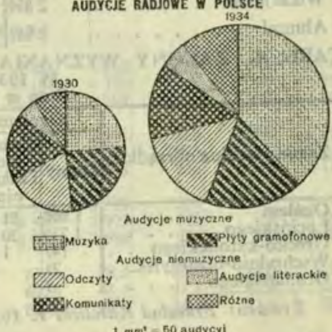
OCENZUROWANE FILMY WEDŁUG POCHODZENIA

RADJOABONENCI WEDŁUG DYREKCYJ POCZTOWYCH

AUDYCJE RADJOWE W POLSCE

DZIAŁ XIX. WYZNANIA

TABL. 1. WYDATKI Z BUDŻETU MINISTERSTWA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO NA WYZNANIA RELIGIJNE W LATACH 1927/28, 1929/30, 1931/32, 1933/34 i 1935/36

Wyznanie	Rzeczywiste 1927/28	1929/30	1931/32	1933/34	Budżet 1935/36
	w tysiącach złotych				
Ogółem	**22 836**	**25 273**	**22 970**	**22 701**	**22 049**
w tem: katolickie	21 183	22 422	20 911	20 649	19 866
ewangelickie	165	189	170	163	174
prawosławne	1 129	1 895	1 282	1 283	1 366
mahometańskie	63	65	57	57	57
mojżeszowe	192	226	189	180	183

TABL. 2. ORGANIZACJA NIEKTÓRYCH WYZNAŃ W POLSCE W LATACH 1925, 1928/29, 1931/32 i 1933/34

Wyznanie	Parafje (gminy wyzn.) w 1934 r.	Liczba duchowieństwa [a] 1925	1928/29	1931/32	1933/34
Katolickie	6 964	13 772 [b]	14 055	14 121	14 122
Ewangelickie	688	556	574	573	573
Prawosławne	1 304	1 061	2 932	2 920	2 920
Mahometańskie	19	39	39	39	39
Mojżeszowe	818	.	.	.	.

a Liczba etatów przewidzianych w budżetach. *b* Stan w dn. 2.VIII, t. j. w chwili wejścia w życie konkordatu.

TABL. 3. ETATY NIEKTÓRYCH WYZNAŃ W POLSCE PRZEWIDZIANE W BUDŻECIE NA 1935/36 R.

Wyszczególnienie	Duchowni	Wyszczególnienie	Duchowni
Wyznania katolickie	**14 162**	**Wyznania ewangelickie**	**573**
w tem:		w tem:	
Profesorowie zakładów teologicznych i seminarjów	238	Superintendenci	39
		Pastorowie paraf. i filjalni	486
		Wyznanie prawosławne	**2 920**
Proboszczowie	6 629	w tem: Proboszczowie	1 028
Rektorzy kośc. filjalnych	358	Rektorzy	340
		Wikarjusze	60
Wikarjusze	2 859	**Wyznanie mahometańskie**	**39**
Alumni	2 867	w tem: Imami	17
		Muezini	15

TABL. 4. ZAKONY WYZNANIA KATOLICKIEGO W POLSCE W 1934 R.

Stan w dn. 1.I

Zakony według obrządku	Ogółem Domy	Ogółem Zakonnicy i zakonnice	Zakony męskie Domy	Zakony męskie Zakonnicy	Zakony żeńskie Domy	Zakony żeńskie Zakonnice
Ogółem	**1 908**	**21 771**	**334**	**6 046**	**1 574**	**15 725**
Łacińskiego	1 739	20 059	294	5 459	1 445	14 600
Grecko-katolickiego	147	1 589	26	524	121	1 065
Wschodnio-bizantyjsk.	21	107	14	63	7	44
Ormiańskiego	1	16	—	—	1	16

Źródło: *Przegląd Katolicki r. 1934.*

DZIAŁ XX. SEJM I SENAT

TABL. 1. WYBORY DO SEJMU I SENATU W POLSCE W LATACH 1922, 1928 i 1930

Wyszczególnienie		Polska	Województwa centralne	Województwa wschodnie	Województwa zachodnie	Województwa południowe
Sejm						
Uprawnieni do głosowania w tysiącach	1922	12 989	5 572	1 972	1 886	3 559
	1928	14 970	6 377	2 320	2 189	4 084
	1930	15 791	6 653	2 488	2 323	4 327
Głosujący w tysiącach	1922	8 821	4 383	1 122	1 508	1 808
	1928	11 728	5 112	1 539	1 913	3 164
	1930	11 816	4 939	1 579	2 011	3 287
Głosy ważne w tysiącach	1922	8 762	4 357	1 108	1 502	1 795
	1928	11 408	5 057	1 343	1 881	3 127
	1930	11 334	4 640	1 515	2 002	3 177
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	1922	*67,9*	*78.7*	*56,9*	*80,0*	*50,8*
	1928	*78,3*	*80,2*	*66,3*	*87,4*	*77,5*
	1930	*74,8*	*74,2*	*63,4*	*86,6*	*75,9*
Senat						
Uprawnieni do głosowania w tysiącach	1922	9 094	3 838	1 391	1 324	2 541
	1928	10 184	4 328	1 584	1 480	2 792
	1930	10 905	4 598	1 729	1 582	2 996
Głosujący w tysiącach	1922	5 597	2 801	568	1 046	1 182
	1928	6 507	2 653	820	1 220	1 814
	1930	6 917	2 548	946	1 311	2 112
Głosy ważne w tysiącach	1922	5 560	2 790	557	1 041	1 172
	1928	6 390	2 599	775	1 213	1 803
	1930	6 803	2 508	934	1 260	2 101
Stosunek głosujących do uprawnionych w %	1922	*61,5*	*73,0*	*40,8*	*79,0*	*46,5*
	1928	*63,9*	*61,3*	*51,8*	*82,4*	*64,9*
	1930	*63,4*	*55,4*	*54,7*	*82,9*	*70,4*

TABL. 2. POSŁOWIE I SENATOROWIE W POLSCE WEDŁUG KLUBÓW PARLAMENTARNYCH W LATACH 1923, 1928, 1931, 1934 i 1935

Kluby parlamentarne	15. II 1923	10. VI 1928	1. III 1931	1. III 1934	1. III 1935
Posłowie					
Ogółem	**444**	**444**	**444**	**444**	**444**
Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem	—	122	247	250	249
Klub Narodowy	98	37	62	63	59
Klub Posłów Ruchu Narodowego	—	—	—	—	4
Klub Chrześcijańsko-Narodowy	28	—	—	—	—
Klub Chrześcijańskiej Demokracji	43	18	15	11	8
Klub Chrześcijańsko-Społeczny	—	—	—	2	3
Klub Parlam. Stronnictwa Ludowego	—	—	48	41	38
Klub Parlam. Chłopskiego Str. Rolniczego	—	—	—	6	6
Chrześcijański Klub Ludowy	—	—	—	—	3
Polskie Stronnictwo Ludowe	70	—	—	—	—
Klub Pol. Str. Ludowego „Piast"	—	21	—	—	—
Pol. Str. Ludowe „Wyzwolenie"	48	40	—	—	—
Klub Stronnictwa Chłopskiego	—	26	—	—	—
Str. Radykalno-Chłopskie	4	—	—	—	—
Związek Chłopski	—	3	—	—	—
Klub Narodowej Partji Robotniczej	18	14	10	8	8
Frakcja N. P. R. Lewica	—	5	—	—	—
Klub Zw. Parlam. Polskich Socjalistów	41	63	24	21	22
Klub Komunistycznej Frakcji Poselskiej	2	7	4	4	4
Zjednocz. Lewicy Chł. „Samopomoc"	—	—	1	—	—
Klub Ukraiński	20	—	18	16	16
Klub Ukraińskich Socjalistów Radykałów	—	—	3	5	5
Klub Białoruski	11	—	—	—	—
Ukraińsko-Białoruski Klub Sejmowy	—	30	—	—	—
Niemiecki Klub Parlamentarny	16	19	5	5	5
Klub Koła Żydowskiego	34	13	6	6	6
Inne kluby i posłowie bez przynależności klubowej	11	26	1	6	8
Senatorowie					
Ogółem	**111**	**111**	**111**	**111**	**111**
Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem	—	46	74	73	73
Klub Narodowy	30	9	12	12	12
Klub Chrześcijańsko-Narodowy	9	—	—	—	—
Klub Chrześcijańskiej Demokracji	8	6	—	—	—
Zespół Senatorów Chrześc. Dem. i Narod. Partji Robotniczej	—	—	6	6	6
Klub Senatorów Ludowych	—	—	6	6	6
Polskie Stronnictwo Ludowe	17	—	—	—	—
Pol. Str. Ludowe „Piast"	—	3	—	—	—
Pol. Str. Ludowe „Wyzwolenie"	8	7	—	—	—
Klub Stronnictwa Chłopskiego	—	3	—	—	—
Narodowa Partja Robotnicza	3	3	—	—	—
Klub Zw. Parlam. Polskich Socjalistów	7	10	5	5	5
Klub Ukraiński	6	12	4	4	4
Klub Białoruski	2	—	—	—	—
Niemiecki Klub Parlamentarny	5	5	3	3	3
Klub Koła Żydowskiego	12	6	—	—	—
Inne kluby i senatorowie bez przynależności klubowej	4	1	1	2	2

DZIAŁ XXI. ADMINISTRACJA WEWNĘTRZNA

TABL. 1. LICZBA STANOWISK PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH W POLSCE, PRZEWIDZIANYCH W BUDŻETACH W LATACH 1929/30 — 1935/36

Wyszczególnienie	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936[a]
	w tysiącach						
Urzędnicy, sędziowie, nauczyciele i t. d. oraz funkcjonarjusze niżsi							
Liczba stanowisk ogółem	**467**	**475**	**467**	**451**	**438**	**441**	**437**
Budżet administracji . .	245	251	248	242	242	249	251
w tem Ministerstwo:							
Spraw Wojskowych . .	64	64	63	67	67	67	68
Spraw Wewnętrznych .	43	43	44	42	41	41	41
Skarbu	23	23	22	20	20	25	25
Sprawiedliwości . . .	21	21	21	20	20	21	21
Wyznań Rel. i Ośw. Publ.	82	87	88	83	84	84	83
w tem nauczyciele	76	80	82	77	77	77	77
Budżet przedsiębiorstw i monopoli	222	224	219	209	196	192	186
w tem: P. K. P.	176	178	172	165	153	144	138
Poczta i Telegraf	32	32	33	31	31	29	29
Urzędnicy, sędziowie, nauczyciele i t. d. bez funkcjonarjuszów niższych							
Budżet administracji . .	150	154	156	148	147	152	152
w tem Ministerstwo:							
Spraw Wojskowych . .	24	24	25	25	25	25	25
Spraw Wewnętrznych .	8	8	8	9	7	7	7
Skarbu	16	15	14	13	13	17	17
Sprawiedliwości . . .	14	14	14	14	14	15	15
Wyznań Rel. i Ośw. Publ.	79	83	85	80	80	80	80

a Uwzględniono również pracowników opłacanych poprzednio z kredytów rzeczowych.

TABL. 2. FUNKCJONARJUSZE PAŃSTWOWI[a] W POLSCE WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 1933 R.

Stan w dn. 31.I

Wyszczególnienie	Ogółem w tys.	Funkcjonarjusze państwowi w wieku lat: 24 i mniej	25—29	30—34	35—39	40—49	50—59	60 i więcej
		w odsetkach ogółu funkcjonarjuszów						
Ogółem	**387**	**2,2**	**13,7**	**22,6**	**20,6**	**27,1**	**12,3**	**1,5**
Mężczyźni . . .	333	1,3	11,6	22,4	21,2	28,5	13,3	1,7
Kobiety	54	8,0	26,8	23,8	16,7	18,2	5,9	0,6
w tem:								
Administracja i nauczycielstwo . . .	124	4,6	20,7	22,1	16,8	22,9	10,9	2,0
Mężczyźni . . .	78	2,3	16,0	21,4	17,3	25,9	14,2	2,9
Kobiety	46	8,4	28,7	23,3	16,1	17,6	5,3	0,6
Wojsko, policja, straż graniczna	85	1,2	17,0	31,8	27,6	20,0	2,3	0,1
Poczta i Telegraf . .	28	4,7	16,2	25,5	18,9	23,9	10,0	0,8
Mężczyźni . . .	24	4,0	15,2	24,5	18,8	25,5	11,0	1,0
Kobiety	4	8,4	21,0	30,8	19,2	15,8	4,7	0,1
P. K. P.	142	0,3	5,3	17,1	20,0	35,5	19,8	2,0
Mężczyźni . . .	139	0,3	5,3	17,0	19,9	35,6	19,9	2,0
Kobiety	3	2,3	7,7	20,0	21,4	30,8	16,0	1,8

a Bez pracowników kontraktowych.

TABL. 3. FUNKCJONARJUSZE PAŃSTWOWI[a] W POLSCE WEDŁUG PŁCI I LICZBY LAT POLICZALNYCH DO WYSŁUGI EMERYTALNEJ W 1933 R.

Stan w dn. 31.I

Wyszczególnienie	Ogółem w tysiącach	Funkcjonarjusze państwowi według liczby lat policzalnych do wysługi emerytalnej						
		9 i mniej	10—14	15—19	20—24	25—29	30—34	35 i więcej
		w odsetkach ogółu funkcjonarjuszów						
Ogółem	**387**	**31,1**	**26,1**	**17,4**	**13,2**	**7,1**	**3,3**	**1,8**
Mężczyźni . . .	333	28,5	25,4	18,4	14,4	7,7	3,6	2,0
Kobiety	54	47,2	30,6	11,4	5,9	3,4	1,3	0,2
w tem:								
Administracja i nauczycielstwo . . .	124	36,1	23,4	15,0	11,5	7,3	4,2	2,5
Wojsko, policja, straż graniczna	85	25,5	21,3	22,8	20,0	8,9	1,2	0,3
Poczta i Telegraf . .	28	30,8	25,0	17,1	15,5	6,5	3,3	1,8
P.K.P.	142	30,4	31,2	16,3	10,2	6,1	3,8	2,0

a Bez pracowników kontraktowych.

TABL. 4. OSOBY POBIERAJĄCE ZAOPATRZENIE EMERYTALNE ZE SKARBU PAŃSTWA ORAZ Z FUNDUSZÓW NIEKTÓRYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W POLSCE W LATACH 1932 — 1934

Stan w dn. 31.XII

Wyszczególnienie	1932	1933	1934
Ogółem	**156942**	**167428**	**179546**
Cywilni (administracja) . . .	**58 083**	**61 943**	**65 963**
Państwa Polskiego	45 001	49 204	53 886
Emeryci . . .	29 918	32 774	36 374
Wdowy . . .	8 475	9 492	10 370
Sieroty . . .	6 608	6 938	7 142
Państw zaborcz.	13 082	12 739	12 077
Emeryci . . .	3 723	3 496	3 328
Wdowy . . .	8 300	8 237	7 980
Sieroty . . .	1 059	1 006	769
Kolejarze, pocztowcy i pracownicy lasów państw. [a]	**80 408**	**85 088**	**91 785**
Państwa Polskiego	64 446	70 612	77 265
Emeryci . . .	34 823	39 189	43 718
Wdowy . . .	14 722	16 757	17 832
Sieroty . . .	14 901	14 666	15 715
Państw zaborcz.	15 962	14 476	14 520
Emeryci . . .	5 841	5 466	5 529
Wdowy . . . } Sieroty . . .	10 121	9 010	8 991
Wojskowi . . .	**14 430**	**16 117**	**17331**
Z wojska polsk. .	12356	14081	15437
Emeryci . . .	9 562	11 003	12283
Wdowy . . .	1 650	1 893	2 100
Sieroty . . .	1 144	1 185	1 054
Z wojsk państw zaborczych .	2 074	2 036	1 894
Emeryci . . .	665	643	610
Wdowy . . .	1 227	1 214	1 184
Sieroty . . .	182	179	100
Uczestnicy powstań narodow. . .	**1 406**	**1 273**	**1 167**
Weterani . . .	264	191	145
Wdowy	1 142	1 082	1 022
Byli skazańcy polityczni . . .	**1 142**	**1 614**	**1 897**
Skazańcy . . .	731	1 056	1 251
Wdowy	278	364	454
Sieroty	121	164	152
Rodzice	12	30	40
Zaopatrzenia wyjątkowe . . .	**1 473**	**1 393**	**1 403**

a Dane dla kolejarzy według stanu na 1.VII.

TABL. 5. POLICJA PAŃSTWOWA W POLSCE W LATACH 1933-1935
Stan w dn. 1.I

Wyszczególnienie	1933	1934	1935					
			Ogółem	Komenda Główna	Województwa			
					centralne	wschodnie	zachodnie	południowe
Komendy powiatowe i miejskie	238	240	247	×	83	37	53	74
Komisarjaty	177	179	181	×	81	19	49	32
Posterunki	2 999	2 973	2 954	×	1 012	561	426	955
Skład osobowy								
Oficer. i szereg. ogółem	31 077	31 167	31 252	528	13 026	5 512	5 230	6 956
Oficerowie	863	830	838	76[a]	306	125	157	174
Szeregowi [b] . . .	27 835	27 955	27 725	452[a]	11 471	4 919	4 627	6 256
Szereg. służby śledczej [c]	2 379	2 382	2 689	—	1 249	468	446	526
Urzędnicy	260	245	286	58	155	21	27	25
Służba niższa . . .	619	597	651	50	286	107	85	123

a Łącznie z personelem szkół policyjnych. *b* Posterunkowi do starszych przodowników włącznie. *c* Wywiadowcy nieumundurowani, otrzymujący dodatek na pokrycie wydatków połączonych z ich funkcjami.

TABL. 6. LICZBA NAŁOŻONYCH KAR ADMINISTRACYJNYCH W POLSCE W 1933/34 R.[a]

Grupy województw	Ogółem nałożono kar	W tem za przekroczenie przepisów						Kar na 10 000 mieszkańców	Odsetek żądań skierowania sprawy do sądu[b]
		sanitarnych	drogowych	o posiadaniu broni	ustawy przeciwalkoholowej	ustawy o powsz. służbie wojsk.	prawa o wykroczeniach		
	w tysiącach								
Polska . . .	1145,0	107,8	185,3	31,6	56,1	36,1	260,7	347	3,5
M.st. Warszawa	107,5	4,1	30,5	0,5	8,5	9,8	14,3	912	3,6
Woj. centralne [c]	402,8	47,4	64,5	13,5	19,0	10,8	115,5	330	2,9
„ wschodnie	188,3	34,7	23,8	3,8	7,6	6,4	33,4	339	2,2
„ zachodnie	188,5	5,8	36,5	4,8	13,4	4,0	34,6	419	3,1
„ południowe	257,9	15,8	30,0	9,0	7,6	5,1	62,9	303	5,5

a Okres od 1.X 1933 r. do 31.IX 1934 r. Dane nieporównywalne z poprzedniemi z powodu rozszerzenia zakresu sądownictwa karno-administracyjnego. *b* W stosunku do ogólnej liczby nałożonych kar. *c* Bez m. st. Warszawy.

TABL. 7. SĘDZIOWIE I CZYNNOŚCI NAJWYŻSZEGO TRYBUNAŁU ADMINISTRACYJNEGO W POLSCE W LATACH 1928 — 1934

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Liczba sędziów[a] . . .	33	37	39	39	37	37	39
Liczba spraw:							
pozostało z roku poprzedniego	5 467	6 328	8 035	10 664	13 716	16 655	14 061
wpłynęło	5 280	7 344	10 001	11 502	11 568	9 948	11 372
załatwiono	4 420	5 651	7 390	8 487	8 695	12 542[b]	10 155

a Łącznie z prezesami. *b* W tem 2 600 skarg niepodtrzymanych (art. 115 prawa o N. T. A. z 1932 r.).

DZIAŁ XXII. ARMJA

TABL. 1. LICZEBNY STAN BUDŻETOWY SIŁ ZBROJNYCH POLSKI W LATACH 1928/29, 1934/35 i 1935/36

Wyszczególnienie	1928/29	1934/35	1935/36
Ogółem oficerowie i szeregowi . . .	**267 864**	**271 636**	**271 510**
Oficerowie	18 191	18 326	18 330
Wojsko	17 905	17 905	17 905
Marynarka	286	421	425
Szeregowi zawodowi	37 681	38 843	38 910
Wojsko	37 000	37 000	37 000
Marynarka	681	1 843	1 910
Szeregowi niezawodowi	211 992	214 467	214 270
Wojsko	209 863	211 110	211 110
Marynarka	2 129	3 357	3 160

TABL. 2. SIŁY ZBROJNE[a] NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1930/31 R.

Państwa	Ogółem		Wojsko		Marynarka	
	oficerowie	szeregowi	oficerowie	szeregowi	oficerowie	szeregowi
Polska	18 877	258 130	18 602	255 297	275	2 833
Anglja	226 169		130 126		8 391	87 652
Belgja	4 820	66 940	4 820	66 940	—	—
Czechosłowacja . .	10 619	134 651	10 619	134 651	—	—
Francja	25 844	426 066	21 530	372 757	4 314	53 309
Hiszpanja	24 248	139 599	21 893	122 778	2 355	16 821
Litwa	1 351	16 488	1 351	16 488	—	—
Rumunja	14 511	243 339	14 185	238 152	326	5 187
Włochy	24 470	510 555	21 174	462 525	3 296	48 030
Z.S.R.R.	562 000		532 961		29 039	

a Średni stan faktyczny. Uwzględniono wojska stałe i marynarkę metropolij bez wojsk kolonjalnych, formacyj policyjnych i ochrony granic. Liczby obejmują również rezerwistów powoływanych na ćwiczenia okresowe.

Źródło: *Annuaire Militaire 1932 (Société des Nations).*

DZIAŁ XXIII. SĄDOWNICTWO, WIĘZIENNICTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

Sądownictwo administracyjne ob. dział XXI, tabl. 6 i 7, str. 231

TABL. 1. SĄDOWNICTWO W POLSCE W 1933 R.

Sądy		Sędziowie (dok.)		Prokuratorzy (dok.)	
Sąd Najwyższy	1	W Sądach apelac.	191	W sądach apelac.	40
Sądy apelacyjne	8	W Sądach okręg.	978	W sądach okręg.	326
„ okręgowe	48	W Sąd. grodzkich	1 496	Komornicy	822
„ grodzkie	548	W sądach pracy	32	Pisarze hipoteczni	119
„ pracy	18	Sędziowe śledczy	144	Asesorowie	468
Sędziowie	2 908	Prokuratorzy	395	Aplikanci sądowi	996
W Sądzie Najwyż.	67	W Sądzie Najwyż.	29	Notarjusze	875

TABL. 2. ADWOKACI I APLIKANCI ADWOKACCY W POLSCE W 1935 R.

Stan w dn. 1.I

Okręgi apelacyjne / Miasta powyżej 100 tys. mieszk.	Adwokaci: Liczba	Adwokaci: Na 10000 ludn.	Aplikanci adwokaccy	Okręgi apelacyjne / Miasta powyżej 100 tys. mieszk.	Adwokaci: Liczba	Adwokaci: Na 10000 ludn.	Aplikanci adwokaccy
Ogółem	**6 535**	**2,0**	.	Okr. katowicki	237	1,8	63
Okr. warszawski	1 851	2,4	695	w tem:			
w tem:				m. Katowice	93	7,3	22
m. st. Warszawa	1 290	10,9	541	m. Chorzów	23	2,2	3
m. Łódź	237	3,9	72	Okr. poznański	582	1,3	.
m. Częstochowa	31	2,6	9	w tem:			
m. Sosnowiec	43	3,9	15	m. Poznań	154	6,2	46
Okr. lubelski	262	0,5	56	m. Bydgoszcz	54	4,6	10
w tem m. Lublin	68	6,0	21	Okr. krakowski	1 088	2,6	763
Okr. wileński	315	0,8	96	w tem m. Kraków	442	20,0	267
w tem m. Wilno	153	7,1	56	Okr. lwowski	2 200	4,2	1 387
				w tem m. Lwów	747	23,6	503

TABL. 3. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE W 1933 R.

A. Sprawy cywilne

Wyszczególnienie	Pozostało z roku poprzedn.	Wpłynęło	Załatwiono	Pozostało z roku poprzedn.	Wpłynęło	Załatwiono
	w tysiącach					
Sądy I instancji	**Sądy grodzkie**			**Sądy okręgowe**		
Sprawy sporne	306,5	1 365,0	1 425,3	89,8	84,1	114,4
Zażalenia	.	16,0	.	.	4,9	.
Apelacje	.	57,1	.	.	12,1	.
Sprawy niesporne	789,5	362,7	385,5	27,5	35,0	40,8
Sądy II instancji	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Sprawy	40,4	79,5	90,7	15,3	14,2	14,6
Zażalenia [a]	5,5	37,3	38,6	0,8	11,7	11,5
Kasacje	.	3,3	.	.	2,6	.

a Zażalenia na postanowienia sądów I instancji.

Uwaga. Wskutek wprowadzenia nowej procedury cywilnej oraz zmiany rocznych wykazów czynności sądów dane za 1933 r. są nieporównywalne z danemi za lata poprzednie.

(dok. str. 234)

TABL. 3. CZYNNOŚCI SĄDÓW POWSZECHNYCH W POLSCE W 1933 R. (dok.)

B. Sprawy karne

Wyszczególnienie	Pozostało z roku poprzedniego	Wpłynęło	Załatwiono	Pozostało z roku poprzedniego	Wpłynęło	Załatwiono
	w tysiącach					
Sądy I instancji	**Sądy grodzkie**			**Sądy okręgowe**		
Sprawy	180,2	1 040,7	1 013,5	24,1	115,8	104,8
Apelacje	.	65,2	.	.	11,3	.
Kasacje	×	×	×	.	1,0	.
Sądy II instancji	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Sprawy	7,7	65,9	58,0	3,7	11,9	12,0
Zażalenia[a]	0,3	14,2	14,3	0,1	4,2	4,0
Kasacje	.	1,7	.	.	1,4	.
Urzędy prokuratorskie	**Sądy okręgowe**			**Sądy apelacyjne**		
Sprawy[b]	34,7	349,5	350,9	.	.	.

a Zażalenia na postanowienia sądów I instancji. *b* Śledztwa i dochodzenia.
Uwaga. Wskutek zmiany rocznych wykazów czynności sądów dane za 1933 r. są nieporównywalne z danemi za lata poprzednie.

TABL. 4. CZYNNOŚCI SĄDÓW PRACY W POLSCE[a] W LATACH 1932, 1933 i 1934

Wyszczególnienie	1932	1933	1934	Wyszczególnienie	1932	1933	1934
Sprawy cywilne				**Sprawy karne**			
Wpłynęło . . .	20 355	16 938	15 532	Wpłynęło . . .	1 261	1 159	1 302
Skargi wniesione przez:				Załatwiono . .	1 658	944	1 363
pracodawców	1 004	1 088	1 212	w tem: nakazem karnym	227	9	37
pracow. umysł.	4 970	3 519	3 010	wyrokiem . .	898	777	1 207
pracow. fizycz.	14 206	12 140	11 205				
uczniów . . .	175	191	105				
Załatwiono . .	21 322	17 636	15 044	Odwołania . .	112	210	333
Odwołania . .	2 964	2 729	1 838	Zażalenia . . .	3	17	9

a Bez woj. poznańskiego, pomorskiego i Górnego Śląska, gdzie sądownictwo pracy jest inaczej zorganizowane.

TABL. 5. CZYNNOŚCI SĄDU NAJWYŻSZEGO W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

Wyszczególnienie	Wpłynęło 1932	Wpłynęło 1933	Załatwiono 1932	Załatwiono 1933
Sprawy cywilne	7 032	7 748	6 537	7 345
Sprawy karne	4 969	3 994	5 237	3 886
Sprawy wyborcze	—	—	22	34
Sprawy dyscyplinarne	203	87	227	104
Sprawy zgromadz. ogólnego[a] .	10	.	10	.
Rozstrzygnięcia zasad prawnych	.	31	.	31

a **Łącznie ze sprawami administracyjnemi.**

TABL. 6. EGZEKUCJE SĄDOWE W POLSCE W 1933 R.

Wyszczególnienie	Ogółem	Okręgi apelacyjne: warszawski	lubelski	wileński	poznański	toruński	katowicki	krakowski	lwowski
	w tysiącach								
Sprawy egzekucyjne:									
Pozostało z roku poprzedniego . .	274,7	97,6	78,9	37,5	2,4	4,5	—	23,4	30,4
Wpłynęło	1 735,4	344,3	142,9	73,4	176,0	155,8	96,6	219,3	527,1
w tem egzekucyj: z ruchomości .	1 456,8	272,8	151,1	67,5	133,3	120,4	56,1	188,4	467,2
według przepisów o nieruchomości	125,6	30,9	17,8	14,9	2,4	2,7	1,5	20,9	34,5
Załatwiono	1 453,7	287,9	123,8	60,8	157,0	144,7	91,7	171,1	416,7
Pozostało na rok następny . . .	556,4	154,0	98,0	50,1	21,4	15,6	4,9	71,6	140,8
Liczba dokonanych sprzedaży:									
ruchomości . .	23,3	7,9	1,9	1,4	2,5	2,2	1,1	2,8	3,5
nieruchomości .	2,9	0,6	0,2	0,4	0,05	0,1	0,1	0,7	0,8

TABL. 7. WIĘZIENNICTWO W POLSCE W LATACH 1932—1934

Stan w końcu roku

Wyszczególnienie	1932	1933	1934
Liczba więzień .	344	346	341
w tem zakłady wychowawczo-poprawcze[a] .	4	4	5
Liczba więzień posiadających warsztaty pracy	115	116	116
Liczba czynnych warsztatów więziennych . . .	314	292	302
Liczba bibljotek	130	130	146
Pojemność więzień (liczba miejsc)			
Ogółem	**38 657**	**38 904**	**39 457**
w tem zakłady wychowawczo poprawcze[a] .	644	644	794
Okręgi apelacyjne:			
warszawski[b] .	10 580	10 493	8 877
lubelski . . .	3 864	4 184	3 234
wileński . . .	4 214	4 214	4 497
poznański[b c] .	6 719	6 719	8 243
katowicki . .	1 866	1 866	1 949
krakowski[b] . .	4 164	4 178	5 766
lwowski[b] . . .	7 250	7 250	6 891

Wyszczególnienie	1932	1933	1934
Liczba więźniów			
Ogółem	**34648[d]**	**46 451**	**55 895**
w tem zakłady wychowawczo-poprawcze[a] .	459	611	604
Okręgi apelacyjne:			
warszawski[b] .	9 295	12 556	11 495
lubelski . . .	5 212	6 251	6 354
wileński . . .	5 452	6 398	7 467
poznański[b c] .	4 739	6 776	11 233
katowicki . .	1 186	2 074	2 380
krakowski[b] .	3 386	4 610	8 039
lwowski[b] . .	5 378	7 786	8 927
Zaludnienie więzień w stosunku do pojemności w %			
Ogółem	***90[d]***	***119***	***142***
Okręgi apelacyjne:			
warszawski[b] .	*88*	*120*	*129*
lubelski . . .	*135*	*149*	*196*
wileński . . .	*129*	*152*	*166*
poznański[b c] .	*71*	*101*	*136*
katowicki . .	*65*	*111*	*122*
krakowski[b] .	*81*	*110*	*139*
lwowski[b] . .	*74*	*107*	*130*

a Wyłącznie zakłady w bezpośredniej administracji Ministerstwa Sprawiedliwości. *b* Z powodu zmiany granic okręgów dane za rok 1934 są nieporównywalne z danemi za lata poprzednie. *c* Łącznie z okręgiem toruńskim włączonym w 1934 r. do okręgu poznańskiego. *d* W 1932 r. pewna liczba więźniów została zwolniona wskutek amnestji.

TABL. 8. SKAZANI PRAWOMOCNIE I UNIEWINNIENI W POLSCE W LATACH 1932 i 1933

A. Skazani

Wyszczególnienie	1932	1933			
		Polska	Województwa		
			centr. i wschod.	za-chod.	po-łudn.
Nieletni i dorośli					
Ogółem skazani	**750 286**	**642 691**	**387 348**	**91 278**	**164 065**
mężczyźni	622 023	539 645	325 075	78 373	136 197
kobiety	128 263	103 046	62 273	12 905	27 868
Skazani według wyznania:					
rzymsko-katolickiego	469 735	426 490	265 482	85 179	75 829
grecko-katolickiego	81 696	71 056	399	67	70 590
prawosławnego	83 216	64 502	63 754	213	535
ewangelickiego	11 919	10 383	6 172	3 903	308
mojżeszowego	95 578	65 515	47 106	1 720	16 689
innego	8 142	4 745	4 435	196	114
Nieletni do lat 17					
Ogółem skazani	23 449	20 684	12 529	3 349	4 806
w tem kobiety	3 409	3 150	1 931	526	693
Za przestępstwa:					
zabójstwo (umyślne)	19	19	10	2	7
inne przeciwko życiu i zdrowiu	2 213	1 782	1 026	140	616
przywłaszczenie	829	713	457	130	126
kradzież	10 121	9 267	4 927	1 779	2 561
rozbój (rabunek, wymuszenie)	77	101	20	10	71
oszustwo	1 010	1 149	693	127	329
inne przestępstwa	9 180	7 653	5 396	1 161	1 096
Dorośli					
Ogółem skazani	726 837	622 007	374 819	87 929	159 259
w tem kobiety	124 854	99 896	60 342	12 379	27 175
Za przestępstwa:					
przeciwko Państwu	2 334	3 125	2 506	187	432
„ władzom i urzędom	21 879	23 026	11 566	3 109	8 351
„ porządkowi publicz.	29 495	6 794	4 021	1 251	1 522
fałsz. pieniędzy, dokumentów	4 824	4 959	2 647	1 153	1 159
zabójstwo (umyślne)	1 188	1 320	874	206	240
inne przeciwko życiu i zdrowiu	71 070	54 086	31 025	4 073	18 988
zniewagi	44 060	30 263	14 692	4 546	11 025
przywłaszczenie	14 310	14 528	8 644	2 626	3 258
kradzież	172 061	171 900	71 573	29 175	71 152
rozbój (rabunek, wymuszenie)	2 096	1 685	709	312	664
oszustwo	30 117	33 698	22 551	3 000	8 147
paserstwo	13 052	14 153	5 498	4 124	4 531
inne przestępstwa	320 351	262 470	198 513	34 167	29 790
Wymierzono kar zasadniczych [a]					
kara śmierci	121	74	41	17	16
więzienie	120 418	92 630	59 471	15 177	17 982
areszt	231 370	306 378	156 154	39 443	110 781
grzywna	374 928	224 880	161 647	33 236	29 997
Warunkowe zawiesz. wykon. kary	101 584	146 168	52 597	26 858	66 713
w tem kobiety	19 576	27 438	10 938	4 238	12 262
W skazanych było recydywistów	28 651	25 246	10 973	3 368	10 905

a Suma poszczególnych składników różni się od liczby skazanych z powodu: a) orzekania przez sądy dwóch kar zasadniczych: pozbawienia wolności i grzywny oraz b) uwalniania od kary.

(dok. str. 237)

TABL. 8. SKAZANI PRAWOMOCNIE I UNIEWINNIENI W POLSCE W LATACH 1932 i 1933 (dok.)

B. Uniewinnieni

Wyszczególnienie	1932	1933 Polska	1933 Województwa centr. i wschodnie	1933 Województwa zachodnie	1933 Województwa południowe
Ogółem uniewinnieni	**265 045**	**264 490**	**148 020**	**34 857**	**81 613**
nieletni do lat 17	14 528	12 125	6 328	2 413	3 384
dorośli	250 517	252 365	141 692	32 444	78 229
mężczyźni	222 761	223 586	125 581	29 364	68 641
kobiety	42 284	40 904	22 439	5 493	12 972
Uniewinnionych oskarżono o przestępstwa:					
przeciwko Państwu	1 002	1 184	882	89	213
zabójstwo (umyślne)	703	592	456	61	75
inne przeciwko życiu i zdrowiu	25 201	17 698	9 103	1 651	6 944
kradzież	103 167	115 538	57 184	14 293	44 061
rozbój (rabunek, wymuszenie)	1 840	1 417	368	494	555
oszustwo	15 271	11 008	5 306	1 656	4 046
inne przestępstwa	117 861	117 053	74 721	16 613	25 719

Uwaga. W tablicy wykazane są wszystkie osoby prawomocnie skazane i uniewinnione przez sądy powszechne na podstawie zestawień sporządzonych przez Min. Sprawiedliwości (nie uwzględniono jedynie skazanych i uniewinnionych w postępowaniu karno-administracyjnem). Z uwagi na nową klasyfikację kodeksową przestępstw — jednolity kodeks karny i prawo o wykroczeniach weszły w życie w końcu 1932 r. — jak również z powodów natury techniczno-statystycznej dane za 1933 rok nie są całkowicie porównywalne z danemi za rok 1932.

TABL. 9. DZIAŁALNOŚĆ SĄDÓW DORAŹNYCH W POLSCE W LATACH 1931—1934 [a]

Lata Grupy województw	Liczba osób sądzonych	Skazano ogółem	Skazano na karę śmierci	Skazano na karę więzienia	Uniewinniono	Skierowano na drogę postępowania zwykłego	Z liczby skazanych na karę śmierci ułaskawiono
1931	66	52	39	13	1	13	13
1932	244	204	127	77	1	39	49
1933	152	131	88	43	2	19	33
1934	36	28	16	12	2	6	8
Ogółem w latach 1931 — 1934	**498**	**415**	**270**	**145**	**6**	**77**	**103**
Woj. centralne	105	77	35	42	2	26	11
„ wschodnie	215	188	132	56	1	26	29
„ zachodnie	66	54	44	10	—	12	22
„ południowe	112	96	59	37	3	13	41

a Sądy doraźne działały na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej od 2.IX 1931 r. do 13.III 1934 r.

DZIAŁ XXIV. SKARBOWOŚĆ

TABL. 1. DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI W LATACH 1928—1935

Długi	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935
	Stan w dn. 1.I—w miljonach złotych							
Ogółem	**4 161**	**4 170**	**4 073**	**4 413**	**5 029**	**5 054**	**4 303**	**4 691**
Wewnętrzne . .	299	360	382	421	459	540	759	1 346
Zagraniczne . .	3 862	3 810	3 691	3 992	4 570	4 514	3 544	3 345

TABL. 2. DŁUGI WEWNĘTRZNE W DN. 1.I 1935 R.

	w milj. złotych
Ogółem	**1 346**
Pożyczki emisyjne razem	**1 012**
5% konwersyjna 1924 r.	183
10% kolejowa 1924 r.	2
5% konwersyjna kolejowa 1926 r.	22
4% premjowa inwestycyjna 1928 r.	23
5% renta ziemska serja I	28
3% renta ziemska serja I	16
3% premjowa budowlana serja I	50
5½% budowlana serja II	35
7% kolejowa 1930 r.[a]	8
4% premjowa dolarowa 1931 r. serja III[b]	62
4% konwersyjna kolejowa 1933 r.[a]	18
6% wewnętrzna (Pożyczka Narodowa)	350
5% renta wieczysta serja I	15
Bilety skarbowe	199
Pozostałość pożyczek podlegających spłacie	1
Inne długi wewnętrzne razem [c]	**334**
Zadłużenie w Banku Polskim (bezprocentowe)	90
Zadłużenie w B. G. K. w 5½% (dawniej 8%) obligac. komunalnych	33
Zadłużenie w B. G. K. w 5½% (dawniej 7%) obligac. komunalnych	96
3½% dług. wobec B.G.K. z tytułu wpłac. rat pożyczek Ulenowskich	20
Zadłużenie w P. K. O. z tytułu wymiany pap. w walut. obcych	73
Zadłużenie w P. K. O. z tytułu przerachowania wkładów oszczędn.	22

TABL. 3. DŁUGI ZAGRANICZNE W DN. 1.I 1935 R.

	w milj. złotych
Ogółem	**3 345**
Pożyczki emisyjne razem	**926**
6% dolarowa 1920 r. 19 575 tys. dolarów	103
7% włoska 1924 r. 265,2 milj. lirów	120
8% ameryk. 1925 r. 21 000 tys. dolarów	111
7% stabilizac. 1927 r. 43 710 tys. dolarów [b] i 1 410 tys. funtów szterl.	427
6½% dolar. 1930 r. 31 273 tys. dolarów	165
Zadłużenie wobec rządów państw razem	**2 094**
Stany Zjednoczone Am. 206,1 milj. dolarów	1 089
Francja 2 299 milj. franków	803
Anglja 4 641 tys. funtów szterl.	121
Czechosłowacja 17 100 tys. franków szwajc.	29
Norwegja 1 tys. funt. szterl. i 16 058 tys. koron	21
Włochy 38 068 tys. lirów	17
Szwecja 6 253 tys. koron	8
Holandja 1 326 tys. florenów	5
Danja 361 tys. koron	1
Austrja 335 tys. szylingów	0
Szwajcarja 76 tys. franków	0
Długi poaustrjackie i powęgierskie 179,8 milj. koron złotych[b]	**325**

a Długi obligacyjne z tytułu skupu kolei prywatnych. *b* Przeliczono według parytetu. *c* Zadłużeń w B. G, K. i P. K. O. poprzednio nieuwzględniano z powodu nieustalenia ich wysokości.

TABL. 4. DŁUGI PAŃSTWOWE NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1933 R.

Obciążenie na 1 mieszkańca w złotych

Anglja . . .	5 181	Włochy .	1 091	Szwecja .	591	Jugosławja [a]	450
Francja [a] . .	2 425	Norwegja	836	Austrja .	531	Niemcy . .	401
Holandja [a] .	1 354	Hiszpanja [b]	641	Rumunja [b]	524	Japonja . .	212
Stany Zj. Am.	1 307	Czechosł. [a]	627	Danja .	476	Polska . .	154

a 1932 r. *b* 1931 r.
Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1933/34.*

TABL. 5. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE NIEKTÓRYCH PAŃSTW W 1932 (1932/33) R.

Państwa	Rok	Wydatki		Dochody	
		w miljonach złotych	na 1 mieszkańca w złotych	w miljonach złotych	na 1 mieszkańca w złotych
Polska	1932/33	2 245	68,8	2 000	61,3
Anglja	1932/33	26 782	576,6	25 695	553,2
Czechosłowacja .	1932	2 708	181,9	2 209	148,3
Francja	1930/31	18 637	444,3	18 578	442,9
Hiszpanja . . .	1932	3 059	128,3	2 770	116,2
Japonja	1932/33	4 311	65,0	4 521	68,2
Jugosławja . . .	1932/33	1 006	70,4	862	60,4
Niemcy	1932/33	13 181	203,5	11 987	185,1
Rumunja	1932	999	54,2	946	51,3
Stany Zjedn. Am.	1932/33	45 849	366,0	19 340	154,4
Szwajcarja . . .	1932	769	187,4	727	177,1
Włochy	1932/33	10 479	251,8	8 579	106,1

Źródło: *Annuaire Statistique de la Société des Nations 1933/34.*

TABL. 6. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO W LATACH 1928/29 — 1935/36

Wyszczególnienie	Rzeczywiste							Budżet
	1928-1929	1929-1930	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936
	w miljonach złotych							
Wydatki	**2 841**	**2 993**	**2 814**	**2 467**	**2 245**	**2 206**	**2 176**	**2 168**
Administracja . .	2 314	2 405	2 221	1 902	1 755	1 733	1 692	1 701
Zaopatrzenia . .	279	306	322	320	295	281	268	256
Długi państwowe .	228	251	266	242	188	175	189	202
Przedsiębiorstwa .	20	31	5	3	7	8	9	8
Fundusze	—	—	—	—	—	9	18	1
Dochody	**3 008**	**3 029**	**2 750**	**2 261**	**2 000**	**1 869**	**2 115**	**2 016**
Daniny publiczne .	1 737	1 736	1 461	1 175	975	974	992	1 046
Monopole	890	886	805	678	625	628	624	630
Administracja . .	246	269	342	226	309	174	409	214
Zaopatrzenia . .	29	27	24	33	54	46	49	41
Długi państwowe .	1	—	—	—	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa .	105	111	118	149	37	42	32	72
Fundusze	—	—	—	—	—	5	9	13

Uwaga. Rzeczywiste wydatki i dochody w latach 1933/34 i 1934/35 wykazane w tabl. 6—11 są nieostateczne i mogą się różnić od zamknięć rachunków państwowych za te lata.

TABL. 7. WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA POLSKIEGO WEDŁUG GRUP I CZĘŚCI BUDŻETU W LATACH 1932/33—1935/36

Wyszczególnienie	Wydatki				Dochody			
	Rzeczywiste			Budżet	Rzeczywiste			Budżet
	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936
	w miljonach złotych							
Ogółem	**2 245**	**2 206**	**2 176**	**2 168**	**2 000**	**1 869**	**2 115**	**2 016**
w tem zwyczajne	**2 176**	**2 129**	**2 101**	**2 097**	**1 909**	**1 782**	**1 837**	**1 882**
Administracja . .	2 238	2 189	2 149	2 159	1 338	1 194	1 450	1 301
Prezyd. Rzecz. .	3	3	3	3	0	0	0	0
Sejm i Senat . .	8	8	8	6	0	0	0	0
Kontrola Państ.	5	5	5	5	0	0	0	0
Prez. Rady Min.	3	3	3	3	0	0	0	0
Ministerstwa:								
Spraw Zagran. .	43	41	40	40	9	8	7	11
Spraw Wojsk. .	761	762	762	762	3	3	3	4
Spraw Wewn. [a]	195	197	196	197	10	17	17	20
Skarbu	119	140	114	110	1 163	1 042	1 299	1 129
Sprawiedliwości	97	94	90	92	60	50	44	59
Przem. i Handl.[a]	29	34	40	61	12	17	19	23
Komunikacji [a] .	3	19	18	19	1	1	2	2
Roln. i Ref. Roln.[a b]	27	21	40	33	4	2	2	2
Wyz. Rel. i Ośw.[a]	322	318	307	311	2	2	2	4
Robót Publ. [b] .	38	—	—	—	13	—	—	—
Opieki Społeczn.	101	87	65	58	7	6	6	6
Poczt i Telegr.	1	1	1	1	0	0	0	0
Emerytury . .	163	154	161	153	54	46	49	41
Renty inwalidz. i pensje . . .	132	127	107	103	—	—	—	—
Długi państwa .	188	175	189	202	—	—	—	—
Przedsiębiorstwa .	7	8	9	8	37	42	32	72
w tem:								
Koleje państw. .	—	—	—	—	—	3	—	24
Poczta, telegraf i telefon . . .	—	—	—	—	24	11	9	19
Lasy państwowe	—	—	—	—	12	18	18	26
Przedsięb. przemysł.-handl. i górn.-hutn. . .	—	—	—	—	0	9	4	3
Monopole . . .	—	—	—	—	625	628	624	630
Solny	—	—	—	—	49	49	50	47
Tytoniowy . .	—	—	—	—	340	334	339	330
Spirytusowy . .	—	—	—	—	201	211	200	220
Zapałczany . .	—	—	—	—	21	17	15	13
Loterja państw.	—	—	—	—	14	17	20	20
Fundusze	—	9	18	1	—	5	9	13

a Dane dotyczące r. 1933/34 i następnych są nieporównywalne z poprzedniemi wobec zmiany zakresu działania Ministerstwa. *b* Ministerstwa Reform Rolnych oraz Robót Publicznych zostały zniesione w okresie 1932/33 r.

TABL. 8. DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLI W POLSCE W LATACH 1931/32—1935/36

Wyszczególnienie	Rzeczywiste				Budżet
	1931-1932[a]	1932-1933[a]	1933-1934	1934-1935	1935-1936
	w miljonach złotych				
Ogółem	**1 859**	**1 610**	**1 602**	**1 616**	**1 676**
Podatki bezpośrednie	589	539	521	563	558
gruntowy	46	54	59	59	63
od nieruchomości miejskich i niektórych wiejskich	50	60	75	77	75
przemysłowy	239	197	178	184	189
dochodowy	215	196	175	194	188
od kapitałów i rent	6	5	5	5	5
„ elektryczności	1	7	6	6	8
„ uboju	—	—	3	8	9
inne podatki	0	1	1	0	1
odsetki zwłoki, kary, grzywny	32[b]	19	19	30	20
Podatki pośrednie	171	156	172	167	158
od wina	2	2	2	2	2
„ piwa	11	10	8	8	8
„ cukru	116	104	122	122	108
„ drożdży	9	11	12	11	13
„ olejów mineralnych	28	25	24	21	22
akcyzowe opłaty patentowe	3	3	2	2	2
inne podatki	2	1	2	1	3
Cło	157	108	96[c]	80	112
Opłaty stemplowe	150	108	99	89	90
Daniny majątkowe	15	4	23	27	26
Dodatek do podatku od cukru	—	—	—	3	16
10% dodatek do danin publicznych	99	70	63	63	86[d]
Monopole	678	625	628	624	630

a Wpływy z danin publicznych są większe od wykazanych w tabl. 6 o kwoty zwrócone podatnikom. *b* Łącznie z należnościami egzekucyjnemi. *c* Według ostatecznego zamknięcia — 94 milj. zł. *d* W tem 16 miljonów zł. — 10% dodatek do podatków pośrednich, opłat stemplowych oraz podatku gruntowego i 70 miljonów zł. — 15% dodatek do podatków bezpośrednich oraz do podatków spadkowego i od darowizn.

TABL. 9. WYDATKI I DOCHODY POCZT I TELEGRAFÓW W LATACH 1931/32 — 1935/36

Wyszczególnienie	Rzeczywiste			Budżet	
	1931-1932	1932-1933	1933-1934	1934-1935	1935-1936
	w miljonach złotych				
Wydatki i dochody zwyczajne (eksploatacja)					
Wydatki	172	156	138	142	145
w tem emerytury	11	16	15	16	17
Dochody	215	189	170	178	180
w tem:					
opłaty pocztowe	137	114	104	110	110
„ telegraficzne	10	8	6	7	7
„ telefoniczne	53	46	43	44	44
Wydatki i dochody nadzwyczajne (inwestycje)					
Wydatki	21	20	21	22	17
Dochody[a]	2	1	1	1	1

a Świadczenia na budowę nowych linij telegraficznych i telefonicznych.

TABL. 10. WYDATKI I DOCHODY PRZEDSIĘBIORSTWA POLSKIE KOLEJE PAŃSTWOWE W LATACH 1931—1935

Wyszczególnienie	Rzeczywiste 1931	1932	1933	Budżet 1934	1935
	w miljonach złotych				
Eksploatacja kolei					
Wydatki	1 169	932	821	808	803
w tem emerytury	94	94	93	95	95
Dochody	1 294	1 009	889	929	943
w tem: przewozy osób i bagaży	318	255	220	235	224
„ towarów i poczty	869	664	572	607	632
Długi i gwarancje kolei					
Wydatki	25	69	33	31	37
Dochody	2	0	5	0	0
Fundusz inwestycyjny kolei					
Wydatki	115	65	75	62	77
budowa nowych linij	26	3	6	7	20
inwestycje na kolejach istniejących	61	43	28	32	37
zakup taboru	28	19	41	23	20
Lotnictwo cywilne					
Wydatki	7	11	11	14	18
Dochody	0	1	1	0	0
Komunikacja samochodowa					
Wydatki	—	—	—	.	8
Dochody	—	—	—	.	8

TABL. 11. WYDATKI I DOCHODY PAŃSTWOWEGO MONOPOLU SPIRYTUSOWEGO ORAZ POLSKIEGO MONOPOLU TYTONIOWEGO W LATACH 1931/32 — 1935/36

Wyszczególnienie	Rzeczywiste 1931-1932	1932-1933	1933-1934	Budżet 1934-1935	1935-1936
	w miljonach złotych				
Państwowy Monopol Spirytusowy					
Wydatki	**161**	**150**	**161**	**147**	**132**
Koszty eksploatacji	156	146	159	145	131
w tem: koszty produkcji	72	78	91	75	64
koszty sprzedaży	49	41	40	43	43
Wydatki na poczet zysku handlow.	5	4	2	2	1
w tem inwestycje	5	2	1	1	0
Dochody	**429**	**320**	**372**	**368**	**352**
Eksploatacyjne	425	315	331	364	349
w tem: sprzedaż spirytusu konsumc.	401	292	301	339	322
sprzedaż spirytusu skażonego oraz dla celów napędowych	11	10	13	11	.
Inne dochody	4	5	41	4	3
Polski Monopol Tytoniowy					
Wydatki	**264**	**210**	**184**	**173**	**187**
Koszty eksploatacji	227	192	177	171	168
w tem: koszty produkcji	134	108	103	94	94
koszty sprzedaży	81	64	57	56	56
Wydatki na poczet zysku handlow.	37[a]	18[b]	7	2	19[c]
w tem inwestycje	9	3	1	2	2
Dochody	**627**	**532**	**518**	**513**	**517**
Sprzedaż wyrobów tytoniowych	626	530	495	471	495
Inne dochody	1	2	23	42	22

a, b, c W tem spłata pożyczki włoskiej: *a*—28, *b*—15, *c*—17 milj. złotych.

TABL. 12. WYMIAR NIEKTÓRYCH PODATKÓW W POLSCE W LATACH 1928—1933

Wyszczególnienie	1928	1929	1930	1931	1932	1933
Podatek gruntowy						
Liczba opodatk. gospodarstw w tys.	4 496	4 725	4 640	4 855	.	.
Obszar opodatk. gosp. w miljon. *ha* .	33	32	.	.	.	.
Suma wymierz. podatku w miljon. zł.	70	70	69	69	.	.
Podatek od nieruchomości						
Liczba opodatk. nieruchom. w tys. .	516	530	560	564	558	554
Suma podstaw wymiaru w miljon. zł. [a]	.	742	817	839	841	807
Suma wymierz. podatku w miljon. zł.	48	52	58	59	79[b]	78[b]
Podatek przemysłowy od obrotu						
Liczba płatników w tys.	602	598	590	573	639	651
Suma ustalonego obrotu w miljon. zł.	25141	25 396	21 728	17 742	12 523	12 104
Suma wymierz. podatku w miljon. zł.	413	420	355	289	213	188

a Podstawą wymiaru jest czynsz lub wartość czynszowa w stosunku rocznym. *b* W tem 21 milj. zł. dodatku kryzysowego.

TABL. 13. PŁATNICY PODATKU DOCHODOWEGO W POLSCE WEDŁUG ŹRÓDEŁ DOCHODU W LATACH 1930 i 1931

Źródła dochodu	Liczba płatników[a]		Suma podatku	
	1930	1931	1930	1931
	w tysiącach		w milj. zł.	
Dochody fundowane	.	.	315	251
Nieruchomości gruntowe [b]	187	153	39	21
Przemysł rolny	9	8	2	2
Budynki	301	285	24	24
Górnictwo, hutnictwo i przem. fabryczny .	29	29	114	82
Rzemiosło	96	101	13	13
Handel	259	263	92	78
Zajęcia zawodowe, zatrudn. zarobkowe .	40	44	16	17
Tantjemy	1	1	1	1
Kapitały pieniężne, prawa majątkowe . .	18	22	10	10
Inne źródła	18	18	4	3
Dochody niefundowane [c] (wynagrodzenia za pracę najemną i uposażenia służbowe) .	554	477	88	80

a Płatnicy liczeni są tyle razy, ile mają oddzielnych źródeł dochodu. *b* Łącznie z nadzwycz. wyrębem lasu. *c* Liczby nie obejmują pracowników urzędów, przedsiębiorstw i monopoli państwowych.

TABL. 14. PŁATNICY PODATKU DOCHODOWEGO W POLSCE WEDŁUG WYSOKOŚCI DOCHODU FUNDOWANEGO W LATACH 1929—1931

Lata	Ogółem	Wysokość dochodu rocznego w tys. złotych							
		do 2,6	2,6-3,4	3,4-4,4	4,4-6,0	6,0-12,0	12,0-20,0	20,0-40,0	40 i wyżej
	Liczba płatników w tysiącach								
1929	653	319	94	72	58	68	22	13	7
1930	608	299	84	64	54	66	22	13	6
1931	589	295	79	61	53	64	21	11	5

TABL. 15. DOCHÓD PŁATNIKÓW PODATKU DOCHODOWEGO W POLSCE USTALONY PRZEZ WŁADZĘ WYMIAROWĄ W LATACH 1929—1931

Źródła dochodu	1929	1930	1931
	w miljonach złotych		
Dochody fundowane	**3 909**	**3 618**	**3 245**
Nieruchomości gruntowe [a]	865	597	390
Przemysł rolny	33	31	28
Budynki	358	383	415
Górnictwo, hutnictwo i przemysł fabryczny	706	615	477
Rzemiosło	272	316	324
Handel	1 301	1 265	1 177
Zajęcia zawodowe, zatrudnienia zarobkowe	220	239	252
Tantjemy	9	9	8
Kapitały pieniężne, prawa majątkowe	85	102	114
Inne źródła	60	61	60

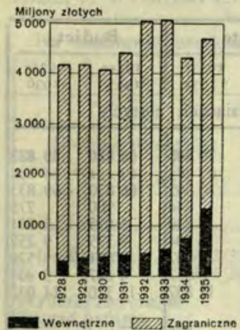
a Łącznie z nadzwyczajnym wyrębem lasu.

TABL. 16. OGÓLNE ZAMKNIĘCIE RACHUNKÓW PODATKÓW BEZPOŚREDNICH W POLSCE W LATACH 1928/29—1933/34

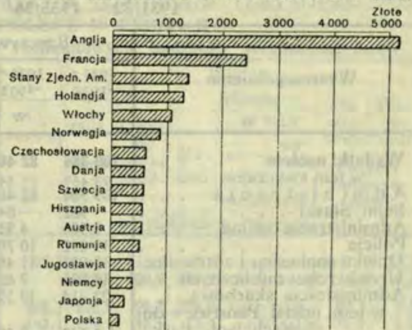
Podatki bezpośrednie		Zaległość początkowa	Dopisano	Umorzono	Do pobrania	Wpłaty [a]	Zaległość końcowa
		w miljonach złotych					
Ogółem	1928/29	499	1 035	88	1 446	868	578
	1929/30	978[b]	1 094	108	1 964	886	1 078
	1930/31	1 050[c]	988	132	1 906	792	1 114
	1931/32	1 102[c]	808	161	1 749	618	1 131
	1932/33	1 131	825	343	1 613	586[d]	1 027
	1933/34	1 032[e]	742	577	1 197	588[d]	609
Podatek gruntowy		73	70	6	137	58	79
„ od nieruchomości		55	82	5	132	74	58
„ przemysłowy		184	225	158	251	172	79
„ dochodowy		255	225	48	432	169	263
„ wojskowy		8	0	1	7	0	7
„ od kapitałów i rent		2	5	0	7	5	2
„ „ elektryczności		0	6	0	6	6	0
„ „ uboju		—	3	—	3	3	0
Podatki zniesione, odsetki zwłoki i grzywny		31	30	8	53	19	34
Podatki nadzwyczajne		424	96	351	169	82	87

a Po potrąceniu nadpłat. *b, c* Niezgodność z zaległością końcową tłumaczy się: *b*—uwzględnieniem niepłatnej części podatku majątkowego, *c*—zmniejszeniem odsetek, kar i należności egzekucyjnych. *d* Łącznie z wpłatami zaliczkowemi na należności bieżące: 1932/33—110, 1933/34—106 milj. zł. *e* Łącznie z zaległością daniny lasowej, poprzednio nieuwzględnianej w zamknięciu podatków bezpośrednich.

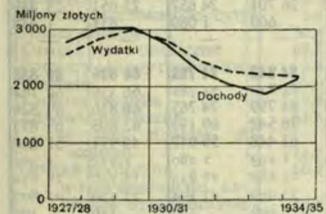
DŁUGI PAŃSTWOWE POLSKI

DŁUGI NIEKTÓRYCH PAŃSTW NA 1 MIESZKAŃCA W 1932 R.

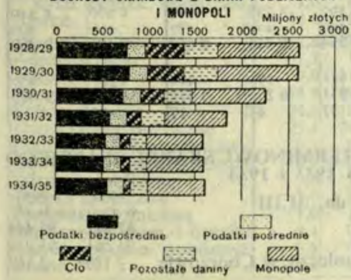
WYDATKI I DOCHODY BUDŻETOWE PAŃSTWA

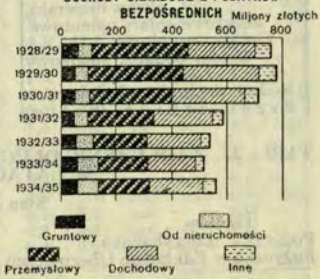
WYDATKI PAŃSTWA WEDŁUG CZĘŚCI BUDŻETU

DOCHODY SKARBOWE Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLI

DOCHODY SKARBOWE Z PODATKÓW BEZPOŚREDNICH

DZIAŁ XXV. SAMORZĄD

A. Autonomiczne województwo śląskie

TABL. 1. WYDATKI I DOCHODY SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH 1931/32 — 1935/36

Wyszczególnienie	Rzeczywiste 1931-1932	Rzeczywiste 1932-1933	Rzeczywiste 1933-1934	Budżet 1934-1935	Budżet 1935-1936
	w tysiącach złotych				
Wydatki ogółem	**109 386**	**82 464**	**70 505**	**66 830**	**69 833**
w tem zwyczajne	93 452	77 341	67 383	63 251	66 894
Administracja	109 386	82 464	70 505	66 830	69 833
Sejm Śląski	982	843	844	900	775
Administracja ogólna	5 506	4 935	5 919	6 075	5 911
Policja	13 232	10 702	10 204	9 335	9 257
Opieka społeczna i zdrowotn.	15 023	11 484	7 907	8 871	9 570
Urzędy robót publicznych	16 036	7 624	8 057	4 647	5 401
Administracja skarbowa	22 414	19 575	11 837	13 320	14 032
w tem: udział Państwa w dochodach woj. śląsk.	7 750	6 500	234	—	—
emeryt. i zaopatrzenia	3 352	3 754	3 914	4 505	4 508
długi	4 152	4 266	2 150	2 829	3 133
Szkolnictwo	35 302	26 701	24 657	23 051	23 449
Inne wydatki	891	600	1 080	631	1 438
Przedsiębior. (netto)	—	—	—	—	—
Dochody ogółem	**108 281**	**84 842**	**74 782**	**66 836**	**69 835**
w tem zwyczajne	108 281	84 842	74 782	66 336	69 184
Administracja	108 244	84 799	74 765	66 816	69 826
Daniny publiczne	101 213	78 542	69 193	62 803	65 853
Podatki bezpośrednie	82 211	63 448	55 017	49 971	51 860
w tem: gruntowy	1 244	1 193	1 280	1 225	1 300
przemysłowy	33 237	25 583	22 835	17 700	18 850
dochodowy	44 415	33 999	27 504	27 730	27 890
od kapitałów i rent	474	496	576	446	400
Podatki pośrednie	6 648	5 780	5 517	4 725	5 525
w tem: od wina	313	179	200	200	160
„ piwa	2 669	2 300	1 798	2 100	2 100
„ cukru	1 421	1 119	1 210	900	1 250
„ olejów mineraln.	1 590	1 736	1 985	1 300	1 540
akcyzowe opłaty patentowe	499	404	287	200	200
Opłaty stemplowe	12 354	9 314	8 659	8 107	8 468
w tem podatek spadkowy i od darowizn	641	791	420	340	230
Różne dochody administrac.	7 031	6 257	5 572	4 013	3 973
Przedsiębior. (netto)	37	43	17	20	9

TABL. 2. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE SKARBU ŚLĄSKIEGO W LATACH 1933 i 1934

Stan w dn. 31.III	1933	1934
	w tysiącach zł.	
Ogółem	**97 841**	**95 444**
Pożyczka amerykańska	94 661	93 277
Pożyczka w Zakładzie Ubezpieczeń Społeczn. w Chorzowie	3 180[a]	2 167

a Niezrealizowana w całości.

B. Związki samorządu terytorjalnego

TABL. 3. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Rodzaje wydatków	1932/33	1933/34						
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe związki samorządowe	Wojewódz. związki samorządowe
				Razem	w tem 20—100 tys. mieszk.	w tem ponad 100 tys. mieszk.		
	w miljonach złotych							
Ogółem [a] . . . 1932/33	**692,7**	×	114,2	449,8	99,3	272,5	117,0	11,7
1933/34	×	**629,1**	**108,6**	**396,1**	87,7	240,5	**114,0**	**10,4**
Wydatki zwyczajne . . .	**580,7**	**535,6**	**99,7**	**328,9**	70,0	199,9	**97,5**	**9,5**
Zarząd ogólny	142,1	129,4	38,9	72,4	14,8	41,2	17,1	1,0
wydatki osobowe . .	.	.	.	60,2	12,2	34,6	11,2	0,8
wydatki rzeczowe .	.	.	.	12,2	2,6	6,6	5,9	0,2
Majątek	12,1	11,4	2,3	8,4	1,9	4,9	0,7	0,0
Przedsiębiorstwa (deficyty)	6,4	5,5	0,3	4,9	0,4	4,1	0,2	0,1
Spłata długów	96,4	82,0	5,2	63,3	17,6	36,5	11,7	1,8
Drogi i place publiczne .	63,5	61,4	5,1	19,5	3,6	12,9	34,1	2,7
Pomiary i plany rozbudowy	2,4	2,7	—	2,6	0,5	1,9	0,1	—
Oświata	65,0	60,5	23,8	35,0	6,6	20,2	1,6	0,1
Kultura i sztuka	5,8	6,5	0,2	5,9	0,4	5,4	0,2	0,2
Zdrowie publiczne . . .	51,6	48,2	6,3	33,1	6,0	23,2	8,1	0,7
w tem dopłata do szpitali	14,7	9,2	—	7,1	0,2	6,8	1,5	0,6
Opieka społeczna . . .	66,1	62,7	7,2	44,8	8,3	30,9	8,2	2,5
w tem dopłata do zakładów opiekuńczych	10,2	.	.	6,6	0,9	5,5	0,4	2,0
Popieranie rolnictwa . .	10,4	9,8	1,0	1,3	0,3	0,3	7,2	0,3
Popieranie przem. i handlu	5,7	4,8	0,0	4,3	1,0	2,9	0,5	0,0
Bezpieczeństwo publiczne	31,3	28,9	3,7	24,0	5,3	12,2	1,2	—
Świadczenia na rzecz innych związk. samorząd.	7,0	6,1	—	2,8	0,5	1,2	3,3	0,0
Różne	14,9	15,7	5,7	6,6	2,8	2,1	3,3	0,1
Wydatki nadzwyczajne . .	**112,0**	**93,5**	**8,9**	**67,2**	17,7	40,6	**16,5**	**0,9**
Administracja	1,1	1,3	0,5	0,4	0,1	0,3	0,4	—
Majątek	9,0	11,3	0,6	9,1	2,1	5,5	1,6	—
Przedsiębiorstwa	18,9	19,0	0,3	16,7	5,8	10,0	1,6	0,4
Spłata długów	24,6	12,6	1,3	9,4	0,4	7,2	1,9	—
Drogi i place publiczne .	23,4	24,4	1,6	14,0	4,2	8,8	8,5	0,3
Pomiary i plany rozbudowy	0,5	0,4	—	0,4	0,2	0,1	—	—
Oświata, kultura i sztuka	10,7	8,9	3,9	4,7	1,2	2,0	0,3	—
Zdrowie publiczne . . .	5,0	5,3	0,4	4,2	1,4	2,1	0,7	—
Opieka społeczna . . .	5,0	3,4	0,0	3,1	1,2	1,2	0,3	0,0
Popieranie rolnictwa . .	1,0	1,2	0,1	0,2	0,2	—	0,9	—
Popieranie przem. i handlu	0,4	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	—
Bezpieczeństwo publiczne	0,6	0,6	0,0	0,5	0,3	0,1	0,1	—
Różne	11,8	5,1	0,2	4,5	0,6	3,3	0,2	0,2
Pokrycie niedoborów budżetowych z lat ubiegłych	.	36,1	1,6	26,0	18,3	4,2	7,9	0,6

[a] Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 4. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych budżetów administracyjnych

Rodzaje dochodów	1932/33	1933/34 Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta Razem	Miasta w tem 20—100 tys. mieszk.	Miasta w tem ponad 100 tys. mieszk.	Powiatowe związki samorządowe	Wojewódz. związki samorządowe
	w miljonach złotych							
Ogółem [a] . . . 1932/33	**617,2**	×	103,5	393,9	88,8	236,7	109,0	10,8
1933/34	×	**637,2**	**106,4**	**399,7**	98,3	233,1	**119,9**	**11,2**
Dochody zwyczajne . . .	**527,4**	**541,1**	**99,2**	**327,0**	69,0	198,3	**104,9**	**10,0**
Majątek	43,8	41,1	8,6	29,8	6,1	17,9	2,6	0,1
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	66,5	70,5	0,9	68,7	13,8	43,8	0,6	0,3
Subwencje i dotacje . .	9,8	16,1	2,3	8,4	6,7	1,0	2,9	2,5
Zwroty	32,3	32,4	3,0	18,7	3,7	12,4	8,9	1,8
Opłaty administracyjne .	9,9	10,8	3,4	5,9	1,3	3,3	1,5	—
Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów .	27,5	29,6	3,6	23,3	3,9	12,3	2,6	0,1
Dopłaty	3,6	3,4	0,8	1,2	0,6	0,3	1,4	—
Udziały w podatkach państwowych	54,3	53,9	3,8	45,3	8,8	28,9	4,8	—
w tem w dochodowym	40,2	35,5	3,3	27,4	5,2	18,4	4,8	—
Dodatki do podatków państwowych	165,5	164,6	28,3	96,4	18,8	58,3	39,9	—
w tem: do podatku gruntowego	34,3	37,8	14,5	1,2	0,2	0,2	22,1	—
„ podatku od nieruchomości . .	24,1	26,1	1,1	24,6	3,5	19,5	0,4	—
„ podatku przemysł.	54,3	51,2	6,3	39,5	8,4	23,2	5,4	—
„ „ dochodowego	19,0	17,5	0,4	12,9	2,5	7,0	4,2	—
Podatki samoistne . . .	93,1	98,6	37,6	19,1	4,3	12,7	37,0	4,9
w tem opłaty drogowe	30,9	35,3	0,1	0,1	0,0	0,1	35,1	—
Różne	21,1	20,1	6,9	10,2	1,0	7,4	2,7	0,3
Dochody nadzwyczajne .	**89,8**	**96,1**	**7,2**	**72,7**	29,3	34,8	**15,0**	**1,2**
Ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsiębiorstw	4,1	9,6	0,8	7,9	2,0	3,8	0,9	—
Subwencje i dotacje . .	14,1	12,9	1,3	8,2	4,4	3,1	3,3	0,1
Zwroty	1,3	1,1	0,0	0,9	0,2	0,5	0,2	0,0
Pożyczki	58,5	58,4	1,6	48,1	20,2	23,4	8,3	0,4
Dopłaty	0,6	0,8	0,0	0,2	0,1	—	0,6	—
Podatki inwestycyjne . .	2,8	2,0	0,4	1,5	0,3	1,0	0,1	—
Podatki od kopalń . . .	3,8	4,0	2,4	0,8	0,5	0,3	0,8	—
Różne	4,6	7,3	0,7	5,1	1,6	2,7	0,8	0,7
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	.	12,8	5,0	5,5	0,4	3,5	2,1	0,2

a Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 5. WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1934/35 R.
Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Rodzaje wydatków	1933/34	1934/35						
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe związki samorządowe	Wojewódz. związki samorządowe
				Razem	niewydzielone	wydzielone		
	w miljonach złotych							
Ogółem [a] . . . 1933/34	**615.8**	×	109.5	379.8	81.7	298.1	113.5	13.0
1934/35	×	**606,9**	**107,8**	**369,3**	75.4	293.9	**116,6**	**13,2**
Wydatki zwyczajne . . .	**549.1**	**530.6**	**100.2**	**320.2**	66,6	253.6	**98.3**	**11.9**
Zarząd ogólny	125,2	122,1	37,2	67,6	17,7	49,9	16,3	1,0
wydatki osobowe . .	99,4	99,5	28,6	58,9	14,8	44,1	11,2	0,8
wydatki rzeczowe .	25,8	22,6	8,6	8,7	2,9	5,8	5,1	0,2
Majątek	11,9	11,2	2,8	7,8	1,8	6,0	0,6	0,0
Przedsiębiorstwa (deficyty)	4,4	2,4	0,3	2,0	0,2	1,8	0,1	0,0
Spłata długów	95,1	90,7	6,8	70,0	11,2	58,8	11,8	2,1
spłata rat amortyzacyjnych	.	.	5,4	25,0	5,7	19,3	6,0	.
spłata procentów . .	.	.	1,4	45,0	5,5	39,5	5,8	.
Drogi i place publiczne .	64,5	63,5	3,8	18,0	3,4	14,6	37,2	4,5
Pomiary i plany rozbudowy	2,9	3,0	0,0	2,9	0,4	2,5	0,1	.
Oświata	65,2	63,1	25,5	36,1	9,3	26,8	1,5	0,0
Kultura i sztuka	5,7	6,5	0,2	5,8	0,2	5,6	0,2	0,3
Zdrowie publiczne . . .	42,8	48,1	6,5	33,2	5,2	28,0	7,7	0,7
Opieka społeczna . . .	64,6	52,8	6,8	35,6	6,0	29,6	7,6	2,8
Popieranie rolnictwa . .	10,5	10,4	1,5	0,9	0,5	0,4	7,7	0,3
Popieranie przem. i handlu	5,2	4,5	0,0	4,0	0,5	3,5	0,5	0,0
Bezpieczeństwo publiczne	30,8	29,6	4,2	23,9	7,1	16,8	1,5	—
Świadczenia na rzecz innych związk. samorząd.	7,0	6,1	0,0	2,8	1,1	1,7	3,3	0,0
Różne	13,3	16,6	4,6	9,6	2,0	7,6	2,2	0,2
Wydatki nadzwyczajne . .	**66,7**	**76,3**	**7,6**	**49,1**	8,8	40,3	**18,3**	**1,3**
Administracja	0,3	0,5	0,1	0,3	0,0	0,3	0,1	—
Majątek	5,2	6,2	0,8	4,5	0,9	3,6	0,9	—
Przedsiębiorstwa	20,1	16,2	0,2	14,4	1,3	13,1	1,6	—
Spłata długów	7,8	2,8	0,6	1,6	1,4	0,2	0,6	—
Drogi i place publiczne .	16,5	27,6	1,0	14,3	1,7	12,6	11,6	0,7
Pomiary i plany rozbudowy	0,5	0,6	0,0	0,6	0,1	0,5	0,0	—
Oświata, kultura i sztuka	6,6	8,6	3,9	4,3	0,9	3,4	0,4	—
Zdrowie publiczne . . .	3,3	7,0	0,2	5,4	1,4	4,0	1,1	0,3
Opieka społeczna . . .	2,2	2,1	0,0	1,5	0,4	1,1	0,5	0,1
Popieranie rolnictwa . .	0,8	1,0	0,1	0,2	0,1	0,1	0,7	—
Popieranie przem. i handlu	0,2	0,2	0,0	0,1	—	0,1	0,1	—
Bezpieczeństwo publiczne	0,7	0,5	0,1	0,4	0,1	0,3	0,0	—
Różne	2,5	3,0	0,6	1,5	0,5	1,0	0,7	0,2
Pokrycie niedoborów budżetowych z lat ubiegłych	21,2	29,1	4,4	19,8	5,7	14,1	4,4	0,5

a Bez pokrycia niedoborów budżetowych z lat ubiegłych.

TABL. 6. DOCHODY ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1934/35 R.

Na podstawie preliminarzy budżetów administracyjnych

Rodzaje dochodów	1933/34	1934/35						
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe	Wojewódz.
				Razem	niewydzielone	wydzielone	związki samorządowe	
	w miljonach złotych							
Ogółem [a] 1933/34	**629,5**	×	109,4	391,2	84,6	306,6	115,4	13,5
1934/35	×	**630,6**	**110,6**	**386,7**	80,6	306,1	**120,0**	**13,3**
Dochody zwyczajne . . .	**566,0**	**551,6**	**104,0**	**328,6**	69,8	258,8	**106,9**	**12,1**
Majątek	44,5	42,9	9,7	30,4	7,6	22,8	2,5	0,3
Przedsiębiorstwa (wpłaty)	78,2	73,8	0,9	71,8	13,2	58,6	0,7	0,4
Subwencje i dotacje . .	16.6	16,5	2,4	7,2	0,8	6,4	3,1	3,8
Zwroty	36,6	40,3	4,0	22,3	3,4	18,9	11,4	2,6
Opłaty administracyjne .	9,7	9,6	3,0	5,7	1,5	4,2	0.9	—
Opłaty za korzystanie z urządzeń i zakładów .	28,0	25,5	3,1	20,0	6,5	13,5	2,4	0,0
Dopłaty	4,4	3,4	0,7	1,2	0,3	0,9	1,5	—
Udziały w podatkach państwowych	53.7	53,3	3,1	45.8	8,7	37,1	4,4	—
w tem w dochodowym	39,7	36,8	3,0	29,4	4,7	24,7	4,4	—
Dodatki do podatków państwowych	164,2	161,3	26,6	95,7	23,0	72,7	39,0	—
w tem:								
do podatku gruntowego	37,3	38,5	15,2	1,2	0,9	0,3	22,1	—
,, od nieruchomości	25,5	25,7	0,3	25,0	2,4	22,6	0,4	—
,, podatku przemysł. .	52,2	48,7	5,0	38,6	9,6	29,0	5,1	—
,, ,, dochodowego	16,3	17,4	1,2	12,1	4,0	8,1	4,1	—
Podatki samoistne . . .	118,0	113,7	47,5	21.0	3,8	17,2	40,4	4,8
w tem opłaty drogowe	38,7	38,8	0,0	0,0	0,0	0,0	38,8	—
Różne	12,1	11,3	3,0	7,5	1,0	6,5	0,6	0,2
Dochody nadzwyczajne .	**63,5**	**79,0**	**6,6**	**58,1**	10,8	47,3	**13,1**	**1,2**
Ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsięb.	8,5	9,3	1,1	7.9	4,4	3,5	0,3	—
Subwencje i dotacje . .	5,5	8,9	2,1	3,7	0,4	3,3	3,0	0,1
Zwroty	1,3	2,8	0,2	1,1	0,5	0,6	1,5	—
Pożyczki	32,5	43,2	1,3	35,4	4,5	30,9	5,6	0,9
Dopłaty	1,8	2,1	0,1	1,1	0,1	1,0	0,9	—
Podatki inwestycyjne . .	5,6	4,5	1,6	2.0	0,3	1,7	0,9	—
podatek inwestycyjny	2,2	1,3	0,1	1,0	0,0	1,0	0,2	—
podatek od kopalń .	3,4	3,2	1,5	1,0	0,3	0,7	0,7	—
Różne	8,3	8,2	0,2	6,9	0,6	6,3	0,9	0,2
Nadwyżki budżetowe z lat ubiegłych	3,2	2,6	0,5	0,7	0,7	0,0	1,0	0,4

a Bez nadwyżek budżetowych z lat ubiegłych.

Uwaga do tabl. 5 i 6. Dane dla roku 1933/34 różnią się od poprzednio ogłoszonych z powodu uwzględnienia dla m. st. Warszawy budżetu zamiast preliminarza, który nie dawał kompletnego materjału do opracowania tablicy.

TABL. 7. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.

Na podstawie zamknięć rachunkowych

Rodzaje zakładów		1932/33	1933/34					
			Ogółem	Miasta			Powiatowe	Wojewódz.
				Razem	w tem 20—100 tys. mieszk.	w tem ponad 100 tys. mieszk.	związki samorządowe	związki samorządowe
		w miljonach złotych						
Wydatki ogółem	1932/33	**54,0**	×	32,9	3,4	28,9	11,4	9,7
	1933/34	×	**49,0**	**29,3**	3,6	25,2	**10,3**	**9,4**
Zakłady opiekuńcze		13,5	12,2	7,5	1,3	6,0	1,3	3,4
Szpitale		40,5	36,8	21,8	2,3	19,2	9,0	6,0
Dochody ogółem	1932/33	**28,0**	×	13,3	1,8	11,2	7,4	7,3
	1933/34	×	**30,3**	**15,4**	2,3	12,9	**8,2**	**6,7**
Zakłady opiekuńcze		3,3	3,2	0,9	0,5	0,4	0,9	1,4
Szpitale		24,7	27,1	14,5	1,8	12,5	7,3	5,3

TABL. 8. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE ZAKŁADÓW OPIEKUŃCZYCH I SZPITALI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W 1934/35 R.

Na podstawie preliminarzy budżetowych

Rodzaje zakładów		1933/34	1934/35						
			Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe	Wojewódz.
					Razem	niewydzielone	wydzielone	związki samorządowe	związki samorządowe
		w miljonach złotych							
Wydatki ogółem	1933/34	**54,0**	×	0,0	31,3	0,7	30,6	11,5	11,2
	1934/35	×	**51,8**	**0,0**	**30,4**	0,6	29,8	**10,8**	**10,6**
Zakłady opiekuńcze . .		14,1	12,4	0,0	6,9	0,3	6,6	1,7	3,8
Szpitale		39,9	39,4	—	23,5	0,3	23,2	9,1	6,8
Dochody ogółem	1933/34	**42,2**	×	0,0	23,0	0,5	22,5	10,6	8,6
	1934/35	×	**42,1**	**0,0**	**24,3**	0,4	23,9	**9,8**	**8,0**
Zakłady opiekuńcze . .		4,7	4,8	0,0	1,6	0,1	1,5	1,4	1,8
Szpitale		37,5	37,3	—	22,7	0,3	22,4	8,4	6,2

TABL. 9. WYDATKI I DOCHODY ZWYCZAJNE PRZEDSIĘBIORSTW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W 1934/35 R.
Na podstawie preliminarzy budżetowych

Rodzaje przedsiębiorstw	1933/34	1934/35						
		Ogółem	Gminy wiejskie	Miasta			Powiatowe	Wojewódz.
				Razem	niewydzielone	wydzielone	związki samorządowe	
	w miljonach złotych							
Wydatki ogółem 1933/34	**260,1**	×	0,7	249,3	33,7	215,6	9,8	0,3
1934/35	×	**227,8**	**1,0**	**214,8**	32,2	182,6	**9,4**	**2,6**
Elektrownie	58,8	53,5	0,3	51,4	15,0	36,4	1,8	—
Gazownie	45,9	25,6	—	25,6	6,2	19,4	0,0	—
Wodociągi i kanalizacje .	40,7	41,2	0,0	39,6	2,7	36,9	1,6	—
Zakłady komunikacyjne	55,1	49,8	0,0	47,4	0,1	47,3	2,4	—
Rzeźnie	19,3	19,5	0,4	19,1	5,7	13,4	0,0	—
Inne	40,3	38,2	0,3	31,7	2,5	29,2	3,6	2,6
Dochody ogółem 1933/34	**325,3**	×	1,1	313,4	45,5	267,9	10,6	0,2
1934/35	×	**287,8**	**1,5**	**273,4**	43,0	230,4	**9,9**	**3,0**
Elektrownie	81,7	76,0	0,5	73,4	19,5	53,9	2,1	—
Gazownie	56,4	31,1	—	31,1	7,2	23,9	0,0	—
Wodociągi i kanalizacje .	52,3	53,7	0,0	52,1	3,5	48,6	1,6	—
Zakłady komunikacyjne	63,8	58,0	0,0	55,6	0,1	55,5	2,4	—
Rzeźnie	29,6	28,5	0,6	27,9	9,2	18,7	0,0	—
Inne	41,5	40,5	0,4	33,3	3,5	29,8	3,8	3,0

TABL. 10. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W LATACH 1930/31 — 1933/34

Rodzaje związków samorządowych	1931	1932	1933	1934	1930-1931	1931-1932	1932-1933	1933-1934
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	***897***	***897***	***880***	***880***	***897***	***897***	***880***	***880***
Uwzględniono w opracowaniu	*889*	*870*	*867*	*872*	*889*	*870*	*867*	*872*
w tem:								
posiadających długi w dn. 31.III . . .	*751*	*764*	*758*	*759*	×	×	×	×
zaciągających pożyczki w okresie budżet.	×	×	×	×	*358*	*280*	*192*	*180*
Stan zadłużenia w dn. 31.III w miljonach złotych					**Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w miljonach zł.**			
Ogółem	**883,2**	**932,1**	**937,4**	**944,7**	**98,3**	**82,8**	**46,6**	**62,1**
Miasta	771,8	816,8	812,5	816,8	85,3	71,8	38,4	51,6
Powiatowe związki samorządowe . .	93,0	96,2	103,9	106,7	9,0	10,3	7,0	10,1
Wojewódzkie związki samorządowe . .	18,4	19,1	21,0	21,2	4,0	0,7	1,2	0,4

TABL. 11. ZADŁUŻENIE DŁUGOTERMINOWE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.

Źródła kredytu Przeznaczenie pożyczek	1932/33	1933/34							
		Ogółem	Miasta				Powiatowe	Wojewódz.
			Razem	do 20	20—100	ponad 100	związki samorządowe	
				tys. mieszkańców				
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	***880***	***880***	***637***	***568***	***58***	***11***	***241***	***2***
Uwzględn. w opracowaniu	*867*	*872*	*631*	*562*	*58*	*11*	*239*	*2*
w tem posiadających długi w dn. 31.III	*758*	*759*	*527*	*459*	*57*	*11*	*230*	*2*
zaciągających pożyczki w okresie budżetowym	*192*	*280*	*165*	*115*	*40*	*10*	*113*	*2*
Stan zadłużenia w dn. 31.III w miljonach zł.								
Ogółem	**937,4**	**944,7**	**816,8**	92,1	241,9	482,8	**106,7**	**21,2**
Źródła kredytu:								
Skarb Państwa	45.2	61.8	50.6	8.8	18,7	23,1	11.1	0.1
w tem Fundusz Pracy	—	16,4	14,7	0,6	5,7	8,4	1,6	0,1
Banki państwowe	432,3	436,0	379,4	36,2	135,2	208,0	44,4	12,2
Bank Gospod. Kraj.	429,8	432,0	377,4	35,5	134,8	207,1	42,4	12,2
Państwowy Bank Rolny	2,5	4,0	2,0	0,7	0,4	0,9	2,0	—
Skarb Śląski	29,3	28,3	22,4	2,6	9,4	10,4	5,9	—
Związki samorz. terytorj.	1,5	2,4	1,3	1,2	0,1	—	1,1	—
Banki komunalne	61,5	69,0	34,9	17,5	11,1	6,3	27,5	6,6
Komunalne kasy oszczędn.	37,2	50,7	43,0	8,0	12,0	23,0	7,7	—
Zakłady ubezp. publiczn.	40,7	43,2	35,9	7,8	19,4	8,7	7,0	0,3
Instytucje i osoby pryw.	15,8	22,2	21,4	7,1	9,7	4,6	0,8	—
Fundusze specjalne związków samorz. terytorj.	3,6	4,5	3,8	1,3	2,4	0,1	0,7	—
Pożyczki obligac. wewn.	123,0	122,0	121,1	0,0	1,5	119,6	0,0	0,9
Pożyczki zagraniczne	147,2	104,5	102,9	1,5	22,4	79,0	0,5	1,1
obligacyjne	96,4	60,2	60,2	—	—	60,2	—	—
inne	50,8	44,3	42,7	1,5	22,4	18,8	0,5	1,1
Źródło niepodane	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	—	0,0	0,0
Pożyczki zaciągnięte w okresie budżetowym w miljonach zł.								
Ogółem	**46,6**	**62,1**	**51,6**	4,8	25,7	21,1	**10,1**	**0,4**
Przeznaczenie pożyczek:								
Inwestycje	14,5	36,3	30,9	2,8	16,2	11,9	5,3	0,1
działów administrac.	6,9	22,0	19,1	1,5	7,5	10,1	2,8	0,1
przedsiębiorstw	7,6	14,3	11,8	1,3	8,7	1,8	2,5	—
Spłata pożyczek	27,2	14,5	9,8	1,3	2,2	6,3	4,7	—
w tem konwersja	.	5,2	1,6	0,7	0,9	—	3,6	—
Udzielanie pożyczek	0,3	0,2	0,2	—	0,1	0,1	0,0	—
Wydatki bieżące	3,5	10,9	10,5	0,5	7,2	2,8	0,1	0,3
Przeznaczenie niewyszczególnione	1,1	0,2	0,2	0,2	—	—	—	—

TABL. 12. RACHUNKI ZAMKNIĘCIA SUM POZABUDŻETOWYCH ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO W POLSCE W 1933/34 R.

Wyszczególnienie	1932/33	1933/34 Ogółem	Miasta Razem	Miasta do 20 tys. mieszkańców	Miasta 20—100 tys. mieszkańców	Miasta ponad 100 tys. mieszkańców	Powiatowe związki samorządowe	Wojewódz. związki samorządowe
Liczba związków samorządowych								
Ogółem	*878*	*880*	*637*	*568*	*58*	*11*	*241*	*2*
Uwzględn. w opracowaniu	*829*	*852*	*616*	*552*	*56*	*8*	*235*	*1*
Stan rachunków w dn. 31.III w miljonach zł.								
Stan czynny								
Kasa	4,0	3,7	2,3	1,0	0,7	0,6	1,4	0,0
Instytucje finansowe . .	19,1	22,0	12,0	3,9	3,3	4,8	9,7	0,3
Weksle obce	1,4	1,1	0,6	0,3	0,2	0,1	0,5	—
Depozyty walorowe . . .	28,9	32,1	24,4	3,6	4,5	16,3	6,9	0,8
Zaliczki zwrotne	7,3	6,1	4,5	1,0	1,3	2,2	1,6	0,0
Dłużnicy różni	33,0	43,4	29,0	7,3	8,3	13,4	14,3	0,1
Fundusze	0,0	0,6	0,5	0,1	—	0,4	0,1	—
Sumy przechodnie . . .	2,2	1,5	0,4	0,3	0,1	0,0	1,1	—
Różni za wydane kaucje i depozyty	1,1	3,8	3,4	0,1	1,2	2,1	0,4	—
Zaliczki budżetowe . . .	13,4	17,5	16,2	1,6	0,4	14,2	1,3	0,0
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	16,5	21,3	19,5	1,4	3,7	14,4	1,8	0,0
Niedobory budżetowe .	227,9	217,9	181,6	37,4	48,7	95,5	36,2	0,1
Ogólna suma zamknięć rachunków	**354,8**	**371,0**	**294,4**	58,0	72,4	164,0	**75,3**	**1,3**
Stan bierny								
Sumy przechodnie . . .	49,9	45,2	32,9	5,3	6,8	20,8	11,9	0,4
Deponenci	17,6	32,0	24,4	3,0	4,3	17,1	6,8	0,8
Weksle własne	48,9	54,0	46,9	8,8	8,3	29,8	7,1	—
Pożyczki krótkoterminowe	44,7	33,5	25,2	5,6	8,3	11,3	8,3	—
Rachunki otwartego kredytu	28,4	28,6	22,3	2,1	5,0	15,2	6,3	—
Zaliczki zwrotne	—	0,0	0,0	0,0	0,0	—	0,0	—
Wierzyciele różni	120,2	134,4	110,5	24,9	34,0	51,6	23,9	0,0
Fundacje	0,0	0,6	0,6	0,0	—	0,6	0,0	—
Depozyty i kaucje walorowe	15,8	8,8	8,3	0,6	1,0	6,7	0,5	—
Fundusze obrotowe i specjalne	12,2	16,4	12,1	2,5	2,2	7,4	4,2	0,1
Przedsiębiorstwa i zakłady własne	6,8	8,0	7,2	1,9	2,0	3,3	0,8	—
Nadwyżki budżetowe . .	10,3	9,5	4,0	3,3	0,5	0,2	5,5	—

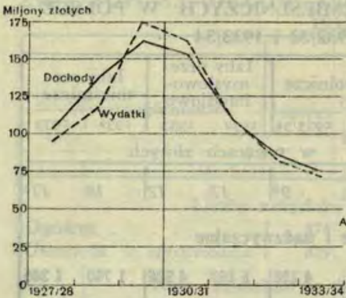
C. SAMORZĄD GOSPODARCZY

TABL. 13. WYDATKI I DOCHODY IZB ROLNICZYCH, PRZEMYSŁOWO-HANDLOWYCH I RZEMIEŚLNICZYCH W POLSCE W LATACH 1932/33 i 1933/34

Rodzaje wydatków i dochodów	Izby rolnicze		Izby przemysłowo-handlowe		Izby rzemieślnicze	
	1932/33	1933/34	1932	1933	1932	1933
	w tysiącach złotych					
Liczba izb	*2*[a]	*9*[b]	*12*	*12*	*18*	*17*[c]
Wydatki zwyczajne i nadzwyczajne						
Ogółem	**2 335**	**4 196**	**5 169**	**4 526**	**1 760**	**1 305**
Administracja	331	1 183	3 698	3 026	1 057	934
Oświata	600	625	106	117	5	4
Sztuka i kultura	—	—	43	40	—	—
Popieranie przem. i handlu	—	—	594	622	426	192
Popieranie rolnictwa	1 119	2 081	—	—	—	—
Utrzymanie majątku	96	25	115	171	27	5
Spłata długów	159	80	266	270	18	61
Różne	30	202	347	280	227	109
w tem wydatki nadzwyczajne						
Ogółem	—	55	687	231	41	49
Administracja	—	34	487	45	15	16
Spłata długów	—	—	138	—	—	30
Różne	—	21	62	186	26	3
Dochody zwyczajne i nadzwyczajne						
Ogółem	**2 673**	**5 104**	**5 224**	**4 427**	**1 715**	**1 287**
Podatki na rzecz izb	980	2 813	3 751	3 228	671	556
Opłaty	791	805	719	923	883	674
Dochód z majątku	220[d]	62	220	207	41	26
Subwencje i zasiłki	655	1 370	153	64	91	21
Różne	27	54	381	5	29	10
w tem dochody nadzwyczajne						
Ogółem	—	3	493	5	72	2
Pożyczki	—	—	336	—	14	2
Subwencje i zasiłki	—	—	153	—	58	—
Różne	—	3	4	5	—	—

a, b Brak danych dla izb rolniczych: *a* — pomorskiej, *b* — wileńskiej, wołyńskiej, pomorskiej i lwowskiej. *c* Bydgoska izba rzemieślnicza połączyła się z izbą poznańską. *d* Łącznie z dochodami z zakładów doświadczalnych, które w 1933/34 r. figurują przeważnie w rubryce opłat.

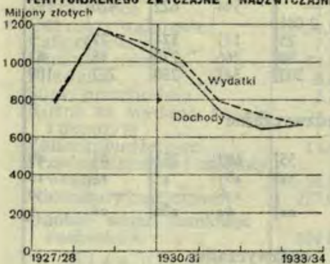
DOCHODY I WYDATKI SKARBU ŚLĄSKIEGO ZWYCZAJNE I NADZWYCZAJNE

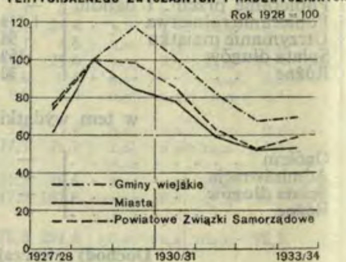
WYDATKI ZWYCZAJNE SKARBU ŚLĄSKIEGO

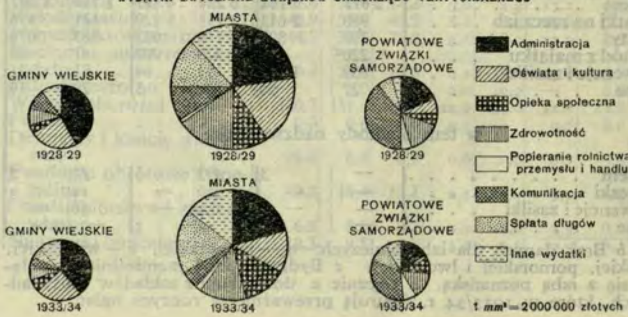
DOCHODY I WYDATKI ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO ZWYCZAJNE I NADZWYCZAJNE

WSKAŹNIKI DOCHODÓW ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO ZWYCZAJNYCH I NADZWYCZAJNYCH

WYDATKI ZWYCZAJNE ZWIĄZKÓW SAMORZĄDU TERYTORJALNEGO

SKOROWIDZ ALFABETYCZNY

Liczby oznaczają strony. Liczby bez gwiazdek dotyczą tablic z zakresu stosunków polskich, liczby z gwiazdkami dotyczą przeglądów międzynarodowych i światowych, liczby z literą (w) dotyczą wykresów.

A.

B.

M.

N.

S.

Z.

Ż.

Errata

Strona	Tablica	Rubryka	Wiersz	Jest	Powinno być
204	6	5	23 od góry	10,4	11,5
,,	,,	6	,, ,, ,,	10,4	11,5
211	19	3	5 od dołu	289	689
252	10	9	4 od góry	180	280

Cena 1.—zł.

Drukiem Zakładów Graficznych Ł. MEJŁACHOWICZA w Grodnie
3.VII 1935 — 30300).